

DE GENEZING VAN DE BLINDE BARTIMEÛS

in zeven verhandelingen volgens Lukas 18:35 -43,

EN

DRIE BELANGRIJKE PREDICATIES

**OVER JOB 5: 8a
MICHA 7:1 EN 2a
LUKAS 15: 2b**

uitgesproken en nagelaten door de recht eerwaardige Godsman

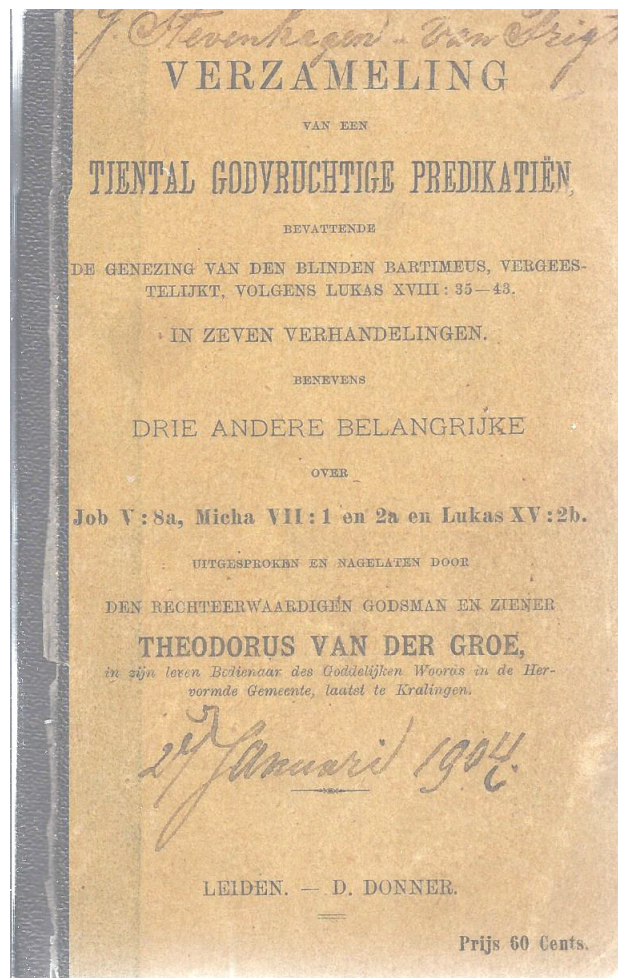
THEODORUS VAN DER GROE

**in zijn leven Bedienaar des Goddelijken Woords in de Hervormde Gemeente,
laatst te Kralingen.**

Herdruk D. Donner, 1887

W.M. Den Hertog - Utrecht

**Digitale uitgave 2015
STICHTING GIHONBRON
MIDDELBURG**

INHOUD

EERSTE TEKST uit Lukas 18: 35-43

Vers 35: *En het geschiedde, als Hij nabij Jericho kwam, dat een zeker blinde aan de weg zat, bedelende.*

TWEEDE TEKST uit Lukas 18: 35-43.

Vers 36: *En deze, horende de schare voorbijgaan, vraagde: wat dat ware.*

DERDE TEKST uit Lukas 18: 35-43.

Lukas 18: 35-43

Vers 37: *En zij boodschapten hem, dat Jezus de Nazaréner voorbijging.*

Vers 38: *En hij riep, zeggende: Jezus, Gij Zoon Davids, ontferm U mijner!*

VIERDE TEKST uit Lukas 18: 35-43

Vers 39: *En die voorbijgingen, bestraften hem, opdat hij zwijgen zou, maar hij riep zoveel te meer: Zoon Davids, ontferm U mijner!*

VIJFDE TEKST uit Lukas 18: 35-43

Vers 40: *En Jezus stilstaande, beval, dat men denzelven tot Hem brengen zou. En als hij nabij Hem gekomen was, enz.*

ZESDE TEKST uit Lukas 18: 35-43

Vers 41. *Zeggende: wat wilt gij, dat Ik u doen zal? En hij zeide: Heere, dat ik ziende mag worden!*

ZEVENDE TEKST uit Lukas 18: 35-43

Vers 42: *En Jezus zeide tot hem: Word ziende, uw geloof heeft u behouden.*

Vers 43: *En terstond werd hij ziende, en volgde Hem, God verheerlijkende. En al het volk, dat ziende, gaf Gode lof.*

8. BIDDAG-LEERREDE over Job 5: 8a. Laatste biddag, 14e April 1784

Doch ik zou naar God zoeken.

9. LEERREDE over Micha 7: 1 en 2a. Rotterdam, 1^e September 1746

Ai mij! Want ik ben, als wanneer de zomervruchten zijn ingezameld. Als wanneer de nalezingen in de wijnoogst geschied zijn; er is geen druif om te eten; mijn ziel begeert vroegrijpe vrucht. De goedertierene is vergaan uit het land, en er is niemand oprecht onder de mensen.

10. DANKZEGGINGLEERREDE OP HEILIG AVONDMAAL, Lukas 15: 2b.

Deze ontvangt de zondaars, en eet met hen.

BERICHT AAN DE CHRISTELIJKE LEZER

Om te voldoen aan het dringend verlangen van hen, bij wie de naam, de wandel en de geschriften van de zalige Ds. Theodorus van der Groe, in een gezegende gedachtenis zijn, en die hem hebben leren kennen uit zijn "Oude orthodoxe leer", de "Toetssteen der ware en valse genade" en "Biddag-predicatiën" enz., heeft men besloten een tiental van zijn Godvruchtige leerredenen in het licht te geven.

Zij zijn afkomstig uit de nagelaten handschriften van de zalige man, voor een groot gedeelte berustend onder de verwanten van de overledene, met welker goedvinden, de voornoemde leerredenen, wel niet zozeer aan het algemeen, als wel meer bepaald ten dienste van een belangrijk aantal hoogschatters van de schrijver worden aangeboden, en voor welk geschenk wij de eigenaars, gelijk ook de bloedverwanten en anderen, die hierop betrekking hebben en dit werk bevorderd hebben, dankzeggend zegenen.

Men had misschien uit gemelde nagelaten voorraad een andere keuze kunnen doen, die vollediger uitgewerkt, insgelijks van schrijvers grote vorderingen in de kennis en de genade van onze Heere, de kennelijkste bewijzen zou geven en een niet minder gunstige bijval zou bekomen hebben bij de Christelijke lezer.

Maar, om niet te gewagen van de overhaasting en andere zwarigheden, was onder de redenen, die ons bepaalden tot de uitgave van het genoemde tiental, ook de vrees, dat enige daarvan al door velen overgeschreven en gewaardeerd, verminkt mochten worden uitgegeven, wat dan nu voorkomen wordt.

Het is ook om deze oorzaak, en wegens de belangrijkheid der stof over Lukas 18:35-43, bevattende niet alleen de letterlijke zin, ook de Goddelijke en geestelijke genezingswijze van de blindgeboren zondaar, dat men deze zeven verhandelingen over de voornoemde tekst, als samen één geheel uitmakend, op verzoek, gekozen heeft.

De leerrede over Job 5: 8a, hoewel een grondschets, en bij verschillende gelegenheden gebezigd, maar niet in alles geheel uitgewerkt ons nagelaten, heeft men echter geen plaats kunnen weigeren, alzo de inhoud zelf (het zoeken namelijk van de algenoegzame God in aanvang en voortgang) altijd, zowel als in tijden van verberging en nood, van het hoogste belang is en blijft. Ook hierom is deze leerrede opgenomen in dit tiental, omdat de waardige leraar, met dit woord, op de laatste biddag in zijn leven, in het jaar 1784 de 14e April, zijn afscheid genomen heeft van zijn land- en geloofsgenoten; Gods volk bemoedigend en besturend onder- en tegen het groot bederf en daarmee verbonden rampspoeden, welke hij in de Naam des Heeren in de voormiddag van die plechtige dag betuigd had, volgens Psalm 81: 12: *Maar Mijn volk heeft Mijn stem niet gehoord en Israël heeft Mijner niet gewild*; vers 13: *Dies heb Ik het overgegeven in het goeddunken van hun hart, dat zij wandelden in hun raadslagen*.

De boetrede over Micha 7: 1 en 2a, onder een verbazende toevloed van hoorders, openlijk te Rotterdam, de 1^e September 1746, uitgesproken in de kermisweek, in een tijd van kommervolle uitzichten voor land en Kerk, is met veel opmerkzaamheid en vrucht gehoord, maar heeft echter door misverstand, bij sommigen enige opspraak gemaakt; tot welker opheldering dan ook deze leerrede en de uitgave daarvan in aanmerking kwamen.

De laatste of tiende predicaatie over Lukas 15: 2b en een dankzegging op het Heilig

Avondmaal en ook bij andere gelegenheden gepredikt, met weglatingen en bijvoegingen naar tijdsomstandigheden ingericht, schijnt wegens inhoud en behandeling geen bijzondere aanprijzing nodig te hebben, te minder omdat daarin aangewezen wordt ter ontdekking van bedrogenen, en ter voorkoming van het ontierend misbruik van het heilig Evangelie, welke zondaren de Heere wel, en welke Hij niet zaligt, of tot Zijn volk al of niet aanneemt en eeuwig gelukkig maakt.

Volgens berichten, ons gedaan, heeft de schrijver, in een afzonderlijke predicatie, dit laatstgenoemde opzettelijk behandeld, opgevend een zestal welke de Heere wel ontvangt en zaligt, met aanwijzing van de manier waarop Hij die ontvangt, en hetwelk men uit de gedrukte predicatie enigszins kan opmaken. Terwijl hij een ander zestal vermeldt die niet ontvangen worden om ze te zaligen.

Uit losse aantekeningen van de Schrijver, want deze uitgewerkte predicatie wordt vermist, is ons bericht, dat tot deze laatste ongelukkigen gebracht worden: 1. geruste en zorgeloze zondaren; 2. Hovaardigen die bij zichzelf wijs en rijk zijn; 3. onboetvaardigen die hun zonden of sommige daarvan begeren aan de hand te houden; 4. ongelovigen, die de Heere met geen oprecht geloof aannemen; 5. aardsgezinden, die de Zoon ongehoorzaam zijn; 6. De te laat komende dwaze maagden.

Het hier genoemde mag, gelijk men vertrouwt, genoeg zijn voor hen aan welker verzoek en verlangen men voldoet, ter staving en van de uitgave en van de bepaalde gedane keuze.

Er blijft ons nog over de lezer te verwittigen:

1. Omdat de geleerde Schrijver de voornoemde verhandelingen niet voor de drukpers, maar tot eigen gebruik en ten nutte van hen, die dezelve gretig begeerden en overschreven, heeft gereed gemaakt, men dan ook tevergeefs die kiesheid verwachten kan, die anders niet zou ontbroken hebben.

2. Dat, desniettemin inzake de spelling en enige thans in onbruik geraakte bewoordingen, veelal zodanige veranderingen gemaakt zijn, als de Eerwaarde Schrijver in zijn latere leeftijd óf zelf heeft overgenomen, óf bij de uitgave, gelijk vertrouwd wordt, zou goedgekeurd hebben.

Dat deze verzameling en de arbeid daaraan besteed, onder de medewerking des Heiligen Geestes, mocht strekken tot eer van God en tot heil der uitverkoren gelovigen, alsmede ter voldoening aan de hoogwaardige de in de Heere ontslapen leraar, is de wens der

UITGEVERS

p.s.

Deze preken-serie werd voor het eerst uitgegeven door N. Cornel, 1818; daarna door F. Holtkamp, Sneek, 1824; die veel herdrukken verzorgde.

Laatst door **DEN HERTOOG BV - HOUTEN**

OP DE UITGEGEVEN BUNDEL LEERREDENEN

Van de Weleerwaarde Zeergeleerde en Godzalige Heer

THEODORUS VAN DER GROE,

Lud. Fil. Sim. Lud. Fr.

Geboren te Zwammerdam, 3 Sept. 1705, Predikant te Rijnsaterwoude 1730, Predikant te Kralingen 1740, en aldaar in de Heere ontslapen 24 Juni 1784.

*Ziehier een Kerkjuweel, vol waarde voor de vromen!
Daar 't hun Gods wegen toont om tot gená te komen;
Een schelle boetbazuin, die door het harte boort,
Daar Jezus' Bruid, helaas! Gods stemme traag'lijk hoort;
Een afscheid aan de Kerk, die weigert God te zoeken,
Waartoe deez' wakk're man haar trouw'lijk blijft verkloeken,
Een troostwoord voor elkéén, die recht zichzelf kent,
En daarom in zijn nood 't alleen tot Jezus wendt;
Zo schijnt dit held're licht nog lang na zijne dood.
Ja! blijft al de eeuwen door, voor Jezus' Kerkbruid groot.*

C. H. v. B.,
V.D.M. Te B.

ZEVEN LEERREDENEN OVER LUKAS 18: 35-43

En het geschiedde, als Hij nabij Jericho kwam, dat een zeker blinde aan de weg zat, bedelende. En deze, horende de schare voorbijgaande, vraagde, wat dat ware? En zij boodschapten hem, dat Jezus de Nazaréner voorbijging. En hij riep, zeggende: Jezus, Gij Zone Davids, ontferm U mijner! En die voorbijgingen, bestraften hem, opdat hij zwijgen zou, maar hij riep zoveel te meer: Zone Davids, ontferm U mijner! En Jezus stilstaande, beval, dat men dezelve tot Hem brengen zou, en als hij nabij Hem gekomen was, vraagde Hij hem, zeggende: wat wilt gij, dat Ik u doen zal? En hij zeide: Heere! dat ik ziende mag worden. En Jezus zeide tot hem: word ziende; uw geloof heeft u behouden. En terstond werd hij ziende en volgde Hem, God verheerlijkende. En al het volk, dat ziende, gaf Gode lof.

EERSTE TEKST uit Lukas 18: 35-43

Vers 35: *En het geschiedde, als Hij nabij Jericho kwam, dat een zeker blinde aan de weg zat, bedelende.*

Het is zeer opmerkelijk, dat wij lezen van de schepping der wereld, Gen. 1: 2 en 3: *de aarde nu was woest en ledig*, enz. Men moet eens en vooral dit vaststellen en recht leren verstaan, geliefden, dat al het lichamelijke en zienlijke van God geschapen is om ons tot Goddelijke en geestelijke dingen, die de zaligheid raken, op te leiden. Zo is het gehele werk der schepping van hemel en aarde, een levendig schilderij van dat grote werk der herschepping of bekering van een arme rampzalige zondaar door Christus en door de kracht en werking van de Heilige Geest. Hetgeen wij nu hier al aanstonds van de schepping der wereld opgetekend vinden, dat draagt zich bij een arme zondaar in zijn bekering eveneens zo toe.

1. Vooreerst, er wordt gezegd, dat de aarde, als God derzelver stof eerst geschapen had, *woest en ledig was*, dat is gans onordelijk en ledig van alle schepselen, zonder enig sieraad of heerlijkheid.

Maar zo is het ook met de mens eveneens gelegen vóór zijn bekering. Als God hem eerst door middel van de aardse geboorte heeft voortgebracht, dan is hij ook gans wild, woest en ongeregeld, en door de zonde alzo bedorven en verkeerd, dat hij een zeer lelijk en schrikkelijk wangedrocht is in de ogen Gods en Zijner heiligen; hoeveel behagen die arme mens ook in Zichzelf heeft. Hij is dan ook gans ledig van alle genade, van alle goed, van alle troost en zaligheid en van alles, wat Goddelijk en geestelijk is. Het is dan eveneens met die mens zoals de profeet uitroept van het Joodse land, Jer. 4: 23: *Ik zag het land aan, en ziet, het was woest en ledig. Ook naar de hemel, en zijn licht was er niet.*

2. Ten tweede, wordt er gezegd van de aarde, *dat er duisternis was op de afgrond*. Alzo is 't ook bij de zondige mens vóór zijn bekering.

Er ligt ook op de grond of bodem van zijn hart een schrikkelijke en rampzalige duisternis, want de mens is dan geheel blind en verduisterd in zijn verstand, er schijnt dan niet één straaltje licht van God, in Zijn zalige heerlijkheid, op zijn ziel. O nee! de gehele mens is dan enkel duisternis, blindheid, onwetendheid en goddeloosheid, hoe hovaardig hij ook al is op zijn verstand en wetenschap, gelijk de apostel zegt tot de gelovige Efeziërs, hfdst. 5: 8: *Eertijds waart gij duisternis.*

3. Ten derde, ook staat er van de schepping, *dat de Geest Gods zweefde op de wateren*, dat is, dat Hij Zich verhief over de woeste en ledige aarde, om die door Zijn

Goddelijke kracht en werking tot een sierlijk en schoon gebouw te maken.

Maar zo gaat het ook weer met een mens, die God zalig maakt en bekeert. Hij zendt ook Zijn Geest uit door de prediking Zijns Woords, die Geest komt zich ook over die mens verheffen, die zo gans woest, ledig en duister is. Hij komt als op- en rondom hem zweven, onder en door het Woord, om het hart door Zijn Goddelijke kracht en werking gelijk als te herscheppen, en hetzelve tot een sierlijk gebouw en tot een woonstede Gods in de Geest te maken.

4. Ten vierde, lezen wij van de aarde, dat God daarop allereerst het licht schiep, zeggende: *daar zij licht, en daar was licht*.

Maar alzo gaat het ook al weer in het geestelijke met de bekering van een arm zondaar. God komt ook allereerst door Zijn Geest een hemels licht in des zondaars duistere ziel scheppen, en Hij opent des zondaars blinde ogen, doende door de prediking des heiligen Evangelies de Zon der gerechtigheid, Christus Jezus, over hem opgaan, zodat de arme zondaar nu zijn zonden en rampzaligheid recht leert kennen en tegelijk ook God en Zijn hoogheid, en hoe alleen in de Heere Jezus al zijn heil en zaligheid is. Dat is, dat licht der zaligheid, waar Paulus van spreekt, 2 Cor. 4: 6: *Want God die gezegd heeft, dat het licht uit de duisternis schijnen zou, enz.*

En van deze zaak is het, dat wij, onder het zinnebeeld van een blinde bedelaar, die door onze Zaligmaker op de weg genezen werd, heden wat nader zouden handelen. Het is niet nodig, geliefden, ons bijzonder op te houden met de samenhang van de tekst, ieder kan die na de godsdienst en bij zichzelf in zijn huis genoeg nalezen.

Wij hebben hier in de tekst een geschiedenis, die op zichzelf bestaat, en die alleen maar op zichzelf te verhandelen is, gelijk wij daar dan, onder verwachting van des Heeren zegen, ook maar aanstonds toe zullen overgaan. *Och, of allen, die hier zijn, met goede aandacht hoorden, en dat des Heeren Geest hier ook eens mocht zweven op de wateren!*

Deze merkwaardige en leerzame geschiedenis verdeelt zich in twee voorname hoofddelen.

1. Vinden wij hoe een arme blinde bedelaar zijn toevlucht met een ernstig bidden tot de Heere Jezus nam, om van Hem genezen en ziende gemaakt te worden, vers 35-39.
2. Hoe de Heiland die arme mens aannam en hem genas en hielp, vers 40-43.

1. De Evangelist vangt zijn verhaal zo aan: ***En het geschiedde als Hij nabij Jericho kwam.***

Hij laat deze omstandigheden voorafgaan om ons te berichten aangaande de tijd en de plaats, wanneer en waar dit liefdadig wonderwerk van onze Zaligmaker geschied is, namelijk toen Hij nabij Jericho kwam. Jericho is een bekende stad in de Heilige Schrift; het is die stad, die de kinderen Israëls op zulk een wonderbare wijze, oudtijds, onder het dapper beleid van Jozua, door het blazen op ramshoornen, zonder slag of stoot ingenomen en de Kanaänieten ontnomen hadden, nadat zij droogvoets door de Jordaan gegaan waren, zie Jozua 6. Zij lag aan de weg, waar men van de Jordaan naar Jeruzalem ging, en daarom moest de Zaligmaker op Zijn reis naar Jeruzalem die stad voorbij, en daar bevond zich nu deze arme blinde man dicht bij Jericho.

Dit was een groot geluk voor hem; had hij zich op deze tijd ver van Jericho af bevonden, in een andere plaats, waar de Heere Jezus op Zijn reis niet doorkwam, hij was denkkelijk niet genezen geworden, maar blind gebleven tot zijn dood toe. Zo gelukkig zijn ook die mensen, die arme blinden, die zich op of dichtbij zulke plaatsen bevinden, waar de Heere Jezus belooft voorbij te gaan en Zich enige tijd op te houden

met de ernstigste en krachtigste genademiddelen en met de werkingen van Zijn Geest. O, als zij die middelen maar recht hoogachten, en wel weten te gebruiken, dan hebben zij grote waarschijnlijkheid, dat Christus hun ook bekend zal worden, en dat Hij hen, als zij Hem ernstig en aanhoudend om Zijn hulp bidden, ook van hun blindheid zal genezen, in tegenstelling van andere ongelukkigen, die ver van daar wonen, waar Christus niet wil voorbijgaan.

Gelukkig Jericho! gelukkige stad of plaats, waar een almachtige en ontfermende Christus dicht bij is! O, als er nu maar arme blinde zondaars zijn, die vurig tot Hem roepen, wij zullen dan zeker ook nog wonderen zien van Zijn genade!

Maar het geluk van deze arme blinde mens was nog veel groter, als wij ook aanmerken, dat dit de laatste reis was, die de Heere Jezus hier door Jericho ging, want Hij ging nu op naar Jeruzalem om daar te lijden en te sterven door de handen der overpriesters. Immers, dit blijkt klaar uit het 31e vers, waar de Heiland tot Zijn discipelen zeide: *ziet wij gaan op naar Jeruzalem*, enz. Na dezen zou Hij daar, te Jericho, nooit wederkomen en langs deze weg niet weer voorbijgaan. Daarom was dat wel een groot geluk voor deze arme blinde mens, dat hij nu juist op deze weg gevonden werd, nu Christus daar voor de laatste maal voorbijging. O, hij had immers niet langer moeten wachten. Hij kwam nog juist bijtijds genoeg, maar hij had geen tijd over, want hij zou Christus daar nimmer meer vinden.

O, mijn geliefden, laat ons bedenken, dat misschien Christus nu ook Zijn laatste reis hier bij ons doet en dat wij Hem na dezen niet weer zien zullen! O, wie weet:

1. of dit niet de laatste rustdag is, dat wij de stem van Christus en het geruis Zijner voeten hier zullen horen? Of wij niet heel haastig en schielijk zullen sterven, gelijk zoveel andere mensen? Wij zijn immers geen minuutje van het leven verzekerd.

2. Christus doet immers nu Zijn laatste poging aan ons, om ons te bekeren; hoelang maakt gij staat, dat gij deze middelen nog hebben zult? Kan de Heere ze niet haastig, als gij er niet het minst aan denkt, van u wegnemen? Gij, mensen, die al grijze haren krijgt, hoelang denkt gij nog te leven? O, of gij eens met goede ernst op uw sterven bedacht waart, want de Heere zal komen als een dief in de nacht!

3. En ook staat de Heere Jezus op het punt en maakt Zich gereed om ons land, wegens de hand over hand toenemende zonden en de onbekeerlijkheid des volks, te verlaten: het einde van de wereld komt dan ook nabij. O, alles roept en zegt ons aan, dat Christus hier Zijn laatste reis bij ons doet, en dat alle arme blinde zondaars, die nog graag door Hem willen behouden zijn, niet langer moeten talmen, maar zich moeten haasten om Hem met alle ernst om hulp te roepen. Hij wilde hen in deze laatste reis, eer Hij voor eeuwig weg gaat, nog mede behouden en genezen.

Maar laat ons tot de tekst terugkeren. ***Het geschiedde, als de Heere Jezus nabij Jericho kwam, dat een zeker blinde aan de weg zat. bedelende.***

Drie dingen worden hier van deze mens getuigd: a. Dat hij blind was; b. Dat hij bedelde; c. Dat hij aan de weg zat.

A. Hij was een blinde, een mens, die van zijn gezicht beroofd was, geheel blind, zodat hij niets zien of onderscheiden kon. Een zware bezoeking, geliefden, want wat is er smartelijker ongeval, dan geheel blind te wezen en niet één straaltje licht ooit te kunnen zien; te meer, als het een ongeneeslijke blindheid is, gelijk die van deze mens naar alle waarschijnlijkheid zal geweest zijn. Want was er raad voor hem geweest om door mensen te kunnen genezen worden, hij zou zeker niet hier zo blind aan de weg zijn blijven zitten, en de Heere Jezus niet zo ernstig om hulp hebben aangeroepen.

Laat ons nu maar meteen in den beginne wel terdege opmerken, dat deze blinde mens ons hier in de tekst voorkomt als een zeer klaar en levend afbeeldsel van alle arme

blinde zondaren, en dat zijn ganse geval en zijn genezing door de Heere Jezus, met al de bijkomende omstandigheden, ons hier dient tot een schone plaat of schilderij van dat wonderschone genadewerk Gods, van de geestelijke genezing der arme blinde zondaren door de Heere Jezus.

(1) Wij kunnen geen recht nut van deze te verhandelen geschiedenis hebben voor onszelf, tenzij wij die in 't geheel zo figuurlijk en zinnebeeldig opnemen en verklaren. Het is dan zo, mijn toehoorders! dat wij allen van nature door de zonde in de verschrikkelijkste blindheid en duisternis naar de ziel leven. O, wij missen allen dat schone en onwaardeerbare beeld Gods, waar Adam in de staat der rechtheid mee begaafd was, en met dat beeld missen wij alle geestelijke en zaligmakende kennis Gods. O, wij mogen al vele dingen en zaken van de wereld weten, maar helaas! wij kennen God niet, wij kennen onszelf niet, wij kennen onze zonde en ellende niet, wij kennen Christus, de weg des levens niet. Wij liggen gedompeld in een afgrijselijke blindheid en duisternis. Al, wat van nature aan een mens is, is enkel blindheid en goddeloosheid. Daarom komen ons de zondaren en onbekeerden in de Heilige Schrift overal voor als blinden, dwazen, slechten, verstandeloozen, onwetenden, die in de duisternis wandelen, die geen ogen hebben, ja! die de duisternis zelf zijn, enz.

(2) Er was zeer veel over deze ongelukkige staat van de mens te zeggen, maar wij willen ons daar nu zo breed niet over uitlaten. Wij zeggen er nu alleen maar in kort van, dat elk mens, vóórdát hij krachtdadig door Gods genade bekeerd en wedergeboren wordt, in de aller-diepste geestelijke blindheid leeft. Niets kent of verstaat hij recht van alles, wat God hem door Zijn Heilig Woord laat prediken en verkondigen; het is hem alles een verzegeld en gesloten boek. Dat gehele Woord en Evangelie is voor hem gans bedekt, hij bevat het alles vleselijk en lichamelijk, waar het zuiver geestelijk moet verstaan worden, gelijk de Heilige Schrift zegt, 1 Cor. 2: 14: *de natuurlijke mens begrijpt niet de dingen, die des Geestes Gods zijn*, enz. 2. De mens is van nature zo blind, dat de duivel hem alles kan wijsmaken, wat hij maar wil. Hij laat zich van de satan leiden en bedriegen, en hij gelooft alles, wat die vader der leugen hem inblaast. Daarom staat er van alle onbekeerden en ongelovigen, 2 Cor. 4: 4: *In dewelke de God dezer eeuw de zinnen verblind heeft, namelijk, der ongelovigen, opdat hen niet bestrale de verlichting van het Evangelie der heerlijkheid Gods, in het aangezicht van Jezus Christus*.

(3) Ook is de mens van nature zo blind in het geestelijke, dat hij niet ziet dat ijselijk gevaar, waarin hij zichzelf door zijn zonden bevindt, om elk ogenblik in die grondeloze en brandende poel des eeuwigen toorn Gods te verzinken. O nee, hij wandelt alle dagen, met spoedige schreden naar de hel en het eeuwig verderf toe, en het wordt hem door Gods dienaren zo getrouw, zo ernstig, met zoveel bewegingen. En zo aanhoudend bekend gemaakt en gedurig toegeropen: o mens! zie toch voor u! open uw ogen toch eens! schrik en beef toch eens! Maar helaas, de arme mens zegt: wat scheelt het u? Wat wilt gij hebben? Laat mij gaan en wandelen, ik heb geen nood. En hij ziet het gevaar, de ellende en het verderf niet, maar hij blijft in diepe gerustheid en zorgeloosheid leven, en roept uit: *vrede! vrede! en geen gevaar! Totdat een haastig verderf hem overkomt, gelijk de barensnood ener bevruchte vrouw, en hij het geenszins kan ontvlieden*, 1 Thess. 5: 3. 4.

Ja, de mens is van nature zo diep en onbeschrijfelijk blind door de zonden, dat hij zelfs zijn eigen blindheid niet zien kan, maar hij beeldt zich in, dat hij een goede kennis en verstand heeft, of hij belijdt zijn onwetendheid, zonder eens te weten, wat

het is. Hij heeft geen smartelijk gevoel, geen aandoeningen van zijn geestelijke blindheid. Hij is als een mens, die blind geboren is, en die geen de minste bevassing of aandoening van 't licht heeft. Hij weet niet anders, of het hoort zo. Hij is als de vleermuizen en nachtuilen, die het licht 'net velen noch verdragen kunnen, maar die blind zijn in het licht en ziende in de duisternis en donkerheid. Hij heeft de duisternis liever dan het licht, Joh. 13: 19; het is met hem, gelijk er staat, Openb. 3: 17: en gij weet niet, dat gij zijt ellendig, jammerlijk enz.

(4) Eindelijk, de arme mens is bij dat alles ook ongeneeslijk blind. O alle medicijnen van de wereld kunnen hem niet genezen, alle leraren. alle schepselen van de aarde kunnen hem niet helpen, het onophoudelijk onderwijs des Woords, en duizend predicatiën mogen zijn vleselijk oordeel wat beschaven en beter fatsoeneren, maar de arme mens blijft, zo voor als na, geheel blind in zijn ziel en aan zijn hart; men kan er niets meer aan doen. Er is maar één almachtige en Goddelijke Geneesmeester, die hem helpen en ziende maken kan door Zijn Woord en Geest, en deze is Christus. *De Heere opent de ogen der blinden*, Psalm 146: 8. Voordat die grote Medicijnmeester komt, is alle ander werk vruchteloos.

Wat dunkt u nu, geliefden, mogen alle arme blinde en onbekeerde zondaren en zondaressen hier dan niet terecht aan ons afgebeeld worden door die blinde mens in onze tekst?

Maar de zaak zal nog nader aan ons blijken, als wij de geschiedenis verder gaan inzien en overwegen. Wij hebben dan gezien, dat de persoon, over wie de geschiedenis in onze tekst handelt, een blinde of een blind man was.

B. Maar er wordt nog verder van hem getuigd, dat hij bedelende was, en daartoe hier aan de weg bij Jericho zat. Het was dan wel een zeer droevig en ellendig persoon, een arm blind man, die niets had in de wereld, en omdat hij blind was, ook niet kon werken of arbeiden voor de kost, maar zijn brood daar aan de weg van de voorbijgaande mensen moest bedelen. Buiten twijfel zal hij er ook zeer vuil, bemorst en slecht gekleed en gescheurd hebben uitgezien. Waarlijk, een zeer droevig schouwspel, dat met recht een ieders medelijden verdiende.

Deze zijn de rechte bedelaars, geliefden, die hun gebrek zo met zich dragen, dat ieder klaar zien kan, dat die mensen noodzakelijk hun brood moeten gaan bedelen, en daarom, tot zulken te zeggen: gaat voorbij! is een teken van een zeer versteend en verstokt gemoed en van een schrikkelijke liefdeloosheid, welke God, die Zich over armen en ellendigen ontfermt, geenszins ongestraft zal laten.

Maar hoe gepast komt ons deze blinde bedelaar hier voor, als een levendige schilderij of afbeeldsel van alle arme, blinde, onbekeerde zondaren en zondaressen in het geestelijke. Immers,

1. Een zondaar is voor zijn wedergeboorte en bekering niet alleen zo gans blind, als wij gezien hebben, maar *hij is ook geheel arm, behoeftig en gebrekkig. Hij is arm, ellendig, jammerlijk blind en naakt*, Openb. 3: 17. Niet altijd in het natuurlijke of lichamelijke, want God geeft aan blinde, onbekeerde zondaren dikwijls veel voorspoed en welvaart op de aarde, en zegent hen soms veel meer met het aardse goed, dan Zijn liefste kinderen. Men ziet het in de gelijkenis van de rijke man en de arme Lazarus: Lukas 16. Van hen wordt gezegd: *ziet, deze zijn goddeloos. Nochtans hebben zij rust in de wereld, zij vermenigvuldigen het vermogen*, Psalm 73: 12. Maar laat een onbekeerd blind zondaar zoveel rijkdom in de wereld hebben als hij wil - o, naar de ziel is hij een doodarm en gebrekkig mens. Hij mag zichzelf nog zo rijk

maken, maar hij heeft niemandal van hetgeen dat hem waarlijk zalig en gelukkig kan maken, Spreuken 13: 7, Er is geen armer, ellendiger of ongelukkiger schepsel op de wijde aardbodem, dan een blind onbekeerd mens; het ellendigste dier, een worm, die in het stof der aarde kruipt, is veel rijker en gelukkiger dan die mens, omdat hij minder nodig heeft en met het stof der aarde, dat hij overvloedig heeft, wel tevreden en behouden is. Maar een arm zondaar, O, die heeft de Drie-enige God, een gehele hemel en een eeuwige zaligheid nodig. En helaas! hij heeft er niemandal van, hij mist dat alles.

a. Hem ontbreekt een algenoegzaam God, tot zijn algenoegzaam deel en verlustiging. Een Christus tot zijn Zaligmaker en enige Behouder, een Heilige Geest tot zijn vertroosting en heiligmaking.

b. Hem ontbreken al de zalige goederen van Gods Koninkrijk: gerechtigheid, vrede en blijdschap door de Heilige Geest; een kleed om zijn naaktheid te bedekken, een hoed of kroon van fijn beproefd goud, komende uit het vuur, om rijk te worden en zich te versieren, ogenzalf om ziende te worden, spijs en drank om zich te voeden, water om zijn zonden af te wassen en om zich te reinigen, medicijnen om zijn kranke en gewonde ziel te genezen, een huis of verbergung tegen de stormwind en de plasregens van Gods toorn en vloek, tegen hel en eeuwige verdoemenis.

Kortom, er kan niets gezegd of begrepen worden van 't geen, dat een arm zondaar tot zijn verlossing en eeuwige zaligheid van node heeft, dat een blind, onbekeerd zondaar niet geheel en voor eeuwig in zichzelf ontbreekt, al ware hij ook verder de rijkste en aanzienlijkste mens van de wereld, gekleed met purper en zeer fijn lijnwaad en levende alle dagen vrolijk en prachtig, gelijk die rijke man in het Evangelie, Lukas 16: 19. O, de armoede en het gebrek van een blind, onbekeerd zondaar, die nog ongelovig buiten Christus leeft, in Wien alleen al de volheid woont, is zo groot, dat zij met geen tranen genoeg kan beschreid worden, door dezulken, die God daar licht en inzicht in geeft. Daarom spreekt de Heilige Schrift overal zozeer van deze geestelijke armoede van alle aardsgezinde en natuurlijke mensen. En die dezelve door de werking des Heiligen Geestes met smart recht gevoelen, die worden armen van geest genaamd, Matth. 5: 3, en aan deze armen wordt het Evangelie verkondigd, Matth. 11: 5.

2. Maar deze blinde mens, van wie de tekst spreekt, was niet alleen zo arm en gebrekkig, maar ook was hij het zozeer in de hoogste graad, *dat hij zijn brood bij de mensen moest gaan bedelen. Hij zat aan de weg bedelende*, hij zocht bij de mensen al zijn hulp en troost, die moesten hem in het leven onderhouden, hij moest het alles van de mensen hebben, zolang hij niet bij Christus was.

Dit beeldt ons wederom naar het leven af, hoe een arm, blind, onbekeerd zondaar, al zijn troost en hulp moet gaan zoeken en bedelen bij de mensen en bij de schepselen buiten God. Want hij kent God niet, hij kent Christus niet, hij weet bij Hem geen heil of hulp te zoeken in zijn droevige armoede, doordat hij gans blind is. Is hij dan over zijn zaligheid verlegen, hij moet steeds tot de mensen lopen, en bij hen gaan hunkeren en bedelen, die hem toch niet helpen of troosten kunnen. Daarom staat er ook van alle blinde en onbekeerde zondaren aangetekend, *dat zij de Heere, de Springader des levenden waters, verlaten, om Zichzelf bakken uit te houwen, gebroken bakken, die geen water houden*, Jer. 2: 13. Och, wat zijn zij dan toch gelukkig, wie de Heere hun blinde ogen opent, dat zij de nietigheid en ledigheid van alle schepselen en mensen, ook van de uitnemendste, hebben leren kennen en daarom ophouden, meer aan hun

deuren om hulp en troost te gaan bedelen, maar zich in een waarachtig en ootmoedig geloof tot Christus Zelf wenden, om Zijn alvermogende hulp en genade. Want de heilige Jezus ontfermt Zich over de allerarmste, aller-slechtste en ellendigste zondaren, die Hem maar eerbiedig en gelovig om Zijn hulp aanroepen

3. Dit blijkt immers daaruit, dat Hij hier zulk een gering mens, een slechte en allerarmste bedelaar, die Hem om Zijn gunstige en genadige ontferming vraagt, geenszins van de hand wijst, maar hem zeer graag en gereed Zijn hulp bewijst; tot een klaar en duidelijk teken, dat de Heere Jezus Christus, de grote God van hemel en aarde, geenszins zo hovaardig is, als de arme wormen van mensen, die dikwijls van trotsheid en hovaardij, een arme blinde bedelaar van de straat niet eens zouden willen aanzien, veel minder, dat zij hem liefderijk zouden willen helpen, zoals de heilige Jezus hier deze arme man doet. O, tot Christus kwamen alle soorten van ellendige en behoeftige mensen, rijken en armen, hogen en lagen, aanzienlijken en bedelaars. Hij zag hun staat of voorwaarden in het minst niet aan. Hij zag maar alleen naar hun ellenden en noden, waarmee zij belast waren, en naar hun geloof en nederigheid, waarmee zij tot Hem kwamen. O, de groten en rijken mogen de voorrang hier op de wereld van een ieder verlangen en hun minderen als een verachtelijk wezen aanzien, maar bij Christus hebben zij geen haar meer voorrang dan de aller-slechtste en allerarmste bedelaar. Die zou dikwijls, door zijn grote armoede en nederigheid, in het ontfermend oog van Christus meer voor hebben. Dan de rijken en aanzienlijken dezer wereld, hoewel Christus deze ook niet verwerpen zal, als zij hun wereldse hoogheid en hovaardij geheel voor Hem afleggen, en als arme bedelaars om hulp en troost tot Hem komen. O, laat dan de allerarmste en ellendigste mens onder ons, al ware hij ook zo'n haveloze en bemorste bedelaar, de moed niet verloren geven, dat hij met zijn noden, zonden en gebreken niet graag tot Christus zou gaan, want die ziet de persoon des mensen niet aan, maar zo iemand godvruchtig is en Zijn wil doet, die hoort Hij, Joh. 9:31.

C. Maar laat ons wederkeren tot onze tekst. Van onze blinde bedelende mens wordt verder gezegd, ***dat hij zo blind aan de weg zat, bedelende***. Dit kunnen wij licht verstaan, geliefden, want men ziet dat nog wel in grote en volkrijke steden, dat daar een arme blinde bedelaar zit, op een hoek van een straat of aan de weg, waar veel volk voorbijgaat, om van de voorbijgangers aalmoezen te ontvangen want een arme blinde kan niet, als anderen, van huis tot huis gaan bedelen. Daarom vindt men dezulken doorgaans op de straten en wegen zitten, waar men voorbijgaat, en waar zij luid om een aalmoes roepen. Zo zat deze blinde man hier ook aan de weg bij Jericho, bedelende. Ook hierin strekt ons deze arme blinde mens alweer tot een gepast afbeeldsel van de jammerlijke en beklaaglijke staat van een arme blinde zondaar, die nog onbekeerd en buiten God in zijn zonden leeft, want:

1. Deze arme bedelaar zat niet in een huis, stil, afgezonderd van het geloop en gewoel der mensen. Nee, hij zat openlijk aan de grote weg, midden onder heel de wereld die daar voorbijging. Maar evenzo zit een arm, blind, onbekeerd zondaar ook aan de grote weg van de wereld, hij is niet in stilte van de wereld afgezonderd, gelijk de vromen en godzaligen, die door de genade Gods zich van de algemene brede weg der wereld afzonderen, om God in eenzaamheid te dienen, gelijk Salomo zegt, Spr. 18: 1: *Die zich afzondert, tracht naar wat begeerlijks. Hij vermengt zich in alle bestendige wijsheid.* Och nee, zulk een arm blind zondaar is met zijn ziel en lichaam altijd midden in de wereld, hij bemint

het gewoel en de zaken van de wereld, hij houdt het met de aardse en wereldse mensen, hij is graag waar die zijn, in gezelschappen, op maaltijden, in herbergen, enz.

2. Nog eens, onze arme blinde bedelaar zat aan de brede weg, waar het meeste volk voorbijging, opdat hij te meer aalmoezen mocht ontvangen; een eenzame en afgelegen weg, een smal of eng paadje, waar weinig mensen liepen, diende hem niet, daar zou hij zijn voordeel niet bij gevonden hebben. Maar zo is het ook alweer met een arm, blind, onbekeerd zondaar. Zulk een zet zich ook op de wijde en brede weg, die tot het verderf leidt en die velen vinden, waar het meeste volk op wandelt. *Maar de nauwe weg, die ten leven leidt en die weinigen vinden en bewandelen*, volgens Matth. 7: 13, 14, daar komt hij niet op, want daar zou hij zijn voordeel, gemak enz. niet kunnen vinden, dat smalle pad is hem veel te stil en te eenzaam, dat dient hem niet.
3. Eindelijk, de arme blinde bedelaar zat daar aan de weg. Hij stond niet overeind, hij wandelde of ging niet. Nee, maar hij zat daar aan de weg, op de grond neer, hij kon zich alleen niet daarvandaan begeven wegens zijn blindheid. Daarom beval de Heere Jezus ook, vers 40, dat men die man tot Hem brengen zou, willende, dat anderen hem bij de hand nemen en tot Hem leiden zouden, opdat Hij hem van zijn blindheid mocht genezen.

Maar niet anders is het ook alweer in 't geestelijke, met alle blinde en genadeloze zondaren en zondaressen. O, deze zitten in hun rampzalige blindheid en zondestaat, niet slechts aan de grote weg van de wereld, maar zitten daar ook ten enenmale machteloos, en, als het ware, vastgeketend en gebonden, zodat zij daar, zonder een almachtige, bekerende hand van Gods genade, niet vandaan kunnen komen. De reden hiervan is, omdat zij de zonden en de wereld zo sterk beminnen, dat zij die onmogelijk verlaten kunnen, hun harten zijn daar ganselijk aan gebonden, van hun geboorte af aan, zij kunnen vanuit de zonden en de wereld nooit opstaan, noch gaan en zich tot Christus begeven om verlossing, want zij zijn niet alleen geheel blind, maar ook gans kreupel, lam, doof en dood. Daarom wordt ons de mens in zijn natuurstaat afgebeeld als een pasgeboren kind, dat daar ligt neergeworpen in zijn - walgelijke onreinheid, waarmede het ter wereld gekomen is, op het vlakke des velds, totdat Christus die arme zondaar en dat hellewicht voorbijgaat, en tot hem zegt: *leef, in uw bloed, ja leef!* Ezech. 16: 5, 6. O, gans nare en jammerlijke zondestaat, die met geen tranen genoeg van ons kan beweend en beschreid worden!

TOEPASSING

Ziedaar, geliefden, zo hebben wij de staat van deze arme blinde bedelaar dan nu nader overwogen en beschouwd, en gezien, welk een gepaste afbeelding hij is van alle onbekeerde natuurlijke mensen. Nu willen wij het overige van deze man zijn wedervaren, en zijn wonderbare genezing door de Heere Jezus, als de Heere wil en wij leven, in het vervolg overwegen.

Wat hier nu onszelf betreft. Och, of de Heere dit verhandelde woord aan der mensen zielen door Zijn Geest wilde zegenen, en het op hun harten drukken! Och! wij allen zijn van nature zulke arme blinde zondaren, als wij nu gehoord hebben. Door de zonde van Adam in het paradijs zijn wij allen diep ellendig en ten hoogste rampzalig geworden, en tenzij wij dit van onszelf met klare ogen hebben leren zien, en met grote smart gevoelen en tot Christus gegaan zijn om hulp en verlossing, zo kunnen wij in der eeuwigheid niet zalig worden, maar al onze hoop op de hemel is enkel inbeelding en een schrikkelijk bedrog van ons blinde hart en van de satan.

O, mensen, wie gij ook zijt, gaat hier dan toch heen, en begeeft u tot een nauw en ernstig onderzoek van uzelf, of gij ooit met rechte indruk van uzelf dat gezien hebt, en dat gelooft, dat gij zulke arme, blinde, rampzalige en onmachtige zondaren voor God zijt, als gij uit de tekst gehoord hebt. Of gij deze uw geestelijke ellendestaat, door Gods overtuigende genade, ooit grondig hebt leren kennen, en die met een diepe smart en berouw hebt gevoeld, en of gij met deze arme blinde man ooit met grote ernst en aanhouden tot Christus hebt geroepen, of Hij Zich toch in Zijn grondeloze barmhartigheid over u wilde ontfermen, en of gij geen rust hebt genomen voordat gij de ontfermende en verlossende hand van de Heere Jezus aan uw ziel zalig hebt ondervonden. Gaat, en onderzoekt heden deze grote zaak toch ernstig.

1. Gij allen, die zulk een genade nog bevindt te missen, die tot hiertoe nog zo grotelijks onkundig van uw rampzalige staat der zonde gebleven zijt, die het nog zo gerust, zorgeloos en weltevreden daaronder hebt kunnen stellen, die meent, dat alle dingen nog al vrij goed bij u staan, ja dat gij rijk en verrijkt zijt en geen ding gebrek hebt, - och, of de ontfermende God u onder dit woord uw blinde zielsogen nog eens opende! en dat gij nog eens met een heilige beving mocht ontwaken uit zulk een diepe en zorgeloze zondeslaap, eer het voor u in alle eeuwigheid te laat zal zijn!

2. En wat ulieden betreft, die al enig besef van uw geestelijke blindheid, dodelijke armoede en rampzalige zondestaat verkregen hebt, en daarover met enige hartelijke ernst zijt begonnen bekommerd en verlegen te worden! O, staat er toch naar en arbeidt om meer ontdekking van uw jammerlijke zielsellende! Wendt u toch eens met ootmoedig bidden en smeken tot de Heere Jezus, die op uw weg nog voorbijgaat, hoewel gij Hem nog niet zien en recht bekennen kunt, en roept tot Hem om de ogenzalf van Zijn Geest, dat Hij u de rampzaligheid van uw staat toch meer wil doen gevoelen en met kracht in u wil doorwerken tot een volkomen overtuiging en heilige verslagenheid! O, dit kan Christus u doen, arme zondaren en zondaresen! en Hij alleen kan het doen. Dit wil Christus ook u doen, daartoe biedt Hij u Zijn Geest en genade aan. Och, of gij dan maar eens geheel en alleen, met volkomen afzien van alles, u tot Hem mocht wenden, en leggen uzelf als arme blinde bedelaars aan Zijn deur en voor Zijn voeten neder, met een vast besluit om er niet vandaan te gaan en niet op te staan, voordat Christus u geholpen en gezegend heeft, al moest gij ook aan Zijn voeten of voor Zijn deur sterven.

3. En wat u aangaat, verlost en bekeerde gelovigen! O, gij hebt deze grote Heel- en Medicijnmeester, Christus, ook nog alle dagen steeds van node, om u uw overgebleven grote geestelijke blindheid, armoede en rampzaligheid, nog meer en nog nader te ontdekken en gevoelig op uw hart te leggen. En daartoe is Hij u immers geworden tot wijsheid van God, tot rechtvaardigmaking, heiligmaking en verlossing. Och, of Hij dan uw harten steeds genegen maakte, om Hem hiertoe ook gedurig aan te lopen, en rechtuit, met volkomen afzien van uzelf en van alles, tot deze uw Beminde te gaan, want in Hem toch is het alles alleen overvloedig te vinden, wat wij tot onze verdere zaligheid en verlossing steeds in alle ogenblikken van node hebben. Hiertoe helpe de Heere u en ons allen, door Zijn Heilige Geest, om Zijns Zoons Jezus Christus' wil, Wien toekomt de aanbidding en dankzegging tot in eeuwigheid. Amen!

TWEEDE TEKST uit Lukas 18: 35-43.

Vers 36: *En deze, horende de schare voorbijgaan, vraagde: wat dat ware.*

Onder de burgerlijke wetten, welke de Heere God aan de kinderen Israëls oudtijds heeft gegeven, om naar dezelve hun gemeentestaat te regeren, was ook deze, dat er onder hen geen bedelaars of landlopers mochten gevonden worden. Want zo luidt des Heeren bevel, Deut. 15: 4, alleenlijk, omdat er geen bedelaar onder u zal zijn, dat is geen mens, die zijn brood langs de weg of aan de huizen zal gaan bedelen. De Heere had verscheidene redenen, waarom Hij zulk een wet aan het volk Israël gaf.

1. Omdat Hij dat volk, als zijnde Abrahams nakomelingen, boven alle volkeren des aardbodems tot Zijn eigen volk had verkoren, aan hetwelk Hij Zijn genade en zegeningen bijzonderlijk wilde schenken, en, van hetwelk Hij daarom ook bijzonder wilde geëerd, gevreesd en gediend worden, zodat de kinderen Israëls dan, bij uitnemendheid en boven alle andere volkeren des aardbodems, het volk Gods waren, waarvan de Heere aldus zei, Exod. 19: 6: En gij zult Mij een priesterlijk koninkrijk en een heilig volk zijn. Nu, wat kon er schandelijker zaak zijn, en die meer tot onttering van God en van Zijn dienst strekte, dan dat er openlijke landlopers en bedelaars onder het volk Gods gevonden werden? Immers, hierdoor moest de Naam des Heeren grotelijks onteerd en gesmaad worden bij de andere volkeren des aardbodems, alsof de Heere zo wreed en hard tegen Zijn volk ware, dat Hij hen niet kon of niet wilde op een eerlijke wijze in het leven onderhouden, maar dat Hij hen alzo verliet, dat zij hun brood alom moesten gaan bedelen. Dit was immers een grote schande voor de leer en voor de dienst Gods!

2. Daarbij verbood de Heere dat ook, omdat het een teken was van grote liefdeloosheid onder Zijn volk, dat de rijken de armen niet onderhielden, maar er zoverre de handen van aftrokken, dat zij hen hun brood lieten bedelen. Zulk een schandvlek wilde de Heere niet, dat er op Zijn volk zou liggen, opdat de heidense volkeren Zijn Naam niet zouden lasteren, en zeggen: is Israël dat volk Gods boven ons, en laat hun godsdienst hen toe, dat zij zo wreed, liefdeloos en onbarmhartig tegen hun arme medebroeders zich gedragen, dat zij hen van gebrek en armoede laten bedelen?

3. Eindelijk wist de Heere ook, hoe uit armoede en ledigheid alle kwaden onder een volk geboren worden, en hoe de bedelaars doorgaans een zeer slecht en ondeugend volk zijn. Dat zich van de ordelijke samenleving der mensen afzondert, de godsdienst verlaat, en zich aan allerlei goddeloosheid en ongebondenheid gewoonlijk overgeeft, waardoor dan alle kwaad, als stelen, moorden, roven, enz. van zulk volk te wachten is. Ziet, om deze redenen verbood de Heere ernstig, dat er ooit bedelaars onder Zijn volk Israël mochten zijn. En om ze ook metterdaad te weren, stelde de Heere verscheiden goede verordeningen in, onder welke ook deze was: dat Hij een gedeelte van de tienden, die het ganse volk moest opbrengen, voor de armen beschikte, opdat die daarvan onderhouden werden. Gelijk ook die verordening, *dat de Israëlieten om het zevende jaar hun land en hun velden ledig moesten laten liggen, en dan de armen gelijkelijk moesten laten eten van alles, wat daarop vanzelf groeide, zonder mensenaarbeid*; Exod. 23: 11, dat zij dan geen nalezing mochten doen aan de wijnstok en het ander vruchtdragend geboomte, alsmede niet in de oogst op het veld, maar dat zij van alles de nalezing voor de armen moesten overlaten, Lev. 19: 10 en 23: 22.

Nu is het zo, geliefden, dat, zolang als het volk Israël de Heere hun God oprecht beminde en vreesde, zo onderhielden zij ook nauwkeurig deze Zijn rechten en inzettingen; men vond toen nergens in Israël een bedelaar, of een arm mens, die zijn

brood uit gebrek ging bedelen. David kon daarom naar waarheid zeggen, in zijn tijd, Psalm 37: 25: *Ik ben jong geweest, ook ben ik oud geworden, maar ik heb niet gezien de rechtvaardige verlaten, noch zijn zaad zoekende brood.*

Maar geheel anders ging het, wanneer de kinderen Israëls de vreze Gods verlaten hadden, gelijk ten tijde van onze Zaligmaker; toen was het Joodse volk grotelijks bedorven, toen werden Gods geboden en Zijn heilige bevelen schandelijk veracht en in de wind geslagen, en door overheden en door de geestelijken, en in 't algemeen door al het volk; het waren de Schriftgeleerden en Farizeeën, die de heilige geboden Gods openlijk vernietigden en hun eigen menselijke inzettingen in de plaats daarvan stelden, en zo vernietigden zij ook mede dit gebod des Heeren, aangaande het weren van bedelaars in Israël. Dat gedeelte der tienden, dat God tot onderhoud der armen beschikt had, namen deze grijpende wolven, die in schaapsklederen gingen, tot zich, en zij droegen geen zorg voor arme en gebrekkige mensen, maar lieten tegen Gods uitdrukkelijk bevel toe, dat zij uit gebrek gingen bedelen; ja, zij lieten de arme mensen bedelen, voor hun eigen ogen, en aan de deuren en poorten des tempels te Jeruzalem, zonder dat zij daar zorg voor droegen, gelijk wij zo lezen, Hand. 3: 2, van een zeker man, die kreupel was van zijns moeders lijf, welke zij dagelijks zetten aan de deur des tempels, genaamd de Schoone, om een aalmoes te begeren van degenen, die in de tempel gingen. Ja, de bedelaars en arme mensen liepen te dezer tijd het gehele Joodse land door, en men vond ze overal schooien en hun brood bedelen. O, welk een schrikkelijke verachting van Gods gebod! Een blijk daarvan is die arme blinde bedelaar, van wie onze tekst handelt, die de Heere Jezus ontmoet op de weg naar Jericho, en die Hij zeer wonderlijk en genadig van zijn blindheid genas. Zoals ons nu wat nader staat te overwegen.

Wij hebben de vorige maal de gelegenheid van deze arme blinde man beschouwd, en gezien hoe hij ons hier voorkomt als een zeer klare prent of afbeeldsel van alle arme blinde zondaren of zondaressen, hoedanig, zonder onderscheid, alle mensen zijn van nature, zelfs ook Gods uitverkorenen, voordat de Heere hen door Zijn Geest bekeert en wedertaart. Dit moeten wij dan nu in het vervolg altijd van nabij in het oog houden, teneinde, door Gods genade, het rechte nut en voordeel voor onze zielen te kunnen trekken uit deze geschiedenis. Want zulk een enkel bloot geval van de genezing van een arme blinde zou ons weinig profijt of lering kunnen aanbrengen, indien wij het niet alles geestelijk op onszelf en onze staat toepassen.

De Heere verlene ons hier dan nu weer het licht van Zijn Heilige Geest, opdat wij geestelijke dingen met geestelijke dingen mochten vergelijken, en dat wij, als de bijen, zoete honing van geestelijke leer en troost uit deze merkwaardige geschiedenis verder mogen trekken, tot onzer zielen zaligheid in de Heere Jezus.

Wij gaan de zaak dan nu weer overwegen, waar wij die de vorige maal gelaten hebben. De tekst vervolgt dan: en deze, horende, enz. Deze, te weten die arme blinde man, wiens staat en gelegenheid ons nu reeds bekend is uit de vorige predicaatie.

Maar nu mogen wij er nog verder bijvoegen uit een andere Evangelist, die deze geschiedenis ook beschreven heeft, namelijk de Evangelist Markus, hoofdstuk 10: 46 enz., dat deze arme blinde man geheten was: Bartimeüs, en door de wandeling, onder het volk van Jericho genoemd werd: *Bartimeüs de blinde*; en dat hij de zoon was van ene Timeüs. Hij was een bekend man bij het volk, en zijn afkomst of vaders naam was ook bekend; mogelijk dat zijn vader een fatsoenlijk burgerman onder de Joden geweest is, omdat zijn naam hier zo genoemd wordt, als die van een bekend man, daar anders de bedelaars doorgaans van zulk een slechte en duistere afkomst zijn, dat zij

nauwelijks gedoopt zijn, of een naam dragen, of hun ouders weten aan te wijzen. Nee, men kende deze blinde man, men wist wie hij was, men kende ook zijn geslacht of afkomst. Mogelijk waren zijn vaders zaken zozeer verlopen, dat hij deze zijn arme blinde zoon, geen tijdelijke middelen had nagelaten, gelijk als dikwijls gebeurt onder de mensen, en dat deze daarom, wegens zijn blindheid, in de grootste armoede zijn brood moest gaan bedelen.

Wat er van zij, dit is zeker, dat wij, arme, blinde en ellendige zondaren, ook allen een bekende vader hebben, namelijk: Adam, uit wiens lendenen wij allen geboren zijn. Deze onze vader was een zeer groot man. O, wat was hij rijk en aanzienlijk, beide naar ziel en lichaam! Hij was een vriend, een kind en een huisgenoot Gods. Hij had alles wat een gelukzalig mens maar hebben kon; hem ontbrak niets in zijn rechte staat in het paradijs. En o, wat had hij geen rijke en gelukkige kinderen kunnen nalaten, was hij maar aan God, zijn Heere en Vader, gehoorzaam gebleven! Daar was dan ook, geestelijkerwijs, geen bedelaar, geen arm behoeftig zondaar ooit geweest in Israël. Daar was dan ook geen Christus nodig geweest in de wereld, om arme zondaars rijk, en blinde zondaren ziende te maken. Maar door zijn kwaad bedrijf en schrikkelijke ongehoorzaamheid tegen God, heeft Adam al zijn schone goede gaven en rijkdommen die God hem geschonken had, geheel verloren, en heeft dus geen andere dan doodarme kinderen en blinde Bartimeüssen nagelaten, die hun geestelijk brood nu zo droevig moeten gaan bedelen, zoals wij laatst gezien hebben, enz.

Maar om voort te gaan: Daar staat dan hier van hem opgetekend in de tekst, dat hij, horende de schare voorbijgaan: *vraagde: wat dat ware?*

Onze Zaligmaker ging hier niet alleen voorbij op de weg van Jericho, nee, maar Hij was vergezeld van een grote schare en menigte, zo van Zijn discipelen als andere mensen, die van Jericho en elders gekomen waren en Hem volgden. Want zo beschrijft Markus de zaak, zeggende: *en zij kwamen tot Jericho, en als Hij en Zijn discipelen, en een grote schare van Jericho uitging*, enz.

Het is opmerkelijk, geliefden, dat u zelden van de Zaligmaker leest in Zijn omwandeling hier op aarde, dat Hij alleen ging en reisde, maar Hij had altijd Zijn discipelen en een schare van mensen bij Zich, die Hem vergezelden en volgden. Dit kwam daar vandaan:

1. Omdat de Heere Jezus een groot en zeer bijzonder Leraar was, die zo uitnemend, zo krachtig' en met zoveel wijsheid en gezag, de hemelse dingen besprak en leerde, dat Hij onder alle leraren van de aarde Zijn gelijke niet had. De mensen die Hem hoorden, stonden er ten hoogste versteld over, en wisten van Zijn godzaligheid en leer niet genoeg te spreken, overal waar zij kwamen. Zij hoorden zulke hemelse en Goddelijke prediciën, waardoor hun harten zo geroerd en aangedaan waren, in de synagogen niet van hun rabbi's of leraren. Die dienaren van de oversten der Joden, die uit Jeruzalem gezonden waren om Hem te vangen, zeiden daarom, als zij Hem gehoord hadden en weer teruggekeerd waren tot de oversten: nooit heeft een mens also gesproken als deze mens, Joh. 7: 46.

2. Ten andere deed de Heiland ook vele tekenen en machtige wonderwerken, overal waar Hij kwam, waarvan de mensen nooit tevoren gehoord hadden. Hij genas, zonder medicijnen en op staande voet, alle ziekten en kwalen onder het volk, Matth. 4: 23: duizenden van ellendige mensen, die van niemand konden geholpen worden, kwamen tot Hem, en werden aanstonds van Hem geholpen en genezen. Nu, door beide ging er een zeer groot gerucht van onze Zaligmaker uit, door het ganse land daar werd overal, onder al de Joden, van Hem gesproken als van de zonderlingste persoon en de grootste en machtigste leraar, die op aarde ooit geweest was, ja, als van de Christus of Messias,

die volgens de beloften Gods in de wereld komen moest, en Wiens komst het voornaamste en grondigste stuk was van der Joden Godgeleerdheid.

Uit dien hoofde was het, dat er altijd en overal niet alleen zulk een aantal van discipelen, maar ook een grote schare van alle soorten mensen bij de Heere Jezus gevonden werd, die Hem vergezelde; het volk kwam van alle kanten toevloeien, daar waar zij hoorden dat Hij met Zijn discipelen was:

1. velen kwamen uit blote nieuwsgierigheid, om zulk een zonderling persoon, van dewelke zoveel gerucht was, te zien en te horen.
2. anderen kwamen tot Hem uit godsvrucht en uit bekommernis over hun geestelijke staat, om van Hem te verstaan, of Hij waarlijk de Christus was, die in de wereld komen moest, en om van Hem in de weg der zaligheid geleerd en onderwezen te worden;
3. anderen uit noodzakelijkheid en gebrek, om bij Hem genezing te bekomen van enige zware ziekte of ongeneeslijke kwaal of Hem ergens raad in te vragen, waarin zij zeer duister en verlegen waren;
4. ook kwamen er tot de Heere Jezus uit geveinsdheid, zulken, die Hem zogenaamd als de Christus wilden volgen, maar alleen uit aards gemak en om de brode, gelijk de Kapernaïtische Joden, Joh. 6, of uit andere vleselijke en verkeerde inzichten, gelijk de Schriftgeleerde, die tot Hem zei: *Meester, ik zal U volgen, waar Gij ook heengaat*, Matth. 8: 19.
5. Ja, daar kwamen ook velen uit boosaardigheid, en met een zeer bitter en vijandig gemoed, om Zijn gedrag en woorden te bespieden, om Hem met strikvragen te verzoeken en iets onbetamelijks uit Zijn mond te horen, waarover zij Hem moeite mochten aandoen. Zo deden de Farizeeën, de oversten der Joden, de Wet- en Schriftgeleerden, die met een boos en geveinsd gemoed dikwijls tot de Heiland kwamen, met Hem spraken en anderen tot Hem uitzonden, om hun boze oogmerken uit te voeren.

Zie, aandachtigen! hieruit kunnen wij begrijpen, hoe het kwam, dat onze Zaligmaker altijd zo met grote toeloop en scharen van mensen omringd was, gelijk wij dat zo dikwijls en gewoonlijk in de Evangeliën aangetekend vinden.

En hier hebben wij een levend afbeeldsel van het uitwendig Christendom, met welke het eveneens gelegen is als met de ark van Noach, waar alle soorten van reine en onreine dieren ondereen gemengd en gevonden werden. En gelijk als met een akker, waar het goede zaad en het onkruid beide zeer dicht ondereen opgroeit. Nog tegenwoordig is dat zo. Overal, waar de Heere Jezus op de wereld verkeert, in de prediking van Zijn Woord en de heilige Sacramenten, vindt men een grote toeloop en schare van mensen, die met zeer verschillende bedoelingen en oogmerken tot Christus, in de predatie en in de Sacramenten komen toevloeien, evenals wij gehoord hebben van de Joodse schare. En onder deze menigte heeft. De Heere Jezus doorgaans enige weinige discipelen en discipelinnen, die Hem met oprechte liefde en waarachtig geloof volgen, die altijd bij Hem zijn en blijven, die zich 't dichtst bij Hem voegen en die gemeenzaam met Hem verkeren.

Daar dan de Heere Jezus altijd en overal waar Hij ging met zulk een gevolg van discipelen en met zulk een grote schare van mensen vergezeld was, zo geschiedde dat hier ook nu weer zo. *Gaande door de weg van Jericho*, - voor de laatste maal naar Jeruzalem, om daar te lijden en te sterven, - *had Hij daar ook bij Zich Zijn discipelen en een grote schare*, zoals Markus optekent. En dit grote gezelschap maakte hier nu, gelijk dat doorgaans gaat, veel gedruis en beweging op de weg, zodat de blinde

Bartimeüs, die daar aan de weg zat te bedelen, dat licht aanstonds vernam en gewaar werd. *Hij hoorde*, zegt de tekst, *de schare voorbijgaan*. Hij hoorde de menigte des volks wandelen en spreken voorbij hem heen. Was hij ook tevens nog doof geweest, gelijk die dove man, die bezwaarlijk sprak, en dien zij tot de Heere Jezus brachten, en die door Hem genezen werd, Mark. 7: 32, zo had hij de schare niet alleen niet kunnen zien, maar ook niet kunnen horen voorbijgaan. Maar dit was zijn geluk, dat hij de beweging der schare, die voorbijging, nog horen kon. Dit was het middel, waardoor hij kennis van de Zaligmaker kreeg, tot Hem om hulp riep, en door Hem genezen werd.

Evenzo is het, mijn toehoorders! in het geestelijke ook gelegen met een arm, blind, onbekeerd zondaar, die daar ook bedelende zit aan de brede en algemene weg der wereld hoe droevig, blind en arm hij ook is naar de ziel, zo schenkt hem de Heere nog het uiterlijk gehoor van Zijn Goddelijk Woord. Hij brengt hem bij de menigte dergenen, die tot de godsdienst samenkomen, Hij laat hem het geluid des Evangelies en het gedruis van Christus' voeten, in de middelen der genade nog horen, hoewel hij wegens zijn geestelijke blindheid niet recht weet of verstaat, wat het is. En dit gehoor van het Goddelijk Woord is ook het gepaste middel, waardoor de arme blinde zondaar kennis krijgt van de Heere Jezus en van Zijn gewilligheid, noodzakelijkheid en algenoezaamheid tot zijn genezing en verlossing. Want toch, *hoe zullen zij in Hem geloven, van Wien zij niet gehoord hebben? en hoe zullen zij horen, zonder die hun prediken? Zo is dan, immers, het geloof uit het gehoor, en het gehoor door het Woord Gods*, Rom. 10: 14, 17.

En o, wat is dat mede nog niet een groot geluk voor arme blinde zondaren, dat de Heere hun Zijn heilig Woord nog laat horen, en met de schare en de discipelen, aan dewelke Hij Zijn Woord laat prediken, nog zo dicht bij hen wil voorbijgaan, in tegenstelling van zoveel anderen, die op zulke wegen zitten, waar Christus met Zijn zuiver Woord en gezelschap alzo niet voorbijgaat, en die het daarom ook niet kunnen of mogen horen, gelijk er Joden, Heidenen, Turken en andere ongelovigen zijn, aan wie de Heere Jezus de zuivere verkondiging van Zijn Goddelijk Woord en het geluid Zijns heiligen Evangelies, op zulk een wijze, niet gelieft te schenken.

O, gij onbekeerde en genadeloze zondaren en zondaresen! dit moet u leren, indien u ooit van uw jammerlijke zielsblindheid en geestelijke armoede, door de Heere Jezus wilt genezen zijn, dat gij u steeds naarstig en bestendig moet nederzetten aan de weg, waar Christus met het gezelschap Zijner discipelen en met de schare, tot welke Hij Zijn Woord spreekt, voorbijgaat! Dat gij u dus moet begeven, zonder onderscheid, onder alle middelen van genade, in elke predicatie, catechisatie en oefening of bijeenkomst of samenspraak van godvruchtige Christenen, en daar altijd aandachtig moet toeluisteren of gij er ook iets van Christus en van Zijn Woord, dat gij nog niet kent, horen mocht, want door al zulke middelen gelieft de Heere de arme blinde zondaren voor te komen en hen tot ernstig vragen naar Hem te brengen.

Immers, zo ging het met de arme, blinde Bartimeüs. Niet zodra hoorde hij de schare, onder welke ook de Heere Jezus met Zijn Woord was, bij hem op de weg voorbijgaan, of hij vroeg, zo zegt de tekst, wat dat ware? Zijn blindheid belette hem om te zien en te bemerken, wat het was, dat hier zulk een grote menigte volks op de weg voorbijging.

Daarom vroeg hij overluid aan degenen, die hem maar het eerst horen konden, wat het ware? Dat is: wat er te doen was, dat hier zoveel volk bijeen was? Wat er geschiedde? Want hij was zulk een grote toeloop en beweging van mensen hier op de weg niet gewoon. Hij dacht daarom, met reden, dat het wat bijzonders moest zijn, waarom hier zoveel mensen op de been waren. Aldus dreef hem de nieuwsgierigheid om de zaak te

mogen weten, dat hij luide tot iedereen riep en vroeg: wat is dat? Wat is er te doen, dat er zoveel volk bijeen is?

Het is toch zo, geliefden, dat blinde mensen doorgaans zeer nieuwsgierig zijn, om alles te weten wat er bij hen voorbijgaat en omgaat. Want, omdat zij de dingen wel horen, die er geschieden, maar niet zien, zo weten zij dan niet wat het is, dat zij horen, of wat zij er van maken zullen. Dit maakt hen dan gedurig grotelijks nieuwsgierig en begerig om van anderen, die zien kunnen, te weten en te vragen wat het is?

1. Och, of wij hieruit leerden, welk een grote weldaad en goedheid Gods het is, dat Hij ons niet blind geschapen heeft, of blind heeft laten worden, gelijk anderen, maar dat Hij ons het gezicht gegeven, en tot hiertoe zo goedertieren bewaard en onderhouden heeft, dat wij alles zelf zien en weten kunnen, zonder het aan anderen behoeven te vragen. Och, wat wordt de Heere voor zulk een grote goedheid doorgaans weinig van ons gedankt! Hoe leeft men niet evenals het domme vee, dat geen verstand heeft, om Gods menigvuldige weldaden en zegeningen te erkennen!

2. Maar ten andere moeten wij deze arme blinde man alweer houden voor een levendige prent of afbeeldsel van alle arme, blinde zondaren, die nog in een onbekeerde staat leven. Want

a. was hij zo grotelijks nieuwsgierig om te weten wat het ware dat hij hier zoveel volk hoorde voorbijgaan, - het beeldt ons af die zondige en verkeerde nieuwsgierigheid, die er gewoonlijk wordt gevonden bij de blinde aardsgezinde mensen, om steeds te weten en te horen wat er al in de wereld omgaat. Het is, geliefden, een vast teken van grote geesteloosheid, als een mens nieuwsgierig valt naar de wereldse zaken, en bijzonder, als die van weinig gewicht en aangelegenheid zijn. Nieuwsgierige mensen zijn doorgaans van een zeer ijdele en aardsgezinde natuur, en hebben gemeenlijk zeer weinig aandacht voor God en de dingen in de hemel over. Op hen past hetgeen de profeet Jesaja zegt, Jes. 41: 29: *Ziet, zij zijn allemaal ijdelheid, hun werken zijn een nietig ding.* Dit is voor een geestelijk toehoorder heel licht te begrijpen, want een vroom en heilig gemoed houdt zich veel en graag op met hemelse zaken en begeeft zich met zijn hart om steeds daarnaar te zoeken. Daardoor komt het, dat zo iemand de aardse dingen niet veel acht, want hij ziet, hoe ijdel en zondig het alles is. Dies raakt zijn hart dan, door de genade Gods, allengskens meer en meer los van de wereld en van al wat van de wereld is, en hij heeft dus zozeer geen begeerte of aandacht meer over voor de ijdele handelingen der mensen, die in de wereld omgaan.

Terwijl anderen zeer gretig naar alle nieuwe tijdingen staan te luisteren, alsof hun gehele welzijn daar van afhing, heeft zulk een heilige ziel haar bekomst al, als zij de zaak met een half oor pas gehoord heeft, en als zij er al eens met aandacht naar blijft luisteren, zo wenst zulk een ziel uit hetgeen er verhaald wordt, dan nog iets nuttigs en goeds voor zichzelf te leren, evenals de bijen, die uit alles de zoete honing weten te zuigen. Maar zo is het niet met arme blinde zondaren, die nog onbekeerd midden in de wereld leven en aan de brede weg van de wereld zitten. O nee! die zielen zijn zo geheel ledig van God, dat zij de gehele dag door moeten lopen vragen en luisteren en uitvorsen wat het is, dat er al in de wereld omgaat. Zij moeten het alles weten wat er geschiedt en voorvalt, of zij zouden niet kunnen leven. Want omdat zij zich over hun eeuwige zaligheid niet bekommeren, zo moeten zij zich dan dagelijks met de wereld en met allemans zaken bekommeren, want 's mensen geest kan niet ledig zijn. Daarvandaan komen al die gezelschappen onder de mensen der wereld, waar men dagelijks alle nieuwstijdingen verhandelt en zijn kostelijke tijd met vuile achterklap en

ijdele snapperijen doorbrengt, en waar het evenzo toegaat als in het heidense Athene, van hetwelk de Schrift ons heeft aangetekend, zeggende, Hand. 17 - 21: *Die van Athene nu allen, en die zich daar onthielden, besteedden hun tijd tot niets anders, dan om wat nieuws te zeggen en te horen.*

Indien u dan wilt weten, geliefden, welke onder de aller-slechtste en verachtelijkste mensen van de wereld zijn, voor wie gij u allermeeft moet wachten, om er toch geen omgang mee te houden, zo zal ik het u zeggen: het zijn luie mensen, nieuwsgierige mensen en klapachtige mensen.

Daar gij bemerkt, dat deze drie schandelijke ondeugden in iemand samen lopen, gelijk er zulk slag van ongelukkige mensen genoeg en maar al te veel onder ons gevonden wordt, zo vliedt weg van dezulken, als van besmettelijke zieken, want zij deugen nergens toe dan om uw gemoed geheel te bederven en alle indrukken Gods gans uit u weg te nemen. Echter, voegt en begeeft u bij dezulken, die veel op de juiste en rechte wijze nieuwsgierig zijn, en die vragen wat God is? wie Christus is? wat zonde is? wat dood en eeuwigheid, hel en hemel is? en dergelijke levensvragen. Gij kunt nooit missen, of gij zijt dan bij het rechte volk, waar gij wezen moet. Maar gij zult dezulken met de blinde Bartimeüs niet vinden zitten aan de brede weg van de wereld. Nee! daar zijn zij afgeweken, om te wandelen op de nauwe weg, die ten leven leidt, en die maar weinigen vinden.

b. Ook leert ons deze arme blinde man, met deze zijn vraag: wat dat ware? ook nog iets anders. Hij beeldt ons daarmee af de grote onwetendheid van alle blinde, onbekeerde zondaren in Goddelijke en geestelijke zaken, die 's mensen eeuwige zaligheid betreffen. Zij horen die zaken prediken, evenals onze blinde bedelaar de schare op de weg hoorde voorbijgaan, maar zij verstaan die Goddelijke dingen niet, *zij kunnen ze niet begrijpen, omdat zij natuurlijke geesteloze mensen zijn*, 1 Cor. 2: 14, en omdat de dingen van het Koninkrijk Gods voor hun nog geheel bedekt en verborgen zijn. Dan gebeurt het veel, dat zulke arme blinde mensen ook nog wel eens nieuwsgierig worden, om te weten wat het is, dat zij hebben horen prediken en dan vragen zij het ook wel eens aan dezulken, die zij houden voor geleerder en verstandiger als zij, wat het is, dat de predikant daar gezegd of gepredikt heeft, en zulken vallen dikwijls met hun aandacht juist op sommige zeldzame en onwezenlijke dingen, waar hun lage nieuwsgierige geest het bekwaamst op kan speculeren en werken. Want zij zijn als een wan of zeef, waar men het gemalen koren in schudt, zij laten de bloem of het wezenlijke voedsel des Woords vallen, en zij houden de zemelen boven in hun verstand liggen. Och, ongelukkige, slechte en eenvoudige mensen, die uit hun eigen ogen niet zien kunnen, maar die almaar gedurig bij anderen lopen en vragen moeten wat het is!

Het gebeurt ook wel, dat zulke eenvoudige blinde mensen, wanneer zij eens wat geraakt en bekommerd zijn over hun zaligheid, dan met hun aandacht ook weleens vallen op meer nuttige en nodige zaken, die zij horen, maar niet begrijpen kunnen.

c. Maar dan doen zij veeltijds alweer eveneens als onze arme blinde bedelaar. Die vroeg hier in het wilde, wat dat ware? zonder te weten, wie hij het vroeg, want hij kende de mensen niet, omdat hij ze niet zien kon; hier was de Heere Jezus Zelf, maar hij kende Hem niet, daarom vroeg hij het Hem ook niet, wat dat ware?

Hier waren ook de discipelen van de Heere Jezus, die hem best konden zeggen wat dat ware, en wie de Heere Jezus was, want zij kenden Hem veel beter dan de schare; het was hun gegeven de verborgenheden van het Koninkrijk der hemelen te weten, maar die was het niet gegeven, Matth. 13: 11. Maar de blinde Bartimeüs sprak ook deze

discipelen des Heeren niet aan, want hij kende hen niet, hij kon hen niet van andere mensen onderscheiden, want zijn ogen waren gesloten, zodat hij de mensen niet kon bezien. Dus vraagt hij het dan maar zo blindelings aan de schare, die, hoewel zij hem wel in het algemeen kon onderrichten, dat Jezus de Nazaréner voorbijging, nochtans hem evenwel zeer verkeerd behandelden, mitsdien zij hem wilde beletten en verhinderen, dat hij de Heere Jezus ernstig om hulp en ontferming aanriep, gelijk uit het vervolg van de geschiedenis blijkt.

Maar o, gaat het ook niet in het geestelijke eveneens zo met de arme blinde onbekeerde zondaren? Wanneer deze soms, uit bekommernis over hun zaligheid, of door iets anders, ook eens wat nader begeren onderricht te zijn van het Woord Gods, dat zij gehoord hebben, zo wenden zij zich in hun onwetendheid, niet met een ootmoedig en gelovig gebed.

1. Tot de Heere Jezus Zelf, die het hun door Zijn Heilige Geest recht kan zeggen en verklaren, wat het is, dat ze gehoord hebben. O nee! ze kennen de Heere Jezus niet, hun ogen worden, evenals die van de Emmaüsgangers, gehouden, dat ze Hem niet zien, noch van de andere aardse mensen onderscheiden kunnen.
2. Zij begeven zich ook niet tot de rechte discipelen van de Heere Jezus, die dichtbij, en voor hen zijn, te weten: de vrome en godzalige mensen, welker verstand de Heere door Zijn Geest verlicht heeft, en die hen daarom het best zouden kunnen onderwijzen van de Heere Jezus en van de weg der zaligheid, en hun zeggen wat het is, dat ze niet weten of verstaan. Nee! ze kennen ook deze vrome mensen niet, omdat ze blind zijn. Ze zijn dikwijls met een groot vooroordeel tegen hen ingenomen en menen, dat het geveinsde of ketterse lieden zijn, met wie het gevaarlijk is het aan te leggen.
3. Daarom keren die arme eenvoudige en blinde mensen zich dan tot de grote schare van de wereld, tot dezulken, die zo wat van de Heere Jezus en van Gods Woord weten te spreken, omdat ze de letter van de waarheid geleerd hebben. Deze zien ze aan en houden ze voor wijze en verstandige lieden, die hen in de dingen van de zaligheid het best onderrichten kunnen; hoewel die mensen in de grond even zo blind zijn als ze zelf, nochtans horen ze naar hen en volgen hen, en zo wordt dan aan die ellendigen vervuld, hetgeen de Heilige Schrift zegt, Lukas 6: 39: *Kan ook wel een blinde een blinde op de weg leiden? zullen ze niet beiden in de gracht vallen?* O, hoe ziet men dat niet dagelijks in dezulken, die mede in het werk der zaligheid willen onderwijzen, die zo wat spreken kunnen van Jezus de Nazaréner en van de waarheden van het Christendom, maar die zo spoedig als ze eens een arme blinde verlegen ziel ontmoeten, die nu begint met ernst te roepen tot de Heere Jezus: *o Jezus, Gij Zone Davids, ontferm U mijner!* dan ook met de Joodse schare hun best doen, om het zulk een ziel te beletten en hem tot gebroken bakken heen te wijzen, die geen water houden. O, ongelukkige zielen, die in zulke moordenaarshanden vallen, die bij zulke ellendige leermeesters om onderwijs gaan! En nochtans is er van dat slag van droevige leermeesters ook in deze tijd een grote schare bij de hand; men vindt ze met hopen, men vindt ze overal. Doch er is maar één Heere Jezus, en die heeft bij Zich een klein getal van discipelen en een grote schare van mondbelijders, die op de weg, waar ze voorbijgaan, ook veel gedruis en geraas maken, Gelukkig is hij, die door al dit gedruis en al deze drukte in het Christendom zich niet laat verbijsteren, maar die de Heere Jezus met Zijn ware discipelen wel weet te onderscheiden van de grote schare, die daar rondom zwerft.

Ziedaar, geliefden, wederom een zeer leerzame stof voor ons allen. Het overige van deze geschiedenis evenwel is niet minder stichtelijk en leerzaam.

De Heere moge het alles zegenen en achtervolgen met Zijn Heilige Geest aan onze harten, opdat het ons strekken moge tot een dierbare ogenzalf, om ziende te worden!
Amen.

DERDE TEKST uit Lukas 18: 35-43

Vers 37: *En zij boodschapten hem, dat Jezus de Nazaréner voorbijging.*

Vers 38: *En hij riep, zeggende: Jezus, Gij Zone Davids, ontferm U mijner!*

Het is een zeer opmerkelijk woord, dat onze Zaligmaker sprak tot de Farizeeën, als deze zich ergerden en stootten aan Zijn gemeenzame omgang met de zondaren en tollenaars, Matth. 9: 13: *Maar gaat heen en leert wat het zij: Ik wil barmhartigheid en niet offerande.* De Heere Jezus wijst ons hier de weg aan, langs welke Hij gezind is Zijn genade aan de arme zondaren en zondaressen te bewijzen, en hoe Hij hen wil helpen en goedgunstig zijn. Hij wil, dat zij tot Hem om genade en barmhartigheid zullen komen, en niet, dat zij Hem enige offerande of gave van hun eigen goed zullen toebrengen, om Hem daardoor tot goedgunstigheid jegens hen te bewegen. De reden hiervan is klaar voor een verlicht en geestelijk verstand. De Heere Jezus weet, dat alle mensen in zichzelf doodarme zondaren zijn, en dat zij anders niet hebben in zichzelf dan enkel gebrek, zonden en ellenden. Hij daarentegen is oneindig rijk en algenoegzaam; in Hem woont de volheid der Godheid lichamelijk, Col. 2: 9. Daarom is Hij dan ook volkomen bekwaam, en tevens ook gewillig om alle arme ellendige zondaren, die met hun noden en ellenden tot Hem komen, te helpen en hen van al hun rampzalig gebrek te verlossen. Daarom wil Hij, dat de zondaren hun droevig gebrek en diepe ellende ook zullen kennen, en dat zij daarmee gans verlegen, vermoeid en belast, tot Hem zullen komen en nemen hun toevlucht geheel tot Zijn grondeloze almacht en barmhartigheid, zonder Hem enige andere offerande toe te brengen, dan slechts een gans arme, ellendige en verlegen ziel. En daarop wil Hij Zijn barmhartigheid dan ook aan die arme gelovige zondaren bewijzen, en hen helpen en verlossen uit al hun noden.

Maar, helaas! zo groot is des mensen geestelijke blindheid en ongelovigheid, zo rampzalig, verdorven en verkeerd is zijn natuur, dat hij er altijd op uit is en het er al maar op toelegt, om langs een andere weg, als die van zuivere genade en barmhartigheid, in de gunst en gemeenschap van de Heere Jezus te komen. Hij wil altijd weer daarheen, om de Heere Jezus enige offerande of iets van zichzelf toe te brengen, en zich welbehaaglijk voor Hem aan te stellen, om daardoor Zijn gunst en genade op te wekken en Hem tot barmhartigheid en ontferming over zich te bewegen. Hij zoekt zijn gebrek, zijn zonde en ellende. Eerst zelf door boetvaardigheid, berouw en tranen, enz. Te verbeteren en zoveel te verhelpen als hij maar kan, en dan meent hij, dat hij aangenaam en behaaglijk zal zijn bij de Heere Jezus, en dat die hem Zijn genade en hulp dan ook niet zal weigeren.

Ziet, in zulk een ellendige verkeerdheid en ongelovigheid zitten alle mensen van nature. En o, wat gaat er niet een menigte zielen op zulk een schadelijke weg voor eeuwig rampzalig verloren, die met de Farizeeën dat woord nooit recht heeft kunnen leren, wat het zij: *Ik wil barmhartigheid en niet offerande.* Geheel anders was het gelegen met die arme blinde man, van wie hier in onze tekst gehandeld wordt. Hij had de Heere Jezus niets te offeren of toe te brengen, want hij was een zeer ellendige ziel, een doodarme blinde bedelaar, zittende langs de weg om van de goede lieden aalmoezen te vergaderen. En daarom, niet zo spoedig hoorde hij van de schare, dat de Heere Jezus van Nazareth bij hem voorbijging, of aanstonds deed hij gelijk de Heere Jezus wilde gedaan hebben: hij dacht er niet aan om Hem iets te offeren of toe te brengen tot verkrijging van Zijn gunst, maar hij begaf zich aanstonds, zeer verlegen met zijn gebrek en ellende, tot Zijn grote genade en barmhartigheid. Hij bad en riep tot Hem, zo luid hij kon, of Hij Zich zijner wilde ontfermen. Hij, die Zich over zoveel

arme verlegen mensen dagelijks ontfermde, en of Hij hem genezen en verlossen wilde van zijn droevige blindheid en of Jezus Hem ziende wilde maken, - gelijk dan ook terstond de barmhartigheid van de Heere Jezus over die arme verlegen mens zodanig gaande werd, dat Hij hem deed naar zijn ernstig geroep en smeking, gelijk ons 'lat in de tekst en in 't vervolg daarvan geleerd wordt.

Wij gaan dan nu, in afwachting van des Heeren zegen, ons weer begeven tot de verhandeling van deze zonderlinge geschiedenis, en wij hopen die uwe aandacht in nog enige predicatiën achtereen geheel te verklaren, en uit elke bijzonderheid daarvan de nodige leringen, vermaningen en vertroosting, opzettelijk en met een bijzondere toeleg te halen. Want toch, gelijk de heilige Paulus ons leert, 2 Tim. 3: 16: *Al de Schrift is van God ingegeven en is nuttig tot lering, tot wederlegging, tot verbetering, tot onderwijzing die in de rechtvaardigheid is.*

Och, of de Heere Zijn heilig Woord daartoe nog eens levendig en krachtig wilde maken onder ons, opdat het door de genade des Heiligen Geestes, die zalige doeleinden en nuttigheden op veler gemoederen mocht toebrengen!

In onze tekst ontmoeten wij twee zaken:

- I. Het antwoord, dat de schare aan de blinde Bartimeüs gaf, hem zeggende, of boodschappende, *dat Jezus*, enz.
- II. Zijn ernstig roepen daarop tot de voorbijgaande Jezus *dat Hij Zich toch zijner ontfermen wilde.*

I. Wat het eerste aangaat.

Wij hebben tevoren gezien, hoe de arme blinde Bartimeüs aan de weg van Jericho zat te bedden, toen de Zaligmaker met Zijn discipelen en met een grote schare van mensen, die weg voorbij kwam, opgaande naar Jeruzalem, om aldaar te lijden en te sterven; hoe deze blinde bedelaar, het gedruis der voorbijgaande menigte horende, uit nieuwsgierigheid vroeg, wat dat was, of wat er te doen was. Hierop waren er nu uit de schare, die hem op zijn vraag antwoordden en boodschappen, *dat Jezus de Nazaréner voorbij ging.*

Het is toch zo, geliefden, dat men doorgaans nog al veel medelijden heeft met arme blinde mensen, om ze in hun nood en verlegenheid behulpzaam te zijn, en ze te onderrichten van hetgeen zij zelf wegens hun blindheid niet zien kunnen. Wij zeggen daarom als een spreekwoord: een blind mens is een arm mens, om ons medelijden en ontferming over zo een te kennen te geven. Zo waren hier ook aanstonds onder de schare, die deze blinde man horende vragen, wat dat was, dat hier zoveel volk langs die weg voorbijging, hem uit medelijden en gediensdigheid zeiden en hem boodschappen, *dat Jezus de Nazaréner hier voorbijging*, met een grote schare, als naar gewoonte, Hem vergezellende en volgende.

Hoe leert ons dit gedrag der schare ons, dat men zo ook, in het geestelijke, veel ontferming en medelijden moet hebben met arme blinde onbekeerde mensen, die Christus en de weg der zaligheid nog niet kennen, maar die daar nog geheel verduisterd zijn in hun verstand; hoe graag men deze blinde ook moet onderrichten en onderwijzen van de Heere Jezus, en van de waarheden van Gods Woord. Als zij ons ook vragen en van ons weten willen, wat het is, dat zij horen verkondigen en prediken, - o! dan moeten wij onze hulp aan deze arme, blinde en onwetende mensen geenszins onttrekken, maar wij moeten dan altijd het voorbeeld van de schare volgen, en hen zeggen en boodschappen de dingen van de Heere Jezus. Wij moeten ons werk daarvan

maken om hen, naar ons vermogen en naar het talent dat de Heere aan een eigenlijk gegeven heeft, in het onderwijs der Goddelijke waarheid ten dienste te staan, of wij hen ook mochten bewegen om met deze blinde tot Christus te roepen: *Jezus, Gij Zone Davids, ontferm U mijner!*

Immers, ieder vroom christenmens is daartoe gehouden en verplicht uit kracht van zijn profetisch ambt, en van de zalving des Heiligen Geestes, welke Hij van de Heere Jezus ontvangen heeft. Hij is ook zelf tevoren blind geweest, eer God hem door Zijn Geest heeft verlicht aan zijn hart, want eertijds waart gij duister, maar nu zijt gij licht. Ef. 5: 8, Zou hij dan nu ook geen innerlijke ontferming en medelijden hebben met zijn arme blinde naaste, om hem, ware het doenlijk, van een eeuwig verderf te behouden? Zou hij hem niet graag de Heere Jezus boodschappen, en hem leren hoe hij tot Hem gaan en van ganser harte roepen moet! *Jezus! ontferm U mijner!* Och, of hier dan eens al het volk des Heeren profeten ware, en dat de Heere Zijn Geest over hen gave! Num. 11: 29.

Maar laat ons nu ook eens letten op de inhoud van der schare boodschap aan de blinde: zij boodschapten hem, zegt de tekst, *dat Jezus de Nazaréner voorbijging*; hun boodschap was dus van de Heere Jezus. Hij was de Hoofdpersoon, die hier voorbijging, en om Wiens wil al deze beweging en toeloop van zoveel mensen geschiedde. Was Hij er zelf niet geweest, de anderen waren er ook niet geweest. Daarom noemen zij Hem hier maar alleen, en melden zelfs niet eens van Zijn discipelen, die hier ook bij Hem waren. Nee, zij boodschappen de blinde maar alleen, dat Jezus de Nazaréner voorbijging. O, waar de Heere Jezus is, daar komt niemand anders in aanmerking, daar verdient niemand dan Hij alleen genoemd te worden, daar moeten aller ogen en harten, aller achting en genegenheid maar alleen op Hem gevestigd staan.

1. Och, hoe dwaas handelt men dan niet onder ons, waar gewoonlijk zoveel gesprek en redenering valt van mensen, en zo weinig van de Heere Jezus, - alsof Hij er niet was, en zo Hij er al is, nochtans niet eens te tellen was! O, wat is het doorgaans stil onder ons over de Heere Jezus de Nazaréner, en wat valt er niet altijd veel gesprek van die professor, die leraar, die predikant, die christen! O, wat is mensen gezag, mensen naam, mensen lof en macht, in deze geesteloze dagen onder ons niet hoog in top gevijzeld! maar wat is Jezus' Naam en achting niet bijster laag - helaas! - bij ons gedaald!

2. Nog eens, de schare boodschapte de blinde alleenlijk, dat Jezus de Nazaréner voorbijging. Zij hadden er ook nog andere dingen kunnen bijvoegen, en ook iets kunnen melden van Zijn discipelen, die bij Hem waren, en van de menigte die Hem volgde. Maar nee, de blinde had alleen maar de Heere Jezus nodig. Die, en niemand anders, kon hem helpen; het was dan immers ook niet nodig, dat er, behalve de Heere Jezus nog een ander genoemd werd.

Wie ziet niet, mijn geliefden, dat het ook eveneens zo gelegen is met de prediking des Evangelies, of de verkondiging van het Goddelijk Woord, waartoe de Heere ons, leraren, wel inzonderheid gelieft te gebruiken? Wat hebben wij de mensen toch anders te boodschappen, dan alleen Jezus de Nazaréner, dat die voorbijgaat en Zich tegenwoordig stelt in de beloften der zaligheid, als de enige Helper en Medicijnmeester van arme blinde zondaren? Gewis, dat zijn de allerbeste predicatiën, die anders geen stof dan Christus bevatten, die ons niets anders leren of boodschappen, dan slechts alleen Jezus de Nazaréner. Zo deed de heilige Paulus, die grote predikant, daar al de predikanten van Nederland niet bij in aanmerking komen. Hij predikte altijd zeer eenvoudig, zonder enige opsmuk van menselijke wijsheid hij

predikte alleenlijk de gekruiste Heere Jezus en anders niets. Hoort hem dat zelf niet alleen getuigen, maar er ook roem op dragen, 1 Cor. 2: 1 en 2. *En ik, broeders*, enz. Nochtans was er nooit wijzer leraar dan Paulus, en niemand predikte geleerder en wijzer dan hij. Maar waarin bestond dan toch deze zijn wijsheid? mag iemand vragen. Die bestond alleen in Christus dat hij Die alleen predikte en verkondigde, en Hem als de enige Verlosser en Zaligmaker van arme zondaren, allerwegen de mensen voordroeg en anders niet. Dat was de grote wijsheid en geleerdheid van Paulus, want zo getuigt hij zelf, 1 Cor. 1:23-25: *Maar wij prediken Christus de gekruisigde*, enz.

Och, of alle leraren hier dan Paulus navolgden en ook anders niet boodschappen en predikten in deze dagen, dan alleen Jezus de Nazaréner. Maar helaas! het volk walgt hedendaags van de eenvoudige prediking van Christus alleen. Zij zijn gelijk de kinderen Israëls, die het Manna uit de hemel, dat een voorbeeld was van de Heere Jezus, verachtten en hunkerden naar de pompoenen, komkommers, de ajuinen en knoflook van Egypte, roepende: maar nu is onze ziel dor. Daar is niet met al, behalve dit Man voor onze ogen! Het is altijd maar Man, Man, wilden zij zeggen, dat wij hier te eten vinden. Daar is geen verscheidenheid van spijs, zoals wij plachten te hebben in Egypte! Maar des Heeren toorn ontstak daarover grotelijks tegen de kinderen Israëls en Hij deed om dezer zake wil een zeer grote en vreselijke slachting onder hen, zie Num. 11. O, dat wij hiervoor mochten schrikken, om toch nooit te murmureren tegen de predicatie van de Heere Jezus de Nazaréner. Dat wij daarvan nooit met verachting mochten spreken en zeggen: het is altijd maar van 's mensen zonde, van geloof en bekering, enz., dat ons geboodschap en gepredikt wordt. Onze ziel is daar ook dor onder, want daar is niet met al, behalve dit Man voor onze ogen! opdat de toorn des Heeren niet ook tegen ons ontsteke, en Hij ook een vreselijke plaag en slachting onder ons aanrichte.

3. Eindelijk, laat ons ook acht geven, hoedanige zij waren, die hier aan de blinde Bartimeüs boodschappen, *dat Jezus de Nazaréner voorbijging*. Zij waren geen discipelen van de Zaligmaker, maar zij waren sommigen dit de schare, naar alle gedachten gewone onkundige mensen, die, behalve de blote naam, niet veel anders van de Heere Jezus wisten te zeggen. Want in het vervolg zochten zij de blinde te beletten, dat hij zijn hulp bij de Heere Jezus zocht, zij bestraffen hem daarover, zij wilden, dat hij zwijgen zou. Welk een dwaasheid en verkeerde handelwijze!

Wij mogen er alweer uit leren, geliefden, hoe de Heere Jezus ook wel onwetende mensen, onbekeerde predikanten en anderen, in Zijn dienst gebruikt om door hen Zichzelf aan arme blinde zondaren te laten verkondigen, en hoe Hij hun woord en prediking soms ook wel eens belijft te zegenen, tot zaligheid en bekering van arme zondaren. Gelijk ook deze boodschap van sommigen uit de schare, dat Jezus de Nazaréner voorbijging, het middel was, hetwelk de Heere gebruikte tot genezing en behoudenis van deze arme blinde man. Want daardoor werd hij bewogen en gaande gemaakt om de Heere Jezus om hulp en ontferming aan te roepen.

Laat ons dan nooit denken, geliefden, dat het woord van Christus, in de mond van een onwetend mens of van een onbekeerd predikant, voor ons niet gezegend zou kunnen zijn. Nee, als de Heere ons geen andere middelen dan zulke belijft te geven, dan moeten wij daarmede tevreden zijn, en zien, niet zozeer op de persoon, die ons de boodschap van Jezus de Nazaréner brengt, maar op het Woord van Christus Zelf, dat Hij ons komt boodschappen en verkondigen. Zou het niet een uiterste dwaasheid geweest zijn, als de arme blinde Bartimeüs zich niet had willen laten onderrichten door gewone mensen uit de schare, dat Jezus de Nazaréner voorbij ging. Maar als hij zijn oren van hun boodschap had afgewend en gewild, dat alleen de discipelen van de

Heere Jezus hem dat moesten boodschappen?

Nu, zo is het hier ook: laat het Woord van Christus maar verkondigd worden. Door wie het dan ook zou mogen wezen. Wij moeten, als het ons maar zuiver en naar waarheid verkondigd wordt, het graag uit een ieders mond horen, en onze plicht is, hier maar te doen zoals de blinde deed, dat is, dat wij, horende dat Christus bij ons voorbijgaat, Hem ook van ganser harte om Zijn hulp en genade ootmoedig smeken, en ook tot Hem roepen: *Heere Jezus, ontferm U mijner!* dan zal het er zozeer niet eens op aankomen, wie ons de boodschap van Christus gebracht of Zijn Woord tot ons gesproken heeft. De heilige Paulus wilde zich daarover zeer verheugen en verblijden, als Christus de mensen maar gepredikt en verkondigd werd: *hetzij het dan geschiedde onder een deksel, hetzij in der waarheid.* Filipp. 1: 18.

Ziedaar, dit alles wordt ons voorgedragen en geleerd in deze boodschap van de schare aan de blinde Bartimeüs, dat Jezus de Nazaréner voorbijging.

(1) Maar er ligt ook nog iets om op te merken tot onze nuttige lering in de bijnaam van de *Nazaréner*, welke de schare hier aan onze Zaligmaker geeft. Het was niet genoeg, de blinde te boodschappen, dat Jezus hier voorbijging. Nee, maar zij geven hier ook aan de Zaligmaker Zijn gewone bijnaam van *Nazaréner*. Het was bij de Joden van oude tijden af gebruikelijk, iemand te noemen naar het land of de plaats waarvan hij herkomstig was, teneinde hem zo te onderscheiden van anderen, die ook dezelfde naam droegen. Dit komt ons in de evangelische geschiedenissen van het Nieuwe Testament dikwijls voor.

Nu handelden de Joden ook evenzo omtrent onze Zaligmaker omdat Hij in het stadje Nazareth in Galiléa, door eenvoudige geringe ouders was opgevoed, en de Joden in die mening waren, dat Hij daar te Nazareth zelfs geboren was. Naardien hun Zijn geboorte te Bethlehem tot nog toe, door Gods wijze voorzienigheid onbekend was gebleven, zo gaven zij dan nu in de wandel aan onze Zaligmaker daarom de naam van: Jezus, de Nazaréner, gelijk Hij ons onder die benaming menigmaal in het NIEUWE TESTAMENT voorkomt. Hierin werd ook de Profetische Schrift des OUDE TESTAMENT vervuld, in hetwelk dat reeds lang tevoren alzo door Gods bestel voorzeggd was, dat Hij Nazaréner zou geheten worden, zoals wij dat lezen, Matth. 2:23. Maar zo werd de Heere Jezus niet alleen door de Joden genoemd, op een algemene en eenvoudige wijze, evenals anderen, die ook naar hun geboorteplaats genoemd werden.

(2) Maar deze bijnaam van Nazaréner had omtrent Hem ook nog een andere betekenis. Die wij hier niet onopgemerkt mogen laten voorbijgaan, omdat zij bijzonder kan strekken topt lering en troost van alle vrome Christenen. Onze Zaligmaker had zeer vele vijanden hier op de aarde, onder groten en kleinen, onder geestelijken en wereldlijken, die Hem bitter haatten en vervolgden. Nu, door toedoen van Zijn haters en vijanden, werd Hem deze naam van Nazaréner meestal gegeven. Zij hadden ermee voor, Hem met zulk een bijnaam een openlijke verachting en bespottig aan te doen, want Nazareth was een klein en onaanzienlijk plaatsje in Galiléa, dat bij de Joden zeer veracht was, gelijk ook blijkt uit die uitroep van Nathanaël, die oprechte Israëliet, *kan uit Nazareth iets goed zijn?* Joh. 1: 47. Nu, om deze oorzaak noemden de ongelovige Joden onze Zaligmaker doorgaans Jezus de Nazaréner, uit verachting en bespottig, en om daarmee de slechtheid en laagheid van Zijn persoon te betekenen, en hoe weinig aanzien het had, dat Hij die grote en heerlijke Christus zou zijn, die in de wereld verwacht werd, naar de belofte Gods. Daarom werd, om Hem te bespotten en schande aan te doen, ook boven Zijn hoofd, aan het kruis, deze titel door Pilatus gesteld: *Jezus de Nazaréner, de Koning der Joden.* Alsof men wilde zeggen: ziedaar,

die schone Koning, die ons uit Nazareth is toegekomen! Joh. 19:19.

Maar hoe smadelijk en verachtelijk deze bijnaam ook was, en hoezeer de gezegende Heere Jezus daar ook gelasterd en bespot werd, Hij heeft Zich daar nochtans geenszins tegengesteld, maar Hij heeft die verachtelijke naam van Nazaréner zeer graag willen dragen, en heeft Zich in de wandel door een ieder zo laten noemen, gelijk onder anderen ook uit onze tekst blijkt, waar Hem deze bijnaam door de schare, meer uit een gewoon gebruik dan wel uit opzettelijke verachting en bespottung, gegeven wordt. Waaruit wij dan dit volgende tot onze troost mogen leren:

1. Welk een beklaaglijke zaak het is, dat de mensen, al van oude tijden af, zo schrikkelijk dwaas en verkeerd zijn geweest om zich aan de uiterlijke nederigheid en geringheid van de Heere Jezus zozeer te ergeren, dat zij daarom het hebben bestaan Hem te verachten, te bespotten, ja Hem gans te verwerpen! Zozeer is de wereld gezet op uiterlijk aanzien en vertoning. Die het meest van zulke uiterlijke figuren heeft, die is hij de wereld altijd 't meest gezien en geacht; hoe meer uiterlijke gedaante en ijdele vertoning, hoe meer de wereld gaapt naar dezulken en hoort naar hun woorden. O, dwaze en ijdele wereld! daarin immers bestaat de kracht en de wijsheid Gods, dat de Heere Jezus zulk een gering en veracht Persoon naar de wereld moest zijn, en dat Hij uit het eenvoudige Nazareth moest voortkomen; het moest immers alzo met Hem zijn, als Jesaja van Hem geprofeteerd had, hfdst. 53: 2: *Hij had geen gedaante noch heerlijkheid. Als wij Hem aanzagen, zo was er geen gestalte aan Hem*, enz. Hoe had Hij ons, arme zondaren, die Hem met een waar geloof omhelzen, toch in de hemel kunnen brengen, indien Hij uit een betere plaats, dan het geringe en verachte Nazareth gekomen was? Hoe had Hij ons de eeuwige heerlijkheid kunnen verwerven, indien Hij niet eerst, in zijn persoon, alle aardse luister en heerlijkheid geheel had afgelegd en terzijde gesteld? Hoe kon Hij ons, arme zondaren, rijk maken, indien Hij Zelf voor ons niet arm werd? Och, laten wij ons dan toch daar zozeer niet aan stoten, geliefden, indien de wereld nu tegenwoordig nog zo gesteld is omtrent de Heere Jezus, Zijn waarheid, Zijn Koninkrijk, Zijn volk, Zijn dienstknechten, zo gesteld is tegenover de prediking van Zijn heilig Evangelie, dat zij die allen veracht om hun slechtheid, geringheid en eenvoudigheid, en omdat er geen uiterlijke vertoning in gevonden wordt; men moet de wereld altijd als blind aanzien, en als levende bij een uiterlijk gelaat en bij de grove, zichtbare dingen. Evenwel, wij moeten haar zoeken beter te onderrichten en voor haar bidden om de ogenzalf des Heiligen Geestes, zoveel ons mogelijk is, daarbij altijd ziende op onszelf, want immers wij waren eertijds ook gans onwijs, ongehoorzaam, dwalende, menigerlei begeerlijkheden en wellusten dienende, Titus 3: 3.

2. Daarenboven, laat ons hier wel bedenken en gegrond aanmerken, hoe gewillig de Heere Jezus deze smaadheid op Zich genomen heeft, van zulk een verachtelijke en bespotten bijnaam van Nazaréner graag te dragen, en Zich van een ieder zo te laten noemen, niet slechts in de staat Zijner vernedering, maar ook zelfs na Zijn verhoging. Want immers als Hij reeds uit de doden was opgestaan, liet Hij Zich nog met die bijnaam noemen door de engel: *Jezus de Nazaréner, Die gekruisigd was*, Mark. 16: 6. En ook de apostelen hebben Hem onder die naam, als Hij reeds in heerlijkheid gezeten was, hier allerwegen op de wereld verkondigd, gelijk wij dat verscheiden malen vinden opgetekend in de Handelingen der Apostelen. Dat heeft de Heere Jezus willen doen ten nutte van al Zijn ware gelovigen:

- a. Om daarmede boete en verzoening te doen voor hun zonden, omdat zij menigmaal ook hun naasten en zelfs, eer zij bekeerd waren, Gods lieve

kinderen wel gesmaad hebben, met bespottelijke en verachtelijke bijnamen, hetwelk in de ogen Gods een zware zonde is, die hun nooit had kunnen vergeven worden, indien niet de Heere Jezus voor hun deze bespottelijke en smadelijke bijnaam van Nazaréner had gedragen.

- b. Ten andere droeg Hij ook die naam, om al de Zijnen te versterken en te vertroosten over alle smaad en bespotteling, die hun van de wereld steeds zou ontmoeten, en bijzonder over alle lasterlijke, bespottelijke en verachtelijke bijnamen, die men aan hen, als Zijn leden, hier in de wereld doorgaans zou geven. Ziet de zalige **Rambach**¹ over het lijden, blz. 101.

Zo hebben wij dan het antwoord van de schare aan onze blinde gezien, met het leerzame en het troostrijke, dat daarin voor ons vervat ligt.

II. Laat ons nu ook gaan overwegen, hoe deze arme blinde man, op het horen van deze tijding, dat Jezus de Nazaréner daar voorbijging, zich gedroeg. De tekst zegt: *en hij riep, zeggende: Jezus*, enz.

Om dit wel te verstaan, moeten wij weten, dat, mitsdien onze Zaligmaker vanwege Zijn grote en menigvuldige wonderwerken, die Hij dagelijks deed in het Joodse land, alom zeer bekend was, onze blinde Bartimeüs dan ook allang veel van Hem gehoord had. Hij had verstaan, welk een groot en wonderlijk persoon Hij was, hoe Hij de mensen, zonder onderscheid, van alle kwalen genas, hoe Hij ook zelfs de blinden hielp en ziende maakte; ja, het is zeer waarschijnlijk, dat hij uit de geruchten, die hij gedurig van de Heere Jezus hoorde, door de genade des Heiligen Geestes, de eerste zaden of beginselen van het oprecht geloof in zijn gemoed zal ontvangen hebben, waardoor hij de Heere Jezus begon te houden en te erkennen voor. Die Christus of Messias, die tot verlossing en zaligheid van arme zondaren in de wereld komen zou, en had voor Hem alsoo een ongeveinsde vreze, liefde en hoogachting in zijn gemoed. Dit valt te gemakkelijker van deze blinde te geloven, aan de ene kant, omdat hij de Heere Jezus voor de Christus, Davids Zoon, erkende, zoals wij aanstonds nader zien zullen. Aan de andere kant, omdat hij niet slechts van zijn uitwendige blindheid door de Zaligmaker verlost en genezen werd, maar ook de geestelijke verlossing van de zonde en van de dienst der wereld van Hem had verkregen, en Hem als Zijn discipel na die tijd aangehangen en gevolgd heeft, gelijk men zien kan uit het volgende 43e vers.

Zijnde dan nu reeds, door de werking des Heiligen Geestes met zulke gelovige en eerbiedige gedachten voor de Heere Jezus ingenomen, zo kunnen wij licht begrijpen bij onszelf, wat een gans blijde en onverwachte tijding het voor hem moet geweest zijn, toen hij hier van de schare verstond, dat het Jezus de Nazaréner was, die daar op de weg voorbijging. O, aanstonds werd zijn hart hier opgewekt en bewogen in de geest, zodat hij luidkeels aanving te roepen tot de Heere Jezus, zeggende: *Jezus*, enz. Hij riep tot Hem aldus, zo luid hij kon, opdat hij toch van Hem gehoord mocht worden. Er was een groot rumoer, gedruis en beweging van de schare, die mocht de Heere Jezus belet hebben, dat Hij zijn verlegen geroep niet kon horen. Ook wist hij niet, vanwege zijn blindheid, hoe dicht of hoe ver de Heere Jezus thans omtrent was

¹ Johann Jakob Rambach, geb. 1693 in Halle, overleed 1735 te Giessen. Rambach was eerst meubelmaker bij zijn vader; later volgde hij onderwijs en werd theoloog, predikant en hoogleraar in de Lutherse gemeenten. Hij liet een groot aantal geschriften na in het Duits. In het Nederlands werd vertaald: *Overdenkingen over het gehele lijden van Christus*; en *Overdenkingen over de zeven laatste woorden van de gekruisten Christus*; uitgave: Hendrik Heymans, Nijmegen, 1736. De inhoud bevat een innige, leerzame en hartaandoenlijke weergave van Christus' lijden als Borg en als Voorbeeld voor alle gelovigen.

en daarom, om toch zeker van Hem gehoord te worden, riep hij hier dan met een sterke stem en uit alle macht tot Hem om hulp. Want, de zaak was hem grotelijks ernst. Hij begeerde zeer om van zijn blindheid genezen te worden. Hij vertrouwde vast, dat de Heere Jezus hem dit doen kon. De ogenblikken waren hem kostelijk, want de Heere Jezus was hier slechts bezig met voorbij te gaan. Hij hield Zich daar niet lang op, Hij vertoefde daar niet. Als Hij voorbijgegaan was, als hij Hem had laten voorbijgaan, dan was er geen raad of hulp voor hem geweest! Daarom liep alles hier dan als samen, dat hij riep, zo luid en sterk als hij kon: *Jezus*, enz.

O mijn geliefden, evenzo is het in het geestelijke. Als de nood en ellende een zondaar waarlijk drukken en beangstigen, als hij gelooft, dat de Heere Jezus hem kan en wil helpen, als hij met ernst vreest, dat de Heere Jezus zal weg- en voorbijgaan, en dat de tijd der genade alle ogenblikken staat op te houden, dat de dood hem elk ogenblik op het lijf kan vallen, en hem voor eeuwig in de hel storten. O, dan kan zulk een zondaar ook met grote kracht en ernst tot de Heere Jezus om hulp roepen. Dan roept hij met zijn ganse hart, dan moet hij ook verlost en geholpen worden, of hij zou onder de last zijner zonden en ellenden geheel moeten vergaan!

Hieruit kunnen wij dan klaar zien, waarom de mensen niet sterker en met meerdere ernst tot de Heere Jezus roepen, en waarom hun roepen, hun schreien en bidden, doorgaans zo bitter flauw en zo harte- en ernsteloos is. Dat komt daarvandaan, omdat hun geestelijke noden en ellenden hen niet meer op het hart wegen. Omdat zij nog zo weinig aan de macht en genade van Christus geloven, en omdat zij altijd denken, dat zij nog tijd genoeg hebben, dat de Heere Jezus nog zo spoedig niet zal voorbijgaan, dat de dood hen nog zo haastig niet zal overvallen. O, dwaze en ongelukkige mensen! Hoe menige ziel ligt er reeds voor eeuwig in de hel, omdat zij niet met rechte ernst tot Christus kon roepen! O, hoe gelukkig was dan deze arme blinde, die riep zo luid hij maar kon, zeggende: *Jezus, Gij Zoon Davids! ontferm U mijner!*

Over de benaming, welke hij hier de Zaligmaker gaf, zie Treviranus, *De waarheid in Jezus*, pag. 368.²

En wat begeerde nu deze blinde bedelaar toch van de Zaligmaker? Anders niet, dan dat Hij Zich zijner wilde ontfermen. Wij zullen hem dit, vers 39, nog eens horen roepen. Daarom zal ik er hier nu maar een korte opening van geven. De bedroefde persoon wil met dit woord niet anders zeggen als: "*O, Heere Jezus, Davids Zoon! Zie mijn ellendigheid en droefheid toch aan! Ik ben een arme blinde man, ik kan niet zien, Heere, gelijk andere mensen; ik ben van alle man verlaten, ik zit hier aan de weg te bedelen; ik kan mijzelf niet helpen en geen mens kan mij genezen. Och, Jezus, Davids Zoon, grote Heere en Christus! Hebt Gij toch medelijden met mij, wil mij toch niet voorbijgaan. Gij zijt machtig mij te helpen en mijn blinde ogen te openen; Uw hart is ook vol ontferming met alle ellendigen. Gij helpt, Gij geneest ze dagelijks, overal waar Gij komt, - ai Heere Jezus, wil U dan toch mijner ook ontfermen. Wil mij, arme blinde mens, toch ook helpen en genezen*", enz.

Zie vrienden! deze arme verlegen man wendt zich hier dan geheel alleen tot de Heere Jezus en tot Zijn macht en Zijn vrije ontferming. Daarin zocht hij alleen zijn hulp en genezing. Daar werpt hij zich gans op neder. Daar verwacht hij al zijn heil en hulp van.

En zo leerde hij ons dan hier met zijn voorbeeld, welke weg ook nog tegenwoordig

² L. G. Treviranus, 1676-1737, een Duits predikant, wiens boek *De waarheid in Jezus*, vertaald werd door C. Klugkist, uitgave C. van Velzen, in 2 delen. Enkele preken hieruit verschenen in de serie *Der vaderen erfenis*.

alle arme blinde zondaren moeten inslaan, die graag voor eeuwig willen behouden en genezen worden; hoe zij zich ook, zonder uitstel of verzuim, met een sterk en hartelijk geroep, geheel door de Geest des geloofs moeten wenden tot de Heere Jezus, en tot Zijn grondeloze barmhartigheid en vrije ontferming. O, dat is de enige weg en het onbepaalde middel onzer genezing en eeuwige behoudenis. Daar moeten zij allen komen, groot en klein, jong en oud. Zij moeten, met verzaking van alles, zich als arme blinde zondaren aan de voeten van Christus neerwerpen en Hem aanroepen om Zijn ontferming, en zij moeten dit hun geroep, met de arme blinde, zo dikwijls en zo sterk herhalen, totdat de Heere Jezus hen belooft te horen en Zich tot hen te wenden om hen te behouden en te genezen.

Och, of alle arme blinde en verlegen zondaren onder ons, dan deze weg ook insloegen en toch daarmee geen langer uitstel mochten nemen! De Heere wil er door Zijn Geest alle uitverkorenen onder ons nog eens met kracht toe bewerken Dat zij zo!

VIERDE TEKST uit Lukas 18: 35-43

Vers 39: *En die voorbijgingen, bestraften hem, opdat hij zwijgen zou, maar hij riep zoveel te meer: Zone Davids, ontferm U mijner!*

Er staat een zeer merkwaardig woord, Openb. 21: 7: *Die overwint zal alles beërven*. De heilige ziener Johannes had in het vorige de heerlijke goederen der zaligheid voorgesteld, welke de Heere Jezus voor Zijn gelovigen verworven heeft, en die Hij hun ook door Zijn Geest te genieten geeft, en hun eens voor eeuwig en volkomen zal doen beërven. Maar opdat nu niemand zich zulk een grote zaligheid lichtvaardig en zonder een oprecht geloof zou toe-eigenen, zo voegt Johannes er nu verder, uit des Heeren eigen mond, dit woord bij: *Die overwint, zal alles beërven*. Alsof de Heere wilde zeggen: al dit grote heil en zaligheid is evenwel alleen maar voor de oprechte gelovigen, die door de kracht en werking van Mijn Heilige Geest alle zwaarigheden en tegenstand, welke hun hier in de wereld ontmoeten op de weg des levens, dapper en standvastig in geloof verduren en overwinnen, en zich door dezelve geenszins laten terughouden en afschrikken om Mij met hun ganse hart te zoeken en Mij ook getrouw tot het einde toe, aan te hangen. *Die zo overwint, zal alles beërven*.

Onze Zaligmaker wil ons hier dan leren, dat de weg tot de zaligheid, en om deel te hebben aan Hem en Zijn hemelse goederen, een zeer nauwe en enge weg is, waar men voortdurend te strijden heeft met vele vijanden en zwaarigheden, welke men nochtans alle door Zijn genade gelukkig moet overwinnen en er zich mannelijk doorheen slaan, indien men de kroon des eeuwigen levens zal kunnen beërven.

En waarlijk, wie is er onder ons, die maar in oprechtheid zijn voet op de weg der zaligheid gezet heeft, die dit niet in zijn eigen persoon al aanstonds heeft ondervonden? Zelfs als de arme zondige mens maar een weinig voorbereiding of bereidvaardigheid is beginnen te maken en te tonen, om naar de weg des levens te gaan zoeken; - aanstonds heeft hij reeds zijn tegenstanders en vijanden gevonden: de wereld, de satan, en zijn eigen boze vlees, die hun kaken wijd tegen hem opensperren en hem dreigen te verslinden, als hij niet aflaait van zijn voornemen om godzalig te willen gaan leven! Het is niet te zeggen, welk een grote tegenstand zulk een mens veeltijds al aanstonds ontmoet. En helaas! hoe menig een is er niet, die, als hij reeds een begin gemaakt had om de Heere Jezus en de hemel te gaan zoeken, zich door de

zwarigheden en hinderpalen, die hem in zijn voornemen ontmoetten, heeft laten afschrikken, zodat hij het begonnen werk weer heeft laten varen, als veel te zwaar en te ongemakkelijk om het te volvoeren. Die met een Demas de tegenwoordige wereld weer lief heeft gekregen, en zich weer als tevoren is gaan vervoege op de gemakkelijke en brede weg des verderfs, niet denkende aan het rampzalige einde dat hem te wachten staat! Deze mensen hadden, toen zij hun hand eerst aan de ploeg sloegen en aanvingen om een toren van godzaligheid te bouwen, tevoren de kosten niet goed berekend, die op zulk en groot en zwaar werk komen zouden. Zij hadden de uitkomst of het beloop van de hoofdzaak niet eerst goed opgenomen. Zoveel kruis en droefheid, zoveel haat en bespotting van de wereld, zoveel schande, verlies en verdrukking, zoveel nauwgezette vroomheid, geloof, zelfverloochening, kruisiging van het vlees, zoveel strijd, arbeid, standvastigheid en zoveel gebed, om dat alles hadden zij zo niet gedacht, en de rekening, vóórdát zij begonnen, zo precies niet opgemaakt. Daarom, wat wonder! dat dezulken het werk als al te lastig en te zwaar moesten laten steken, toen zij nog nauwelijks een fundament gelegd hadden!

Gewis, mijn vrienden! deze moeilijkheid van de weg der zaligheid is een van de voornaamste redenen, waarom er zo weinig mensen op die nauwe weg wandelen, en waarom zo velen, als zij er reeds een klein eindje op gegaan hebben, gans geen lust hebben om er verder op voort te gaan.

Maar geheel anders is het met de ware uitverkorenen en oprecht gelovigen, die schenkt de Heere zoveel van Zijn Geest en zulk een mate van doorbrekende genade in hun harten, dat zij alle zwarigheden en tegenstand, die hun op de enge weg des levens ontmoeten, gelukkig overwinnen en te boven komen, en standvastig tot het einde toe, op die weg des levens voortgaan, roepende gedurig en hoe langer hoe sterker, tot de Heere Jezus om hulp. Hij wilde Zich hunner toch steeds ontfermen. En dezen zijn het dan ook, en dezen alleen, die het alles beërven.

De waarheid dezer zaak zal ons nader blijken uit de verdere overweging onzer onderhanden zijnde geschiedenis, waarin ons voorgehouden wordt

- I. Hoe onze arme blinde, van wiens geval wij nu al enige malen gehandeld hebben, van de voorbijgaande schare bestraft en verhinderd werd, dat hij toch zou aflaten van tot de Heere Jezus om hulp te roepen.
- II. Hoe hij dat beletsel en die hinderpaal door de grootheid van zijn ernst en geloof lichtelijk overwon, roepende des te meer tot de Heere Jezus om Zijn ontferming; wat alles ons weer kan dienen tot een zeer levendige prent of schilderij van het geestelijk genadewerk Gods in het hart van arme gelovige zondaren.

Och, of wij maar bij het licht des Heiligen Geestes in deze dierbare waarheden mochten inzien! De Heere verlene ons daartoe Zijn Goddelijke genade, door Zijn Zoon Jezus Christus.

I. Wat dan de eerste van deze twee zaken betreft, dit wordt ons in de tekst aldus voorgehouden: En die voorbijgingen, bestraften hem, opdat hij zwijgen zou. Onze arme blinde had niet zodra van sommigen uit de schare verstaan, dat Jezus de Nazaréner hier op de weg voorbijging, of aanstonds verhief hij, zonder verzuim, zijn stem en riep tot Hem: *Jezus*, enz., zoals wij de vorige keer beschouwd hebben.

Hier ontmoet men nu aanstonds een opmerkelijke hinderpaal, in dit zijn gelovig geroep tot de Heere Jezus. Er waren enigen van de schare die hier ook voorbijgingen,

en met de menigte de Zaligmaker volgden, die dit geroep van de blinde horende, hem daarover bestrafte, en wilden dat hij zwijgen zou, en zich stil houden. Of dit dezelfde personen waren, die hem eerst gebodschapt hadden, dat Jezus de Nazaréner voorbijging, of dat het anderen waren, dat kan men zo niet weten. Het is genoeg te weten, dat het juist geen van des Heilands discipelen waren, die deze verkeerde daad bedreven, maar dat het anderen zijn geweest uit de gewone onkundige schare, die de Heiland, als altijd, uit nieuwsgierigheid volgden. Wij zien dan, dat diezelfde schare, die eerst onze arme blinde gebodschapt had van de Heere Jezus en van Zijn tegenwoordigheid aldaar, hem nu wilde beletten, dat hij de Heere Jezus aanriep tot zijn genezing. Want het waren niet slechts weinigen uit de schare, die hem alsoo verkeerd bestrafte, maar volgens de aantekening van Markus, hfdst. 10: 48, waren er velen, die hem bestrafte, opdat hij zwijgen zou. Het was al enerlei soort van slecht en onwetend volk, en daarom, de een voor en de ander na, sprak de blinde aan, en bestrafte hem over zijn hard geroep, hem gelastende te zwijgen en zich stil te houden. Wij vinden niet, dat er iemand was onder de gehele schare, die één woord voor die arme blinde man ten beste sprak en tot de anderen zeide: laat hem begaan en roepen. Waarom zou deze ellendige en bedroefde mens aan Jezus zijn nood niet mogen klagen, en Hem om hulp en genezing verzoeken? Nee, hij had ze genoegzaam allen tegen zich, en zovelen als er dicht bij hem heengingen, bestrafte hem, opdat hij zwijgen zou.

Maar wat was nu de reden, toehoorders, van dit gedrag der schare? Wat bewoog hen, deze arme man zo hard te behandelen? Waarom lieten zij hem niet liever begaan, en vrijelijk tot de Heiland om hulp roepen? Ja, waarom namen zij hem niet veeleer bij de hand, en brachten hem tot de Heere Jezus, gelijk wij meermalen vinden, dat de schare de ellendige mensen tot de Heiland bracht om van Hem genezen te worden, zelfs ook de blinden. Want zo staat er, Mark. 8: 22: *En zij brachten tot Hem een blinde, en baden Hem, dat Hij hem aanraakte.*

De ware reden van dit gedrag der schare schijnt hier een weinig duister te zijn, omdat de Schrift er niets van aantekent. Een zeker geleerd uitlegger gist, dat de schare in de verbeelding was, dat deze blinde bedelaar hier slechts van de Heere Jezus een aalmoes begeerde, en daarom zo luid en sterk tot Hem riep om Zijn ontferming. En dat zij daarom zulk een stout roepen en bedelen niet konden verdragen, achtende ook dat de Heere Jezus een te aanzienlijk Persoon was, dan dat Hij Zich met slechte bedelaars zou ophouden, om hen langs de weg met aalmoezen te helpen. En dit schijnt ons zo wel het waarschijnlijkst toe, dat het zo met de zaak zal gelegen zijn, om deze redenen:

1) Omdat de blinde eigenlijk niet uitdrukte in zijn geroep, wát hij van de Heere Jezus begeerde. Hij bad maar, dat Hij Zich zijner wilde ontfermen. En dit viel zo licht te verstaan, dat hij maar om een aalmoes riep, want hij zat daar aan de weg te bedelen, en riep mogelijk op diezelfde wijze tot alle voorbijgangers doorgaans: *ontferm u mijner!* gelijk de blinde bedelaars, die aan de weg zitten te bedelen, nog hedendaags zo doen onder ons en tot iedereen roepen: *ontferm u mijner!* of: *ontferm u over een arm blind man!*

2) Ten andere schijnt onze Zaligmaker ook het oog gehad te hebben op dit misverstand van de schare en haar dat te hebben willen aanwijzen, als Hij de blinde voor zich liet brengen en hem toen eerst nadrukkelijk vroeg: *Wat wilt gij, dat Ik u doen zal?* Opdat de blinde zich hier voor al het volk nader zou verklaren, dat het hem niet te doen was om een aalmoes van onze Zaligmaker te krijgen, maar om genezing van zijn droevige blindheid.

3) Behalve dat, zou het ook een teken van de aller-uiteerste liefdeloosheid en

onbarmhartigheid geweest zijn, ja, een onmenselijke daad, indien de schare, wetende dat deze arme blinde zijn genezing van de Heere Jezus begeerde, hem dat had willen beletten en hem liever daar zo droevig blind aan de weg wilde laten zitten, dan dat zij die arme mens van zijn blindheid zou zien genezen worden, gelijk zij wist, dat de Heiland dat aanstonds doen kon. Het is voorzeker van de schare niet te denken, dat zij jegens deze ellendige bedelaar zó wreed zou geweest zijn, en dat zovelen tevens, want velen bestraften hem. Dat zou tegen de natuur zelf ook gestreden hebben, die ons immers altijd zal aanzetten tot medelijden en ontferming met ellendige mensen, die van God met blindheid of andere kwalen bezocht zijn.

Om al deze redenen willen wij er dan geenszins aan twijfelen, of hier zal werkelijk een misverstand gelegen hebben in de schare, waardoor zij in die mening zal geweest zijn, dat deze blinde bedelaar van de voorbijgaande Heere Jezus maar alleen een aalmoes begeerde. En omdat zijn geroep zo luid, sterk en aanhoudend was, zo heeft de schare zodanige stoutheid in hem niet kunnen verdragen; behalve dat zij ook dacht dat het de Heere Jezus niet dan zeer onaangenaam kon zijn, hier door het sterk geroep en stout gebedel van deze mens, op de weg zo lastig gevallen te worden, daar Hij hier immers met zulke gewichtige dingen, om het volk te leren en te vermanen, bezig was. Want dit toch was altijd 's Heilands werk, overal waar Hij was. Daarom bestraften velen uit de schare deze blinde en arme man zo scherp, opdat hij zou zwijgen en de Zaligmaker die voorbijging, niet zou hinderen. En zij dachten niet anders, of zij handelden daar zeer wel in, want het geschiedde uit ontzag en eerbied voor de Heiland, opdat Hij in Zijn gewichtig werk der onderwijzing niet zou verhinderd en gestoord worden, maar daarin rustig en ongestoord kon voortgaan.

Ondertussen, laat ons bij deze opmerkelijke zaak nog een weinig nader met aandacht stil staan, want er liggen zeer schone en nuttige leringen in vevat, die ons niet verborgen mogen blijven.

1. Nauwelijks had de blinde Bartimeüs zijn hulp en genezing beginnen te zoeken bij de Heere Jezus, of aanstonds werd er door de mensen in de wereld bijster kwalijk en verkeerd over zijn doen geoordeeld. Men achtte, dat het hem alleen maar om aards voordeel of winst te doen was. Over zijn verlegen geroep tot de Heere Jezus, om genezing van zijn smartelijke blindheid werd opgenomen en aangeduid als een al te stoute bedelarij. De man deed zeer wel, dat hij zo tot Christus om hulp riep, en geen ogenblik tijd verzuimde, en nochtans wordt hij door velen scherp bestraft, alsof hij zeer kwalijk deed. Zijn sterk roepen was de Heere Jezus bijzonder aangenaam, en nochtans werd ervan geoordeeld, dat het de Zaligmaker grotelijks hinderde en lastig was.

Zie eens, aandachtigen! hoe gans dwaas en verkeerd de mensen veeltijds over een anders zaken oordelen, en hoe iemands goed gedrag door velen misduid en als geheel kwaad kan opgenomen worden. Hoe iemand al van velen kan bestraft worden, omdat hij niet anders dan wel doet. Och, of zulke droevige en verkeerde dingen niet nog alle dagen in de wereld zo gebeurden. Maar helaas! er is geen algemener ding onder ons, dan dit kwaad! Zo spoedig gebeurt het niet, dat een arm zondaar overtuigd wordt van zijn geestelijke blindheid en zijn rampzalige zondestaat, zo spoedig wordt hij daarover niet met ernst bedroefd, verlegen, beangstigd, bekommerd, en begint in het verborgen tot de Heere Jezus te roepen: *Jezus, Gij Zoon Davids, ontferm U mijner!* of de wereld ziet en merkt dat aanstonds. En hoe jammerlijk blind en onwetend zij ook is in geestelijke dingen, zo gaat zij nochtans in haar droevig onverstand aanstonds over de zaken van een verlegen en bekommerd mens met alle aanmatiging van eigengerechtigheid oordelen, en duidt al het doen van zulk een ten kwade. Men meent:

het komt hier of daar vandaan. Hij is van deze of gene misleid. Hij hoort teveel naar de praat van sommige lieden. Of hij zoekt maar aardse winst en voordeel, en dezer of gene mensen gunst; of hij zoekt daardoor wat meer en wat beter te wezen als een ander, of hij hangt de huig maar naar de wind. Of hij staat naar al te grote zaken, hij wil een grotere en meerdere verzekerdheid van zijn zaligheid hebben, dan God aan velen belooft te geven, en vele dergelijke dingen.

Ziet, zo droevig verkeerd is de wereld doorgaans gewoon om van zulk een bekommerde staat en werk te oordelen, dat hoort en ontmoet men bijna alle dagen. Ook hierin komt de wereld met de schare uit onze tekst overeen. De schare oordeelde zo verkeerd over het geroep van de blinde, zonder bij zichzelf een onderzoek te doen, wat zeer gemakkelijk had kunnen geschieden. Dan hadden zij immers beter onderricht kunnen worden. Maar zo los en onbedachtzaam ging de schare hier te werk, en zo doet de wereld ook eveneens. En als men het eens goed en aandachtig beziet, dan kan het ook niet anders wezen, want de arme wereld toch is totaal blind in het werk des Geestes, de natuurlijke mens begrijpt niet de dingen die des Geestes zijn. Zij hebben de ware overtuiging en de rechte bekommernis en de diepe verslagenheid, welke de Heilige Geest in het hart werkt, in al hun dagen zelf niet ondervonden, zij weten niet, wat het is. *Het is hun niet gegeven de verborgenheden van het Koninkrijk der Hemelen te weten*, Matth. 13: 11. Zo kan het dan immers niet anders of zodra een arm, blind, verlegen zondaar tot de Heere Jezus om hulp en ontferming begint te roepen, moet de wereld dat terstond, evenals de schare, misvatten en er een gans verkeerd oordeel over vellen, en alle valse en ongerijmde geruchten van zulk een doen lopen. Maar laten zulke arme verlegen zondaren - als het hun waarlijk om de hulp van de Heere Jezus en om zaligworden te doen is - zich aan deze verkeerdheid van de wereld niet storen, gelijk onze blinde in de tekst zich niet stoorde aan de verkeerdheid dezer schare, maar laten zij steeds gedenken de les te volgen van de Zaligmaker, Lukas 9:62: *Niemand, die zijn hand aan de ploeg slaat en ziet naar hetgeen achter is, is bekwaam tot het Koninkrijk Gods*. Achter ons is het verkeerd oordeel, de laster, haat en vervolging van de wereld. Willen wij dan bekwaam zijn tot het Koninkrijk Gods, dan moeten wij daar niet naar omzien, maar wij moeten maar voor ons uitzien en houden onze hand vast aan de ploeg, dat die maar recht en goed gaat, want het is een groot en zwaar werk, dat wij ter hand genomen hebben. En zo menigmaal wij het hoofd omkeren, om te luisteren wat de wereld van ons zegt, loopt aanstonds de ploeg verkeerd, en wij kunnen ze zo gemakkelijk niet weer terecht brengen. Hier geldt dan ook het bekende spreekwoord: doe wel én zie niet om. Zo maakt gij uw vijanden stom. O, de Heere lere ons zo te handelen!

2. Om verder te gaan met de overweging van hetgeen ons deze tekst aan de hand geeft, tot onze nuttige lering en vermaning, zo laat ons verder letten op de bestraffing welke de schare aan de blinde zo gans verkeerd en zo ongepast gaf. Gij weet, wat het is, iemand te bestraffen; men stelt hem dan zijn fouten voor ogen, en vermaant hem, die te beteren. Nu, zulk een bestraffing, waarschijnlijk wel vrij hard en scherp, ontving onze arme blinde man hier van de onwetende schare, omdat hij zijn genezing bij de Heere Jezus zocht, waar hij immers geenszins over te bestraffen, maar alleen over te prijzen was.

Wij mogen er uit leren, hoezeer dit werk van bestraffen soms door de mensen in de wereld wordt misbruikt, en heel kwalijk aangelegd. O, lang niet allen verstaan de rechte kunst van bestraffen; Salomo spreekt van een wijs bestraffer, Spr. 25: 12. Maar men vindt dezulken niet veel. De meesten verdienen gewoonlijk wel een bestraffing over hun bestraffing. Maar och, wat is het niet droevig en ten hoogste

beklagenswaardig, als de ene mens de andere ook bestraft, gelijk men dat in de wereld onzer dagen ziet gebeuren, omdat hij al te zeer roept en bidt tot de Heere Jezus, en zich met ernst wil gaan begeven tot beterschap en bekering des levens. Och, hoe naar is het, als een vader of moeder een kind bestraft, als een man zijn vrouw of een vrouw haar man bestraft, als de ene huisgenoot, vriend of naastbestaande de andere bestraft, omdat zij zich tot de godzaligheid of tot ware vroomheid willen begeven, zich van de wereld gaan afzonderen, zich bij de godzalige mensen willen voegen, getrouwe leraars graag horen, prijs stellen op de ernstige middelen, zich ook begeven in Christelijke oefeningen en heilige bijeenkomsten, veel lezen, veel bidden, veel schreien over hun zonden en over hun vorig los en ijdel leven. Als men dan meent, dat dezulken hun hoofd al te veel breken met de dingen van de zaligheid, dat zij nog eens zot zullen worden, enz., en men gaat ze dan alle dagen hard vallen, men bestraft ze over hun fijnheid, en dat menigmaal zo bitter en zo ongezouten, met gekijf, met allerlei smaad- en scheldwoorden, met vuile, lage spot en lastertaal tegen het werk Gods, tegen vrome leraars en andere godzaligen, voor wie dezulken nu een diepe hoogachting gekregen hebben, wensende door middel van hen ook nog eens bekeerd te mogen worden, en van hun geestelijke blindheid en rampzalige staat genezen te worden.

Och, wat zijn dat geen droevige bestraffingen! Wat zijn dat geen ongelukkige en beklagenswaardige mensen, die zo handelen! Wat halen zij niet over zich die scherpe bestraffing van de Zaligmaker, Matth. 23: 13: *Maar wee u, gij geveinsden! want gij sluit het Koninkrijk der hemelen voor de mensen, vermits gij zelf daar niet ingaat, en degenen, die ingaan zouden, niet laat ingaan.* Het beste middel voor alle bekommerde en zoekende zielen is, zulke verkeerde en zondige bestraffingen met geduld en lijdzaamheid, zoveel mogelijk is, te verdragen. Daardoor niet al te zeer mismoedig te worden. Maar integendeel, met onze blinde juist daarom des te sterker te roepen tot de Heere Jezus, om Zijn hulp en ontferming. Gelukkigen, die de Heere Zelf door Zijn genade daartoe versterkt en bekwaam maakt.

3. Nog eens, wij leren ook uit deze tekst, hoe grote zwaarigheid en tegenstand een arm verlegen zondaar al aanstonds ontmoet, zo spoedig hij maar begint met ernst naar de Heere Jezus te zoeken, en tot Hem te roepen met de blinde: *Jezus*, enz. O, aanstonds gaat het hem, zoals wij reeds in onze inleiding voorgesteld hebben: de wereld, de satan en ook zijn eigen vlees, alles maakt zich op om tegen zulk een aan te kanten en hem te beletten met ernst zijn zaligheid bij de Heere Jezus te zoeken! O, het is niet te zeggen, hoe vele en hoe grote zwaarigheid zulk een overtuigd en bekommerd zondaar al aanstonds van alle kanten ontmoet, en hoe wereld, satan en zijn eigen hart arbeiden en woelen om hem maar weer gerust te stellen en van zijn voornemen af te brengen! Dit ondervinden alle bekommerde zielen, die met ernst hun genezing bij Christus gaan zoeken. Dan komen zij eerst recht in het strijdperk, en leren, *dat men niet anders dan door vele verdrukkingen kan ingaan in het Koninkrijk Gods*, Hand. 14: 22. Och, mijn geliefden, de weg naar de hemel is een enge poort en een nauwe weg. Het is een weg die geheel met scherpe doornen en stekelbloemen bezaaid en beplant is! Wie hier tedere voeten heeft, die nog niemendal geschoeid zijn met de bereidwilligheid van het Evangelie des vredes, Ef, 6: 15. Wie der wereld gemak, rust, eer en achting, gunst en voordeel liefheeft, die moet op deze ongemakkelijke en doornige weg niet komen. Wie hier een bloodaard is, en mensenhaat, bespotting en bestraffing vreest, o, die moet maar van de weg naar de hemel afblijven, die moet zich in deze strijd niet wagen, want hij heeft geen heldenmoed.

Maar ga gij, in het vertrouwen op Gods genade, manmoedig op die weg verder, oprechte zielen, die bij uzelf kunt zeggen: *ik moet door Christus geholpen en genezen*

worden, al zou ook de wereld mij met haar scherpe tanden aan stukken scheuren. Wees verzekerd: gij zult vinden wat gij zoekt, de Heere zal uw weg voorspoedig maken, en Hij zal al uw vijanden verslaan met een ijzeren scepter, voor uw aangezicht! Geef dan toch de moed niet verloren, al stelt de Heere Jezus het nog wat uit, uw geroep en smeking te verhoren, gelijk Hij ook deze blinde aanstonds niet verhoorde, maar Hij liet hem eerst nog wat sterker roepen, en toen genas Hij hem. Alzo zal Hij ook maken, dat u nog sterker, en met uw ganse hart tot Hem roepen zult, en dan zal Hij u ook genezen, en uw blinde ogen ziende maken. En dan zult u ook eeuwig met al de heiligen wandelen in het licht van Zijn aangezicht. O, dierbare, o grote, eeuwige zaligheid! Wie zou er niet graag een bestraffing of een zuur en boos gezicht van de wereld om verdragen, en er met alle macht niet om strijden?

4. Maar let ook op van wie onze blinde hier zo hard behandeld, tegengestaan en bestraft werd. Daar waren er velen, zoals Markus aantekent, die het hem aandeden, en het waren zulken, zoals onze tekst zegt, die voorbijgingen. Zij bleven niet altijd bij hem, om hem zo hard te bestraffen, nee, zij gingen maar voorbij hem heen, en dus werd hij spoedig weer van hen ontslagen. O, dat alle oprechte bekommerde zielen, weer een goede en voordelige les voor zich hieruit nemen! Velen, ja, bestraffen hen ook, en gaan hen ook tegen in hun goed voornemen, om hun bekering en genezing bij de Heere Jezus te zoeken, want zij hebben de grote hoop van de wereld tegen zich, alle zondige mensen, alle geruste aardse zielen, en zovelen, als er op de brede weg des verderfs wandelen en vijanden zijn van de oprechte godzaligheid. Zij hebben allerlei slag of soort van mensen tegen, kleinen en groten, jongen en ouden, lagen en aanzienlijken, wereldlijken en geestelijken. In één woord, allen, die de Heere Jezus hier op de wereld tegen had, en nog in Zijn leer, geboden en lidmaten tegen heeft, diezelfde hebben zij ook tegen zich. Maar o, geen nood! laten zij voor het groot getal hunner haters en bestraffers toch niet vrezen, want het zijn allemaal maar arme mensjes, die voorbijgaan, nietige stervelingen, die naar het graf wandelen, en die - hoeveel gewoel en geraas zij hier op de wereld ook maken - nochtans de een voor en de ander na hun adem uitblazen en als ijdele schaduwen voorbijgaan, en ziet, dan zijn zij niet meer, die ons zo plegen te haten, te vervolgen en te bestraffen. Dan dalen zij in de kuil neder, waar de bozen ophouden van beroering. Wel, arme verlegen zielen, waar kwelt en bekommert gij u dan zo over? *Wie zijt gij toch, dat gij vreest voor de mens, die sterven zal, en voor eens mensen kind, dat hooi worden zal?* Jes. 51: 12.

5. Maar eindelijk, merkt ook op, mijn toehoorders! wat de schare van onze blinde man begeerde. Zij wilden maar één ding van hem hebben, te weten, *dat hij zwijgen zou* daar was het hen maar om te doen, daarom bestraffen zij hem, opdat hij zijn mond zou sluiten en zich stilhouden, dan was alles wel. Maar dan kon evenwel de blinde door de Heere Jezus niet geholpen of genezen worden. Maar daar vroegen zij niet naar, zij hadden geen letsel van zijn droevige blindheid.

Och, overtuigde en verlegen zielen, die reeds zijt begonnen verlegen te zijn over uw geestelijke genezing en eeuwige behoudenis, en reeds (hoewel nog maar soms en met een zeer flauwe stem, omdat gij niet anders kon) zijt begonnen te roepen: *Heere Jezus, ontferm U mijner!* O, ziet toch, wat de wereld hier ook van u zoekt, en waartoe al hun beweging en bestraffing tegen u gericht is. Zij wil u weer zo stil, zo gerust, zo zorgeloos hebben, als zij zelf is. Want wanneer een sterk gewapende zijn hof bewaart, dat is: als de mensen wel vast verzekerd in de macht des duivels gevangen zitten, zo is al wat hij heeft in vrede, Lukas 11: 21. Dan gaan zij allen gerust naar de hemel toe, dan hoort men geen verlegen geroep: *o Jezus, Gij Zone Davids, ontferm U mijner!*

Nee, dan is er een diep stilzwijgen in de gemeente. Zie, zo wil de wereld u ook hebben, dan zult gij haar liefste kind zijn, en dan zal zij met grote lof en achting over u spreken: Ze wil slechts dat gij zwijgen zult, dan zal het alles wel wezen. Gij moet zwijgen en afdelen, meer zo beangstigd en bekommerd tot de Heere Jezus om uw genezing te roepen. U moet maar geloven, dat gij allang genezen zijt, en dat Christus allang uw Zaligmaker is, en dat gij dus naar de hemel gaat; ten minste gij moet goede hoop scheppen. U moet zwijgen als gij bij de wereld zijt, en in elk geval niet veel spreken van de Heere Jezus en van de dingen van 's mensen zaligheid, want de wereld kan daar niet veel praat van verdragen. Het geeft bij haar altijd zo geen pas daarvan te spreken. U moet zwijgen, als gij ziet dat de wereld in de zonden bezig is. Want zij wil van u niet bestraft wezen; ja, al zag u alle mensen naar de hel gaan, gij moet u maar stilhouden. U moet zwijgen, als gij in oefeningen en bijzondere bijeenkomsten anderen naar uw talent nog zou kunnen stichten en leren, want de wereld wil dat van u niet horen of verstaan. Gij moet zwijgen, als gij de zaak van God, van Zijn volk, vrome leraren en hun predicatiën van de wereld hoort bespotten, smaden en lasteren. U moet uw mond maar toehouden, en wezen als een stomme hond, die niet bassen kan, als u niet met hen wilt meedoen.

Ziet, zo wil de schare van de wereld het hebben, zo wil zij u maar doen zwijgen, dit zoekt zij maar. Daarom kwelt en bestraft zij u. En wilt gij haar dat inschikken, dan zult gij haar vriend zijn, maar zo niet, dan zult gij al uw dagen met de wereld geen vrede hebben - maakt daar, mijn geliefden, vrij staat op, en bedenkt toch veel met ernst, dat ieder Christen, de minste zowel als de meeste, hier moet zijn als een heilig en geestelijk wachter op Sions muren, tot wie de Heere aldus zegt, Jes. 62: 6, 7: *O, gij, die des Heeren doet gedenken, laat geen stilzwijgen bij ulieden wezen, en zwijgt niet stil voor Hem. Totdat Hij het bevestige, en totdat Hij Jeruzalem stelde tot een lof op aarde. En arbeidt toch met al uw macht, en zoekt genade bij de Heere, dat gij zo'n wachter eens mag worden.*

II. Ondertussen, laat ons nu ook kort gaan bezien, hoe de blinde Bartimeüs zich in deze zwartigheid gedroeg. De tekst zegt: *maar hij riep zoveel te meer*, enz.

Naarmate de schare hem scherp bestrafte en hem in zijn voornemen hinderlijk was, werd zijn moed en kracht meer en meer gaande gemaakt en opgewekt, zodat hij nog des te sterker tot de Heiland riep. Hij wilde Zich toch zijner ontfermen. Hij gaf om al het bestraffen van de schare niemendal, hij liet ze met al haar bestraffen haar gang gaan, maar hij ging ook met zijn roepen tot de Zaligmaker zijn gang, ja vermeerderde dat zelfs, opdat hij de tegenstand, die men hem deed, toch mocht overwinnen.

Maar waar kwam dat nu vandaan? Was dat ook een stoute verzekering of een stijfhoofdigheid in hem, dat hij zich van niemand wilde laten gezeggen, maar het met zijn hoofd onverzettelijk wilde doordringen, tegen ieders raad en vermaning in? Was het ook een schrikkelijke verwaandheid of hoogmoed in de man, dat hij alleen zich kanten dorst tegen zovelen uit de schare, en dat hij wijzer wilde zijn dan zij allen samen?

O nee! Daar scheelde het de arme man niet. Maar het was alleen zijn benauwde en droevige staat, waarin hij was, zijn smartelijke blindheid, waar hij mede beladen was, en zijn bittere armoede daaronder. Anderen hadden hier licht te praten, en hem te bestraffen, want zij voelden deze zijn zware ellende niet, maar hij was de man die ze dragen moest, - en ziet, hier kon hij nu van zijn droevige kwaal genezen worden. Hier was de Zoon Davids bij hem, de grote Heere Jezus, die kon hem aanstonds van al zijn dienden, beide naar ziel en lichaam, volkomen verlossen en hem de gelukkigste man van de wereld maken. Die wilde dat alle benauwden en ellendigen Hem aanroepen

zouden, met een oprecht en zeker geloof, en dan hielp Hij ze ook zeker.

Wel, wat lag hem dan toch aan de onkundige schare gelegen, en aan haar dwaze bestraffing? Zou hij daar naar luisteren, en ondertussen de Heere Jezus laten voorbijgaan, en midden in zijn rampzaligheid blijven zitten, en dat voor eeuwig?

Och nee, hij verhief zijn stem, meer en sterker dan tevoren, en riep zonder ophouden tot de Heere Jezus: *Zone Davids*, enz.

Wij mogen er tot besluit dit volgende nog uit leren:

1. Dat een waarlijk verlegen en overtuigd zondaar, wien het recht ernst is, zijn genezing en zaligheid bij de Heere Jezus te zoeken, zich door geen ding in de wereld van zijn voornemen en van zijn geroep tot Christus laat aftrekken. Nee! daar waarlijk het werk Gods in iemand is, daar houdt zo iemand niet op, de Heere Jezus aan te roepen, en Hem nacht en dag te zoeken, al stond ook de gehele wereld, ja, al stonden ook al de duivelen uit de hel tegen hem op; integendeel, zij maken zulk een maar des te meer wakker en gaande, om met te groter kracht, ernst en aanhoudendheid tot de Heere Jezus te roepen; evenals de palmboom, die, hoe sterker hij gedrukt wordt, gelijk men verhaalt, hoe sterker en krachtiger hij opgroeit.

Maar zo is het niet met de geveinsden en tijdgelovigen, bij wie maar slechts een gewone en algemene overtuiging is. Nee! als de bestraffing en tegenstand van de wereld tegen hen wat groot wordt, dan halen zij de zeilen van hun bekering in, en scheiden er uit met naar de Heere Jezus te gaan zoeken. Waarvan dit de reden is: omdat zij banger zijn voor de wereld dan voor de hel.

2. Nog eens: dat de blinde zo sterk aanhield met roepen tot de Heere Jezus, dat leert ons, dat als het ons waarlijk om zielsgenezing en zaligheid te doen is, wij dan ook aanhoudend tot de Heere Jezus moeten roepen, dat ons geroep hoe langer hoe ernstiger, sterker en geloviger moet worden. Niet om de Heere Jezus door ons roepen te willen bewegen, als ware Hij anders zulk een harde Heere, maar om Hem de oprechtheid van onze begeerte en ons geloof te doen zien, en dat onze nood zo groot is, dat wij niet kunnen nalaten sterk tot Hem te roepen en op Zijn genade te wachten, met een groot verlangen. Immers, ditzelfde heeft ons de Heere Jezus willen leren met die gelijkenis van die onrechtvaardige rechter, die de arme bedroefde weduwe met haar verzoek zolang naliep en hem geen rust liet, totdat hij haar hoorde en haar recht deed, om eenmaal van haar ontslagen te worden, zoals wij kunnen lezen in de aanvang van dit ons teksthoofdstuk.

3. Maar hoe bad en riep toch de blinde tot de Heere Jezus? Zijn gebed was kort, maar krachtig, oprecht en gelovig. Hij riep en zei maar alleen: *Jezus, Gij Zone Davids, ontferm U mijner!* En hij herhaalde datzelfde gebed en geroep al gedurig eveneens zo. Hij kon en hij wist niet anders te bidden.

Laten arme, verlegen zielen zich daarmee troosten, die klagen, dat zij geen lange gebeden kunnen doen, met verscheidenheid van zaken en van woorden, maai dat zij al gedurig hetzelfde moeten bidden, en daarom vrezen, dat de Heere op zulk slecht bidden geen acht zal willen nemen. O, zij bedriegen zich. Een kort gebed, en dat altijd hetzelfde, is wel aangenaam en wel genoegzaam voor de Heere Jezus, als het maar gepaard gaat met ernst, oprechtheid, geloof, ootmoed en aanhoudendheid. Hij ziet meer op het hart, dan dat Hij luistert naar de woorden; laten zij dan maar aanhouden met de blinde en met hem ook zoveel te meer roepen, dan zal de Heere Jezus hen zowel helpen en genezen als hem, want Hij heeft nog nooit gezegd tot den zade Jacobs: *zoek Mij*

tevergeefs. De Heere verlene dan Zijn zegen en de Heilige Geest over dit gepredikte woord! Amen.

VIJFDE TEKST uit Lukas 18: 35-43

Vers 40: *En Jezus stilstaande, beval, dat men denzelven tot Hem brengen zou. En als hij nabij Hem gekomen was, enz.*

Het is een zonderlinge en merkwaardige geschiedenis, die wij vinden 2 Kron. 1: 7, enz. betreffende de koning Salomo. De Heere verscheen hem 's nachts en zeide tot hem: *Begeer wat Ik u geven zal.*

Toen antwoordde Salomo, dat de Heere hem wijsheid wilde geven, als datgene wat hij het allermeeest van node had, om het volk Israëls wél te regeren. Aanstonds gaf hem de Heere niet alleen zijn begeerte en schonk hem grote wijsheid, maar Hij gaf hem daarenboven nog 't geen hij niet begeerd had, te weten: rijkdom, goederen en eer, zoals geen koningen, die voor hem geweest zijn, gehad hebben, noch na hem hebben zouden.

Deze handelwijze des Heeren met de koning Salomo is een zeer zoet afbeeldsel van Zijn geestelijke handeling met Zijn volk en gelovigen, welke ons op een zinnebeeldige wijze hier in de tekst vertoond wordt, in het geval van die arme blinde, die aan de weg van Jericho zat te bedelen, als onze Zaligmaker daar voorbijging, want:

1. Bood de Heere God aan Salomo in het algemeen aan, hem te geven al wat hij begeerde, zeggende: *Begeer wat Ik u geven zal*; evenzo deed onze Zaligmaker aan de blinde. Als Hij hem voor Zich had laten brengen, vroeg Hij hem: *Wat wilt gij, dat Ik u doen zal?* Alsof Hij zeide: *begeer en zeg Mij wat gij wilt, dat Ik u zal geven.*
 2. Bad Salomo alleen om wijsheid en om geen enkel ander ding ter wereld, zo deed ook onze arme blinde. Hij bad ook de Heere Jezus maar alleen om het gezicht zijner ogen, dat Hij hem die wilde openen, opdat hij eens alles mocht zien en kennen.
 3. Gaf God Salomo wijsheid, de Heere Jezus gaf ook de blinde het gezicht en opende hem terstond zijn ogen, gelijk hij begeerd had.
 4. Ja, schonk de Heere God de koning Salomo nog zoveel andere kostelijke dingen daarenboven, waarom hij niet verzocht had, zo deed onze Zaligmaker hier ook weer aan de blinde. Hij schonk hem nog daarenboven alles, wat hij tot zijn tijdelijk en eeuwig welzijn nodig had. Want Hij maakte hem tot Zijn discipel en gaf hem genade om Hem te volgen, zoals blijkt uit vers 43. En dat is een kort begrip van alles, wat de Heere Jezus aan een arm zondaar hier op de wereld geven wil. Wij zullen nu deze zaken onder des Heeren zegen weer wat nader gaan inzien en overwegen.
- Drie zaken komen ons hier naar voren:

- I. Hoe de Heere Jezus voor de blinde stilstond.
- II. Hoe Hij beval dat men de man tot Hem brengen zou.
- III. Hoe de blinde tot Hem kwam

I. Betreffende het eerste. De tekst zegt: *En Jezus stilstaande, enz.*

Onze Zaligmaker had die ellendige mens al van stonde aan horen roepen. Maar nu Hij nabij hem gekomen was, en vernam dat zijn roepen aanhield, en hoe langer hoe sterker zelfs werd, werd Zijn menslievend hart zodanig met ontferming over die ellendige bewogen, dat Hij geen voet verder ging, zonder hem eerst te helpen; daarom bleef de Heiland hier dan stilstaan. O! wie is Hij toch, die hier op het schreien en roepen van een slechte blinde bedelaar stilstaat? Gewis, wij kunnen uit deze ganse predicatie zeer weinig nut trekken, als wij hier ook niet stilstaan met onze harten, om die grote Persoon te aanschouwen. Hij is die allerhoogste en aanbiddelijke Zoon van

God, over Wiens Goddelijke heerlijkheid wij nog onlangs hebben gehandeld, toen wij u en onszelf vermaanden, dat wij noot de dingen die van Hem geschied zijn bij Zijn omwandeling op aarde, en die de Evangelisten ons beschreven hebben, moeten lezen, of dat wij daarbij de hoogheid en ontzaglijkheid van Zijn Persoon op ons hart moeten leggen.

Nu, die hier dan stilstaat om een ellendig en bedroefd mens te helpen, die van heel de wereld verlaten was, en van een ieder bekeven en bestraft werd, Hij is de grote Heiland en Zaligmaker der wereld, die nu uit de schoot des Vaders in het vlees gekomen was, om ons, arme zondaren, van de eeuwige dood en de verdoemenis te verlossen, indien wij ons maar geheel zoals wij zijn voor Hem neerbuigen, en Hem om Zijn hulp met een verslagen geest gelovig aanroepen. Daartoe toch hielp en genas Hij zoveel ellendigen op de aarde, om ons van deze Zijn Goddelijke almacht en genade te verzekeren, opdat wij daaraan in onze nood en ellendigheid niet zouden vertwijfelen. Hier geschiedt dan een veel groter wonderwerk voor onze ogen, dan er weleer gebeurde ten tijde van vorst Jozua, op wiens gebed de zon aan de hemel stilstond te Gibeon, niet ver van de stad Jericho, Jozua 10: 12. Dit was één van de merkwaardigste zaken die ooit in het bestaan van de wereld zijn voorgevallen. waarom er zo nadrukkelijk van opgetekend staat, dat het geschreven is in het boek des oprechten, om ons te leren, wat grote zaken God tot verlossing van Zijn volk doen wil, als zij in benauwdheid zijn en krachtig tot Hem roepen. Maar o, dit grote feit was nog maar weinig bij hetgeen wij lezen, dat hier geschiedt; toen stond maar slechts de geschapen zon stil, dicht bij de stad Jericho, op het geroep van zulk een groot man als Jozua, en dat in zulk een buitengewoon geval. Om het ganse volk Israël in de strijd te bewaren, en het de overwinning te geven over hun vijanden.

Maar hier staat, bij diezelfde stad, de ongeschapen Goddelijke Zon stil, *die Zon der gerechtigheid, onder Wiens vleugelen genezing is voor allen, die de Naam des Heeren vrezen*, Mal. 4: 2. Hij, Die het Licht der wereld is, die hemel en aarde verlicht met de stralen Zijner Goddelijke heerlijkheid, die van alle eeuwigheid geschenen heeft, die de lichamelijke zon geschapen heeft, van Wien geschreven staat, Psalm 84: 12: *Want God, de Heere, is een Zon en Schild. De Heere zal genade en eer geven. Hij zal het goede niet onthouden dengenen, die in oprechtheid wandelen.* Die grote, die hemelse Zon, staat ook hier bij Jericho stil, en dat niet op het gebed van zulk een groot vorst als Jozua, en om een geheel volk te verlossen en te beschermen. Nee, maar die heerlijke en glansrijke Zon staat hier stil op het benauwde geroep van een arme blinde bedelaar, die van alle man bekeven en bestraft werd, om hem alleen te helpen en van zijn ellende te verlossen! O, welk een hoge, wonderlijke en gans onbegrijpelijke zaak!

Hoe anders handelt onze Zaligmaker hier niet dan die, van wie wij lezen, Lukas 10:30-32: *Een zeker mens kwam af van Jeruzalem naar Jericho, en viel onder de moordenaren!* enz. Zie, de Priester en de Leviet gingen die ellendige en halfdode man op de weg van Jericho voorbij. Zij willen niets met hem te doen hebben, het zou deze geestelijken teveel geld en moeite gekost hebben, om die ellendige te helpen, daarom lieten zij hem liefst liggen sterven, dan was hij niemand meer tot een last. Maar o, hoeveel beter, hoger en liefdevoller handelt onze Zaligmaker hier. Hij gaat deze arme blinde bedelaar geenszins voorbij, en stopt Zijn oren niet toe voor zijn geroep. Hij dacht niet. Wat zal Ik mijzelf belasten met zulk een arm, ellendig, blind en vuil mens, met zulk een gescheurde en schamele bedelaar, aan wie niemand de hand lenen wil, om hem uit zijn ellende te verlossen. Och nee! Onze Zaligmaker wil hier de hovaardij en dwaasheid aller mensen beschaamd en te schande maken. Hij wil hier Zijn gezelschap verrijken met een schamele, blinde bedelaar, terwijl Hij geen koningen, geen vorsten, noch grote heren in Zijn gevolg begeerde. Daarom staat Hij hier dan

voor deze ellendige mens stil, teneinde hem eerst zijn ogen te openen, en hem dan in Zijn dienst te roepen.

Zie eens, hoe aanbiddelijk en wonderlijk onze God gewoon is te handelen! De schare behandelde die bedroefde en ellendige man zeer hard. Zij bekeef en bestrafte hem, opdat hij zwijgen zou, maar onze Zaligmaker deed, integendeel, geheel anders. Hij behandelde hem met grote liefde en barmhartigheid. Hij stelde Zijn ander gewichtig werk, n.l. Het volk te leren, voor een ogenblik aan de kant, en stond stil voor hem en liet Zich, voor alle andere zaken, eerst aan zijn verlossing en genezing gelegen liggen. Zo waar is het, dat onze Heere Jezus Zijn hart bijzonder neigt tot arme, ellendige en verlegen mensen, die tot Hem schreien en roepen om hulp, om hen voor alle anderen het eerst te helpen en van hun kwalen, waardoor zij beangstigd zijn, te genezen. Daarom mocht David in zijn benauwdheid wel roepen, Psalm 61: 2: *O, God, hoor mijn geschrei, merk op mijn gebed.* Want nog in diezelfde psalm roemt hij des Heeren hulp en verlossing, zeggende, vers 6 en 9: *Want Gij, o God! hebt gehoord naar mijn geloften, zo zal ik Uw Naam psalmzingen in eeuwigheid.* O, welk een troostrijke zaak voor alle arme verlegen en benauwde zondaren, die tot Christus om hulp en ontferming roepen! Laat dan vrij die gehele talrijke schare van de wereld hen haten, bekijken, bestraffen en hard behandelen, - de Heere Jezus zal voor hen stilstaan om naar hun verlegen geroep te horen. Hij is hun een getrouw en barmhartig Hogepriester. Hij zal hun droefheid en ellende aanzien. Hij zal medelijden met hen hebben, Hij zal hen zeker helpen, in het aanzien en ten spijt van de ganse wereld. O, wat een troost voor een arme benauwde ziel! Laten de mensen van de wereld zo een vrij voorbijgaan, en het aangezicht van hem afwenden, hem de nek toekeren, hem zuur aanzien, hem bestraffen en verkeerd over hem oordelen. O, dit kan gans geen kwaad, want het geschiedt maar, opdat zij plaats zouden maken voor de Heere Jezus, opdat Die tot hem kome en voor hem stilstaat. O! als Jezus maar voor ons wil stilstaan, dan mogen alle mensen wel aan ons voorbijgaan en van ons weglopen, want er is bij de Heere Jezus troost en hulp genoeg voor ons te vinden! Och, wat zijn zij ongelukkige zielen, die dit nog niet recht erkennen en geloven kunnen, maar die nog hulp en troost bij een ellendige en zondige wereld zoeken!

Hoeveel zaliger is het volk niet, wat de kunst geleerd heeft van zo sterk te roepen en te schreien tot de Heere Jezus, dat zij Hem voor zich kunnen doen stilstaan. Er geschieden van en door ons volk vele gebeden tot Christus, maar zij hebben deze kracht niet, dat Christus daarvoor blijft stilstaan. En waar scheelt dat toch aan? Nergens anders aan in de grond van de zaak, dan:

1. Omdat de arme mensen nog niet met aandachtige en verslagen harten willen stilstaan bij hun zonden en geestelijke zielsellende, en daaronder nog niet recht gewond zijn.
2. Omdat zij op de Heere Jezus nog geen recht gelovig vertrouwen stellen.
3. Omdat zij tot Zijn ontferming en grondeloze genade en barmhartigheid, met verzaking van alles, nog niet enig en geheel hun toevlucht nemen, en zich daar ootmoedig op neerwerpen.
4. En Hem om deze Zijn ontferming niet vurig en aanhoudend smeken, gelijk de blinde bedelaar deed. Zie, daarom wil de Heere Jezus ook voor hun gebeden niet stilstaan, want er staat van Hem geschreven, Psalm 102: 18, dat Hij Zich wendt tot het gebed desgenen, die gans ontbloot is, en dat Hij hun gebed niet versmaadt.

Och, lieve mensen! die nog begeerte hebt om naar de hemel te zoeken, leert toch eens recht stil te staan bij uw zonden, en bij de ondraaglijke last van Gods toorn. Dan zal de

Heere Jezus ook stilstaan voor uw gebed, als gij tot Hem zult roepen met uw ganse hart!

II. Maar om met de zaken van de tekst voort te gaan.

De Heiland stond niet slechts alzo stil voor het geroep van de arme blinde, want dat zou deze ellendige mens niet veel hebben kunnen baten, als Hij niet meer gedaan en hem Zijn Goddelijke hulp niet dadelijk bewezen had. Daarom ging Hij voort, en stilstaande, *beval Hij, dat men denzelve tot Hem brengen zou.*

Onze Zaligmaker, hoewel Hij Zich om onzer zonden wil, zeer laag in de mensheid vernederde, zodat de vleselijke wereld zich zozeer aan Hem ergerde, was nochtans de Eniggeboren Zoon des levenden Gods, de Heere van hemel en aarde, Die macht had al de schepselen te gebieden met een aller-oppermachtigst gezag. Welnu, van deze Goddelijke macht en gezag, gaf Hij dikwijls blijken in Zijn omwandeling hier op aarde, als Hij de mensen als Heere en Meester beval, wat Hij van hen wilde gedaan hebben: zo deed Hij hier ook. Hij beval degenen, die bij en rondom Hem waren, want zij waren toch allemaal Zijn schepselen, dat zij deze arme blinde man, die daar zo ernstig tot Hem om hulp en ontferming riep, tot Hem brengen zouden. O, gelukkige Bartimeüs! Hier begint nu de zon van uw heil en uw verlossing op te gaan, en een schone dageraad van eeuwige zaligheid voor u aan te breken! Uw Heiland en Verlosser roept u, Hij wil u bij Zich hebben. De Medicijnmeester vraagt naar de zieke en wil, dat hij tot Hem komen zal, opdat Hij hem geneze.

De schare begreep ook aanstonds wel het groot geluk van deze arme blinde man, daaruit dat de Heiland hem tot Zich riep, want zo tekent Markus aan, hfdst. 10: 49: *En zij riepen de blinde, zeggende tot Hem: Heb goede moed en sta op, Hij roept u.* Zij wisten veeltijds, dat, als de Heere Jezus de ellendige mensen tot Zich riep, Hij hun dan alles deed, wat zij in het geloof van Hem begeerden. Ai, ziet eens, hoe wonderlijk het hier toegaat: zo-even te voren nog hadden zij de bedroefde man bestraft, omdat hij zo ernstig riep tot de Heere Jezus, maar nu Jezus hem roept, gaan zij hem integendeel troosten en vermanen hem goedsmoeds te zijn. Zij zagen nu meteen duidelijk, hoe verkeerd en kwalijk zij gedaan hadden, met deze arme man zo hard te bestraffen, omdat hij zo ernstig riep tot de Zaligmaker. Zij zagen nu dat Deze geheel anders te werk ging, en dit geroep van de blinde zeer aangenaam opnam en Zich daar zoveel aan liet gelegen liggen. Daarom verbeterden zij hun fout nu ook aanstonds en bestraffen die verlegen man niet meer, maar helpen en vertroosten hem.

1. O, wat is het goed, als de zondaren eens krijgen te zien, dat zij kwalijk gedaan hebben! Als zij hun fouten nog eens bekennen en die zoeken te verbeteren, als zij zich van de Heere Jezus nog eens laten leren en onderwijzen, gelijk als hier de schare deed! Maar ach, wij leven nu in een tijd, dat de mensen van de wereld wel zeer onbeschaamd en onverbeterlijk zijn. Wat de Heere Jezus ook voor hen doet, het mag niet helpen, zij willen zich van Hem niet laten leren, zij houden aan hun verkeerdheid, hun vleselijke wijsheid en hoogmoed onverzettelijk vast. Zij willen hun oren niet neigen om de tucht aan te nemen; ja, dat woord van Salomo is reeds aan velen vervuld, Spr. 27: 22: *Al stiet gij de dwaas in een mortier met een stamper, in het midden van het gestoten graan, zijn dwaasheid zou van hem niet afwijken.* Och! wat is dat niet zeer droevig en beklaaglijk! Hoe naar zal het zulke mensen eenmaal vallen, die het zo hardnekkig tegen al de vermaningen van de Heere Jezus hebben uitgehouden! O, wie schrikt niet voor hun rampzalig einde!

2. Maar ten andere, ziet ook eens, hoe spoedig onze Zaligmaker de zaken ten goede

van de Zijnen kan doen omkeren en veranderen! Hij heeft toch aller mensen harten in Zijn hand als waterbeken, Hij kan die neigen en buigen tot al wat Hij wil. Hij kan maken, dat degenen, die ons nu zuur aanzien, hard behandelen en bestraffen, ons een ogenblik daarna komen goeddoen, troosten. Zegenen en helpen. Onze bitterste vijanden kan Hij op eenmaal veranderen, en ze maken tot onze beste vrienden. O, wie zou het met die Heiland dan niet durven beproeven! Hoe moesten wij allen Zijn gunst niet zoeken, Hem aanroepen en Hem ootmoedig vrezen! De Heere Jezus dan riep de blinde Bartimeüs tot Zich, en dat niet maar alleen, maar Hij beval zelfs aan anderen, dat zij die ellendige mens tot Hem brengen zouden.

Het behaagde onze Zaligmaker dan, de ellendige Bartimeüs hier voor Zich te doen komen, en omdat hij gans blind was en niet het minste zien kon, zo kon hij alleen tot Christus niet gaan, maar was het nodig, dat anderen hem bij de hand namen en hem tot de Heiland brachten en leidden. Daarom gaf Deze dan hier ook aan de schare bevel, dat zij deze blinde tot Hem brengen zouden. Dat deed de Zaligmaker om verscheidene redenen:

- (1) Om de waarheid van het wonderwerk, dat Hij aan deze blinde wilde doen, daardoor des te klaarder aan anderen openbaar te maken. Men weet, hoe slimme bedelaars dikwijls gewoon zijn te handelen, hoe zij zich soms wel blind veinzen, en andere kwalen voorwenden, om de mensen des te meer tot ontferming en medelijden jegens zich op te wekken. Nu, het volk van Jericho, waar deze blinde bedelaar thuis hoorde, wist wel, dat hij werkelijk blind was, maar hier was een schare van allerlei volk, uit vele plaatsen bijeen, daarom wilde de Heiland nu aan allen en een ieder openbaar maken, dat deze man waarlijk blind was, en dat er niet het minste bedrog onder schuilde. Dus beval Hij, dat zij deze mens tot Hem brengen zouden, opdat Hij hem stelde voor hun aller ogen en hem openbaar genas. Kunnen wij hier nu niet zien, hoe onze Zaligmaker alle valsheid en bedrog grotelijks haat en een ieder verboden heeft, zich daarmee in zijn handel en wandel immer te behelpen.
- (2) Hij wilde ook hiermee aan allen leren de plicht van liefdadigheid, gediensligheid, behulpzaamheid en barmhartigheid omtrent alle arme en ellendige mensen, dat wij die toch nooit verlaten of er de hand van aftrekken mogen, maar hun alle mogelijke hulp en goedertierenheid moeten bewijzen, en altijd gedenken moeten, dat zij onze naasten zijn. Tot hiertoe had de schare haar plicht omtrent deze arme blinde man niet goed waargenomen, zij had hem bekeven en bestraft, en hem van de hulp en de troost van de Heiland gezocht te versteken. Dit wil de Zaligmaker dan nu, dat zij aanstonds verbeteren zou, en daarom beval Hij haar, die dienst nu aan hem te doen, om hem bij de hand te vatten en hem van zijn plaats af te leiden en hem tot Zich te brengen.

Maar inzonderheid wil Hij hiermee ons, die geestelijk zijn, leren, hoe wij ons te gedragen hebben jegens alle arme blinde zondaren, die geestelijk naar de ziel blind zijn. Hoe wij ook moeten arbeiden om hen tot de Heere Jezus aanstonds, zonder omwegen te brengen; evenals de schare hier met deze blinde handelde, zo moeten ook wij doen met alle blinde onbekeerde zondaren, en bijzonder met degenen, die verlegen en beangstigd zijn over hun zonden en geestelijke blindheid. De mensen uit de schare riepen hem, zoals de evangelist Markus aantekent, en zeiden tot hem heb goede moed en sta op, Hij roept u! Niet anders moeten wij ook doen, omtrent de arme blinde zondaren. Wij moeten hun toeroepen, dat, zo zij verlegen zijn over hun geestelijke blindheid

en belast met hun zonden, zij dan goede moed moeten scheppen uit de genade van de Heere Jezus, en opstaan uit hun ongelovigheid en zich toch eens geheel tot Hem wenden, met een oprecht geloof, want dat Hij hen in de beloften des heiligen Evangelies tot Zich roept, zeggende: *Komt allen tot Mij*, enz., Matth. 11: 28; en: *Ik raad u, zalf uw ogen met ogenzalf, opdat gij zien moogt*, Openb. 3:18. Wij moeten toch niet één arm verlegen zondaar van de Heere Jezus terughouden, ja, wij moeten ze zelfs geen ogenblik ophouden of verhinderen, maar wij moeten het alles daarheen werken, middellijker wijze, om hen door de genade en kracht des Heiligen Geestes toch van stonde aan tot Christus te brengen, en hun gedurig voor ogen houden, dat Hij de enige weg is tot hun zielsgenezing, en dat al het andere in de gehele wereld maar bakken zijn, gebroken bakken, die geen water houden. Jer. 2: 13.

- (3) Ook wil de Zaligmaker ons hier leren in dit voorbeeld van deze blinde, dat Hij de arme blinde zondaren niet wil helpen of genezen, zo zij niet door een oprecht geloof tot Hem komen. Hij moet hen eerst voor Zijn voeten hebben. Eer Hij ze wil helpen; tevergeefs roept men tot Christus om hulp en ontferming, als men weigerachtig is, wanneer Hij ons roept, om zo tot Hem te komen. Velen bidden de Zaligmaker wel aan, en roepen wel tot Hem met een luide stem, ja, ook met tranen, maar zij willen tot Hem niet komen met een oprecht geloof. Deze kunnen in der eeuwigheid niet door Hem geholpen en genezen worden, want de Heere Jezus zegt: *komt tot Mij, en Ik zal u helpen en genezen, wendt u naar Mij toe, en bidt Mij aan met waarachtig geloof, dan zult u behouden worden*. Die dan niet oprecht gelovig tot Christus komen wil, die kan, al bidt en schreit en roept hij ook nog zoveel ook nimmer van Hem genezen worden.
- (4) Eindelijk, de Heiland wilde, dat de schare de blinde tot Hem brengen zou; kan ons dat niet herinneren daaraan, dat het geloof een gave Gods is. *En dat het niet uit en van de mensen is*. Ef. 2: 8. Dat geen onbekeerd zondaar van zichzelf tot Hem komen kan, nademaal hij in zijn ziel geheel blind en verduisterd in zijn verstand is, en daarom de weg om tot de Heere Jezus te komen zelf nooit zal vinden, maar hoe hij tot Hem moet gebracht worden, gelijk er staat Joh. 6: 44: *Niemand kan tot Mij komen*, enz. Zeker is dat zo. Ons volk begrijpt doorgaans niet, welk een zware, en voor vlees en bloed eeuwig onmogelijke zaak het geloof is. Zij willen allen zelf tot de Heere Jezus komen. Velen hebben een zo gemakkelijk geloof, dat zij dit kunnen oefenen tegelijk met het plegen van de zonden. Zij kunnen in de Heere Jezus wel geloven op hun wijze, maar zij weten Hem niet te gehoorzamen. Wat is dat niet een droevig en rampzalig geloof! Wie zou niet wensen, dat God hen van zulk een verkeerd en ijdel en dood geloof toch wilde verlossen! Maar o! geheel anders is het gelegen met het oprechte levende geloof, waardoor de arme zondaar kan behouden en zalig worden; met dat dierbaar geloof beschenkt de Heere alleen Zijn uitverkorenen, waarom het dan ook *het geloof der uitverkorenen Gods* genoemd wordt, Tit. 1: 1. Die dit Goddelijk en heilig geloof in hun harten ontvangen, worden met grote kracht getrokken en tegen alle hinderpalen der wereld en alle listen des duivels opgevoerd, en alzo met onze blinde gebracht tot de Heere Jezus.

Zij worden tot Hem gebracht:

A. Door de hulp van de dienaren en gezanten van Christus en van andere gelovige en vrome mensen. Aan diens goede leer, bestuur en leiding geven zij zich over en houden

hen, als hun helpers en leidslieden, in grote waarde en achting, en zijn liever bij hen, dan bij enige andere mensen in de wereld, hoeveel aards profijt en voordeel zij anders ook daarvan mogen te wachten hebben. Deze dienaren van Christus en deze gelovige mensen nemen hen als bij de hand, en hebben veel geduld en ontferming met hen, en bidden veel voor hen, en zoeken hen aldoor die weg uit te bewerken, en hen tot de Heere Jezus te brengen, als tot de enige Medicijnmeester.

B. Zij worden tot Christus gebracht door middel van het Woord Gods, want immers, *het geloof is uit het gehoor, en het gehoor is door het Woord Gods, Rom. 10: 17*. Zij lezen dat Woord veel bij zichzelf, zij horen het graag van de getrouwe gezanten van Christus prediken, hoe ernstiger en zuiverder, hoe liever. Zelden of nooit zullen zij een predicatie of een catechisatie verzuimen, die zij kunnen bijwonen. Zij beminnen de gezelschappen en bijeenkomsten waar van Gods Woord vroom en eerbiedig gesproken wordt. Maar zij haten de bijeenkomsten, uit dewelke Gods Woord uitgebannen is, en waarin men altijd of meest spreekt van de zaken dezer wereld. Zij letten bijzonder in het Woord op de straffen en dreigementen, die daar gesproken worden tegen de onbekeerlijken en ongelovigen, en op de beloften, die in hetzelfde gedaan worden aan arme en verlegen zondaren van Christus' wege, dat Hij hen wil helpen en hen tot Zich roept. Die beloften zijn hun als touwen en koorden, waardoor zij tot Christus getrokken en tot Hem gebracht worden, gelijk er staat Hoséa 11:4: *Ik trok ze met mensenzelen, met koorden der liefde*.

C. Eindelijk, zij worden tot de Heere Jezus gebracht door de kracht en werking des Heiligen Geestes. Die Geest overtuigt hen van hun zonden, en opent hun harten voor het Evangelie van de Heere Jezus, zodat zij gans gewillig worden om, met volkomen afzien en verzaking van alles, hun zaligheid alleen uit genade bij de Heere Jezus te zoeken en Hem in hun harten te ontvangen.

Ziedaar! dit alles kunnen wij leren uit de woorden van de Heiland, *dat Hij beval, dat men de blinde tot Hem brengen zou*.

III. En zie, terstond werd Hij van de schare gehoorzaamd.

Zij namen die ellendige mens bij de hand, zij leidden en brachten hem tot de Heere Jezus, want, zo zegt de tekst verder, *en als hij nabij Hem gekomen was*, enz.

O, welk een gepaste ontmoeting! hoe goed voegt dat samen! de Heere Jezus en een arme blinde bedelaar bij elkaar! Jezus staat stil voor hem, en hij komt tot Jezus, en wordt tot Hem gebracht. Zie! zulk een arm en ellendig volk roept de Heere Jezus. Zulken nodigt en verwacht Hij, en zulken komen ook tot Hem. Er is geen schoner noch heerlijker gezicht in de wereld, dan Christus bij een arme blinde ellendige zondaar. Velen willen tot de Heere Jezus wel komen, en willen Hem wel hebben voor hun Verlosser en Zaligmaker, maar zij zijn in het geestelijke geen arme blinde Bartimeüßen, geen ellendige en benauwde bedelaars. Daarom gaan zij altijd weer ledig en ongetroost van Christus vandaan. Zij zijn te rijk, te wijs, te deugdzaam in hun eigen ogen. Zij weten de waarheid en de weg der zaligheid al veel beter dan de dienaren van Christus, die Hij tot hen zendt om ze hun te leren. Hoe wilde de Heere Jezus dan toch zulke zielen helpen? Wat nut kan Hij hun dan toch doen? Zou Hij ook hun zonden met Zijn bloed afwassen, en hen daarvan reinigen en genezen?

Wel, zij zijn zulke grote zondaren niet, hun gedrag is zo bestrafbaar en aanstotelijk niet. Zij zijn wel niet volmaakt, maar evenwel doen zij hun best, naar hun zwak en krank vermogen! Zou de Heere Jezus hun benauwd geweten ook vertroosten en hun gewonde zielen genezen? Wel, het is met hen zo benauwd en ellendig niet gesteld.

Waarover zouden zij toch beangstigd zijn?

Zij geloven niet, dat een mens over zijn zaligheid zo grotelijks bekommerd en benauwd behoeft te wezen. Zij menen, dat dit maar meest een klein verstand en een onnutte zwaarmoedigheid in sommigen is, en dat men maar op God moet vertrouwen, dat Hij barmhartig en genadig is, en dat Christus toch onze Zaligmaker is, en dat het grote zonde is, daaraan te twijfelen. Zou Christus ook anders hun blinde ogen openen en genezen?

Wel, zij zijn zo blind en dwaas niet, zij nemen het ook zeer kwalijk, als men hun dat zegt, dat zij blind zijn. Zij menen dat men hen daar zeer mee benadeelt. Zij hebben in hun leven veel gelezen en doen dat nog dagelijks. Zij hebben ook in hun jeugd te leren gedaan, zij hebben een goede belijdenis gedaan, of, indien zij zeer onwetend zijn en niet lezen kunnen, wel, dat is hun schuld niet! zij hebben er geen gelegenheid toe gehad! Maar zij zijn daarom geen goddeloze mensen! Zij zullen zowel in de hemel komen, als anderen, enz.

Ai, zegt mij toch eens, vrienden! wat zal onze Zaligmaker toch met al zulke mensen beginnen? waren zij ellendig, jammerlijk, blind en naakt, Openb. 3: 17, en kwamen zij zo tot Hem, Hij zou hen zeker helpen en genezen. Maar nu zijn zij dat niet, zo zij menen, - wat zal Hij dan aan hen doen? Zal Hij hun ook vragen, gelijk Hij vroeg aan de blinde: *wat wilt gij, dat Ik u doen zal?*

Wel, het beste, dat zij Hem kunnen antwoorden, is, dat zij zeggen zullen: 'Heere, dit zult Gij ons doen, als het U belieft: Gij zult Uw dienaren bevelen dat zij ons na dezen niet meer zo bestraffen over onze zonden en onze onwetendheid, maar dat zij ons eens meer troosten, prijzen en ons voor goede Christenen houden, en dan zullen wij hun ook een goed hart toedragen en alles zal wel wezen!'

Maar ach! dat kan niet bestaan, want de Heere Jezus kan geen dienaar van de zonde zijn, Hij kan Zijn Woord niet veranderen, dat vaster is dan hemel en aarde. Hij kan Zijn gezanten niet gelasten te zwijgen, waar Hij ze bevolen heeft te spreken.

Och, of deze dingen dan door velen eens recht opgemerkt werden! Och dat deze blinde man nog eens sommige zielen van die hier zitten, met zijn blindheid ziende kon maken! dat bij hen door een groot wonderwerk Gods, het licht eens mocht schijnen in de duisternis!

Ik, arm dienstknecht van Christus, heb een grote zucht tot uw aller eeuwige zaligheid en bekering, De Heere is mijn Getuige, Dien ik zoek te dienen in mijn geest, dat ik uw aller onsterfelijke zielen zo waardig en kostelijk acht, dat derzelver eeuwige behoudenis mij veelmeer aan het hart ligt, dan uw vleselijke gunst, liefde, achting en lof, waar men anders wel zozeer op verzot is. Indien het zo niet met mij gesteld was, wees verzekerd, ik zou mijn prediciën al op een geheel andere trant voor u inrichten en u doorgaans deze spijs zo opdissen, dat zij de meesten van u veel beter naar de mond zou zijn, en mij veel minder moeite en arbeid zou kosten. Ik weet zeer wel, waar ik de grote menigte mee kan behagen en bij hen een goede naam en achting verdienen. Maar o! de Heere zij daarvoor tot in der eeuwigheid geloofd, dat ik de dwaasheid en de smaad van Christus heb verkoren boven alle lof en wijsheid der wereld. En dat ik veel liever bij de mensen wil doorgaan voor een slechte leraar, dan bij God en Zijn heiligen voor een zielenmoordenaar. Eén ding is er, waarvan ik in mijn gemoed zeer verzekerd ben, door de genade Gods, en dat is: dat ik in het uur mijns doods veel geruster zal kunnen sterven, als ik aan allen door de kracht van Christus steeds onbeschroomd de waarheid gepredikt, en naar niemands lof of gunst heb omgezien, dan als ik de mensen veel naar de mond gesproken en schone woorden gegeven had. Och, lieve mensen! het predikambt is zulk een zwaar werk voor één die

het graag getrouw wil bedienen, en u zou zeker een groot medelijden hebben met de arme gezanten van Christus, indien gij al hun gelegenheden wist. Zeker, tenzij de Heere hen steeds met Zijn beloften onder steunde en vertroostte, zij zouden er niet doorheen kunnen komen wegens al de tegenstand van de Satan, die zijn rijk niet verstoord wil hebben.

Och, dat de ontfermende God uw aller ogen door Zijn Geest eens opende, zodat u de verborgenheden van Christus nog eens recht mocht bekennen! *Daartoe geve de Heere Zijn zegen over dit ons woord. Amen.*

ZESDE TEKST uit Lukas 18: 35-43

Vers 41. *Zeggende: wat wilt gij, dat Ik u doen zal? En hij zeide: Heere, dat ik ziende mag worden!*

Het is een zonderlinge geschiedenis van Hagar, Abrahams dienstmaagd, die, wegens haar ongehoorzaamheid in Abrahams huis, daaruit gezet en verdreven werd met haar kind, hetwelk zij Abraham gebaard had. Toen ging zij omdolen in een woestijn, en leed daar gebrek aan water, zodat zij niet anders dacht, dan daar samen met haar kind te sterven. Maar in deze haar grote nood verscheen haar de engel des Heeren, en riep haar van de hemel, en opende haar ogen, en wees haar in die woestijn een waterput aan, waaruit zij met haar kind dronk en alzo zichzelf met haar kind grotelijks verkwikte en het kind in het leven behield: waarna zij op bevel van de engel naar het huis van Abraham, haar heer, terugkeerde, om daar voortaan in gehoorzaamheid te dienen, gelijk men dit alles in dier voege beschreven vindt, Gen. 21: 14-19.

Dat deze gehele geschiedenis van Hagar voorbeeldig is, en onze aandacht tot de overweging van hogere, geestelijke zaken moet leiden, dat leert ons de heilige Paulus, Gal. 4: 24 enz., waar hij duidelijk zegt: dat dit dingen zijn, die een andere beduiding hebben. En dat hebben zij ook gewis. Hagar met haar kind komt ons hier voor als een levend voorbeeld of afbeeldsel van het zondig, maar uitverkoren mensdom, hetwelk door Christus van de eeuwige dood verlost en behouden wordt. Want:

1. Dezen ook zijn met hun kinderen tegen God ongehoorzaam geweest, en zijn allen door de zonde schrikkelijk tegen Hem opgestaan.
2. Daarom worden zij ook samen uit Gods huis en Zijn zalige gemeenschap verstoten.
3. En dolen nu om in de woestijn van de wereld en de zonde, waar zij ook in het grootste gevaar komen om van rampzalig zielsgebrek voor eeuwig te versmachten en om te komen.
4. Dan komt de Heere Jezus, die grote Engel des Verbonds hun ook van de hemel verschijnen, en
5. Hij roept tot hen door Zijn Woord en Geest, en
6. Hij opent hun blinde en duistere zielsogen, en
7. Hij wijst hun Zichzelf aan als die fontein des heils en put van levende wateren, die uit Libanon vloeien.
8. Dan gaan zij ook gelovig, door de kracht des Heiligen Geestes tot die dierbare Bornput en Fontein, en drinken daaruit tot hun verkwikking en volkomen zielsverzadiging.
9. En zij worden dan ook in het leven gespaard en behouden, en keren op bevel van Christus, weer met Hagar in het huis huns heren terug, om hem voortaan in oprechte en volstandige gehoorzaamheid te dienen.

Dit alles ligt zakelijk zo vervat en opgesloten, op een figuurlijke of zinnebeeldige wijze, in het geval van die arme blinde bedelaar, uit hetwelk wij nu reeds vele zeer nuttige leringen en vermaningen gehaald hebben, want:

1. hij was om zijner zonden wil ook in een zeer droevige staat, beide naar ziel en lichaam. Hij was arm, blind, langs de weg dolende en zijn brood bedelende, en zijn geestelijke ellende was niet minder droevig.
2. De Heere Jezus, de Engel van Gods Aangezicht verscheen ook hem van de hemel, en
3. En Hij riep hem toe en bood hem Zijn genade en hulp aan.

4. Ja, opende ook zijn blinde ogen, en
5. Wees hem Zichzelf aan als een put of fontein der vertroosting, en
6. Deze ellendige mens dronk daar zo verkwikkelijk uit met de mond zijns geloofs en werd alsoo aan zijn gemoed verzadigd, dat hij God daarover ten hoogste verheerlijkte, en
7. Tot God, zijn groten Meester, als het ware wederkeerde, volgende de Heere Jezus, als zijn volkomen Verlosser en Zaligmaker, en zich voor eeuwig, in oprechte gehoorzaamheid, aan Hem verbindende. Dit is ons van deze nuttige en leerzame stof nog overgebleven om te verhandelen, hetwelk wij denken in nog twee leerredenen bekwapelijk te zullen kunnen doen.

De Heere believe er ons Zijn zegen over te geven, om de verdiensten van Zijn Zoon, Jezus Christus. Amen.

Hier zijn dan deze drie zaken nog te overwegen:

- I. Hetgeen er aan de genezing van de blinde voorafging.
- II. Zijn genezing zelf.
- III. En dan hetgeen er op zijn genezing volgde.

I. Voorafging:

1. Een vraag van Christus.
2. Een antwoord van de blinde, welke twee zaken wij in dit uur wat nader zullen overwegen.

1. De vraag van de Heiland luidde aldus: *wat wilt gij, dat Ik u doen zal?* Deze vraag is gericht op het ernstig en aanhoudend geroep van deze blinde tot de Zaligmaker om Zijn hulp en ontferming; tot hiertoe had deze hem nog niet geantwoord op zijn geroep. Want Hij was nog een weinig veraf geweest, en Hij wilde Zijn tijd nemen om nader bij de blinde te komen. Als Hij deze ellendige mens dan nu voor Zich heeft laten komen, zo doet de Heiland hem deze vraag: *wat wilt gij dat Ik u doen zal?* Niet, alsof de Zaligmaker onkundig was van de droevige staat van deze man en van zijn ernstige begeerte om door Hem ziende gemaakt te worden, - o nee! zulk een onvolmaaktheid kan in onze Zaligmaker niet vallen! Hij is de allerhoogste en alwetende God, voor Wie niets in de hemel of op de aarde verborgen kan zijn. Het is met Hem zoals de apostel Petrus tot Hem zei, Joh. 21: 17: *Heere, Gij weet alle dingen!* Hoeveel doorluchtige blijken van deze Zijn Goddelijke alwetendheid betoonde onze Zaligmaker hier niet op aarde, als Hij deed zien hoe Hij ook zelfs de verborgenste gedachten en overleggingen Zijner vijanden en Zijner discipelen van verre wist, zonder dat zij er de minste blijken of tekenen naar buiten van vertoonden! Maar waarom, mag men denken, vraagt onze Zaligmaker hier dan aan de blinde, wat hij wilde of begeerde dat Hij hem doen zou, als Hij toch de zaak zelf zo precies wist? Dit deed Hij opdat:

1. De blinde zijn gebrek en zijn ware begeerte ten aanhore van de ganse schare zelf nader zou openbaren. Totnogtoe had hij wel zeer ernstig tot de Heiland om hulp geroepen, maar hij had zijn gebrek zelf nog niet genoemd. Daaruit was het ontstaan, dat de schare zulk misverstand opgenomen had over dit zijn geroep, en hem deswege bestraft had, opdat hij zwijgen zou, denkende, dat hij als een bedelaar riep om een aalmoes van de Zaligmaker te krijgen: nu wil de Heiland de schare anders leren, de arme blinde in zijn rechtmatige zaak beschermen, en de waarheid van het wonderwerk, dat Hij aan hem doen zou, voor elks ogen

openbaren. Daarom vraagt Hij hem dan tevoren: *wat wilt gij*, enz.

2. Ook wil de Heiland ons met deze vraag leren, dat het niet genoeg is, dat Hij onze noden en ellenden weet, maar dat wij die zelf ook weten en smartelijk gevoelen moeten, gelijk Hij ze dan ook door Zijn Geest de arme zondaren bekend maakt en op hun harten drukt, en hun daarbij de genade schenkt, dat zij ze door de Geest des gebeds ootmoedig aan Hem voorleggen. Het is dan een dwaze mening van sommigen, die denken dat een Christenmens dus niet meer behoeft te bidden of zijn noden en ellenden in het gebed aan de Heere voor te leggen, omdat Hij die *toch alle volkomen weet, en men tot Hem zeggen kan met David, Psalm 139: 2, 4: Gij weet mijn zitten en mijn opstaan. Gij verstaat van verre mijn gedachten. Als er nog geen woord op mijn tong is, zie, Heere! Gij weet het alles.* Maar dat belet niet, of de Heere wil nochtans onze noden en begeerten ook steeds uit onze eigen mond horen. Ziet maar al de gebeden der heiligen, die zo menigvuldig in het Woord voorkomen. Hoe dragen zij in dezelve doorgaans hun noden en smekingen aan de Heere voor, hoewel zij immers genoegzaam verstonden, dat de Heere die alle, uit kracht van Zijn Goddelijke alwetendheid, wel wist. David geloofde immers wel, dat God zijn zonden kende, en dat zij voor Hem geenszins verborgen of bedekt waren. Nochtans hoort u hem zeggen in zijn gebed tot de Heere, Psalm 32: 5: *Mijn zonden maakte ik U bekend en mijn ongerechtigheden bedekte ik niet.* En de apostel Paulus vermaant de Christenen, Filipp. 4 6: *Weest in geen ding bezorgd, maar laat uw begeerten, in alles, door bidden en smeken, met dankzegging bekend worden bij God.*

Zo dan, hoewel de Heere Jezus onze noden en begeerten reeds volmaakt weet, zo vraagt Hij ons nochtans: *wat wilt gij dat Ik u doen zal?* Ook zien wij hieruit, hoe de Heere Zich soms wel eens kan houden als onwetend van onze gelegenheid, noden, smekingen, enz., niet anders dan zoals Hij hier handelde met de blinde. Het scheen immers, alsof de Heiland de nood en de begeerte van deze arme man niet wist, maar nog eerst van hemzelf wilde vernemen. Op die wijze was Hij wel gewoon met de mensen te handelen, hun vragende naar dingen, die Hij allervolkomenlijkst wist, en dan had de Heiland altijd wijze redenen waarom Hij zo deed. Hij zocht daarin altijd Gods eer en der gelovigen zaligheid.

3. Wanneer Hij Zich dan soms nu nog zo voor ons aanstelt, alsof Hij onze nood niet kende, onze gelegenheid niet wist, onze gebeden en smekingen niet hoorde, ja zelfs, alsof Hij Zich met onze zaken niet bemoeide en daar geen acht op sloeg, dan moeten wij altijd van deze twee dingen ons gebruik zoeken te maken:

a. Wij moeten ons gemoed zoeken te versterken in het geloof aangaande de Goddelijke alwetendheid, almacht, getrouwheid van Christus, en dat Hij nooit aflat een nauwlettende zorg over ons, Zijn volk te nemen, hoewel het ons ook soms anders toeschijnt en voorkomt.

b. Ten andere: wij moeten dan ons gemoed wel zoeken in te drukken, dat Christus altijd met ons handelt in een weg van grote wijsheid en goedheid, hoewel ons kleine verstand het niet alles kan begrijpen. En daarmee moeten wij ons dan in ons tegenwoordig geval zoeken te versterken, hoe vreemd en wonderlijk ons de handelingen van Christus met ons ook mogen voorkomen, vast bij onszelf vertrouwend, dat Hij bezig is wat goeds voor ons te bereiden en Zichzelf te verheerlijken. En in zulk een gestalte moeten wij dan gelovig en ootmoedig op de Heere Jezus blijven wachten, totdat Hij Zijn weg met ons zal voleinden, en het licht uit de duisternis zal voortbrengen, want: wie gelooft zal niet haasten, Jes. 28: 16. Maar er is veel geestelijke genade nodig om iets daarvan in praktijk te leren

brenge.

4. Eindelijk, wij mogen uit deze handelwijze van de Zaligmaker met de blinde ook afleiden, welk een grote wijsheid er in al Zijn wegen en werken steeds gevonden wordt, en hoe Hij nooit iets doet zonder goede reden of oorzaak. Als Hij hem aldus vraagt: *wat wilt gij*, enz., dan heeft Hij daar zulke redenen voor, als wij gezien hebben. Dit is met menselijke zaken en handelingen zo niet, geliefden, tevergeefs zal men daar zulke wijsheid en zulk goed overleg in vinden. De mensen doen dikwijls vele dingen uit blinde aandrift, vooroordeel, kwade begeerlijkheid, uit slinkse of verkeerde bevatting en dwaze nevenbedoelingen. Daarom is er in hun zaken veelal geen wijsheid, betamelijkheid, rechtvaardigheid enz. Te bespeuren, evenmin als men fijn goud, paarden en edelgesteenten kan bespeuren uit een mest- of vuilnishoop. Maar gans anders is het met de woorden, zaken en handelingen van onze Zaligmaker! O, het minste daarvan verdient nog zelfs een zeer aandachtig onderzoek en overweging, want Hij sprak nooit, Hij vroeg nooit, Hij zweeg nooit, Hij antwoordde nooit, Hij deed nooit ook maar het allerminste, dan met een grote Goddelijke wijsheid. Daarom is alles, wat aan de Heere Jezus is en alles wat van Hem voortkomt, voor een oprecht liefhebber van Hem even dierbaar en begeerlijk, en het is alles voor een gelovig gemoed een onuitputtelijke schatkamer van allerlei geestelijke lering. Maar zonder de genade en verlichting des Heiligen Geestes kan niemand in dit grote boek der zaligheid recht studeren, want dat boek is voor alle vleeselijke, hoogmoedige, wereldsgezinde en goddeloze mensen gans verzegeld en gesloten.

Maar laat ons nu de inhoud van 's Heilands vraag ook eens inzien. Hij sprak tot de blinde: Wat wilt gij, dat Ik u doen zal? Alsof Hij zeide: verklaar Mij, ellendig mens, wat u van Mij begeert, en wat het is, waarom gij tot Mij roept. Ik ben gewillig om u alle hulp en troost te verlenen, die u in het geloof van Mij ontvangen wilt, hetzij geestelijk of lichamelijk, of wel beide tegelijk; Ik wil u niets weigeren, wat tot uw heil en welvaart kan dienen. Zeg Mij dan maar: *wat wilt gij*, enz. Daarmee toonde dan de Heere Jezus aan deze ellendige mens:

1. Zijn Goddelijke almacht, hoe Hij hem alles kon doen zonder onderscheid, wat hij maar van Hem begeerde. Hoe Hem alle dingen mogelijk waren en niets Zijn wil wederstaan kon, want Hem was gegeven alle macht in hemel en op aarde, Matth. 28: 18. Dit is dan alleen een Goddelijke eer en eigenschap van onze Heere Jezus Christus, het Beeld des onzienlijken Gods, zulk een onbepaalde aanbieding aan iemand te doen en tot hem te zeggen: *wat wilt gij dat*, enz. Geen mens kan dat in der waarheid nazeggen. De koning Herodes zwoer eens met een eed aan het dochttertje van Herodias, toen die hem met haar dartele dansen zozeer betoverd had: *al wat gij van mij zult eisen, zal ik u geven, ook tot de helft van mijn koninkrijk*. Mark. 6: 23. Zie, hij mocht haar op zijn hoogst een half, ja zelfs een geheel koninkrijk beloven, indien hij al ooit haar dit ter hand stellen mocht, maar meer kon hij niet. Maar onze Zaligmaker belooft de arme blinde onbepaald alles te geven wat hij maar hebben wilde en in geloof van Hem begeerde, niets uitgezonderd, en Hij wilde hem ook zeker Zijn woord houden, gelijk bij de uitkomst gebleken is.

2. Daarbij toont de Zaligmaker hier aan de blinde ook Zijn grote ontferming en medelijden, dat Hij met hem had; immers, hij had Hem om Zijn ontferming gesmeekt. Nu deed hem de Heiland zien, dat Hij Zich graag ook over hem ontfermen wilde, en dat Hij over zijn ellende grotelijks aangedaan en bewogen was, en daarom nu ook

volvaardig stond tot zijn dienst, om hem metterdaad alle zodanige hulp en troost te bewijzen, als hij maar van Hem begeerde. Waarlijk, men zoekt in zijn nood dikwijls medelijden en ontferming bij de mensen, zonder die te vinden, maar bij Christus vindt een arm verlegen zondaar die hulp altijd nog veel meer, dan hij ooit zou kunnen verwachten. Niemand heeft meer medelijden met ellendige en bedroefde mensen, dan de Heere Jezus. Dat heeft Hij in alle gelegenheden hier op de wereld getoond, en dat toont Hij nog steeds in al Zijn handelingen omtrent Zijn arme gelovigen, hoezeer Hij medelijden kan hebben met hun zwakheden, Hebr. 4: 15.

3. Eindelijk toont ook onze Zaligmaker hier, aan deze ellendige blinde, Zijn bijzondere vriendelijkheid en goedertierenheid, waarmee Hij de harten van arme zondige mensen zo krachtig weet te lokken en in te nemen, dat zij niet kunnen aflaten Hem boven alles te beminnen en hoog te achten. Hoe kon Jezus toch deze mens genadiger en vriendelijker behandelen, dan met hem zo algemeen alle hulp en dienst aan te bieden: *wat wilt gij*, enz.? Hoe kon Hij groter goedheid en genegenheid aan hem betonen? Hij heeft alles voor deze arme mens over, Hij wil hem niets weigeren, waarmede Hij hem dienst kan doen. Och, mijn vrienden, zoals de Heere Jezus Zich hier betoont, zo is Zijn wezenlijke aard en natuur. Hij is gisteren en heden dezelfde, en in der eeuwigheid, Hebr. 13: 8. De mensen zijn doorgaans als de weerhanen op de torens. Zij veranderen alle dagen: heden zijn ze vriendelijk als de engelen, morgen zijn zij bars en stuurs. Heden zijn zij vol medelijden, morgen zien zij niet naar u om. Heden beloven zij u gouden bergen en zeggen: waarmee ik u dienen of helpen kan, spreek maar. En als gij de andere dag bij hen komt, dan zijn zij niet thuis.

Maar o! zo is de Heere Jezus niet; bij Hem is geen de allerminste verandering of schaduw van omkering, Jak. 1: 17. Zoals Hij Zich jegens deze blinde gedroeg, zo gedraagt Hij Zich nog tegenwoordig eveneens jegens alle arme blinde zondaren, die Hem om Zijn genade en hulp recht gelovig aanroepen. Hij zegt ook nog altijd tot hen: *wat wilt gij*, enz., wat begeert gij van Mij? Ik zal het u geven. *Ik zal een iegelijk mildelijk geven en niet verwijten*, Jak. 1: 5.

De mensen maken doorgaans veel te veel rumoer en geraas aan de deur van Christus, als zij wat hebben willen, want Hij zet Zijn deur voor ieder open en vraagt: *wat wilt gij*, enz.? Wij kunnen alles, zonder onderscheid, van de Heere Jezus verwachten, en dat om niet, uit loutere genade, wat wij maar hebben willen. Hij weigert ons niets, alleen maar:

(1) Dat wij het waarlijk nodig hebben, dat wij er gans om verlegen zijn. Dat wij het zonder dat niet stellen kunnen. Dat het ons ook dienstig en nodig zij, want anders is de liefde van Christus voor ons veel te groot, dan dat Hij ons dingen zou geven, die schadelijk voor ons zijn. Hij wil ons graag alle heilzame geneesmiddelen geven tot onze zielsgenezing, maar geen schadelijk vergif.

(2) De Heere Jezus wil ons alles geven, indien wij het maar oprecht van Hem begeren, en niet meer elders, maar bij Hem alleen onze troost en hulp zoeken.

(3) Hij wil ons alles geven, indien wij het maar om niet en uit loutere gunst en genade van Hem ontvangen willen. Hij zegt: *die dorst heeft, kome, en die wil, neme het water des levens om niet*, Openb. 22: 17; en: *komt, koopt zonder geld en zonder prijs, wijn en melk*, Jes. 55: 1.

(4) De Heere Jezus wil ons, arme zondaren, alles geven, indien wij het maar recht gelovig van Hem begeren, niet twijfelende aan Zijn almacht en goede wil, noch aan de waarheid Zijner Goddelijke beloften, waarin Hij ons alles Zelf aanbiedt en belooft, wat wij tot onze zaligheid nodig hebben, als er staat Mark. 11: 24: *Alle dingen, die gij biddende begeert, geloof dat gij ze ontvangen zult, en zij zullen u*

geworden. En Jak. 1: 6, *Maar dat hij ze begere in het geloof, niet twijfelende. Want die twijfelt, is de baren der zee gelijk, die van de wind gedreven en op en neer geworpen worden.*

(5) Eindelijk, de Heere Jezus wil ons alles geven, indien wij Zijn gaven en genade maar niet willen verachten, maar Hem daar al ons leven dankbaar voor willen zijn, en ons geheel naar Zijn wil en welbehagen willen gedragen. Dan heeft Hij alles voor ons over, als wij Hem maar willen gehoorzaam zijn en Hem maar getrouwelijk willen aanhangen en volgen.

Ziedaar, geliefden, op deze beminnelijke en gemakkelijke voorwaarden zegt Christus ook nog steeds tot ons allen: wat wilt gij, dat Ik u doen zal? Wij kunnen geen gebed tot Hem doen, of Hij spreekt dit genadig antwoord tot ons. Maar helaas! een ongelovig gemoed ziet dat niet en hoort dat niet, en staat daar niet bij stil. Alleen de arme zondaren, die recht om hulp van de Heere Jezus en om Zijn genade verlegen zijn, zoals onze arme blinde, zij luisteren naar dit genaderijk woord van Christus. Aan hun harten brengt de Heere Jezus dit Zijn woord, door de werking van Zijn Heilige Geest, en daarom zijn die het ook, die de Heiland daarop in geloof antwoorden, en hun waarachtige nood en begeerte aan Hem voorleggen, evenals deze arme blinde mens ook deed, die de Heiland op Zijn goedgunstige vraag aldus antwoordde:

II. Heere, dat ik ziende mag worden!

Hier hebben wij te letten:

1. Op de eretitel welke hij de Zaligmaker geeft, en
2. Op de smeking die hij aan Hem doet.

1. Wat de eretitel betreft. Hij noemt Hem Heere; een Naam, waarmee onze Zaligmaker veel hier op aarde van de mensen genoemd werd, zonder dat Hij daarom nochtans in Zijn hoogwaardige heerlijkheid recht van hen gekend werd. Sommigen noemden Hem zo uit burgerlijke beleefdheid, omdat zij de Zaligmaker voor een eerwaardig man en een grote leraar hielden. Anderen uit een blote sleur en gewoonte, omdat zij hoorden, dat dit van het volk doorgaans zo geschiedde. Anderen uit een schijnheilige geveinsdheid, opdat Christus het goede van hen denken zou. Tot deze allen zei de Zaligmaker, Lukas 6: 46: *En wat noemt gij Mij: Heere, Heere! en doet niet hetgeen Ik zeg?* Matth. 7: 21: *Niet een iegelijk, die tot Mij zegt: Heere! Heere! zal ingaan in het koninkrijk der hemelen, maar, enz.* Maar zo deden de arme zondaren niet, die met een oprecht hart in de Heere Jezus geloofden, door de genade des Heiligen Geestes. Nee! als die Hem *Heere* noemden, dan geschiedde dat door hen uit een waarachtige en hartelijke hoogachting. Zij hielden Hem voor een Goddelijk Persoon, die boven alle mensen en schepselen zeer hoog verheven was. Voor de Heere van hemel en aarde, ja voor de Christus, de Zoon des levenden Gods, Die tot verlossing en zaligheid der mensen, naar Gods beloften, nu op de aarde gekomen was. Op zulk een wijze noemden zij de Zaligmaker de Heere, en ook wel *Meester*, en zij waren met een diep ontzag en eerbied voor Hem aangedaan, en gaven zichzelf geheel aan Zijn leer en leiding over, en stelden in hun noden van ziel en lichaam ook al hun vertrouwen op Hem.

Nu, daar is niet aan te twijfelen, of de blinde Bartimeüs noemde hier de Zaligmaker ook in dit opzicht *Heere*, houdende Hem, daar de Heilige Geest zulk een kennis en geloof in zijn hart werkte, voor de waren Christus, Davids Zoon, de Heere van hemel en aarde, Die hem van al zijn ellenden, naar ziel en lichaam, kon verlossen, omdat Hij alwetend, almachtig, genadig en goedertieren was. En zo leert hij ons dan hier met zijn voorbeeld, wat eerbied, ontzag en gehoorzaamheid wij allen aan Christus schuldig

zijn. Hoe wij Hem ook moeten erkennen voor de Heere des hemels en der aarde, de eniggeboren Zoon des levenden Gods, aller gelovigen dierbaren Verlosser en Zaligmaker, welken God gemaakt heeft tot een Heere en Christus, Hand. 2: 36, *en van Wien alle tong moet belijden, dat Hij de Heere is, tot heerlijkheid Gods des Vaders*, Filipp. 2: 11. Helaas dit wordt door ons wel zo geredelijk met de mond beleden, maar hoe weinig wordt het met het hart geloofd? Wij zeggen allen samen, dat Christus de Heere is, wij noemen Hem ook onze Heere en Zaligmaker! maar o, daar wordt niet gedacht om dit woord van David, Psalm 45: 12: *Dewijl Hij uw Heere is, zo buigt u voor Hem neder*. Dat neerbuigen voor Christus als zijn Heere, met het ganse hart, o! bij hoe weinigen onder ons vindt men dat! Want, die zich recht voor Christus, als zijn Heere, neerbuigt, die wendt zich ook in alle noden van ziel en lichaam, alleen tot Hem, en ziet geheel af van aller schepselen troost en hulp. Die zoekt alleen bij de Heere Jezus zijn ganse zaligheid. Die vertrouwt op Hem met zijn hart, die geeft zich aan Hem over, die hangt Hem onafscheidelijk als zijn Heere en Verlosser aan. Die eert, dient en bemint Hem. Die acht Zijn dienaren en gezanten hoog. Die bewaart Zijn Woord, gehoorzaamt Zijn geboden en begeert daartegen niet te zondigen.

Zie, dit is in der waarheid Christus Heere te noemen, zich also voor Hem, als de groten Heere, Koning en Verlosser, neder te buigen. Allen die dat niet oprecht doen, noch begeren te doen, die zijn maar huichelaars en geveinsden, - hoeveel ernst, ijver en godzaligheid zij anders ook al mogen vertonen, - en Christus erkent hen niet voor Zijn onderdanen, hoewel zij Hem al hun Heere noemen, Zijn godsdienst uiterlijk waarnemen, Zijn Woord horen, Zijn leer belijden, Zijn Verbondszegelen gebruiken en voor Zijn gelovigen willen erkend en gehouden zijn.

Nee! zij moesten Jezus' dienaren hoogachten, eren en vrezen, en al Zijn geboden zonder onderscheid graag willen doen en gehoorzamen, en op Hem alleen al hun vertrouwen stellen, of ze zijn en blijven met al hun blinkende vroomheid en godsdienst maar snode geveinsden, en Christus zal hun in de grote dag des oordeels dat mom-aangezicht wel aflichten, waarmee zij hier op de wereld bij de mensen gepronkt hebben, en hen naakt ten toon stellen voor alle engelen en mensen!

Och! of door de genade Gods een arme blinde ons nog eens leerde, hoe wij Christus recht Heere moeten noemen en Hem daarvoor moeten houden en erkennen, naardien Hij waarlijk met de Vader en de Heiligen Geest alleen die Heere is, Die gemaakt heeft de hemel, enz., gelijk Hij dat ook van Zichzelf belijdt, zeggende, Joh. 13: 13: *Gij heet Mij Meester en Heere, en gij zegt wel: want Ik ben het*.

Maar daar ligt hier nog iets anders voor ons aan te merken, hetwelk onze overweging wel verdient, te weten: de blinde had deze titel van Heere tot nog toe aan de Zaligmaker niet gegeven; toen hij nog verder van Hem af was, riep hij Hem aan als: *Jezus, de Zoon van David*.

Dit was een titel, die meest ziet op de mensheid van Christus, *want Hij is uit den zaden Davids naar het vlees*, Rom. 1: 3. Maar nu hij nader bij Jezus, en Deze nader bij Hem komt, nu heet hij Hem Heere, een titel, die ons wijst op de Godheid en opperste heerschappij van Christus. Daaruit mogen wij leren, dat, hoe nader wij, door de werking des Heiligen Geestes, in het geloof tot de Heere Jezus komen, en Hij nader tot ons, hoe wij Hem meer vereren, met hoger namen en titels benoemen, hoe wij meer van Zijn Goddelijke heerlijkheid zien, hoe wij ons meer over Zijn oneindige glans en luister, macht en majesteit verwonderen, hoe wij ons dieper voor Hem, als onze Heere neerbuigen. O, de Heere Jezus mag wel van nabij gezien worden. Zijn gemeenzaamheid baart geen verachting, gelijk het zoveel bij de mensen gaat! Nee, als een gelovige ziel het naast bij Jezus is, en Hem van nabij met de armen en de mond

des geloofs mag omhelzen en kussen, dan roept zij allermeeft uit: *Heere! Heere!* en dan verdubbelt Christus' eretitel en haar ontzag voor Hem. Ziet het bij Asaf, Psalm 73: 28: *Maar, mij aangaande, zo roept hij uit: het is mij goed nabij God te wezen, ik stel mijn vertrouwen op de Heere Heere, om al Zijn werken te vertellen.* Dat is: Zijn grootheid en heerlijkheid te prijzen, die zo luisterrijk uitblinkt in al Zijn werken. Och, of wij dan ook eens dicht bij Christus waren, om eens recht Heere tot Hem te zeggen. Wij vergaten dan zeker onszelf en alle aardse heren en riepen terstond uit met Mozes: *Hoor Israël, de Heere onze God, is een enig Heere*, Deut. 6: 4.

2. Maar laat ons nu verder ook eens horen, wat de blinde hier aan de Zaligmaker, op Zijn gunstrijke vraag te antwoorden heeft. Heere, zegt hij, dat ik ziende mag worden! Een klein gebed, maar uit een grote nood. Weinig woorden, maar veel ernst, veel oprechtheid, veel geloof, Laat ons dat wel in acht nemen, dat Christus niet met vele woorden van ons gediend is, als het toch maar woorden zijn, en niet meer dan woorden; sommigen doen lange gebeden tot Christus, en zij worden van Hem niet verhoord, maar deze blinde deed slechts een kort gebed, dat maar uit drie enkele woorden in het Grieks bestaat, en hij werd aanstonds verhoord. Waar of dat vandaan mocht komen, geliefden, - zeker nergens anders van, dan omdat de blinde het zo van harte meende als hij bad, en met zijn hart op Christus vertrouwde. En dat heeft wel duizendmaal meer kracht op het hart van de Heere Jezus, dan die lange gebeden der geveinsden, die zich ophouden met een ijdel verhaal van woorden te gebruiken, gelijk de heidenen, menende, dat zij door hun veelheid van woorden zullen verhoord worden, waartegen de Heere Jezus Zijn discipelen zo ernstig waarschuwt, Matth. 6: 7. Maar daarom moeten wij evenwel niet menen, dat het zo eventjes prevelen bij Zichzelf van een kort, geesteloos formulier- gebedje, waarmede zoveel van ons zich behelpen, evenals de domme roomsen hun paternoster lezen, aan God meer behaagt. Nee, geenszins! een gebed zonder geest is altijd een vuil gebed voor God. Hetzij het kort of lang is. Daarom zal het niet een haar beter wezen. Wij vinden zowel lange gebeden in de Bijbel als korte gebeden, en God wil ze beide verhoren, als zij maar gelovig en oprecht zijn. Nooit kan men te kort, of te lang bidden, als men maar in geest en waarheid bidt, zoals God wil aangeroepen zijn, Joh. 4: 24.

III. Maar wát was nu de inhoud van het gebed van de blinde? ***Hij smeekte de Heere Jezus, dat hij ziende mocht worden.*** Merkt aan:

1. De man had hier geen lang werk om zijn waarachtige nood uit te spreken. Hij behoefde op zijn gebed zich niet één ogenblik te bedenken, wat hij zeggen en hoe hij het maken zou. O nee! Zijn nood en ellende lag gereed en bij de hand. Hij was blind, en dat smartte hem, hij kon die ellende niet langer dragen. En daarom, nu de Heere Jezus hem zo gereed Zijn hulp aanbood, nu legt hij Hem meteen zijn droevige kwaal voor, en verzoekt van Hem, dat hij ziende mocht worden, erkennende de Zaligmaker volkomen machtig om hem van stonde aan zijn ogen te openen en hem ziende te maken, hoewel zijn blindheid voor alle andere medicijnmeesters gans ongeneeslijk was.

Niet anders gaat het ook toe in het geestelijke. Als de Heere de arme zondaren zelf door Zijn Geest van hun waarachtige ellende overtuigt, en die met een gevoelige smart op hun harten drukt, - o, dan hebben zij, als de Heere Jezus hun in de beloften van het heilig Evangelie vraagt: *wat wilt gij*, enz., ook niet lang zich te bedenken op hun gebed, hoe zij dat beginnen of aanleggen zullen. Nee! het is hier, zoals het spreekwoord zegt: nood leert bidden. Waar maar waarachtige nood is, daar wordt het gebed welhaast geboren. Maar hier scheelt het ons gereformeerd volk aan. Zij kennen

doorgaans hun geestelijke noden en jammerlijke zielsellenden niet. Daarom weten zij die ook niet aan de Heere Jezus voor te dragen, maar zij bidden, helaas, meestal over hun harten heen.

2. Nog eens, onze blinde verzoekt anders niet van Christus, dan maar slechts dit ene: *dat hij ziende mocht worden*. Waarom deed hij dat? Had hij dan ook nog geen andere noden? Was hij ook niet geheel arm, naakt en berooid, en moest hij zijn brood niet aan de weg bedelen? Waarom verzoekt hij dan ook niet om verlossing van armoede en hetgeen hij nog verder nodig had? De reden hiervan is licht uit te vinden: hij bidt maar alleen dat hij ziende mag worden, zijn blindheid was zijn allerergste gebrek, dat viel hem zo benauwd en smartelijk, dat hij om zijn armoede nauwelijks eens kon denken. O! als hij van die grote en droevige kwaal maar verlost kon worden. Dan zou het zich met al het andere wel schikken.

Maar och! als de mensen door ontdekking van Gods Geest ook maar eens recht hun geestelijke blindheid zagen en hun jammerlijke onkunde van God. Als zij het nare en smartelijke daarvan eens in hun zielen ondervonden, - zij zouden dan ook wel spoedig al hun ernst, al hun aandacht, smeking en geloof daarheen wenden, dat Christus hen toch van deze grote kwaal wilde genezen. Zij zouden dan geen voet meer kunnen verzetten, voordat Christus eerst hun ogen geopend had, en dan zou ook al het andere wel, als het ware van zelf volgen.

3. Eindelijk, merkt ook op, hoe dit gebed van de blinde sloeg op de belofte van Christus: *Wat wilt gij*, enz. Die belofte, die gewillige aanbieding van genade en hulp van Christus, ging eerst vooraf, en daarop bad onze blinde Christus aan en smeekte Hem, dat hij ziende mocht worden, alsof hij zei: 'O Heere! daar Gij zo grotelijks almachtig, barmhartig, genadig en vriendelijk zijt, dat Gij mij, ellendig mens, zo vanzelf Uw hulp aanbiedt, zo smee ik U dan ootmoedig, dat ik ziende moge worden, en dat Gij mij uit Uwe grote barmhartigheid deze dienst nu wilt bewijzen.'

Daar ziet u, hoe ook al onze gebeden tot Christus, of in Zijn Naam, tot God de Vader, moeten ingericht zijn. Wij moeten ook altijd eerst een belofte van Christus hebben in ons gemoed, door de Heiligen Geest, dat Hij ons zeker kan en wil helpen. Die belofte moeten wij met onze harten in de kracht des Heiligen Geestes aangrijpen, en alle twijfeling aan de macht en goedheid van Christus daarmee uit onze harten zoeken te verdrijven, en op die grond van de eigen beloften van Christus, moeten wij dan met onze smekingen ootmoedig en vrijmoedig tot Hem naderen. Och! hoe weinigen weten er zó te bidden! O, of elk zijn groot gebrek hier eens recht zag, en dat de Geest des Heeren ieders blinde ogen eens opende! Daartoe believe de Heere ook dit woord nog te zegenen, uit genade om Jezus' wil. Amen.

ZEVENDE TEKST uit Lukas 18: 35-43

Vers 42: *En Jezus zeide tot hem: Word ziende, uw geloof heeft u behouden.*

Vers 43: *En terstond werd hij ziende, en volgde Hem, God verheerlijkende. En al het volk, dat ziende, gaf Gode lof.*

Wij vinden van God de Heere opgetekend in Psalm 33: 9, *Want Hij spreekt, en het is er. Hij gebiedt en het staat er.* Een ieder verstandig mens zal begrijpen, dat ons hier de almacht des Heeren onzes Gods wordt voor ogen gesteld en Zijn oneindige en onbegrijpelijke hoogheid, waardoor Hij alles doet en werkt, wat Hem behaagt, met een enkel woord van Zijn gebiedende wil. Men kan het immers klaar zien uit het werk der schepping, waarin de Heere anders niet deed, dan slechts bevelen en gebieden, dat alles zou te voorschijn komen en aanwezig zijn in zodanige stand, orde, aard en hoedanigheid, als het Hem behaagde.

Bijvoorbeeld, als de Heere dat wonderbaar schepsel, het licht, wilde voortbrengen, toen deed Hij anders niet daartoe, dan dat Hij slechts een woord uitzond van Zijn geducht bevel, zeggende: *daar zij licht!* en aanstonds geschiedde het: daar werd licht, Gen. 1: 3. Ziet gij wel, dat de Heere maar spreekt en het is er, dat Hij maar gebiedt en het staat er? Dit is voorwaar een macht en eigenschap van God alleen. Geen schepsel in de hemel of op de aarde, hoe heerlijk en machtig het dan ook al van God mag geschapen zijn, bezit zulk een kracht en sterkte.

Maar, heeft de Heere God deze Zijn grote macht en heerschappij also luisterrijk getoond in het werk der schepping, Hij heeft die beide ook niet minder getoond door en in Zijn eniggeboren Zoon, Jezus Christus, als Hij Hem tot onze verlossing uitzond op deze aarde. Immers, wat heeft de Heere Jezus, in Wien de volheid der Godheid lichamelijk woonde, hier niet al vele grote en machtige werken op de aarde gedaan, die Hij alle verrichtte door één enkel woord van Zijn Goddelijk bevel!

Zie maar eens al die wonderbare genezingen, die Hij hier op aarde aan zoveel mensen verrichtte, - wat deed Hij daartoe anders, dan maar alleen het bloot en almachtig bevel van Zijn mond, of enig ander teken van Zijn mogendheid.

Laten wij ons uit die velen nu maar alleen voor ogen stellen dat voorbeeld, dat ons hier in onze tekst ontmoet. Wij zullen daaruit zien, hoe onze Heere Jezus Christus, Gods eniggeboren Zoon, een arme blinde man ziende gemaakt, en van zijn droevige blindheid genezen heeft, alleen maar met een woord te spreken, bevelende dat dit ellendig mens het gezicht zou ontvangen, gelijk wij nu wat nader zullen overwegen.

De Heere wil ons geven, en werken door Zijn Heilige Geest, dat het aandachtig overdenken van dit grote wonderwerk nog moge dienen tot bevordering van onze inwendige zielsgenezing, en tot opening onzer blinde ogen. Amen!

Twee dingen zijn hier dan nu nog te verhandelen:

- I. De genezing van de blinde, en
- II. Het heerlijk gevolg daarvan.

I. Wat het eerste aangaat, dat wordt ons in de tekst aldus voorgesteld: *En Jezus zeide tot hem: word ziende, uw geloof heeft u behouden. En terstond werd hij ziende.* U ziet, dat ons hier drie zaken worden voorgesteld:

- 1. 's Heilands bevel tot genezing van de blinde.
- 2. Het middel zijner genezing, namelijk zijn geloof.
- 3. Dan zijn genezing zelve, die daar aanstonds op volgde.

1. Het bevel van de Heiland is kort. Hij spreekt maar een enig woord, en zegt: *word ziende*. Hier was van weerskanten een zeer goede bedoeling de blinde was graag ziende, en de Heere Jezus maakte hem graag ziende. Daarom was hier geen langdurig gesprek of woordenwisseling nodig. De mensen breken doorgaans duizenden van woorden, zoals men zegt, de hals, en voeren niets uit. Och! wat zijn ze ellendige schepselen! hoe wandelen en vermaken ze zich in de ijdelheid! Maar als de Heere Jezus bij een arm blind zondaar komt, en als een arm blind zondaar komt bij de Heere Jezus, dan doen ze hun zaken met weinig woorden af. De arme blinde zondaar weet door het geloof, wat Jezus doen kan en wat Hij doen wil, en de Heere Jezus weet, wat de arme zondaar hebben wil en wat hem waarlijk dringend nodig is. Daarom helpt Hij hem met weinig omslag, en laat de arme zondaar nooit anders dan getroost van Hem gaan. Onze blinde gaf aan de Heere Jezus maar een kort smeekschift van drie woorden, en Deze geeft hem daarop een kort antwoord van slechts één woord, en daarmee is deze ganse zware zaak afgedaan, die alle mensen samen niet konden verrichten in duizend jaren.

Zie, zo is dan het Koninkrijk Gods niet gelegen in woorden, maar in kracht, 1 Cor. 4: 20. Och, of diegenen dat eens recht bedachten, die zich vermaken in veelheid van woorden, in lange redenen tot de mensen, in vele onnutte en ijdele woorden, die het gemoed der toehoorders meer bederven dan stichten! O! wijze en godvruchtige lieden moeten leren op hun woorden te passen, dat ze niet veel nutteloos spreken. Ze moeten zich gewennen weinig te spreken, maar krachtig, en altijd, waar ze ook zijn, op hun hart dragen dat getuigenis van de Zaligmaker, Matth. 12: 36: *Maar Ik zeg u, dat van elk ijdel woord, dat de mensen zullen gesproken hebben, ze van hetzelfde zullen rekenschap geven in de dag des oordeels*. O! indien dat door een ieder eens recht geloofd werd, men zou onder ons zoveel snapachtige en klapachtige mensen niet vinden, zoveel ijdel gerammel en gesnater, als men nu wel hoort onder het volk. Salomo heeft ons al geleerd: in de veelheid der woorden ontbreekt de overtreding niet, Spr. 10: 19, *en gelijk de droom komt door vele bezigheid, also de stem van de zot door de veelheid der woorden*, Pred. 5: 2. Onze Zaligmaker spreekt hier maar één enig woord. Maar o! wat was dat een Goddelijk en krachtig woord, het was een woord van bevel, één van die woorden, van dewelke David zegt: Hij spreekt en het is er, Hij gebiedt en het staat er. De Heere Jezus beveelt, dat deze arme blinde bedelaar ziende zal worden, Hij bestraft zijn blindheid, Hij gebiedt, dat die aanstonds van hem wijken en niet wederkeren zal. Die grote en ontzaglijke Meester verstaat het zo, en wie zal er dan Zijn wil wederstaan? wie zal de ogen van deze blinde nu één ogenblik langer gesloten kunnen houden, nu de Heere Jezus tot hem zegt: *word ziende*? Gewis, al de duivelen van de hel niet, hoe machtig en boosaardig ze ook zijn tegen Christus. Want als Hij wat doet of beveelt, dan telt Hij hen allen samen voor niets, maar Hij zegt: *Mijn raad zal bestaan en Ik zal al mijn welbehagen doen*, Jes, 46: 10. O, laat ons hier dan wel terdege opmerken:

1. De grote macht van onze Zaligmaker, hoe Hij alleen met één woord te spreken de grootste wonderen kan doen. Ai, als hier alle geneesheren en heelmeeesters van de ganse wereld eens tezamen bijeen waren geweest bij deze blinde, en een langdurige en kostbare beraadslaging hadden gehouden over zijn ongemak, wat zouden ze toch uitgevoerd hebben? ze hadden met al hun kunst, en met hun ganse apotheek, deze arme blinde man toch niet kunnen helpen, dat hij ziende werd. Maar de almachtige Heere Jezus maakt hem ziende zonder enig geneesmiddel, alleen maar met één woord, dat Hij spreekt.

2. Ja, indien Hij gewild had, zo had Hij ook zelfs dit ene woord niet eens van node gehad. Hij had hem zeer goed zonder dat woord kunnen genezen, even zo goed als Hij die vrouw, die een ongeneeslijke bloedvloed van twaalf jaren had, genas zonder één woord te spreken, alleen maar door het aanraken van de zoom van Zijn kleed, hetwelk de vrouw deed, zeggende in zichzelf: *indien ik alleenlijk Zijn kleed aanraak, zo zal ik gezond worden*. Matth. 9: 21. Maar de Heere Jezus wilde liever hier de blinde door dit woord genezen, opdat Hij ons daarmee zou leren, hoe Hij alle geestelijke zielsgenezing aan arme blinde zondaren niet anders wil verrichten, dan door middel van Zijn Woord, dat Hij ons geeft, en hetwelk Hij ons door Zijn dienaren laat prediken, welk Woord wij ook daarom gedurig en volhardend horen, lezen en naarstig bij onszelf overleggen moeten, als zijnde het kostelijk geneesmiddel, hetwelk de Heere Jezus op onze blinde ogen legt om ons ziende te maken, want immers het geloof, zonder hetwelk wij niet kunnen genezen worden, zoals wij terstond nader zien zullen, is uit het gehoor, en het gehoor is door het Woord Gods, Rom. 10: 17.

3. Eindelijk, laat ons uit dit woord van Christus tot de blinde ook leren, dat niemand ons van onze geestelijke en rampzalige blindheid der ziel, waarin wij door de zonde gevallen zijn, kan verlossen, dan alleen de Heere Jezus. Daarom zegt David en roept hij uit. Psalm 146: 8: *de Heere opent de ogen der blinden!* Hij is hier onze enige Geneesheer, die van de Vader gegeven is tot een licht der Heidenen, om te openen de blinde ogen, Jes. 42: 6 en 7. Van onze aardse blindheid kunnen wij nog wel eens door aardse medicijnmeesters genezen worden, maar van onze geestelijke zielsblindheid kan niemand ons genezen, dan Christus alleen. Geen woord, geen leraar, geen gezag of schranderheid, geen kundigheid, geen moeizame leefregels, ja geen engel uit de hemel (al verslaat hij honderd-vijfentachtig-duizend Assyriërs in één nacht, 2 Kon. 19: 35) kan hier iets voor ons doen, indien de Heere Jezus niet Zelf tot ons zegt: *word ziende!* Och, of alle arme blinde zondaren dat eens recht geloofden! daarom moeten wij hier dan alleen tot Christus gaan en geheel afzien van alle eigen- en schepselenhulp, en Hem smeken, dat Hij ons ziende wil maken. O! die deze weg niet inslaan met hun ganse hart, die kunnen ook niet genezen of behouden worden, maar moeten voorzeker in hun blindheid sterven en voor eeuwig rampzalig omkomen en vergaan.

2. Maar onze Zaligmaker deed nog méér dan slechts dit enkel bevelwoord te spreken. Hij prees daarbij ook het geloof van de blinde, zeggende: ***Uw geloof heeft u behouden.***

Het geloof van de blinde bestond hierin, dat hij de Heere Jezus hield en erkende voor die grote Heere en Christus, Die uit David is geboren en Die almachtig was om door een wonderwerk zijn ogen te openen, die ook vol barmhartigheid en ontferming was, en dat hij tot die Heere Jezus, als die grote Heere en Christus de toevlucht nam. Hem om Zijn almachtige hulp en ontferming aanriep, op Hem alleen al zijn vertrouwen stelde, en alle andere hulp gans liet varen. Zie, dit was zijn geloof, hetwelk hij geenszins uit zichzelf had, maar dat in hem door de kracht des Heiligen Geestes gewrocht was; met dat geloof, dat gans hartelijk en oprecht was, kwam hij tot de Heere Jezus; met dat geloof riep hij Hem aan, en bad Hem, dat hij ziende mocht worden. En dit roepen en bidden was voorzeker niet tevergeefs, want de Zaligmaker eigent hier aan dit geloof zijn behoudenis toe, zeggende: *uw geloof heeft u behouden.* Dat is: uw geloof heeft u genezen, uw geloof maakte u ziende, enz.

Maar niemand vatte dit op in zodanige verkeerde zin, alsof het geloof van de blinde hem als een krachtig werkende oorzaak genas van zijn blindheid. Nee! Christus Zelf

genas hem daarvan en Hij alleen, door Zijn genade en Goddelijke kracht. Ook moeten wij het zo niet nemen, alsof het geloof van de blinde hier door de Zaligmaker wordt geprezen als een verdienende oorzaak van zijn genezing.

Nee! ook dit is de mening niet. Hier was bij de blinde generlei verdienste of waardigheid, het was enkel de ontfermende genade van Christus en Zijn vrije goedertierenheid, waardoor Hij bewogen werd deze ellendige mens te helpen. O! de Heere Jezus doet al Zijn werk alleen uit liefde en uit overvloed van Goddelijke barmhartigheid, waarmee Hij niet arme zondaren zodanig is ingenomen, dat, als ze in het geloof ootmoedig tot Hem roepen, Hij hun Zijn genadige hulp niet wil weigeren, gelijk dat blijkt uit duizend voorbeelden, die wij daarvan lezen in de Heilige Schrift.

Maar, wat wil het dan betekenen, als de Heere Jezus hier het geloof van de blinde zozeer verheft en prijst, en zegt: *Uw geloof heeft u behouden?*

Dat geeft anders niet te kennen, dan dat zijn geloof het middel was, waardoor hij deze zijn genezing en behoudenis van de Zaligmaker ontving, en zonder hetwelk hij die nooit had kunnen verkrijgen. Want, als hij dit geloof niet waarlijk in zijn hart gehad had, als hij niet zeker had vertrouwd op de Goddelijke macht, goedwilligheid en grote barmhartigheid van de Heere Jezus om alle arme ellendige mensen te verlossen van alle kwalen, dan zou hij gewisselijk tot Hem ook zijn toevlucht niet genomen, en Hem zo ernstig om Zijn hulp en ontferming niet gesmeekt hebben. Nee! indien hij had gedacht: Jezus de Nazaréner kan mij niet helpen, of, zo Hij het al mocht kunnen, Hij wil, Hij begeert het echter niet te doen, het is te vergeefs, dat ik van Hem wat goeds zou hopen! Voorzeker, indien deze ongelovigheid zijn hart ingenomen en bezet had, zo zou hij de Zaligmaker op de weg hebben laten voorbij wandelen, zonder van Hem hulp te begeren en tot Hem te roepen. En dus kan ieder licht begrijpen, dat hij dan ook geenszins van zijn blindheid had kunnen behouden of genezen worden want de Zaligmaker hielp ze allen, die ootmoedig in het geloof tot Hem kwamen, of die anderszins Zijn hulp maar oprecht verzochten en begeerden. Maar die Hem lieten gaan, die liet Hij ook gaan. Die Zijn hulp niet oprecht begeerden, die wilde Hij ook niet helpen. Hieruit kunnen wij dan ook gemakkelijk begrijpen, hoe deze arme blinde niet anders dan door zijn geloof behouden en door Christus genezen werd, en daarom roemt en prijst de Zaligmaker hier nu zijn geloof alzo, gelijk Hij dat gewoonlijk deed omtrent degenen, welke Hij hielp en verlost van hun kwalen, zeggende dan eens, gelijk hier: *Uw geloof heeft u behouden*; dan eens: *U geschiede naar uw geloof*, of: *gelijk als gij geloofd hebt*; dan eens: *groot is uw geloof*; dan eens: *geloof alleenlijk*; dan eens: *voorwaar zeg Ik u, Ik heb zo'n groot geloof in Israël niet gevonden*, enz., wat dan alles samen daartoe dient, en van de Zaligmaker alzo geschiedt om ons te leren, dat ook wij door Hem niet kunnen behouden worden, noch enige de minste hulp in het werk onzer zaligheid van Hem verwachten, tenzij dat wij ook oprecht in Hem geloven. En wij met onze geestelijke kwalen en ellenden ook oprecht gelovig tot Hem komen, Hem alleen aanroepende en op Hem als een almachtige en barmhartige Zaligmaker alleen al ons vertrouwen stellende.

Dit ware en oprechte geloof alleen behoudt de mens, daardoor alleen bekomt hij al zijn zaligheid van de Heere Jezus, en zonder dat kan hij niet het allerminste heil, hulp of troost van Hem bekomen. Christus heeft alles voor Zijn arme gelovige, maar niets voor de ongelovigen, omdat dezen ook niets oprecht van Hem begeren: *Die niet geloofd zal hebben*, te weten: met een waar en oprecht geloof, die zal gewis verdoemd worden, Markus 16: 16. O! wat een mens ook al hebben mag, indien hij geen oprecht geloof in de Heere Jezus heeft, zo heeft hij niemendal. Hij blijft een blind, verdoemd en goddeloos zondaar, en de toorn Gods blijft op hem, Joh. 3: 36. De arme zondaar bekomt al zijn zaligheid van Christus door het geloof, gelijk de Heilige Schrift zegt:

Uit genade zijt gij zalig geworden door het geloof, enz. Ef. 2: 8, en hij wordt in zijn verkregen zaligheid ook niet anders dan alleen door het geloof bewaard, gelijk Petrus ons leert: die in de kracht Gods bewaard wordt door het geloof tot de zaligheid, enz.

Och, legt dit dan toch allen samen op uw harten, en indien gij graag voor eeuwig behouden werd. O, voorziet u dan toch vóór alle dingen eerst van een waar en oprecht geloof; bidt daar toch de Heere ootmoedig om aan, en geeft uw zielen toch niet eerder rust, voordat u dat geloof door de Heiligen Geest in u gewerkt vindt! Och, of de Heere deze grote plicht een ieder onzer eens met kracht op het hart legde en ons de schrikkelijke rampzaligheid eens deed zien van een ongelovige staat, hoe alle ellenden van de gehele wereld daarbij niet zijn te vergelijken.

3. Als onze Zaligmaker dan Zijn Goddelijk bevel gegeven had, dat onze blinde zou ziende worden, en zijn geloof als het zekerste middel zijner behoudenis geroemd had, ziet wat er toen gebeurde! ***En terstond, zegt de tekst, werd hij ziende,*** dat is te zeggen: de Heere Jezus liet aanstonds Zijn Goddelijke kracht in Hem uitgaan, met die kracht bewerkte Hij zijn blinde ogen, verdreef de oorzaak zijner blindheid en herstelde al de werktuigen van het gezicht in hem, zodanig, dat deze arme man in één ogenblik zijn gezicht weer bekwam en ziende werd, gelijk de andere mensen.

O, welk een wonderlijke genezing! welk een machtige en kunstige hand heeft de Heere Jezus niet! Wie toch is gelijk als Hij, in hemel of op aarde! Trouwens, Hij is met de Vader en de Heilige Geest die almachtige en allerhoogste God, Die de ogen formeert, Psalm 94: 9. Hij heeft dat kunstig lichaam van de mens met al zijn delen, leden en zintuigen geschapen, en dat als een borduursel gewrocht in de benedenste delen der aarde, Psalm 139: 15. Hoe zou Hij dat kunstig uurwerk, als het hier of daar gebroken of ontsteld is, niet weer kunnen herstellen? O! daar valt de Heere Jezus niets lichter of gemakkelijker. Hij doet dat met één woord te spreken, hetgeen al de mensen van geheel de wereld met al hun kracht, kunst, vernuft en arbeid nimmer doen kunnen. O, gij allen, die de Heere Jezus liefhebt, verheft toch Zijn macht, verblijdt u in Zijn sterkte. Uw Koning is de Allerhoogste, Hij regeert over de ganse aarde. Hij kan ook u met één woord te spreken helpen van al uw kwalen en al uw duisternissen haastig opklaren indien gij maar op Hem alleen vertrouwen wilt, zo zult gij Zijn machtige hand en grote werken aan u zien, en gij zult u over Zijn heil grotelijks verheugen en verblijden.

4. Ondertussen, laat ons hier ook wel acht geven op de spoedige genezing van de blinde. ***En terstond, zegt de tekst, werd hij ziende.***

O, de werken van de Heere Jezus gaan altijd zeer voorspoedig voort. Hij helpt zonder vertoeven en zonder kosten, - hoe kunnen wij dan een betere geneesmeester hebben? Had deze blinde zichzelf willen helpen, o, wat zou hij zich tevergeefs veel pijn, veel ongemak en veel kosten hebben aangedaan! Had hij gelopen bij kwakzalvers, en zelfs bij goede aardse heelmeesters, die de kunst wel verstonden, indien deze hem onder handen namen, wat had hij dan vele kwellingen van hen moeten ondergaan! Dan dit middel, dan weer een ander middel, en dan zou het hem ten slotte nog eveneens gegaan zijn als die vrouw in het Evangelie, *welke twaalf jaren lang de vloed des bloeds gehad had, en die veel geleden had van vele medicijnmeesters, en al het hare daaraan ten koste gelegd, en toch geen baat gevonden had, maar met welke het veel erger geworden was.* Mark. 5: 26.

O, wat was deze man dan niet veel gelukkiger, dat hij aanstonds naar de rechte Medicijnmeester ging met een waar geloof, want nu werd hij immers zonder enige moeite, zonder kosten, zonder pijn of smart, en zonder enig uitstel of tijdverzuim,

terstond door Hem genezen en ziende gemaakt! Zo gelukkig zijn ze ook, die met hun geestelijke ellende en zielsblindheid aanstonds met een waarachtig geloof, recht toe naar de Heere Jezus gaan en Hem gelovig om Zijn hulp smeken. Die zich niet ophouden met slechte, onwetende en vijandige mensen, die het werk van de geestelijke zielsgenezing niet verstaan, en nochtans veel praats maken van Goddelijke en geestelijke dingen; ja, die ook niet al te zeer blijven hangen aan goede meesters, bekeerde leraren en andere bekende christenen, die enige ervarenheid en kennis hebben, hoe zielen te behandelen, want ook dezen, hoewel ze in Gods hand wel de middelen en werktuigen zijn, waardoor de Heere Jezus de zielen van arme zondaren geneest, zo moet men toch van hen afzien en het oog des geloofs vestigen alleen op Christus, de grote Medicijnmeester, om bij Hem alleen zijn geestelijke zielsgenezing te zoeken. En o! die dit in waarheid doen, die worden ook terstond door Jezus genezen en ziende gemaakt. Zo spoedig ze tot Hem komen, opent Hij terstond hun blinde ogen, want Hij Zelf wordt hun tot een licht. *Hij is de Zon der gerechtigheid en onder Zijn vleugelen is hun genezing*, Mal. 4: 2. Die heerlijke Zon schijnt dan op hun duistere zielen en ze zien dan in Zijn licht het licht, Psalm 36: 10. O, gelukzalige zielen! Die het niet maar alleen weten van horen zeggen, maar die het zelf mochten ondervinden, en die mogen zeggen met de blindgeborene, Joh. 9: 25: Eén ding weet ik, dat ik blind was, en nu zie.

II. Zo hebben wij dan nu de genezing van de blinde beschouwd; laat ons nu ook kort het luisterrijk gevolg van deze zaak overwegen. De tekst stelt ons dit aldus voor ogen: ***en hij volgde Hem, God verheerlijkende***, enz.

Het gevolg is dus tweeledig. Het ziet eensdeels op de blinde zelf die nu genezen was, anderdeels op het volk of de schare.

A. Wat de blinde betreft, van hem staan twee dingen opgetekend:

1. Hoe hij de Heere Jezus, die hem genezen had, volgde.
2. Hoe hij God verheerlijkte.

1. Wij kunnen het laatste gevoeglijk eerst verklaren: *hij verheerlijkte God*. Daarin liepen deze drie dingen samen:

(1) Een zeer grote en uitstekende blijdschap, waarmee deze arme mens in zijn gemoed vervuld was, omdat hij zijn gezicht nu weer bekomen had, en dat zo schielijk, zo onverwacht. En als in één ogenblik, zonder kosten, zonder pijn, zonder arbeid of moeite. O, toen deze mens des morgens vroeg in de duisternis van zijn bed opstond, had hij immers niet verwacht, dat hij een zo blijde en schone dag zou hebben! O, dit was gewis de blijdeste dag van heel zijn leven, nimmer had hij een zo grote vreugde gevoeld! Wat is er naarder toestand dan de blindheid? Wat is er blijder en verkwikkelijker dan te mogen zien, en het aangename daglicht te aanschouwen? Immers, het licht is zoet, en het is de ogen goed de zon te aanschouwen, Pred. 11: 7. Maar nog wel duizendmaal zoeter is het licht, als iemand dat nu eerst zien mag, na een langdurige blindheid. Die vreugde en blijdschap is niet om uit te spreken.

(2) Maar niet alleen was deze arme man zo gelukkig en verheugd over zijn genezing, maar hij verheerlijkte God daarover ook, door Hem van ganser harte te danken voor een zo grote weldaad. O, hij was zeer wel overtuigd, dat hij zelf niemendal tot zijn genezing had gedaan of kunnen doen, dat hij daartoe ook van geen ander schepsel enige de minste hulp had ontvangen, maar dat het alles alleen de goedheid van Christus was, die hem zo wonderbaar had genezen. Dies kon hij God de Heere over die grote weldaad en vrije genade dan niet genoeg danken.

(3) Eindelijk, hij verheerlijkte God, ook door Hem over Zijn grote wonderdaad, aan hem zo heerlijk betoond, met al zijn macht te prijzen en te verheerlijken. O, hij zag daarin zeer klaar en levendig de heerlijkheid van Christus. Hij gevoelde Zijn grote macht en onbegrijpelijke barmhartigheid. Dus kreeg hij een diepe eerbied en groot ontzag voor Hem, en zulk een tedere liefde, dat hij aanstonds aanving, met mond en hart God te prijzen en te verheerlijken, roemende Zijn grote macht, goedheid en heerlijkheid voor alle mensen, en wekkende een ieder op, om toch God met hem te prijzen en groot te maken. O, deze arme man had nu geen krachten genoeg om God te loven, want zijn hart was door en door bewogen en geraakt van Gods grote macht en goedertierenheid. Zie! dat wil het zeggen, dat hij God verheerlijkte. En zo zien wij hier dan in een levende schilderij, hoe het ook toegaat, als een arm zondaar gelovig gemaakt wordt aan de Heere Jezus, als hij bekeerd en van zijn geestelijke zielsblindheid genezen wordt. O, het is niet te zeggen, noch met woorden uit te drukken, welk een grote blijdschap en hemelse vreugde er dan aanstonds omgaat in zulk een ziel! Ziet het eens in de stokbewaarder, als hij bekeerd was; er staat van hem, dat hij zich verheugde dat hij met geheel zijn huis aan God gelovig was geworden, Hand. 16: 34. O, als die blinde ogen der ziel nu eens opengaan, die zoveel jaren als de mens oud is, steeds dicht gesloten zijn geweest. Als de arme mens nu de Heere Jezus gevonden heeft, van Wien hij zoveel had horen spreken, maar niet wist wat het was. Als die Hemelzon nu met haar zielverkwikkende en verwarmende stralen op zijn benauwd en duistere en koude hart allereerst zeer liefelijk begint te schijnen, o! dan gaat die arme mens God ook aanstonds verheerlijken. Dan gaat hij die allerhoogste Majesteit, met een kinderlijk hart, nu ook aanstonds danken, loven, prijzen, en roept allerwegen uit, waar hij ook komt: Maakt de Heere met mij groot en laat ons samen Zijn Naam verhogen! Psalm 34: 4, en: *Komt, hoort toe, o allen gij, die God vreest, en ik zal vertellen, wat Hij aan mijn ziel gedaan heeft!* Psalm 66: 16. O, dan maakt het koren de jongelingen en de most de jonkvrouwen sprekende, Zach. 9: 17. Dan zijn zulke zielen vervuld met des Heeren lof, de ganse dag met Zijn heerlijkheid. O, dan wilden ze zo gaarne, dat de ganse wereld God mocht loven en prijzen, want ze zien en weten dan, dat de Heere het zo waardig is, en dat alle tong mocht belijden, dat Jezus Christus de Heere zij, tot heerlijkheid Gods des Vaders, Fil. 2: 11. O! die het ondervonden heeft, die kan het getuigen. Maar die het, helaas! nog nooit zelf gesmaakt hebben, die weten ook niet, wat het is. Want dit is dat verborgen manna, waar de Heere Jezus alleen Zijn ware gelovigen, die het alles overwinnen, van te eten geeft, Openb. 2: 17. .

2. Maar deed onze blinde (maar wat zeg ik: blinde? hij is nu geen blinde meer. Hij is door de kracht van de Heere Jezus ziende geworden) nog meer dan God te verheerlijken? Ja, onze tekst zegt, *dat hij ook de Heere Jezus volgde*. Dit geeft het volgende te kennen:

(1) Dat hij de Heere Jezus nu van ganser harte aannam en erkende voor Zijn grote Koning en Verlosser, aan Wien hij al zijn geluk naar ziel en lichaam verschuldigd was. Hij gaf zich geheel aan Hem over, hij stelde zijn ganse vertrouwen alleen op Hem.

(2) Ook geeft het te kennen, dat hij de Heere Jezus, als zijn enige Koning en Meester, nu ook volgde in een weg van oprechte gehoorzaamheid, Hem erende, vrezende, naar Zijn woord en leer luisterende, en zich geheel aan Zijn wil en Zijn welbehagen opdragende, om die voortaan alleen te doen, en daarnaar ganselijk te leven.

(3) Het geeft ook te kennen, dat hij zich ook voegde bij de Heere Jezus, om van nu af aan overal met Hem te gaan, Hem overal getrouw te volgen, om alle dagen Zijn woord en Zijn bevelen uit Zijn mond te horen, dat hij geen gevaren noch moeite ontzag, maar dat hij zich dat alles graag wilde getroosten, als hij maar steeds nabij zijn beminde Verlosser mocht wezen en Hem overal mocht volgen.

(4) Ook geeft het te kennen, dat hij zich voegde bij het gezelschap van de Heere Jezus, bij Zijn discipelen, die Hem van stad tot stad en van plaats tot plaats volgden, om voortaan al zijn leven met- en onder hen door te brengen, en met hen alle haat, alle smaad, alle verachting van de wereld, die Jezus niet wil volgen, gewillig te verdragen.

(5) Eindelijk geeft het ook te kennen, dat hij zijn vorige woning, zijn vrienden en bekenden en wat hij nog mocht hebben, allemaal achter liet, en daar niet meer naar omzag, gaande welgetroost, blijde en onbekommerd met de Zaligmaker en Zijn gezelschap mee, zonder zelfs te overleggen, hoe of waarheen. O, welk een gelukkig mens was hij nu! Welk een wonderbare en schielijke verandering! O! hoe haastig kan de Heere Jezus ons verblijden en voor eeuwig gelukkig maken! Hoe haast kan Hij onze ellenden en droefheid van ons wegnemen en ons geven sieraad voor as! Jes. 61: 3.

Gewis, het gaat hier geestelijkerwijs ook zo toe met alle arme zondaren, die waarlijk bekeerd en van hun geestelijke blindheid door Christus verlost worden. Die volgen Hem ook eveneens na, als hun grote Koning en Zaligmaker, die begeven zich ook in Zijn zalige dienst, die komen achter Hem, verloochenen Zichzelf, nemen hun kruis op en volgen Hem, Matth. 16: 24.

Maar die blind en onbekeerd in hun zonden blijven leven, die volgen de Heere Jezus niet, die voegen zich niet bij Zijn gezelschap en discipelen. O nee! die haten de Heere Jezus en Zijn gezelschap, met een zeer grote haat. Die volgen de satan en de wereld, die volgen hun eigen lusten, drijven en begeerlijkheden. Die volgen de zondige en gemakkelijke gewoonten dezer eeuw, en willen die geenszins afstaan en verlaten. Die volgen de domme en verleidende mensen, die hen naast zichzelf op de brede weg des verderfs voortslepen, evenals een os, die ter slachting gaat, en gelijk die dwaze en wellustige jongeling van wie Salomo spreekt, Spr. 7: 22 en 23, welke die verleidende vrouw achterna ging en volgde, totdat hem de pijl zijn lever doorsneed. Ja, dezen volgen hun eigen hoofd, en het boze goeddunken van hun eigen hart, en evenwel stellen ze bij zichzelf vast, dat ze wel zalig zullen worden, want ze zijn van dat volk, van hetwelk Mozes spreekt. Deut. 29: 19, die als God hen vervloekte, en hun de eeuwige verdoemenis zeker bedreigde, dan zichzelf nochtans zegenden in hun harten, zeggende: *Ik zal vrede hebben, wanneer ik naar mijns harten goeddunken zal wandelen.* O, rampzalige, blinde mensen! Och, of hun duistere zielsogen nog eens geopend mochten worden!

Ondertussen, geeft daar acht op, geliefden, hoe hier nu het gezelschap van onze Zaligmaker met een arme bedelaar vermeerderd wordt, die van blind ziende was gemaakt. O, dat is het rechte soort van volk, hetwelk de Heere Jezus bij Zich moet hebben. Die hebben niet veel eer en aanzien, niet veel goed en rijkdom, niet veel gemak en genoegen in de wereld, niet veel hoge wijsheid en geleerdheid en geen grote naam te verliezen. Daarom kunnen dezulken de Zaligmaker gemakkelijk volgen, omdat ze zo vrij van dit alles zijn, - geheel anders dan die wet- en Schriftgeleerde, die zoveel verstand had, en die tot de Zaligmaker zei: *Meester! ik zal U volgen, waar Gij ook heengaat:* maar die spoedig van zijn godvruchtig voornemen afzag, toen hij

bemerkte, hoe slecht en armoedig het bij de Zaligmaker gesteld was, Matth. 8: 19 en 20. Ja, ook geheel anders dan die jongeling, die zoveel aardse goederen had, tot welke de Zaligmaker zeide: *Ga heen, verkoop alles, wat gij hebt en geef het de armen, en gij zult een schat hebben in de hemel, en kom herwaarts, neem het kruis op en volg Mij.* Maar die, dat horende, wel zeer bedroefd naar huis ging, en het volgen van de Zaligmaker daarna geheel uit zijn zinnen stelde. Matth. 10: 21 en 22. Och! hoe gelukkig zijn de blinden en de armen naar de geest dan, want die mogen de Heere Jezus volgen, hun wordt het Evangelie verkondigd.

Och mensen! indien het u werkelijk ernst is om zalig te worden, staat dan maar naar dat ene ding: zoekt recht blind en arm te worden naar de ziel, dan zult u ook de Heere Jezus volgen, Matth. 5: 3.

B. Nu wordt de geschiedenis besloten met deze aantekening: *en al het volk, dat ziende, gaf Gode lof.* Dat vinden wij meermalen bij de Evangelisten opgetekend, dat als onze Zaligmaker grote werken en wonderen deed aard de mensen, de schare of het volk dat daarbij was, God daarover loofde en verheerlijkte. Dit nu zocht de Heere Jezus ook maar alleen, want Hij wilde Zijn Vader in alles hier op aarde verheerlijken, al Zijn werken moesten Hem prijzen. Dat geschiedde hier nu ook, er was een grote schare van allerlei volk bij deze genezing van de blinde tegenwoordig, en ze zagen allen dit grote wonderwerk voor hun ogen, en omdat ze daarin bekenden Gods grote macht, genade en heerlijkheid, zo werden ze daardoor zo aangedaan, dat ze allen samen God daarover loofden en prezen, vermeldende Zijn lof en grootheid.

Maar, dit geschiedde maar slechts algemeen en uiterlijk, gelijk als onbekeerde mensen God ook wel uiterlijk kunnen loven en prijzen, want alle lof Gods is niet altijd inwendig en hartelijk, niet gelovig en ootmoedig. Had al dit volk Gode lof gegeven van ganser harte, ze waren dan ook allen zeker zalig geworden, en zouden dan ook allen van stonde aan de Heere Jezus standvastig gevolgd hebben, daar ieder nu welhaast weer naar zijn huis terugkeerde, als ze hun nieuwsgierigheid om de Zaligmaker te zien, voldaan hadden.

Ondertussen mag ons dit gedrag der schare leren, hoe ware christenen ook God met grote blijdschap loven, prijzen en verheerlijken, als er hier of daar een arm blind zondaar door de prediking bekeerd wordt en de Heere Jezus gaat volgen. O, dit zijn dingen, die te Sion bekend zijn, en die men vertelt in hare poorten; maar een onvernuftig man weet daar niet van, de dwaas verstaat dit zelf niet. Wij zullen daar nu niet verder in treden.

En zo hebben wij deze merkwaardige en leerzame stof in zeven leerredenen omstandig opengelegd, en er vele zeer nuttige en leerzame zaken uit gehoord. Daar ligt dit zaad des Woords dan nu ook weer uitgestrooid op de akker. Och, of het de hemelsen Landman nog believe, hetzelfde te zegenen en vruchtbaar te maken, door Zijn Geest, opdat het tot onzer zielen zaligheid in ons hart mocht opwassen, enz. Dat ze zo.

8. BIDDAG-LEERREDE over Job 5: 8a

Doch ik zou naar God zoeken.

Het is in de geneeskunde niet genoeg, de kwaal van de lijder en de oorzaak daarvan te ontdekken, maar hem moet ook het geneesmiddel voorgeschreven worden, dat hij zal moeten gebruiken om daardoor geholpen en verlost te worden.

Wij hebben in het voormiddaguur de droevige kwalen en der zonden en van Gods oordelen trachten te ontdekken en aan te wijzen, opdat wij allen er recht gevoelig voor mochten zijn. Maar nu zouden wij in dit uur, met des Heeren bijstand, ook arbeiden om het enige ware hulp- en geneesmiddel aan te wijzen en aan een ieder voor te houden, door welks recht gebruik, onder des hemels genadige zegen, wij van onze droeve zondekwalen gelukkig mochten verlost en eeuwig behouden worden. En dit grote en heilzame geneesmiddel wordt ons hier in de tekst met deze korte woorden voorgedragen en aangeprezen: ***Doch ik zou naar God zoeken.***

O, iets meer of iets anders valt hier voor ons, arme ellendige zondaren, niet te doen. Kunnen wij God maar recht zoeken en Hem vinden, dan zullen wij alles gevonden en niet meer nodig hebben! *Och! dat ons de ontfermende God aller genade dit noodzakelijk werk dan nu ook Zelf mocht leren!*

De tekstwoorden behelzen een heilzame raad van Elifaz de Themaniet aan Job, in zijn aller-diepste ellende. Hij schijnt de oudste en eerwaardigste, of anders de ijverigste van Jobs vrienden geweest te zijn, die daarom het eerst het woord opneemt om Job te troosten en hem op zijn klacht, hfdst. 3, te antwoorden. En dit doet hij met een lange rede, hfdst. 4 en 5, in dewelke hij wel zeer heilzame en gewichtige Goddelijke waarheden voorstelt, maar allen steunende op die valse grond, dat God geen anderen op zulk een wijze ooit pleegt te straffen en te verdrukken, gelijk Hij hier Job deed. - Dan alleen de goddelozen en geveinsden, en mitsdien, dat Job ook zeker zulk een moest zijn, niettegenstaande al die uiterlijke vroomheid en godzaligheid, die hij had voorgewend. Op die verkeerde en valse grond (die voor Jobs oprechte en heilige ziel, in zijn bitter ongeval, werkelijk een onverdraaglijke verdrukking moest zijn) loopt het alles allemaal uit, wat hij hier tot zijn vertroosting en besturing tracht voor te dragen. Na hfdst. 4, vele dingen hiertoe aangehaald te hebben om de ongelukkige Job van zijn snode goddeloosheid en geveinsdheid als met de stukken te overtuigen, vervolgt hij die stof hier nu, hfdst. 5. Hij houdt hem:

1ste voor ogen, vers 1, dat nooit enig heilig mens in zulk een toestand van Gods toornige bezoeking geweest was als hij, en dat geen van Gods heilige kinderen hem een andere troost zou kunnen geven;

2. integendeel, dat Jobs droevig geval geheel gelijk was aan hetgeen de dwazen en goddelozen dikwijls overkomt, vers 2;

3. Hetwelk hij dan, vers 3-5, nader uit zijn ondervinding en waarneming met voorbeelden bevestigt;

4. waarop hij dan nu, achtende, dat hij Job van zijn goddeloosheid en verborgen geveinsdheid, volgens vers 6 en 7, overtuigd had, eerst de grond gaat leggen voor zijn raad en vermaning, welke hij verder aan Job zal geven, tot een ware en ongeveinsde bekering.

Hiertoe stelt hij hem voor ogen, en wil, dat Job dit terdege zou overleggen, dat de ellenden en oordelen, met welke God de mensen bezoekt, niet vanzelf op onze akker

komen opgroeien, of toevallig door Gods algemene voorzienigheid over ons komen, zeggende: want uit het stof komt het niet voort, enz. Nee! *maar, dat de mens tot moeite wordt geboren, gelijk de spranken der vurige kolen zich verheffen tot vliegen*, dat is te zeggen: dat de mens door die zondige verdorvenheid en boze aard, waarmee hij ter wereld komt, nu tot alle verdriet, moeite en ellende geboren wordt, omdat God zo heilig en rechtvaardig is, dat Hij de zonden der mensen gedurig moet straffen, eveneens, bij gelijkenis, als een vuur van gloeiende kolen, dat door zijn werkende kracht en hitte de spranken of vonken gedurig uitdrijft en doet opvliegen. Dat ook alzo het vuur van 's mensen snode zonden en van Gods brandende toorn alle ellende en verdriet voor die mens doet oprijzen, en hem over het hoofd doet vliegen, als verterende vonken of vurige spranken, voor welke hij zich niet kan hoeden noch bevrijden, zolang hij niet ernstig werkt, om door een oprechte bekering dat verderfelijke vuur der zonden en van Gods toorn uit te blussen.

Zie, zo werkt dan Elifaz hier, naar zijn licht en bevassing, welke hij zich verkeerd van Jobs staat en droevig geval maakte, om hem tot de grandoorzaken van zijn jammerlijke tegenspoed te leiden, te weten: zijn snode zonden en zijn geveinsdheid, waarin hij zolang geleefd had, en Gods heilige toorn, die nu zo rechtvaardig over hem ontstoken was. Dat wil hij, dat Job zal erkennen en dat hij zich alzo in ware boetvaardigheid daarover, voor de hoge God zal vernederen, en op die grond laat hij dan nu in onze tekst zijn heilzame raad en vermaning volgen, dat Job die inbeelding van zijn oprechtheid zou laten varen, en dat hij in plaats van over zijn droevig ongeval met God te twisten, zich liever geheel aan Hem zou onderwerpen, en van nieuws beginnen om God te zoeken met zijn ganse hart, en zich oprecht tot Hem te bekeren, zeggende: *doch ik zou naar God zoeken*.

Aldus staat het met de gelegenheid van onze tekst. Een ieder verstandige lezer merkt licht, dat, uitgezonderd de misvatting van Elifaz aangaande Jobs staat en geval, hij anders de zaken in het algemeen zeer recht behandelt en ons de heilzaamste waarheden aan de hand geeft, waarvan wij nu, door de Goddelijke genade, voor onszelf een ernstig gebruik moesten zien te maken. Al ons verdriet, moeite en ellende, waarmee wij belast zijn, komt ook geenszins vanzelf uit het stof en uit de aarde voort, maar die vliegen alle als vonken en spranken op, uit dat hete brandende vuur van onze zonden en van Gods toorn. O, wat raad kan hier dan anders voor ons, ellendige zondaren, zijn, indien wij door dat verschrikkelijk vuur niet geheel en voor eeuwig verteerd zullen worden, dan dat wij naar Elifaz' heilzame raad luisteren en die ook in waarheid zoeken op te volgen en te betrachten: maar ik zou naar God zoeken?

O, mijn vrienden! dit moeten wij allen, zonder onderscheid, alzo doen en in het werk stellen, met Gods genade, indien wij zullen kunnen behouden worden, enz. Gave de Heere, dat wij deze grote en heilzame plicht u en onszelf met vrucht mogen openleggen.

Verdeling:

- I. Het Voorwerp van de plicht, God.
- II. De plicht zelf is, Hem te zoeken.

I. **Het Voorwerp is God.** Merkt hier op:

Gods Naam Eel (El) , betekende, dat Hij is de sterke en almachtige God, Gen. 17: 1. *Ik ben God de Almachtige*, enz. Hiertoe brengt Elifaz terstond in het begin een gehele lijst voort van Gods grote en machtige werken. Het is zoals Elihu uitroept, Job 37: 23: *de Almachtige kunnen wij niet uitvinden, Hij is groot van kracht!* O, in God is een on-eindige en onbegrijpelijke almacht:

1. om ons te straffen, ja, eeuwig te verderven, als wij tegen Hem zondigen; enz.
2. En om ons te helpen en te verlossen van alle kwaad, wanneer Hij ons genegen is, want als Hij maar Zijn aanschijn over ons laat lichten, dan zullen wij verlost worden, hoe menigvuldig en zwaar ook onze ellenden mogen zijn, Psalm 80: 4;
3. Ook is Hij van een oneindige en onbegrijpelijke almacht, om ons te beschermen tegen alle kwaden en alle vijanden, *want die in de schuilplaats des Allerhoogsten is gezeten, die zal vernachten in de schaduw des Almachtigen*, Psalm 91:1;
4. En om ons te zegenen met alle goed, naar ziel en lichaam. Ziet het getuigenis van onze Elifaz, Job 22: 23-26;
5. En om ons eeuwig te behouden en voor eeuwig te zaligen, enz.

b. Gods Wezenlijk bestaan, in Vader, Zoon en Heilige Geest. Wij moeten God uit Zijn Woord kennen en Hem houden als Drieëinig, en Hem als zodanig ook zoeken. Wij hebben de liefde des Vaders, de genade des Zoons en de gemeenschap des Heiligen Geestes nodig, zoals de Apostel bidt, 2 Cor. 13: 13. Wij zondaren hebben een Drie-enige God nodig om ons te zaligen.

c. Gods algenoegzaamheid voor ons, in onderscheiding van alle andere dingen. Die God vindt, vindt alles, Psalm 23: 1, en 73: 25, enz. Hij is de Heere, de Schepper, Onderhouder en Regeerder van alles, enz., maar Hem alleen missende en van Hem vervreemd zijnde, hebben wij dan ook niets, al zochten en verkregen wij verder ook de ganse wereld, enz.

II. De plicht jegens God is: ***dat wij Hem zouden zoeken.***

Zulk een raad gaf Elifaz aan Job, als hij hem hield voor een goddeloze, onbekeerde en geveinsde, en vermaant hem daarmee, om zich nu eerst uit de grond en van nieuws tot God te bekeren en Zijn genade en gemeenschap te zoeken. Maar, als wij deze heilzame raad in het algemeen en op zichzelf nemen, dan drukt hij niet slechts alleen de eerste grondbekering van een goddeloos en geveinsd zondaar uit, voor welke Elifaz Job hield, maar ook de dagelijkse en toenemende bekering van Gods volk, en wel bijzonder, als ze gezondigd hebben en van de Heere afgeweken zijn, enz., waarom wij dan dit zoeken naar God zo zullen trachten open te leggen en te verklaren, dat het voegzaam alles slaat op Gods bekeerd volk en op onbekeerde zondaren, naar ieders bijzonder opzicht en gelegenheid. Hiertoe zullen wij met des Heeren bijstand deze drie zaken wat nader verhandelen:

1. Wat het zoeken naar God al veronderstelt.
2. Wat het al werkelijk in zich bevat, en
3. Hoe gans heilzaam en noodzakelijk deze plicht voor een ieder zonder onderscheid is.

1. ***Wat het al veronderstelt.***

Dit kunnen wij gemakkelijk vernemen, als wij slechts aandachtig letten op de werkzaamheden van het zoeken naar iets in het algemeen.

A. Men zoekt naar iets, dat men kwijt geraakt is en verloren heeft. Ziet de herder die een van zijn honderd schapen en de vrouw die haar penning verloren had, Lukas 15, en denken wij aan Jezus' ouders, die hun Kind op de weg verloren hadden, Lukas 2. Aldus hebben wij ook God verloren, overmits wij:

1. Door de zonden Hem verlaten hebben en geheel van Hem afgeweken zijn. Ziet

Jer. 2: 13: *Mij, de springader des levenden waters, hebben ze verlaten en Zichzelf bakken uitgehouwen, enz.*

2. En God de zondaars in Zijn heilige toorn nu ook rechtvaardig verlaten heeft en Zijn Aangezicht voor hen verbergt, Jes. 59: 2: *Maar uw ongerechtigheden maken een scheiding tussen ulieden en tussen uw God, en uw zonden verbergen het aangezicht van ulieden, dat Hij niet hoort.* En hierin ligt het rampzalig verlies van God.

3. En o! hoe groot en schrikkelijk is die kloof of scheiding tussen God en de zondaar! Want hierdoor zijn wij, van nature, in een volstrekt gemis van God en zijn wij vijanden Gods en kinderen des toorns, Ef. 1, *en vervreemd van het leven Gods*, Ef. 4, ja geheel zonder God en zonder Christus in de wereld, Ef. 2; en slaven der zonde, des doods en der eeuwige verdoemenis.

4. Ja, dit verlies van God is zo groot en zo onbeschrijfelijk ellendig, dat de zondige mens, indien hij op Zichzelf gelaten werd, God in eeuwigheid niet weer zoeken of vinden kan. God wil evenwel hier de verloren zondaar eerst Zelf opzoeken. Ziet Jes. 65: 1: *Ik ben gevonden van hen, die naar Mij niet zochten; Ik ben gevonden van hen, die naar Mij niet vraagden.*

5. Ook de ware godzaligen hebben God verloren:

a. Omdat door dit natuurlijk verlies van God nog altijd zoveel blijft aanhangen door de zonde, die nog in hen overgebleven is;

b. En ze van de reeds ontvangen genade en dierbare gemeenschap Gods, ook soms door hun verzuim en geesteloosheid; en door het plegen van de werken des vleses, weer zoveel kunnen verliezen, als ze opnieuw trouweloos van de Heere afwijken, de genade verzondigen, en de Heere hen dan ook verlaat voor een tijd, en Zijn Aangezicht voor hen verbergt, enz. O, droevige staat! zo was het met David in zijn zware zondeval en met zoveel andere heiligen.

B. Dat men zoekt, dat kent en weet men wat het is, en dat acht men hoog. Want waarom zou men anders zo zorgvuldig zoeken, en zo verblijd zijn, als men het gevonden heeft, gelijk hij die zijn schaap zocht, en de vrouw die haar verloren penning zocht, Lukas 15, en Jozef en Maria, toen ze hun dierbaar Kind zochten, en de bruid, toen ze haar bruidegom zocht. Zolang wij God niet recht kennen en boven alles hoogachten, zullen wij Hem niet ernstig opzoeken. Maar als wij eenmaal de oneindige waardij, heerlijkheid en noodzakelijkheid van God enigszins recht door de Heilige Geest hebben leren kennen, en hebben leren zien hoe alles buiten Hem maar stof en ijdelheid is, en hoezeer wij dat opperste Wezen tot onze eeuwige gelukzaligheid van node hebben, dan zullen wij God eerst recht zoeken, enz.

C. Wanneer men iets zoekt dat van grote waarde is, en dat men hoogacht, dan is men zeer bedroefd en bekommerd, omdat men het verloren heeft. Zo waren de ouders van Jezus over Zijn gemis ten hoogste benauwd en bekommerd. *Kind, zei Zijn moeder tot Hem, toen ze Hem wedervond, waarom hebt Gij ons zo gedaan? Zie, Uw vader en ik hebben U met angst gezocht.* Lukas 2: 48. Maar o! die God recht ernstig zullen zoeken, die zullen bitter treuren, benauwd en bedroefd zijn:

1. omdat ze zulk een dierbaar en kostelijk goed verloren hebben, enz.

2. Over hun snode zonden, die de oorzaken van zulk een droevig verlies zijn.

3. Over Gods toorn en Zijn ongenade, die nu rechtvaardig en billijk op hen gekomen zijn. In welk een angst en benauwdheid bevinden zich die arme boetvaardige zielen, die ernstig naar God zoeken! Ze hebben dag en nacht geen rust, totdat ze de Heere eindelijk gevonden hebben. Ze laten alle werelds vermaak en genoegen varen. Ze

doen niet dan zuchten, schreien en treuren. Niets, totaal niets buiten God, kan hen vertroosten. Ze roepen uit met de klagende Sions kinderen: *de kroon onzes hoofds is afgefallen, wij hebben de Heere onze God verloren! O, wee onzer, dat wij zo gezondigd hebben!* Klaagl. 5: 16.

D. Die iets waardevols zoekt, dat hij ongelukkig verloren heeft, die is zeer begerig naar hetzelfde en verlangt zeer daarnaar om het weer terug te vinden. Hoe verlangde de Bruid niet naar haar dierbare Bruidegom, om Hem weer te ontmoeten, toen Hij van haar geweken was? Hoogl. 3. Maar wie zal met woorden kunnen uitdrukken de innerlijke begeerte en het verlangen in de ziel van een arm zondaar, die ernstig naar God zoekt! O! iedere dag valt hem dan als een jaar lang, wanneer hij de Heere niet gevonden heeft. Ziet Jes. 26: 9: *Met mijn ziel heb ik U begeerd in de nacht, ook zal ik met mijn geest, die in het binnenste van mij is, U vroeg zoeken.* Met zulk een vurig verlangen zocht David de Heere, Psalm 63: 2: *O God, Gij zijt mijn God, ik zoek U in de dageraad; mijn ziel dorst naar U, mijn vlees verlangt naar U.*

Zie, deze vier zaken veronderstelt het waar gelovig zoeken naar God. Nooit zal iemand God recht zoeken en vinden, in wiens hart deze dingen also geen plaats hebben, door de genade van de Heiligen Geest; uit het gebrek hiervan ontstaat het, dat de mensen God niet ernstig zoeken, totdat ze Hem vinden.

2. Hebbende gezien, wat het zoeken naar God al veronderstelt, ***laat ons nu ook verder overwegen, wat het al bevat en werkelijk insluit.***

Hier hebben wij ook vier zaken in acht te nemen, die tot een recht zoeken naar God wezenlijk behoren, te weten waar, hoe, wanneer en door welke middelen wij dat moeten doen. O! laat ons hier toch aandachtig op ieder stuk letten!

A. Waar zullen wij God zoeken? want, die iets zoekt gaat daarheen, waar hij denkt dat hij het mocht vinden. De vrouw, die haar verloren penning zocht, doorzocht haar gehele huis, Lukas 15: 8. Saul, zoekende de ezelinnen van zijn vader Kis, begaf zich naar het gebergte van Efraïm en trok van plaats tot plaats. 1 Sam, 9.

Ik zal dan hier aantonen, (1). waar wij God niet, en dan (2). waar wij Hem wel moeten zoeken.

(1). Wij moeten naar God niet zoeken:

1. In onszelf noch bij onszelf, Maria Magdalena zocht tevergeefs de Heere Jezus in het donkere en ledige graf; Joh. 20. Maar onze duistere harten zijn ook ledig van God en van Christus. Ook is God niet te vinden in onze eigen werken en gerechtigheden. Wij moeten hier dan onszelf en al onze eigen werken geheel verzaken, en bekennen dat wij enkel goddeloos en doemwaardig en geheel gescheiden en vervreemd van God zijn. *Die achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf,* enz. Matth. 16: 24. Als wij onszelf niet eerst geheel verzaken en verliezen, dan kunnen wij God nooit zoeken en vinden

2. Ook niet in de wereld, want die ligt geheel in het boze, en is gans ledig van God. Waarom de Apostel Johannes ons waarschuwt, 1 Joh. 2: 15: *Zo iemand de wereld liefheeft, de liefde des Vaders is niet in hem, en die een vriend der wereld wil zijn, die wordt een vijand Gods gesteld.* Wij moeten dan naar God niet zoeken:

I. Onder de ijdele wereldse hoop, want daar weet men noch hoort men van God niet.

II. Niet in herbergen of drinkhuizen, want daar verkeren de goddelozen.

III. Niet tussen de wereldse vermaken, bij weelde en wellusten, want daar woont God niet, maar de Satan.

IV. Niet in de doornen der wereldse zorgvuldigheden, staten, beroemdheid, eer, pronkerijen, rijkdommen, want die verstikken het goede zaad van God in onze harten. Daar werd God nooit door iemand gezocht en gevonden.

V. Ook niet op het zachte bed van weelde, ledigheid of zorgeloosheid. Wij moeten al die dingen dan geheel en voor altijd verlaten, en ons wel ver vandaar begeven, indien het ons ernst is om God te zoeken en te vinden.

(2). Maar, waarheen moeten wij ons dan wel wenden en ons begeven, indien wij recht naar God willen zoeken, zodat wij hopen mogen Hem ook te zullen vinden?

1. Die iets zoekt, gaat naar de plaats waar hij het meent verloren te hebben. Maar wij moeten hier ook zo doen. Wij hebben God eerst verloren in het Paradijs en in onze stamvader Adam, in wiens lendenen wij allen besloten waren, toen hij door de zonde van God afweek en Zijn heilig beeld en gemeenschap verloor. Hierheen nu moeten wij ons dan ook allereerst begeven, door een geestelijke overtuiging en leiding der Goddelijke genade. O! hier moeten wij ons droevig verlies van God eerst recht leren kennen en betreuren, hoe door één mens de zonde in de wereld is gekomen, enz. Rom. 5: 12, en als wij daar gebracht zijn, dan zullen wij God, het Hoogste Goed, daar niet kunnen vinden. Maar het Paradijs zal ons een voorbeeld van de hemel zijn, en de moederbelofte aldaar gedaan, Gen. 3: 15, wijst ons op de Tweeden Adam, Christus, en daarheen moeten wij ons begeven, om God nu nergens anders, n.l. in het hemels Paradijs, weer te zoeken, en bij of in Zijn Zoon Jezus Christus. *Want in Hem woont God en al de volheid Gods lichamelijk*, Col. 1 en 2, en God is nu in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende, enz. 2 Cor. 5: 19. En hier, en nergens anders, zullen wij God vinden.

2. Wij moeten God zoeken in de woestijn of de eenzaamheid. Daarheen leidde de Geest onze Zaligmaker, Matth. 4, in het dorre land, waar geen water of vochtigheid is der wereldse humeuren of ijdelheden. En daar zocht ook David zijn God, Psalm 63.

3. Wij moeten God zoeken in een kribbe of schapenstal te Bethlehem, en in het verachte Nazareth, bij de nederigen en armen dezer wereld, en niet in de aanzienlijke huizen of paleizen, daar zal men de Heere zelden vinden.

4. Wij moeten Hem zoeken in de tempel, midden onder de leraren. Daar werd de Heere Jezus door Zijn ouders gezocht en gevonden. Ziet dit in David, Psalm 27.4. Eén ding heb ik van de Heere begeerd, dat zal ik zoeken. Dat ik al de dagen mijns levens mocht wonen in het huis des Heeren, om de liefelijkheden des Heeren te aanschouwen en te onderzoeken in Zijn tempel. En Psalm 84: 11. *Eén dag in Uw voorhoven is beter dan duizend elders. Ik koos liever aan de dorpel in het Huis mijns Gods te wezen, dan lang te wonen in de tenten der goddeloosheid.* Dit aangaande de plaats, waar wij de Heere moeten zoeken.

B. Aangaande de wijze nu, hoe wij naar God zoeken moeten, laat ons dit ook ernstig overwegen. God moet door ons gezocht worden op vierderlei wijze: met tranen, met het ganse hart, met geloof, en met volständigkeit zonder af te laten.

1. Met tranen van ware boetvaardigheid, berouw over de zonden en van een verslagen geest, Jer. 50: 4, wandelende en wenende zullen ze heengaan en de Heere hun God zoeken. Die krank zijn zoeken de Medicijnmeester. En zoals de zware last der zonden en Gods toorn het ons zeer bitter en bang maakt, dan zullen wij God met ernst gaan zoeken. Ziet Hoséa 5: 15: *Ik zal heengaan, zegt de Heere, en keren weder tot Mijn plaats, tot ze Zichzelf schuldig kennen en Mijn aangezicht zoeken. Als hun bang zal zijn, zullen ze Mij vroeg zoeken.* Zo heeft David de Heere gezocht, Psalm 6 en 10, en zo ook alle heiligen.

2. Met ons ganse hart, met alle zorgvuldigheid en naarstigheid, met inspanning van al onze krachten en met terzijdestelling van alles, wat ons in dit grote werk zou verhinderen. Ziet Jer, 29: 13: *En gij zult Mij zoeken en vinden. wanneer gij naar Mij zult vragen met uw ganse hart.* Zo deed David, Psalm 119: 10: *Ik zoek U met mijn gehele hart, laat mij van Uwe geboden niet afdwalen.*

3. Met geloof, rustende op de Goddelijke beloften, dat God gevonden wil worden van allen, die Hem ernstig zoeken. Ziet Jes. 45: 19: *Ik heb tot den zade Jakobs niet gezegd: zoek Mij tevergeefs; en Klaag', 3: 25: De Heere is goed dengenen, die Hem verwachten, der ziele, die Hem zoekt.* En Matth. 7: 7: *Zoekt en gij zult vinden.* Zo ook Ezra 8: 22: *De hand onzes Gods is ten goede over allen die Hem zoeken, maar Zijn sterkte en Zijn toorn over allen die Hem verlaten.*

4. Met volstandigheid, zonder af te laten, totdat men de Heere gevonden heeft. Want zoekt men met ijver naar aardse dingen, hoeveel te meer dan naar God? Zo vermaant David, 1 Kron. 16: 11: *Vraagt naar de Heere en Zijne sterkte, zoekt Zijn aangezicht gedurig,* Wij moeten zo naar God zoeken, dat wij ook geduldig op Hem wachten, gelijk de Profeet van zichzelf; uitdrukt, Micha 7: 7: *Maar ik zal wachten op de Heere ik zal uitzien naar de God mijns heils; mijn God zal mij horen.*

C. Betreffend de tijd, wanneer wij naar God zullen zoeken, dit moet door ons geschieden:

1. In een vindenstijd, gelijk de Profeet vermaant, Jes. 55: 6: *Zoekt de Heere, terwijl Hij te vinden is, roept Hem aan terwijl Hij nabij is.* Wij moeten hiermee niet wachten en onbekeerd blijven, totdat God in Zijn toorn van ons vertrekt en niet meer gevonden wil worden maar terwijl het:

- a. Nog de dag der Zaligheid is, en de genadedeur nog voor ons open staat.
- b. Terwijl de Heere nog bij ons tegenwoordig is in de middelen der zaligheid, met Zijn Woord en Zijn kandelaar, met Zijn Geest, enz. En alsnog roept, Openb. 3: 20: *Zie, Ik sta aan de deur en Ik klop zo iemand Mijn stem hoort en Mij de deur opendoet, Ik zal tot hem inkomen!* De bruid wachtte, totdat haar Bruidegom weggegaan was, en toen zocht ze Hem, maar vond Hem niet, zie Hoogl. 3.

2. Zonder enig vertoeven of uitstel, in het heden. Heden, gelijk bij de Psalmist staat, Psalm 95: 7: *Heden, zo gij Zijn stem hoort, enz.; morgen mocht het wel voor altijd te laat zijn!*

3. Vroeg, en voor alle andere dingen. Ziet Spr. 8: 17: *En die Mij vroeg zoeken, zullen Mij vinden.* O, wij moeten ons diep schamen en ons grotelijks bedroeven, dat wij dit in onze vroege jeugd verzuimd hebben, en wij moeten daarom nu geen ogenblik langer wachten!

4. In onze gezondheid, eer wij op een ziekbed of sterfbed liggen, want daarvan zegt de Heere, Spr. 1: 28: *ze zullen Mij vroeg zoeken maar ze zullen Mij niet vinden.* Wij moeten ons spiegelen aan de dwaze maagden, Matth. 25, die God te laat zochten. Er is niets gevaarlijker, dan dit grote werk uit te stellen. Dat hebben duizenden reeds tot hun eeuwige schade en hun verderf ondervonden.

D. Wat nu aangaat de middelen, die wij hierbij ter hand moeten nemen, om ernstig naar God te zoeken. Wij moeten Hem zoeken:

1. Bij de lantaarn van Zijn Woord, want dat Woord is een lamp voor onze voet, een licht op ons pad, Psalm 119: 105. Wij moeten dan ook dat Woord gedurig bij ons hebben, het geregeld horen, lezen, onderzoeken, overdenken, enz. Ook in de Sacramenten.

2. Door het gebed: gelijk Daniël, hfdst. 9: 3: *Ik stelde mijn aangezicht tot God de Heere, om Hem te zoeken met gebed en smekingen. Daarom gaat zoeken en bidden tezamen*, Jes. 55 en Matth. 7.

3. Door een oprechte vernedering. Gelijk Daniël de Heere zijn God zo ook wilde zoeken met vasten en zak en as, hfdst. 9: 3, en zo plegen de heiligen God altijd te zoeken. Wij moeten dan ook dikwijls afzonderingstijden, en dagen van boete en vernedering bij onszelf waarnemen, indien ons dit grote werk werkelijk ernst is. Hoe dieper wij in het stof kunnen kruipen, hoe eerder wij de Heere vinden zullen, want Hij woont bij dien, die van een nederige en verbrijzelde geest is, Jes. 57: 15.

4. In de weg der gerechtigheid en heiligheid. Daarom voegt de Profeet die twee samen, Jes. 51: 1: *Hoort naar Mij, gij, die de gerechtigheid najaagt, gij, die de Heere zoekt*. O, God wil alleen van ons gezocht en gevonden worden in de wegen der gerechtigheid, in welke wij dagelijks de heiligmaking najagen, zonder welke niemand de Heere zien zal, noch vinden zal, Hebr. 12. Tevergeefs is al ons zoeken naar God, als wij daarbij de wereld en de zonden nog enigszins aan de hand willen houden en de ware Godzaligheid verzuimen. Al zulk zoeken naar God is maar een snode geveinsdheid, waarover de Heere klaagt, Jes. 58: 2-14. *Hoewel ze Mij dagelijks zoeken en een lust hebben aan de kennis Mijner wegen*, enz.

Zo hebben wij dan nu gehoord de plaats alwaar, de wijze hoe, de tijd wanneer, en de middelen door welke wij God moeten zoeken.

Waarmee dan nu twee voorname zaken van deze onze grote plicht zijn verhandeld, en wel vooreerst, wat die onderstelt; ten tweede, wat die zoal inhoudt.

3. Nu blijft nog alleen de derde zaak over, om ook iets te spreken van ***de heilzaamheid en de noodzakelijkheid van deze plicht, door welke wij ons moeten laten bewegen om die oprecht en vlijtig te betrachten***. Wij zullen die derde zaak uwe aandacht voorstellen in drie aanmerkingen.

a. Wij kunnen God niet missen. Alle andere dingen kunnen wij wel missen en zijn dan voor eeuwig behouden en zalig, als wij God alleen maar hebben en met Hem verzoend zijn. Maar o! een mens die God mist en blijft missen, is voor eeuwig rampzalig, al bezat hij ook alles in de wereld, want wie zal ons:

1. Van zonde, duivel, vloek en toorn, dood en hel, dan toch verlossen?
2. Wie zal ons helpen en beschermen?
3. Wie zal ons troosten?
4. Wie zal ons zegenen?
5. Wie zal ons behouden en zaligen, als wij van God vervreemd blijven?

b. God vertoont Zich schrikkelijk over degenen die Hem verachten en Hem niet willen zoeken. Laten wij ons spiegelen aan de inwoners van de eerste wereld, en van Sodom, en van duizend anderen, die, omdat ze de hoge God veracht hebben, door het vuur van Zijn grimmigheid en toorn verslonden zijn! *O, hoe vreselijk is het, te vallen in de handen van de levenden God!* Hebr. 10. Indien wij Gods aangeboden genade versmaden, en Zijn zalige gemeenschap in Christus niet eens begeren te zoeken met een waarachtige ernst, dan blijft er geen slachtoffer meer over voor onze zonden, maar slechts een schrikkelijke verwachting des oordeels en hitte des vuurs, dat de tegenstanders zal verslinden, vers 26 en 27.

c. Indien wij God gezocht en gevonden hebben, dan zullen wij alles goeds bezitten en voor niets kwaads te vrezen hebben. O, hoe zalig is dan die mens!

En zo hebben wij dan nu die beide zaken van onze tekst uwe aandacht wat nader

geopend: het voorwerp van de plicht en de plicht zelf.

TOEPASSING

Och! mochten wij daar nu, door de Goddelijke genade, voor onszelf ook maar een recht gebruik van maken! Hier komt in aanmerking:

a. Hoe de Heere God nu aller-droevigst hij ons verloren is, hoe wij Hem geheel en al kwijt zijn en wij in een diepe vervreemding van Hem geraakt zijn, enz. Hoe dit, het gehele land door, overal en in alles te zien is. En hoe men maar moet zeggen, waar men ook komt of waar men zijn ogen opslaat: de Heere is niet aldaar; ik zie niets van God, ik bespeur er niets anders als goddeloosheid, of zorgeloosheid of geveinsdheid. O! dit is ons droevig ongeluk! De Heere woonde hier tevoren in ons land, in vroeger dagen, daar waren overal blijken van te zien; maar ach! nu hebben wij God verloren, Hij woont niet meer met Zijn Geest, met Zijn hemels licht en genade, met Zijn gunst en zegen, enz. in onze Kerken, in onze huizen, of in onze harten. Maar wij zijn, helaas! nu allen geworden als een volk, hetwelk zonder God en zonder Christus in de wereld leeft, enz. Hoe zou dit ook anders kunnen wezen? Want maken niet onze zonden een scheiding tussen onze God en ons, Jes. 59. Ziet het in Adam en Eva, in Kaïn, in Saul, in Judas, ja in David, en zo is het nu met ons ook.

b. Hoe wij dit verlies van God niet eens bemerken of recht betreuren. Laat elk eens in zichzelf inkeren, enz.

1. Hoe God door ons geheel niet meer gekend wordt, maar hoe alles allerwegen met de diepste onkunde van God vervuld is, omtrent Gods Drie-eenheid, Zijn deugden en eigenschappen, Zijn wegen en werken, enz.

2. En hoe Hij ook niet meer hooggeacht wordt. God wordt veeleer van een ieder geheel versmaad en veracht.

3. En over Zijn gemis wordt niet eens meer getreurd. Waar zijn zij, die dat nog doen? Wie weegt dat droevig verlies nog op het hart?

c. Hoe wij naar God ook niet meer ernstig zoeken, want waar zoeken wij Hem

1. Met tranen?

2. Of met zorgvuldige naarstigheid en met ons ganse hart?

3. Of met geloof?

4. Of met volstandigheid?

d. Hoe wij ook de rechte middelen om naar God te zoeken niet recht gebruiken.

1. Noch het Woord.

2. Noch de Sacramenten.

3. Evenmin gebed.

4. Vernedering.

5 Godzaligheid.

e. Hoe in het algemeen niemand meer recht naar God zoekt.

1. Van de jeugd.

2. Van de volwassenen.

3. Van de ouderen.

4. Van de hoofden der huisgezinnen.

5. Van de dienstboden.

6. Van de overheden.

7. Van de leraren en kerkelijken.

8. En in het algemeen van allen.

f. Integendeel, wat het is, dat wij nu allen zoeken: de wereld, de zonden, en al de werken van het vlees, enz.

g. Verder bestuur en besluit, enz.

9. LEERREDE over Micha 7: 1 en 2a

Ai mij! Want ik ben, als wanneer de zomervruchten zijn ingezameld. Als wanneer de nalezingen in de wijnoogst geschied zijn; er is geen druif om te eten; mijn ziel begeert vroegrijpe vrucht. De goedertierene is vergaan uit het land, en er is niemand oprecht onder de mensen.

Er zijn velerlei kenmerken, uit welke men Gods vrome getrouwe dienstknechten en de recht Godzalige leraren van Zijn Woord in de wereld herkennen, en van valse profeten en huurlingen onderscheiden kan. Onder andere zal men ze hieraan kennen, dat Gods getrouwe dienaren, bijzonder als ze in een geesteloze, boze en onvruchtbare tijd leven, waarin de Heere met Zijn Geest van een volk is geweken, zich de droevige ellende van Sion grotelijks ter harte nemen, en over de algemene onbekeerlijkheid en afval des volks jammerlijk zuchten, kermen en wenen. Hun gehele handel en wandel, hun gedraging in het verborgen voor God en in het openbaar voor de mensen is daar een levendige verklaring van, *dat ze zijn die lieden, die zuchten en uitroepen over al die gruwelen, die in het midden van Jeruzalem gevonden worden*, Ezech. 9: 4. Indien men in een tijd van diep verval, waarin alle vlees zijn weg voor de Heere verdorven heeft, en waarin de heilige verordeningen grotelijks ongezegend en onvruchtbaar zijn, de leraars bevindt te zijn zorgeloos, indrukkeloos, wellustig, hoogmoedig en die zich in hun dagelijkse praktijk weinig bekommeren over de verbreking van Jozef. En indien u hen vindt deel te nemen aan de algemene verdorvenheid, aan de ijdelheden en hovaardij dezer wereld, dan mogen wij wel besluiten, dat dezulken geen getrouwe dienstknechten van God zijn, maar dat ze zijn van die kwade herders, die niet de kudde, maar alleen Zichzelf weiden, die het grote en heilige ambt, hun aanbevolen, schandelijk misbruiken, en van welke de Heere onze God gezegd heeft: *Wee de herderen Israëls, die Zichzelf weiden, enz. Ezech. 34: 2, enz.*

Voorzeker, een oprecht en getrouw dienstknecht Gods, wanneer de Heere hem laat leven in een boze tijd, in dagen van groot verval en onvruchtbaarheid, gelijk helaas de dagen zijn. Die wij nu samen beleven, kan niet anders dan altijd en overal wandelen met een diepe indruk op zijn hart van de droevige goddeloosheid en onbekeerlijkheid der mensen, en omdat de Heere uit het midden van een land of een volk geweken is. Ze moeten daarover steeds weer in verborgen plaatsen wenen en de Heere, die een Kenner van de harten en nieren is, moet kunnen zien, dat hun tranen hun nacht en dag tot spijs zijn en dat ze hun rechtvaardige zielen dagelijks kwellen voor Zijn aangezicht, over der mensen ongerechtigheden. In hun gehele verkeer en omgang in de wereld moeten ze een getuigenis afleggen bij alle mensen van hun bittere rouw en droefheid over zonden van het land, overtredingen en boosheden, hoezeer de wereld hen deswege ook haten en voor aller-moeilijkste, ja geveinsde lieden mocht uitmaken, die hun hoofd krommen als een bie.

En wat smaad, laster en vervolging hun daarover ook mocht ontmoeten; o, wanneer God Zelf hen doet zuchten, dan zullen ze zich dat weinig aantrekken. In al hun prediciën tot het volk moeten ze zich, door een Goddelijke kracht, betonen als rechte boetpredikers, en met alle onbeschroomdheid en vrijmoedigheid, steunende op de Naam des Heeren, luid uitroepen tegen de zonden en ongerechtigheden, daarover bitter wenen, die in het openbaar tentoonstellen en in de Naam van God scherp bestraffen, zonder groten of kleinen, geestelijken of wereldlijken, daarin op een verkeerde wijze te ontzien.

Helaas! wij zouden mogelijk in deze tijd maar zeer weinige voorbeelden van zulke

getrouwe dienaren Gods kunnen vinden. De wereld mag nu dit grote geluk niet genieten, maar in de vorige eeuwen heeft God vele zulke dienaren en getrouwe mannen Gods hier op de wereld gezonden: een Noach in de eerste wereld, een Lot in Sodom, een Ezra, David, Jeremia, Ezechiël, een Daniël en nog vele andere heilige mannen, die hun zielen nacht en dag hebben gekweld over de zonden en de onbekeertheid van de wereld en daartegen getrouw in de Naam des Heeren geprofeteerd hebben.

En zulk een man was de profeet Micha, die hier in de tekst aan ons voorkomt als een ijverig en getrouw boetprediker voor het Joodse volk, verheffende zijn stem in een aller-bitterst geklap over de jammerlijke onbekeerlijkheid en onvruchtbaarheid van het gehele land, en roepende in een diepe droefheid zijner ziel: *Ai mij, want ik ben*, enz.

De profeet Micha heeft omtrent dezelfde tijd geprofeteerd als de profeten Jesaja, Amos en Hoséa, wanneer beide het Joodse en Israëlitische volk grotelijks verdorven en door afgoderij en allerlei goddeloosheden van de Heere afgeweken was, zodat ze geenszins meer geleken naar een volk Gods, maar veeleer naar een ongelovig heidens volk, hetwelk de waren God des hemels nooit gekend had. In deze goddeloosheid vond de profeet hen zodanig verhard en onbekeerlijk, dat alle middelen tot hun verbetering gans onvruchtbaar waren, terwijl ze naar de stens Gods niet wilden horen. Daarom heeft hij met groot verdriet en onder bitter zuchten onder hen geprofeteerd, bestraffende zeer ernstig en vrijmoedig de zonden van groot en klein, en hun die schrikkelijke oordelen Gods bedreigende, die naderhand in de Babylonische en Assyrische gevangenissen ook over hen gekomen zijn; vermanende hen zeer krachtig, dat ze zich tot de Heere hun God zouden bekeren en hun zonden en goddeloosheden zouden verlaten, door, zonder verder uitstel, met Gods genade, de hand te slaan aan een oprechte verbetering van alles, wat zo droevig ontsteld en bedorven was in kerk en burgerstaat, in de huisgezinnen en in ieders hart en wandel. Waarbij hij dan ook zonderling, naar der profeten last en gewoonte, zijn werk maakt om de weinige ware vromen en godzaligen, die nog in die boze tijd in het land gevonden werden, van 's Heerenwege met de liefelijke beloften van Zijn genade in Christus te versterken en te troosten, en tot geduld, geloof en lijdzaamheid en tot een ijverige en standvastige godzaligheid en vruchtbare wandel in de Heere zeer ernstig te vermanen.

Hier in deze tekst geeft ons de profeet een zeer weemoedige maar niet minder klare beschrijving van des volks algemene geestelijke ellende en verdorvenheid, hoe gans diep vervallen het met Juda en Israël in deze tijd stond, zodat er haast nergens enige echte vroomheid en godzaligheid meer te vinden was.

1. Hij begint zijn rede met een zeer beweeglijke uitroep en diep beklag, waarmee hij zijn smartelijke zielsdroefheid over des volks rampzalige verdorvenheid, openlijk aan de dag legt, zeggende: *Ai mij!*
2. Stelt hij de zaak zelf voor in een zeer gepast figuur of zinnebeeld, zeggend: *want ik ben*, enz., en
3. Dan verklaart hij dit nader en openlijk: *de goedertierene is vergaan*, enz.

1. De profeet begint dan zijn rede met een zeer beweeglijke en klagende uitroep in het openbaar en voor ieders oren, zeggende: *Ai mij!*

Alsof hij zeide: ach ik, ongelukkige, hoe droevig en beangstigd ben ik! Wat is mij het hart bang! Wat is mijn smart en benauwdheid groot, dat ik in zulk een boze en onvruchtbare tijd leef! *Ai mij!* Meermalen ontmoeten ons in der profeten prediciën

dergelijke klachten en benauwde uitroepingen, waarmee ze hun benauwd gemoed, over 's lands ongerechtigheid te kennen geven. Zo riep David eens uit: *O wee mij, dat ik. Een vreemdeling ben in Mesech, dat ik in de tenten Kedars wone*, Psalm 120: 5, en Jeremia: *Wee mij, mijn moeder dat gij mij gebaard hebt, een man van twist, en een man van krakeel den gansen lande*, Jer. 15: 10, en: *Och, dat mijn hoofd water ware, en mijn oog een springader van tranen!* Hfdst 9: 1. Zo hier ook: *Ai mij!* zegt onze profeet'

Er liggen in deze klagende uitroep drie dingen:

1. De grootheid van angst en droefheid van de Profeet over de boosheid des tijds, die hij niet langer kon inhouden of verbergen, brak hem nu de mond uit, hij moest die uitroepen met een openlijk geweent en misbaar, gelijk dit eigen is aan grote en geweldige droefheid.
2. De luidruchtigheid en openbaarmaking van zijn droefheid, hij legt die met deze bittere uitroep voor al het volk open, en wilde, dat het door een ieder gezien en gehoord werd, hoe diep smartelijk zijn hart in hem gewond en verslagen was over de algemene goddeloosheid, dat alles nu zo was afgeweken van de Heere, en Zijn weg zo schrikkelijk verdorven had. Alsof hij wilde zeggen: o Juda, en gij huis Israëls! hoort en weet toch, hoezeer mijn ziel benauwd is over uw droevige onboetvaardigheid en onbekeerlijkheid, en dat niemand onder u naar de stem Gods wil horen! *Ai mij!* O, hoe bang is mijn hart, mijn ingewand, mijn ingewand! *Ik heb barenswee, o wanden mijns harten! mijn hart maakt getier in mij, ik kan niet zwijgen*, Jer. 4: 19; 3. Daar ligt ook in een bittere klacht van de profeet over zichzelf. Hij roept zijn eigen ellende en droefheid openlijk uit, hij beklaagt zichzelf over zijn groot ongeluk, dat hij in zulk een rampzalige tijd van diep verval moest leven, waarin al het volk van de Heere was afgeweken, en waarin niemand Hem wilde kennen of vrezen, wat moeite de Heere daartoe ook nog liet aanwenden door Zijn dienaren, de profeten, die Hij vroeg en laat tot Israël en Juda zond, om hen tot boete en bekering te brengen.

Leert hieruit, geliefden:

1. Wat het werk is van Gods vrome dienaren, de predikers van Zijn Woord, als ze in een boze tijd, waarin zij, met al hun roepen en prediken, bij het volk geen gehoor kunnen vinden, maar als alles onverbeterlijk aan zijn zondeweg vasthoudt, dan
 - a. Moeten ze in hun harten daarover gans verslagen, smartelijk en bitter bedroefd zijn.
 - b. Dan moeten ze deze hun rouw en droefheid niet verbergen, maar die aan de gehele wereld openbaar maken en daarover in het openbaar uitroepen, schreien en misbaar maken, en alle blijdschap en vrolijkheid van zich wegwerpen.
 - c. Dan moeten ze zichzelf beklagen en een wee over zichzelf uitroepen.
 - d. Daarmee moeten ze tonen, dat ze getrouwe dienaren Gods zijn, die zich de ontering van Zijn heilige Naam, en des volks snode ongerechtigheid en afwijking van Hem, waarlijk aantrekken en dat alles gans verfoeien.
 - e. Daarmee moeten ze zich van de bozen en goddelozen afzonderen en openlijk betonen, dat ze niet de minste gemeenschap aan hun ongerechte werken begeren te hebben. Ze zijn nooit getrouwe dienaren van God, die zich in een boze tijd van diep verval en onvruchtbaarheid in alle godzaligheid anders gedragen. Het is dan geenszins genoeg, de zonden alleen te noemen en die te bestraffen, of enige daarvan, maar het moet geschieden met zulk een: *ai mij!* als wij hier van onze Profeet horen.
2. Maar deze benauwde droefheid van het hart moet geen ongelovige en verdrietige

moedeloosheid zijn, maar dezelve moet een heilige en geestelijke droefheid zijn, die gepaard gaat met een stil geduld en vast vertrouwen op God en met een ootmoedig uitzien en wachten op de Heere, dat Hij ook Zichzelf in deze weg nog zal verheerlijken, gelijk dit zo was met onze Profeet. Ziet het volgende, vers 7: *Maar ik zal uitzien naar de Heere, ik zal wachten op de God mijns heils, mijn God zal mij horen.*

3. Ziet ook de ongelukkige staat van een volk, als de profeten en dienaren Gods zo bitter klagende en met zoveel benauwdheid en zuchting de dienst bij hetzelfde moeten waarnemen. O, de Heere hoort dat kermen en zuchten van Zijn dienaren, hun geroep klimt tot Hem op in de hemel, en Hij zal deswege dan zeker over zulk een volk, hetwelk Zijn getrouwe dienaren zo heeft doen zuchten, eens zware bezoeking doen en het hun vergelden, bijzonder, wanneer ze daar geen acht op geslagen hebben! Daarom vermaande Paulus de Hebreëen om toch hun voorgangers gehoorzaam en onderdanig te zijn, enz. Hebr. 13: 17.

4. Bemerkt hier ook, dat in een boze en geesteloze tijd, in het openbaar te zuchten, te klagen en uit te roepen over de algemene goddeloosheid, geenszins zulk een bespottelijke zaak is, als waar de ellendige en blinde wereld het voor houdt, die alleen maar bemint om stil te liggen in de droesem van hun onbekeerlijkheid en zorgeloosheid. Want ook de profeten en al de heilige kinderen Gods hebben zo gedaan, vroeg en laat. En nochtans waren het geen tekenen van geveinsdheid, maar van hun oprechte rouw en hartelijke droefheid over 's lands zonden en over de toekomende zware oordelen van God. Die de goddelozen niet konden noch wilden zien. Ziet dat nog nader in onze Profeet, hfdst. 1: 8 en 9. Laat de wereld spotten, zoveel ze wil, met het *ai mij!* van Gods vrome kinderen en Zijn dienaren hier op aarde, maar ook ze zullen eens hun *ai mij!* moeten uitroepen, eeuwig in de hel, n.l. Dan, wanneer de Heere al de tranen van de ogen Zijner dienaren voor altijd zal hebben afgewist.

5. Maar hierin ligt ook een grote troost en bemoediging voor Gods arme kinderen en dienstknechten, die nu op de wereld leven, dat ze alleen het niet zijn, die in een diep vervallen en geesteloze tijd leven, en dagelijks het *ai mij!* moeten uitroepen over de algemene goddeloosheid en onbekeerlijkheid der mensen. Want zie, de profeten en al de vrome kinderen Gods zijn hun daarin voorgegaan. Ze hebben also deze wolk van getuigen rondom zich liggende, die allen mét hen de strijd in dit strijdperk hebben gestreden en de loop geëindigd en het geloof behouden, en nu pralen hun hoofden al met die kroon der rechtvaardigheid, welke de Heere, de rechtvaardige Rechter, hun in die dag geven zal, 2 Tim. 4: 8. Dit zal altijd in deze benedenste wereld het lot zijn van des Heeren volk en vrome dienaren, volgens Psalm 42: 12: *Wat buigt gij u neder, o mijn ziel! en wat zijt gij onrustig in mij? Hoop op God, want ik zal Hem nog loven. Hij is de menigvuldige verlossing mijns aangezichts, en mijn God.* En vreest toch niet, gij klein kuddeke, want het is uws Vaders welbehagen, ulieden het Koninkrijk te geven, Lukas 12: 32.

2. Na dan aldus de bedroefde staat van zijn gemoed ontdekt te hebben, gaat hij de zaak of stof van zijn bittere klacht nu nader beschrijven op een figuurlijke of zinnebeeldige wijze, gelijk het de Profeten. Door de Geest Gods gewoon is: **want ik ben**, enz.

Wij zullen hier:

1. Het vormelijke van het zinnebeeld of van de gelijkenis openen, en dan

2. Het stoffelijke of zakelijke.

1. De Profeet merkt hier het Joodse en Israëlitische volk aan als een hof of wijngaard, onder welk zinnebeeld het dikwijls in de Heilige Schrift voorkomt, waaraan de Heere lange tijd grote kosten en veel arbeid besteed had om die te planten, te bouwen, te mesten en vruchtbaar te maken in alle vruchten van gerechtigheid, maar welke hof of wijngaard tot op deze dag nog gans onvruchtbaar was gebleven, ja welks onvruchtbaarheid in deze tijd zo groot was, gelijk het is, nadat de oogst is ingezameld, en ook zelfs de nalezingen na de oogst reeds geschied zijn, zodat er nergens in de gehele wijngaard meer enige vrucht of druif is overgebleven om te eten.

a. De Profeet gewaagt eerst van de oogst, zeggende: *Want ik ben gelijk, als wanneer de zomervruchten*, enz. Het grondwoord betekent in het algemeen allerlei zomervruchten, gelijk Amos in een gezicht zag een korf, waarin allerlei smakelijke zomervruchten dooreen vermengd waren, Amos 8: 1. Maar waar de zinspelende van de Profeet hier bijzonder is op een wijngaard en op de wijnoogst, zo betekenen deze zomervruchten van de wijnstok, welke vruchten zeer edel en voortreffelijk waren in het land Kanaän, die, wanneer ze goed rijp geworden waren, in de wijnoogst moesten worden geplukt en ingezameld, zowel om die kostelijke vruchten uit de hand te eten, als om die te persen en daar smakelijke most en wijn van te maken.

b. Verder spreekt de Profeet dan nog in het bijzonder van *de nalezingen, die na de wijnoogst geschieden*. De Heere God had n.l. De kinderen Israëls wel uitdrukkelijk geboden bij verscheidene wetten, Lev. 19 en 23, Deut. 24, dat ze in de oogst altijd iets van het gezaaide en gemaaid op het veld, en van de wijngaarden, de olijven en zonder onderscheid van alle vruchten moesten laten liggen op de grond, of laten overblijven aan de bomen, voor de armen, de vreemdelingen, de weduwen en wezen. Die niets hadden te oogsten, opdat die mochten komen en de nalezingen doen van de overgelaten vruchten, om die geheel in te zamelen en er hun zielen mee te voeden en in het leven te behouden, gelijk wij daarvan een voorbeeld zien in Ruth de Moabietische, een arme dochter die op de akker van Boaz, bij Bethleem, de verstrooide en overgebleven aren las, en hoe Boaz, jegens haar goedertieren zijnde, zijn maaiers gebod om een ruime nalezing voor haar te laten liggen. Ruth. 2. Zo ging het nu ook in de wijnoogst. Als die geschied was, dan kwamen de arme en behoeftige lieden, en deden nog de nalezing in de wijngaard, en lazen en verzamelden zeer schoon op al die rijpe druiven, die op de grond gevallen of hier of daar aan de wijnstokken nog overgelaten waren, naar Gods bevel, en omdat er doorgaans vele zulke gebrekkige lieden waren, zo deden ze ook meer dan één nalezing, gelijk de Profeet hier dan ook van nalezingen in het meervoud spreekt. Hetgeen de een nog mocht overgelaten hebben, dat haalde de ander schoon weg, zodat wanneer ook deze nalezingen na de oogst geschied waren, dan waren de wijnstokken gans kaal en ledig van alle goede en rijpe vrucht, dan was alles wel terdege schoon afgeplukt.

c. Zoals de Profeet hier daarom ook nog verder bijvoegt daar is geen druif om te eten, alsof hij zeide: er wordt niet één goede druif, geschikt om te eten, aan de wijnstok meer gevonden, tevergeefs loopt men allerwegen te zoeken, er is geen eetbare of smakelijke druif meer overgebleven. Alles is opgelezen en schoon weggehaald. En dus geeft dit dan het geheel en volkomen ontbreken van vruchten te kennen.

d. Hij doet er verder bij: *mijn ziel begeert*, enz., hoewel sommige uitleggers hierdoor verstaan willen de eerste en vroegrijpe vijgen, die in Kanaän groeiden, en die om hun smakelijkheid en aangenaamheid zeer begeerd worden, is toch het grondwoord een algemeen geslachtswoord, hetwelk zonder onderscheid allerlei

vroegrijpe vruchten betekent, die beide om hun nieuwheid en aangenaamheid wel meest begeerd werden, en naar welker uitkomen men zeer verlangde, zoals onze taal mannen het dan ook in het algemeen zeer wel zo hebben overgezet. Behalve, dat het ook duidelijk is, dat de Profeet hier in het zinnebeeld ziet op de vrucht van de wijnstok. Maar, om maar kort te zijn, zo wil hij hier twee dingen te kennen geven:

(a). Dat de druiven, die er na de oogst en de nalezing nog aan de wijnstok waren overgebleven, geen goede en eetbare druiven waren, aan dewelke hij zijn begeerte kon voldoen, maar óf wrange bittere en onrijpe druiven, die aan de wijnstok niet waren rijp geworden, en die men daarom niet eens geplukt had, omdat ze nergens toe deugden, óf anders verlepte en verrotte druiven, die aan de wijnstok bedorven waren. Zulke onsmakelijke druiven kon nu de profeet niet eten, want *zijn ziel begeerde vroegrijpe vruchten*, dat is: goede aangename en smakelijke druiven, die zoet en geschikt waren om te eten.

b. Ook geeft hij hier zijn grote smart en verdriet te kennen, omdat hij alzo de wijngaard geheel zonder vrucht vond, want hij was hongerig en begerig naar vroegrijpe vrucht, naar zoete en smakelijke druiven, en ondertussen was er nergens meer één goede druif voor hem te vinden om te eten. Hoe kon dit zijn hongerige ziel nu anders dan ten hoogste smartelijk vallen? Dus is hiermee dan nu de letter of het vormelijke van het zinnebeeld, waarvan de Profeet zich bedient, naar wij achten, genoeg geopend.

2. Onder dit zinnebeeld stelt ons nu de Profeet voor ogen de geheel vervallen en onvruchtbare staat van Juda en Israël, welke de Heere als een geestelijke hof of wijngaard in Kanaän geplant had op een vette heuvel, zoals wij dit bijzonder zien kunnen in de twist des Heeren met deze Zijn wijngaard, welke ons de Profeet Jesaja beschrijft, hfdst. 5.

Van deze wijngaard stelt ons de Profeet hier vier dingen in het zinnebeeld voor ogen, die ons haar aller-bedorvenste toestand zeer klaar kunnen doen bemerken.

A. Met te zeggen, dat hij was: *gelijk als wanneer de zomervruchten*, enz. geeft hij ons te kennen de oude staat van Israel en Juda, toen deze twee nog tot één volk verenigd waren, en toen ze eerst door de Heere in het land Kanaän tot een sierlijke wijngaard geplant en opgewassen waren. In de dagen, toen Jozua en de oudsten na hem, hen regeerden, toen waren ze als een goede en vruchtdragende wijnstok, waar de Heere van jaar tot jaar zijn zomervruchten van inzamelde, want zo vinden wij van de toestand des volks in die tijd opgetekend, Richt. 2: 7: *En het volk diende de Heere, al de dagen van Jozua en al de dagen der oudsten, die lang geleefd hadden na Jozua, die gezien hadden al dat grote werk des Heeren, dat Hij aan Israël gedaan had.* Zie, deze tijd in Israël was de tijd van des Heeren wijnoogst, wanneer Hij Zijn zomervruchten van hen ingezameld had. Want

1. In die tijd werd de zuivere godsdienst in Israël ongeschonden bewaard, en onthielden ze zich van alle afgoderij
2. Ze hadden eerbied- voor de twee tafelen der Goddelijke Wet, en de rechten en inzettingen des Heeren werden toen in het midden van hen met veel nauwkeurigheid onderhouden.
3. De zonden en het kwaad werden toen gestraft, en het goede werd beloond.
4. De regenten en overheden vreesden de Heere en. waren goede voorgangers voor het volk, en regeerden in alle zegen en voorspoed naar de Wet des Heeren.
5. De priesters en geestelijken bedienden hun ambten naarstig en stichtelijk: ze leerden en onderhielden de waarheid heel zuiver. Ze deden alles naar de Goddelijke

instellingen, ze onderhielden een goede tucht of discipline, en ze wandelden vroom in de wegen des Heeren voor de ogen des volks.

6. De gemeente, hebbende zulke goede overheden, en zulke goede opzieners en leraars in het kerkelijke, dienden en vreesden toen ook de Heere. Ze leefden naar des Heeren Wet, die hun dagelijks voor ogen gehouden werd. Ze geloofden aan de Heere en onderhielden Zijn rechten en inzettingen. Ze haatten de zonden en goddeloosheden, en ze beminden het recht in al hun handelingen. Ze hadden eerbied voor de godsdienst en voor de heilige waarheid, en ze gedroegen zich als een volk des Heeren, tenminste hadden al deze dingen toen uiterlijk plaats.

7. Er waren toen ook veel ware oprechte vromen onder het volk, die van ganser harte de Heere vreesden en in Zijn wegen wandelden, en die vasthielden aan Zijn verbond om daarvan niet af te wijken ter rechter- of ter linkerhand.

8. Kortom, de Heere was toen in het midden van Israël en woonde met Zijn Geest en genade onder hen, en Hij zegende het volk met allerlei vrede en voorspoed. Ze waren machtig en gelukkig tegen hun vijanden, de Kanaänieten, welke ze door hun wapenen overwonnen en hun landen innamen. En nooit is er een tijd geweest, waarin de Joodse republiek meer gebloeid heeft en beter gesteld is geweest, dan in die dagen van hun eerste planting en bevestiging in het land Kanaän. Toen waren ze als in hun eenvoudige kindsheid; toen wisten ze in het minst niet van al die ongerechtigheden en goddeloosheden, waarin ze naderhand, met de toeneming van hun uiterlijke voorspoed, allengskens zeer jammerlijk vervallen zijn. En zo mogen wij dan billijk deze tijd houden voor de tijd van des Heeren wijnoogst, wanneer Hij Zijn zomervruchten van Israël, Zijn wijngaard, met blijdschap had ingezameld.

B. Maar helaas! die tijd van de geestelijke wijnoogst heeft niet lang in Israël geduurd, daar zijn aanstonds andere tijden op gevolgd, in dewelke de Heere niet meer een volle oogst, maar slechts enkele nalezingen van deze Zijn wijngaard gehad heeft. Al aanstonds immers onder hun Richteren zijn ze begonnen van de Heere af te wijken en zich te keren tot de vreemde goden der heidenen. Allengskens is deze hun afval toegenomen en de verdorvenheid des volks al groter en groter geworden. Zelfs toen hun staat uiterlijk groter en voorspoediger werd, en ze tot een ontzaglijk volk in de wereld geworden waren, werden ze in de grond daardoor toch maar te meer bedorven. In de ene tijd waren ze eens wat beter, in de andere tijd weer erger gesteld. Maar in al die tijd, sinds de oudsten, die na Jozua regeerden, gestorven waren tot de dood van Salomo toe, heeft de Heere nooit meer iets van de Joodse wijngaard gehad, dan slechts enige nalezingen, die nu eens meerder, dan eens minder waren. Daar bleven altijd nog wel enige goede mensen en nog enige goede dingen in Israël over, als nalezingen in de wijnoogst. Maar na Salomo's dood, toen het volk in twee rijken gescheurd werd, werd de toestand eerst van Israël, en toen ook van Juda, van tijd tot tijd al erger en meer bedorven, nadat de ware godsdienst onder hun goddeloze koningen, profeten en priesters meer en meer door hen werd verworpen, en de afgoderij openlijk werd ingevoerd.

Nochtans trok de Heere nu en dan, onder de hervorming der vrome koningen van Juda: Asa, Josafat, Joas en anderen, nog enige nalezingen van de Joodse wijngaard. Maar die mettertijd hoe langer hoe slechter en geringer liepen, gelijk de laatste nalezingen altijd veel slechter en minder zijn dan de eerste. Het goede, dat er nog overbleef, werd steeds maar minder en slechter, de ongerechtigheden werden dagelijks groter en meerder, en breidden zich hoe langer hoe verder uit.

C. Totdat het in deze tijd waarin Micha profeteerde, eindelijk aller-ellendigst en

onvruchtbaar met het Joodse volk gesteld was, ja veel verdorvenner dan ooit tevoren. Want nu maakt de Profeet een luid misbaar en roept uit, *dat er geen druif was om te eten*, dat is: dat er bijkans niets goeds, niets geestelijks meer onder het volk was overgebleven: geen druiven van waarheid of godsdienst, geen druiven van kennis, geloof, van godzaligheid en oprechtheid, geen vrome mensen, kortom, niets goeds. Maar dat de staat van het Joodse volk nu aller-jammerlijkst vervallen en bedorven was, zoals men nooit tevoren iets dergelijks meer onder hen gehoord of gezien had.

Wij zouden er niet aan twifelen, of Micha heeft dit alles geprofeteerd in de dagen van de koning Achaz, onder wiens zestienjarige regering hij het profetisch ambt bediend heeft, gelijk gemeld wordt aan het begin van zijn profetie. Nu, welk een monster van goddeloosheid deze koning Achaz geweest is, en hoe schrikkelijk hij de Joodse staat en de ganse godsdienst bedorven heeft, en hoe alles in kerk en staat door hem het onderste boven gekeerd is, kan omstandig gezien worden, 2 Kon. 16 en 2 Kron. 28. Indien die twee hoofdstukken maar met goed verstand en rechte aandacht gelezen worden, dan zal men klaar kunnen zien, hoe het nooit met het Joodse volk erger en onvruchtbaarder kon uitzien, dan in die tijd, waarvan Micha hier profeteert. Zodat er haast niets goeds meer bij hen gevonden werd, en er geen druif meer was om te eten. En indien het zo met Juda, Gods beste volk, gesteld was, met Israël stond het vooral niet beter. Hetzij de Profeet zich begaf tot het ene of het andere volk, hij vond beide even rampzalig bedorven, hij vond geen goede vruchten meer bij één van beide, niet alleen geen oogst, maar ook geen nalezingen meer.

D. Nochtans groeiden er aan deze twee wijnstokken wel druiven of vruchten genoeg, maar helaas, het waren geen eetbare vruchten. *Zijn ziel begeerde vroegrijpe vruchten*, en zie, hij vond bij hen niets anders dan wrange, bittere, verrotte en onrijpe druiven van allerlei openbare zonden, ongerechtigheden en goddeloosheden, waarvan hij een walging hebben moest, en waarvan zijn heilige ziel, die alleen het goede begeerde, niets kon eten en genieten. Men heeft maar deze profetie van Micha geheel met aandacht te doorlezen, benevens de profetieën van Jesaja, Amos en Hoséa, die omtrent diezelfde tijd geprofeteerd hebben en men zal er in een levend tafereel al die menigvuldige gruwelen en ongerechtigheden en dat schrikkelijk bederf in de godsdienst zeer omstandig vinden geschilderd, waar Juda en Israël beide, in deze tijd toe vervallen waren. Alleen al de namen van de dingen te noemen en de bijzonderheden van al hun goddeloosheden slechts met de vinger aan te wijzen, zoals die algemeen de overhand hadden genomen over het ganse volk, over overheden en onderdanen, over geestelijken en wereldlijken, over ouden en jongen, over rijken en armen, dit werk alleen zou wel een gehele leerrede en nog veel meer vereisen.

Met één woord zal ik maar eens enige staaltjes noemen, die onze Profeet in zijn profetie bijzonder aanhaalt en ernstig bestraft.

1. De verdorvenheid der overheden van het volk was wel uitnemend groot. Ze waren gans onrechtvaardige en tirannieke regenten, die alleen maar pasten op hun eigen grootheid, en niet op de eer Gods, of op de welstand hunner onderdanen. Zie hfdst. 3.

2. De rechters waren gans onrechtvaardig en bedienden het recht om vergelding, en al de ministers en ambtenaren van de staat handelden goddeloos tegen eed en plicht, de oprechtste onder hen was scherper dan een doorn, hfdst. 7: 3 en 4.

3. De geestelijkheid was ook uitermate zeer bedorven. De priesters en de leraars waren gans trouweloos, ze bedrogen en misleidden het volk en lieten hen in hun zonden steken. Ze pasten niet op waarheid, vroomheid en godsdienst, wet of discipline, maar alleen op hun eigen eer en grootheid, vleselijk gemak en voordeel. Ze waren herders, die maar alleen Zichzelf weidden en niet de kudde.

4. De godsdienst was ten enenmale bedorven, de heilige instellingen werden schandelijk vertreden, en in plaats daarvan heersten niets dan menselijke verordeningen, geesteloze sleurdienst en alle vuile afgoderij, hfdst. 6: 16.

5. Het volk, of de gemeente, wordende door zulke snode leidslieden aangevoerd, hoorde niet meer naar 's Heeren getrouwe profeten, maar keerde hun de nek toe, en hingen hun valse herders aan, die hen verleidden en valse dingen tot hen spraken, hfdst. 2: 6 en 11.

6. In het algemeen leefden ze openlijk in alle zonden en gruwelen, en bedreven allerlei onrechtvaardigheid, geweld en onderdrukking omtrent elkaar, hfdst. 2: 1 en 2, 6: 10 enz.

7. Liegen en bedriegen had zodanig over hen de overhand, dat er geen trouw of geloof meer bij de mensen te vinden was, hfdst. 6: 12 en 7: 5. 8. In de huisgezinnen heerste de uiterste ongeregeldeheid. De zoon verachtte de vader, de dochter stond op tegen haar moeder, en de schoondochter tegen haar schoonmoeder. De huisgenoten waren onderling elkanders vijanden, hfdst. 7: 6.

Uit deze weinige staaltjes, die onze Profeet aanhaalt, mag men oordelen, hoe het met al de rest gesteld was. Hoe alle heilige banden en wetten waren verbroken, en hoe alle zonde en ongerechtigheid de overhand genomen had. Zie, zulke wrange en bittere beziën, zulke wijndruiven van Sodom, groeiden er thans aan deze Joodse wijnstok, anders werden daar geen goede druiven gevonden, hoezeer de ziel des Profeten ook vroegrijpe vrucht begeerde.

3. Nadat de Profeet dit alles nu eerst op zulk een zinnebeeldige wijze had voorgesteld, gaat hij dat nu nader bevestigen met deze klare woorden, zeggende: *De goedertierene ontbreekt*, enz. Om des tijds wil kunnen wij deze woorden nu maar met weinig uitbreiding verklaren.

A. De Profeet zegt, dat *de goedertierene vergaan is*, enz. Door de goedertierenen verstaat hij de ware vrome en godzalige mensen, die onder deze heilige erenaam van goedertierenen meermalen in de Schrift voorkomen: *Behoud, o Heere!* zegt David, Psalm 12: 2, *want de goedertierene ontbreekt, want de getrouwen zijn weinig geworden onder de mensenkinderen.* Het grondwoord, hier voorkomende, heeft beide een lijdelijke en een dadelijke zin, zoals men het noemt, en betekent: één, die weldaden en goedertierenheid ontvangt, en één, die goedertierenheid bewijst aan anderen. Dit verklaart ons de rechte staat van een goedertierene, en hoedanig een mens hij eigenlijk is, te weten: een waar gelovig, heilig en geestelijk mens, een wedergeborene, die eerst Gods genade en goedertierenheid inwendig ontvangen heeft, en uit die grond nu ook weldadig en goedertieren is voor anderen.

Zodat tot een werkelijk goedertierene dan, om kort te gaan, eigenlijk deze drie dingen vereist worden, die het wezen van deze gelukzalige staat uitmaken:

(1). Dat hij een wedergeboren mens is, een verenigde met God in Christus, door het geloof, in wiens hart de Heilige Geest het beeld des goedertierenen Gods heeft opgericht, zodat Christus door het geloof in hem woont en in hem een gestalte gekregen heeft.

(2). Dat door deze genade des Heiligen Geestes het vuile en onreine beeld des satans, zijnde die natuurlijke vijandschap tegen God en tegen zijn naaste, in hem aanvankelijk is ten onder gebracht, en daarentegen de liefde Gods in zijn hart is uitgestort, Rom. 5: 5, zodat hij, als een uitverkorene Gods, heeft aangedaan de innerlijke bewegingen der barmhartigheid, enz. Col. 3: 12.

(3). Dat hij, door de werkzame genade van de Heilige Geest, deze zijn inwendige goedertierenheid nu ook daadwerkelijk oefent en in het werk stelt

jegens anderen, en zonder onderscheid jegens een ieder van zijn naasten, en zelfs jegens zijn vijanden, zowel door alle geleden ongelijk gedurig te vergeven, als door een ieder bij alle gelegenheid te helpen en goed te doen, naar ziel en lichaam, gelijk de Apostel vermaant: maar zijt jegens elkaar goedertieren, enz. Ef. 4: 32. Zie, die is een werkelijk goedertierene, in onderscheiding van hen, die maar slechts een algemene en natuurlijke goedertierenheid bezitten, die niet heilig of zaligmakend is. O, hoe gelukkig is de wereld, wanneer er vele zulke goedertierenen op dezelve verkeren en wandelen!

Maar helaas! zulken heeft de Profeet in zijn tijd niet mogen zien; integendeel was hij genoodzaakt uit te roepen: de goedertierene is vergaan uit de lande! waarmee hij dan wil zeggen:

1. Dat de vromen en goedertierenen meest allen gestorven waren, en dat de Heere dezen had weggeraapt en bij Zich thuis geroepen voor de dag des kwaads.
2. Dat anderen, die geschenen hadden vromen en goedertierenen te zijn, in deze boze tijd weer waren afgevallen en uit vleselijke inzichten nu de algemene verdorvenheid en goddeloosheid waren gevolgd.
3. Dat ook de weinige ware vromen en goedertierenen, die nog in het land overgebleven waren, óf in groot verval en afzakking gekomen waren door de stroom der algemene verdorvenheid, óf zich nu zodanig schuil en verborgen hielden voor de vervolgingen der goddelozen, dat ze in het openbaar niet meer gezien werden en voor de eer en de zaak van God niet openlijk durfden uitkomen en in de bres te staan, gelijk die zeventuizend, die ten tijde van Elia in Israël hun knieën voor de Baal niet gebogen hadden, van welke de Profeet niets zou geweten hebben, indien het hem de Heere Zelf niet geopenbaard had. Zie, op zulk een wijze was de goedertierene hier dan nu vergaan uit de lande.

B. En de Profeet voegt er eindelijk nog nader bij: en daar is niemand oprecht onder de mensen, of daar is niemand recht, enz., gelijk het ook kan gelezen worden, want het grondwoord betekent eigenlijk: een die recht is en recht wandelt naar de Wet des Heeren, en die alle zondige afwijkingen en verkeerdheden van harte haat en vliedt. En dus is een rechte of oprechte dan zulk een:

1. In wie de Geest Gods, die een Geest der waarheid en der oprechtheid is, inwendig woont, en die door een waar geloof met God in Christus verenigd is.
2. Die God en Zijn heilige Wet van harte bemint en liefheeft.
3. Die alle bedrog en valsheid, alle geveinsdheid en huichelarij innerlijk haat en verfoeit, en alleen maar zijn vermaak vindt in de rechte wegen des Heeren.
4. Eindelijk, die uit dat heilig beginsel ook ernstig werkt, door de genade des Heiligen Geestes, om zo in zijn godsdienst, als zonder onderscheid in al zijn doen en laten, oprecht voor God en mensen te handelen, enz. Zie! dit is een rechte of oprechte, van wie David ons vermaant, Psalm 37: 37: *Let op de vrome en zie naar de oprechte, enz.*

Zulke oprechten zijn er te allen tijde maar zeer weinigen op de wereld geweest, maar bijzonder waren er wel zeer weinigen ten tijde van onze Profeet, die hier uitroept: *en daar is niemand oprecht onder de mensen!*

Hetwelk juist niet zeggen wil in een volstrekte zin, alsof er nu niet één vroom of oprecht mens in deze tijd meer was in Juda of in Israël, want dat er zeker nog enige weinige oprechten onder het volk waren, dat blijkt alleen reeds klaar genoeg uit de

vertroosting en beloften des Heeren, die de Profeet in deze zijn profetie nog gedurig voor hen heeft neergesteld en ingevoegd. Maar het geeft te kennen:

1. Dat hun getal uitnemend klein en gering was. Zodat zij, in vergelijking met de grote menigte van het goddeloze en bedorven volk, nauwelijks eens verdiende genoemd te worden.

2. Dat die weinige oprechten, die er nog onder het volk waren, wegens hun groot verval en dorheid en geesteloosheid zeer weinige blijken van oprechte vroomheid nog vertoonden, maar allen aan onoprechtheid en geveinsdheid voor God schuldig stonden, en zich schikten in- en toegaven aan de algemene verdorvenheid van de tijd.

3. Dat ze ook niet oprecht in deze boze tijd met de Heere handelden en niet openlijk voor Hem uitkwamen, maar zich zeer stil verborgen en geheim hielden, zodat ze er als niet waren en niet konden gezien of gevonden worden. Zie, in zulk een zin en mening klaagt de Profeet hier, dat er niemand oprecht was onder de mensen. En dus wil hij hiermee dan de algemene geveinsdheid en huichelarij van al het volk aanwijzen, alsof hij zei: *daar is niemand*, enz., noch onder de groten, noch onder de kleinen, noch onder de geestelijken, noch onder wereldlijken. De weinige geloofsleer of godsdienst die er nog gevonden wordt, is maar enkel sleur, uiterlijke plechtigheid en snode geveinsdheid. Alle vormen der samenleving van de mensen zijn gans bedorven. Alles in Juda en Israël ligt verzonken in schrikkelijke goddeloosheid, valsheid en huichelarij.

Wat dunkt u, geliefden? Was dit nu voor onze Profeet niet een stof voor aller-bitterste droefheid? en kon het wel anders wezen, of hij moest zijn geest daarover uitstorten in een aller-naarst gekerm en beklag, roepende: *Ai mij!* enz. En hiermee oordelen wij deze droevige klacht van de Profeet dan nu genoeg geopend en verhandeld te hebben.

TOEPASSING

Leren wij hier kort uit:

A. Tot welk een schrikkelijk verval en uiterste verdorvenheid en rampzaligheid een volk Gods kan komen, met hetwelk de Heere Zijn verbond gemaakt heeft. Aan hetwelk Hij Zijn Woord en de zuivere godsdienst en alle middelen ter zaligheid zeer overvloedig geschonken heeft, en hetwelk Hij boven alle andere volken des aardbodems uitnemend zeer gezegend en verhoogd heeft, - datzelfde volk kan nochtans door zijn eigen schuld, zijn verlating en afwijking van God, eindelijk nog het snoodste en ellendigste volk worden van alle volkeren onder de hemel. O, laten alle natiën en volkeren, die met God in een verbond staan, hieruit toch leren vrezen, en op hun uitwendige voorrechten, die ze boven anderen mogen genieten, toch geen verkeerd vertrouwen stellen, want niets kan hen voor een dergelijk verval en ellende bewaren, dan alleen de genade Gods en het vasthouden aan Gods verbond en Zijn heilige wetten.

B. Welk een smartelijk en bitter lot is het, voor des Heeren Profeten en getrouwe dienaren, in zulke boze tijden van algemeen verval en goddeloosheid te moeten leven, in dewelke ze met Micha steeds moeten kermen en een luid geklap en misbaar maken! O, daar behoren grote genade en ondersteuning Gods toe, om in zulke tijden aan de Heere getrouw te blijven, vrijmoedig Zijn Woord te prediken, voor Zijn Naam en eer uit te komen en zich onbesmet te houden van de algemene verdorvenheid! Nochtans is dit in alle tijden het lot geweest van des Heeren trouwe dienaren: een Noach in de eerste wereld, een Lot in Sodom, een Mozes, Elia, David, Jeremia, Ezechiël, Daniël, Ezra, enz., ja, zelfs van de Zaligmaker in de dagen Zijns vleses op aarde, en van Zijn Apostelen na Hem. Ze hebben allen samen in een zeer boze en goddeloze tijd geleefd,

en gedurig met een: *och!* of een: *ai mij!* moeten prediken, en met Micha moeten uitroepen over des volks grote onvruchtbaarheid.

Helaas, of dit nog niet heden ten dage alzo het bitter lot ware van des Heeren arme dienaren, de gehele wereld door, maar bijzonder hier in Nederlands Kerk. O, indien maar onze ogen op de heldere middag niet zijn toegesloten, maar indien het verderf en de onvruchtbaarheid van deze tijd maar enigszins onze leraars op het hart weegt, dan kan het niet anders zijn, of wij moeten nu steeds met tranen de predikstoel beklimmen en al onze predicatiën aanvangen met een droevig: *ai mij!* en meteen hartbrekend geklag, en wij moeten Micha's taal ook de onze maken.

(a). Had de Heere van het Joodse volk, nadat Hij dat eerst als een edele wijnstok geplant had, een rijke wijnoogst ontvangen. Hij heeft ook dergelijke wijnoogst van het volk van Nederland ontvangen in het begin van zijn planting, wanneer eerst het licht der Hervorming vóór het jaar 1600 zeer heerlijk is doorgebroken. Vóór ruim 150 jaren was hier te lande de gelukkige tijd van Gods wijnoogst, toen Nederlands volk nog wandelde in zijn eerste kindsheid, onder de hitte van zware vervolgingen, toen was er:

1. Een zuivere kennis van de Goddelijke waarheid;
2. Een oprechte liefde en ijver voor dezelve;
3. Een ongeveinsde vroomheid en godzaligheid onder de belijders daarvan;
4. Een vruchtbaarheid in alle goede werken;
5. Een oprechte haat en afkeer van alle zonde en landsbesmettende, volkverdervende goddeloosheden;
6. Er was een ware Christelijke nederigheid en eenvoudigheid onder de mensen;
7. Een gewillige verzaking van alles om de Naam van Christus;
8. Toen was er een welgestelde politie en kerkregering naar Goddelijke wetten, zoveel de beroerde staat van het land het in die tijd kon lijden;
9. Toen blonk de overheid uit in een achtbare vroomheid, nederigheid, liefde en eerbied voor de godsdienst;
10. Toen leefden en deden de leraars, gelijk ze predikten, ze maakten veel werk van de hemel en gans weinig van de aarde, en hadden een heilige ijver voor God en Zijn zaak;
11. Toen lag er een glans van ongeveinsde vroomheid op de ouderlingen, diakenen, schoolmeesters en voorlezers;
12. Toen wandelde het volk in de wegen des Heeren en leed het om de waarheid van de zuivere godsdienst de zwaarste vervolgingen. O, hoeveel duizenden hebben toen niet hun bloed voor Christus vergoten! Zoveel, als wij, helaas! nu spreken over de godsdienst, zoveel hebben die mensen toen geleden voor de godsdienst. O, gelukkige tijd van 's Heeren wijnoogst! toen trad de Heere Jezus af in Zijn notenhof, en verzamelde daar Zijn edele vruchten.

(b). Maar ach, die gulden en gewenste tijd van de wijnoogst des Heeren heeft hier in Nederland ook niet lang geduurd; van het jaar 1600 tot 1700 heeft God hier niet meer gehad dan enkele nalezingen na de wijnoogst. Naarmate onze zaken voorspoediger zijn gegaan in het tijdelijke, zijn onze geestelijke zaken allengskens meer en meer vervallen en bedorven. De Kerk Gods in Nederland is in heerlijkheid afgenomen, nadat de burgerstaat in heerlijkheid is aangewassen en toegenomen. Om de grond, voortgang en de ganse gelegenheid van het droevig verval van Nederlands volk- en kerkstaat, in de zeventiende eeuw, u hier voor ogen te stellen, daartoe is hier gans geen tijd of gelegenheid. God heeft vrome en geleerde mannen onder ons verwekt, die dit van tijd tot tijd, in hun geschriften, getrouw voor het oog van Nederland hebben

aan de dag gebracht, waartoe wij een ieder van u, die waarachtig belang stelt in de zaak Gods en van zijn eigen ziel, nu maar alleen zullen wijzen op de twee onder ons bekende geschriften of hoeken, te weten: **Mr. Willem Teelink's** boek, hetwelk hij noemt: *Noodwendig vertoog, aangaande de tegenwoordige staat van Gods volk*, en **Ds. J. van Lodensteijn's** boek: *Beschouwingen Sions*. In die twee werken hebben wij een klare spiegel voor onze ogen van het aller-droevigste verval van Nederlands volk- en kerkstaat, sinds de tijd van 's Heeren wijnoogst, en in de dagen toen die twee godzalige mannen en getuigen, wier namen bij ons in eeuwige zegening moeten blijven, leefden, heeft de Heere maar geringe en schaarse nalezingen van ons gehad, maar deze zijn sindsdien van jaar tot jaar gans zeer verminderd geworden, nadat de Geest Gods uit onze Kerken geweken is, en de goddeloosheid en het werelds bestaan daarin de overhand gekregen heeft.

(c). Maar wat zullen wij zeggen van de eeuw en de tijd, die wij nu beleven? Helaas! er is anders niet van te zeggen, dan dit woord van onze Profeet: daar is geen druif om te eten, enz. O, mijn vrienden! dit woord mocht heden wel met zwarte en bloedige letters op alle kerkdeuren van Nederland geschreven worden, en dan zouden onze blinde ogen het nog onmogelijk kunnen lezen!

1. O, waar is nu de druif van waarheid, en van kennis, dat oude licht, hetwelk zo zuiver en zo helder op deze kandelaar weleer geschenen heeft?
2. Waar is de druif van het zuiver geloof, hetwelk eertijds onbemaneld en klaar alom in de Kerk, naar Gods heilig Woord, geleerd werd en zo vast in der mensen harten geworteld was, en waarmee ze zulke grote overwinningen over de wereld, de satan en zichzelf verkregen hebben?
3. Waar is de druif van oprechte vroomheid en vreze Gods, die naar buiten, in alle woorden en werken, steeds vertoond wordt, waardoor men hart en wandel alleen naar Gods heilige Wet zoekt te richten?
4. De druif van hemelsgezindheid, waardoor der mensen wandel is in de hemel en al het aardse van hen als met voeten getreden en veracht wordt?
5. Waar zijn nu aan onze wijnstok de druiven van ootmoedigheid, nederigheid, zelfverloochening, doding des vleses, ijver voor God en Zijn zaak, strijd en lijden voor Christus, geestelijke blijdschap in God, verlangen naar de hemel en dagelijkse voorbereiding tot de dood? Helaas! waar zijn bij ons al die vruchten van gerechtigheid, die door Jezus Christus zijn, tot prijs en heerlijkheid Gods?
6. Ja! waar worden nu bij ons de edele druiven gevonden van vrome en godzalige Regenten, van ijverige en heilige Leraren, die als sterren helder schijnen in de hand van Christus, beide met leer en wandel; van geestelijke Ouderlingen en Diakenen, die rechte voorbeelden zijn der kudde, en van vruchtbare lidmaten en belijders, die een eer van Christus zijn?
7. De druiven van een goede kerkelijke tucht of discipline, van een rechte bediening des Woords en der heilige Sacramenten, en van een welgeschikte orde en besturing van alle zaken in de Kerk, naar Gods heilige wetten en de voorbeelden van het oude Christendom? Helaas! waar zal men zulke druiven nu aan Nederlands wijnstok vinden in deze droevige geesteloze tijd, in dewelke de zomervruchten zijn ingezameld en de nalezingen in de wijnoogst geschied zijn?

(d). Nochtans, ja! zijn er druiven en vruchten genoeg aan onze wijnstok overgebleven, maar ai mij! mijn ziel begeert vroegrijpe vruchten, en het zijn geen goede eetbare, maar wrange, bittere, onrijpe, ondeugende en verrotte wijndruiven van allerlei

schrikkelijke zonden en land- en kerkverdervende gruwelen en goddeloosheden, van duisternis en onwetendheid, algemene afval van God en verdorvenheid in leer en leven, vervloekte ijdelheid en weelde, en onverdraaglijke pracht en hovaardij, zoals waarvan een grote 100 jaren tevoren zelfs geen schaduw in dit land te zien geweest is. O, zou ik hier al de bittere vruchten van Nederlands wijnstok aanhalen, van Atheïsterij, vrijgeesterij, geestdrijverij, en allerlei dwalende godsdiensten; van huichelarij, sleur- godsdienst, Sabbatschenderij, en misbruik van alle heilige dingen onder ons; van verachting van Gods heilig Woord en Wet, van liegen, vloeken, zweren, dronkenschap, hoererij, overspel, en nog vele andere zonden en gruwelen van het land. Zou ik aantonen de algemeenheid daarvan onder allerlei klassen, rangen en staten van mensen, tot hoelang zou ik mijn reden tot u dan niet moeten uitstrekken!

(e). Helaas! ik zal het nu maar alles in één woord met onze Profeet noemen en zeggen, *dat de goedertierene ook bij ons vergaan is uit de lande, en dat niemand oprecht is onder de mensen.* Niet, alsof er in het geheel geen godzaligen meer in Nederland waren. Dat er volstrekt niet één oprechte ten dezen dagen meer onder ons werd gevonden. Want geloofd ze de Heere onze God, dat Hij heden nog dit woord onder ons vervuld laat zijn, Zef. 3: 12: *Maar Ik zal in het midden van u doen overblijven een arm en ellendig volk, die zullen op de Naam des Heeren betrouwen. De dochter Sions is nog overgebleven als een hutje in de wijngaard, als een nachthutje in de komkommerhof, als een belegerde stad. Zo niet de Heere der heirscharen ons nog een weinig overblijfsel had gelaten, als Sodom zouden wij geworden zijn, wij zouden Gomorra gelijk zijn geworden,* Jes. 1: 8 en 9.

Maar, helaas!

1. Het getal der ware vromen, der goedertierenen en oprechten is thans wel ongekend klein en gering onder ons geworden, ze zijn vergaan uit de lande.
2. En die weinigen, die er nog zijn overgebleven, die zitten als in een hoek verborgen en treuren als eenzame mussen op het dak, of leven uitnemend laag, geesteloos en onvruchtbaar. Die komen in zulk een boze tijd niet oprecht en vrijmoedig voor de Naam des Heeren uit. Ze vrezen de haat en de vervolging der mensen. Ze zijn als verlepte druiven aan de wijnstok.
3. Daar nog zo enige sappen en vochtigheden en bedauwingen des Geestes in schijnen te wezen, deze worden geen vroegrijpe vruchten, ze breken niet door. God weet, of ze ooit rijp en eetbaar zullen worden in deze droevige en onvruchtbare plaats.
4. En hoewel er aan onze wijnstok nog al vele druiventrossen hangen, hier en daar, die op het oog wel schone druiven schijnen te zijn, nochtans, wanneer men ze van nabij beziet, als men ze plukt en wil eten, dan zijn het, helaas! wijndruiven van Sodom, gans wrange en bittere beziën, die men terstond weer moet wegwerpen en zeggen: dit zijn bedrieglijke vruchten, of ze hebben een wrange wettische smaak, zonder geur van Evangelische genade, of ze hebben een smaak van onrijpe genade, de zon heeft op hen nog niet geschenen. Óf ze hebben een smaak van valse en bedorven genade, van genade alleen in de mond en in het hoofd, van vrijgeestige en ontuchtige genade, zonder wet en zonder regel. Óf het zijn maar druiven, die aan de wijnstok geplukt en opgehangen en die er niet aan gegroeid zijn, hoe luide er ook geroepen wordt: *vangt gijlieden ons de vossen, die de wijngaard bederven, want onze wijngaarden hebben jonge druiffes*, Hoogl. 2: 15. Och nee! deze zijn des Heeren vruchten niet: mijn ziel begeert vroegrijpe vruchten, ware genade, die in de hemel gewassen is, heilige genade, die ons Jezus Christus doet gelijkvormig zijn en als ranken doet blijven in Hem, als onze

Wijnstok, Joh. 15.

Helaas! *ai mij!* dat wij nu leven in zulk een boze en onvruchtbare tijd. *Och, dat ik in de woestijn een herberg der wandelaars had, zo zou ik mijn volk verlaten en van hen trekken, want ze zijn allen overspelers, een trouweloze hoop,* Jer. 9: 2; *er is geen druif om te eten.* Wat zal ik nu voorts tot u zeggen, o volk van Nederland? O gij onvruchtbare en geplunderde kale wijnstok, die wel bladeren hebt, maar geen vruchten, geen vroegrijpe vruchten!

Ik heb tot u allen nog enige woorden van de Heere der heirscharen, van de hemelse Landman te spreken, en dan zal ik mijn lange boodschap aan u afgelegd hebben. Och, of gij allen die woorden nu eens horen kon!

1. Gods eerste woord tot ons allen samen is uit Jes. 5: 5 en 6: *Nu dan, Ik zal ulieden nu bekendmaken, wat Ik Mijn wijngaard doen zal. Ik zal Mijn tuin wegnemen, opdat hij ze tot afweiding. Zijn muur zal Ik verscheuren, opdat hij ze tot vertreding. En Ik zal hem tot woestheid maken, hij zal niet besnoeid noch omgehakt worden, maar distelen en doornen zullen daarin opgaan, en Ik zal de wolken gebieden, dat ze geen regen daarop regenen.* Dit verschrikkelijk en verderfelijk oordeel is de Heere reeds dagelijks bezig over ons uit te voeren, door vijanden van buiten, door zware oordelen van binnen en door Zijn Heilige Geest van ons weg te nemen. O! of het maar eens door ons gezien kon worden, en dat wij voor ons komend verderf nog eens vreesden.

2. Gods tweede woord tot ons is uit Zef. 2: 1, 2: *Doorzoekt uzelf nauw, ja doorzoekt u nauw, gij volk, dat met geen lust bevangen wordt, eer het besluit bare (gelijk kaf gaat de dag voorbij) , terwijl de hittigheid van des Heeren toorn over ulieden nog niet komt.* O, volk van Nederland! wil God zeggen, keert nog heden in tot uzelf, doorzoekt uw volkstucht, uw Kerk, uw huisgezinnen, uw hart, uw leven en werken nog intijds, zeer nauw, aan beide tafelen van Mijn Wet, en zie hoe ten uiterste bedorven, goddeloos, vervallen en onvruchtbaar het met u staat. Hoe Ik alzo tevergeefs verwacht heb, dat gij goede druiven zou voortbrengen, en hoe gij stinkende druiven hebt voortgebracht, Jes. 5: 2.

3. Gods derde woord tot ons is uit Joël 2: 13, 15: *En scheurt uw hart, en niet uw klederen; werpt uw goddeloze kermessen en feesten, uw vervloekte weelde en hovaardij, uw brooddronkenheid en dartelheid van u weg, en blaast de bazuin te Sion, heiligt een vasten, roept een verbodsdag uit,* bedrijft gezamenlijk een ongeveinsde rouw en droefheid over uw zonden. Laat klein en groot in het stof neervallen, en zich kleden met zak en as; laat kaalheid zijn op hun hoofden. Doet de liefelijke luit en harp en het snarenspeel ver van u weg, omdat de Heere nu Zijn wijnstok gesteld heeft tot verwoesting en Zijn vijgenboom tot schuim, en omdat er een vuur is opgegaan in Zijn toorn, hetwelk Nederlands wijnstok haast geheel verbranden en verteren zal, indien hij nog langer onvruchtbaar blijft. Maar och! wiens hart moest nu niet van droefheid breken! *Daar is hier tegenwoordig in deze stad vreugde en blijdschap met runderen te doden, en schapen te kelen, veel vlees te eten, en wijn te drinken (en te zeggen:) laat ons eten en drinken, want morgen zullen wij sterven. Maar de Heere der heirscharen heeft Zich voor mijn oren geopenbaard, zeggende: indien ulieden deze ongerechtigheid verzoend wordt, totdat gij sterft!* Jes. 22: 13, 14.

4. Gods vierde woord tot ons is uit Joël 1: 13: *Omgordt u en rouwklaagt, gij priesters! huilt, gij dienaars des altaars, gaat in, vernacht in zakken, gij dienaars mijns Gods, want spijsoffer en dankoffer is geweerd van de huize uws Gods, daar is geen druif om te eten.* O! wil de Heere zeggen: laten Nederlands predikanten en kerkdienaren nu bitter treuren, laten ze misbaar maken en uitroepen: *Ai mij!* Laten hun tranen de predikstoelen en de Avondmaalstafels nu overal bevochtigen. O, laat hun

geschrei nu groot zijn, en laat hun geroep nu opklimmen voor Mijn aangezicht.

5. Gods vijfde woord tot ons is uit Openb. 2: 5 *Gedenk dan, vanwaar gij uitgevallen zijt, en bekeert u, en doet de eerste werken;* gelijk het was in de dagen van des Heeren wijnoogst, - en zo niet, *Ik zal u haastelijk bijkomen en zal uw kandelaar van zijn plaats weren, indien gij u niet bekeert.* O, volk van Nederland! bekering, bekering alleen kan u te dezen dage nog behouden; een oprechte bekering, een volkomen bekering, een algemene bekering, een haastige bekering, een openbare bekering en daarbij een dagelijkse en toenemende bekering. Wanneer deze bekering niet eens spoedig door de Geest Gods onder ons komt te ontstaan, dan zullen mogelijk velen, die nu hier zijn, nog voor hun ogen vervuld zien dat woord des Heeren: *Daarom zeg Ik ulieden, dat het Koninkrijk Gods van u zal weggenomen worden, en een volk gegeven, dat zijn vrucht voortbrengt*, Matth. 21: 43. *Bekeert u dan van uw boze wegen, want waarom zou gij sterven, o huis Israëls!* Dit is nog des Heeren woord tot een ieder van ons, Jes. 55: 7: *De goddeloze verlate zijn weg en de ongerechte man zijn gedachten, en hij bekere zich tot de Heere, zo zal Hij Zich zijner ontfermen, en tot onze God, want Hij vergeeft menigvuldig.* O, wordt dan toch eens allen samen behouden van de toekomende toorn en brengt vruchten voort der bekering waardig, zomervruchten, vroegrijpe vruchten.

6. Eindelijk, Gods zesde of laatste woord tot al de nog overgebleven goedertierenen en oprechten onder ons, is uit Zef. 2: 3: *Zoekt de Heere, alle gij zachtmoedigen des lands, die Zijn recht werken, zoekt gerechtigheid, zoekt zachtmoedigheid; misschien zult gij verborgen worden in de dag des toorns des Heeren!* O, zoekt goedertierenheid, zoekt oprechtheid, zoekt het "*ai mij!*" in deze benauwde dagen. Zoek uw wijnstok, in dewelke gij als ranken ingeënt zijt. Zoek uw Landman die u reinigt, opdat gij vele vruchten moogt dragen in een onvruchtbare tijd. Zoek uw Springader, die u alle ogenblikken wil bevochtigen. Zoekt de zuivere fonteinen, en de stilruisende waterbeekjes, der heilige bevelen, die vlieten van de berg Libanon, zoekt de Geest Zelve, en de put der levende wateren.

Nu is mijn laatste verzuchting tot God, dat van deze mijn geringe predicatie nog enige druppelen van hemelse vochtigheid en dauw mogen gevallen zijn op deze dorre en droge wijnstok, en dat de Heere deze mijn wens, welke ik heden doe in navolging van de Heilige Mozes, onder u, naar de rijkdom Zijner genade wil vervullen: *mijn leer druppe als een regen, mijn rede vloeie als een dauw, als een stofregen op de grasscheutjes en als druppelen op het kruid*, Deuteronomium 32: 2.

10. DANKZEGGINGLEERREDE OP HEILIG AVONDMAAL, Lukas 15: 2b.

Deze ontvangt de zondaars, en eet met hen.

Het is iets zonderlings en merkwaardigs, hetwelk wij lezen 1 Sam. 22: 2, van David, die man naar Gods hart. In die tijd, toen hij door koning Saul zozeer vervolgd werd en steeds en overal voor hem moest vluchten om zijn leven te behouden. *En tot hem vergaderde alle man die benauwd was, en alle man die een schuldeiser had, en alle man wiens ziel bitterlijk bedroefd was, en hij werd tot overste over hen.*

Let daar eens met aandacht op, geliefden, wat volk daar al tot David kwam: het waren allemaal zeer arme, benauwde en verlegen mensen, die in hun huizen en plaatsen, waarin ze tevoren woonden, niet langer gerust konden blijven, die om zichzelf in het leven te behouden, tot David vluchtten, als hun verlosser en beschermer. Ze gaven zichzelf geheel over, en verbonden zich om hem te dienen, hem in alles te volgen en te gehoorzamen, voor hem en zijn zaak met al hun macht te strijden, en ook hun leven voor hem op te offeren. En David nam hen allen ook met grote genegenheid aan, die zo tot hem kwamen, en verbond zich nauw met hen, en ging alle dagen zeer gemeenzaam met hen om, samen met hen levende, etende en drinkende, ja, hij werd tot een hoofd of overste over al deze arme, benauwde en verlegen mannen.

Maar rijke, welgestelde en aanzienlijke lieden, die voorspoed in de wereld hadden, kwamen tot David niet. Nee! niet één van hen zag naar David om, maar ze haatten, verachtten en bespotten hem. Nu is het wel te denken, hoe kwaad en smadelijk de Joden, en bijzonder de groten en voornaamsten des volks, over deze David zullen gesproken hebben daarover, dat hij al dat slechte, arme en verachte volk, verlopen schuldenaren, en lieden die vanwege hun gedrag niet langer elders een veilige schuilplaats vonden, zo tot zich vergaderde en zich tot een hoofd en overste over hen allen verklaarde. Wie weet, wat hoon, smaad, laster en bespotting hem daarover zal nagegaan zijn, die hij nochtans met geduld en lijdzaamheid zal hebben moeten verdragen! Men kan er enigszins een blik van zien in die smadelijke behandeling, die de dwaze Nabal hem en zijn knechten aandeed, 1 Sam. 25: 10 en 11.

Het is zeker, geliefden, dat David, onder het Oude Testament in zijn persoon een zeer klaar en heilig voorbeeld geweest is van die ware en grote David, de Zoon van God, de Heere Jezus Christus, die eens in de volheid des tijds, uit zijn lendenen moest geboren worden, naar Gods beloften, en wiens vader also David is naar het vlees, gelijk de Schrift van Hem getuigt, Rom. 1: 3, dat Hij geworden is uit het zaad van David naar het vlees.

En ziet eens, met alle aandacht van uw hart, hoe een zoet en levendig afbeeldsel David wel geweest is van onze grote Zaligmaker, de Heere Jezus, in het geval, hetwelk wij daar van hem aangehaald hebben.

1. Kwamen tot hem vluchten al zulke arme, ellendige en benauwde mensen. Die wegens hun schulden, hun wangedrag en andere droesems en tegenspoed en zich nergens veilig vonden! O! hoe gaat dat niet in het geestelijke leven eveneens zo met de Heere Jezus! Welke mensen toch kwamen er tot Hem gevloden, toen Hij hier beneden op de aarde omwandelde? Waren ze niet allen arme, verlegen, ellendige, bedroefde en bitter benauwde zondaren en zondaressen, die met allerlei kwalen en angsten naar lijf en ziel beladen waren, die zich aller-diepst voor God in schuld en zonden vonden, en die noch in zichzelf noch bij enig schepsel in hemel of op aarde, hulp konden vinden voor hun benauwde en verlegen zielen, en die zo van alle kanten als gejaagd en gedreven werden tot de Heere Jezus, om van Hem geholpen en

behouden te worden, door Zijn Goddelijke almacht en barmhartigheid? Kwamen er wel anderen tot Christus vlieden om hulp, dan alleen dezulken? En is dat nog niet zo? Roept Christus niet, Matth. 11: 28: Komt herwaarts tot Mij, allen, die vermoeid en belast zijt, enz.

2. Maar kwamen er integendeel geen tot David, die rijk en welgesteld waren. En hier op de wereld in voorspoed leefden, er komen immers ook tot de Heere Jezus gene, die rijk en welgesteld zijn naar de ziel. Die menen dat ze zelf deugd en vroomheid, ernst en oprechtheid genoeg hebben, om behouden te kunnen worden, of die nog hun genoeg, voorspoed en vermaak in de wereld kunnen vinden en nog geen dringende nood hebben om, als arme, benauwde en verloren zondaren, tot Christus te vlieden! Immers, niet één van dezulken komt er ooit in waarheid tot de Heere Jezus lopen, om al zijn heil en zaligheid alleen bij Hem te zoeken! ze mogen het voorwenden, ze mogen veel van Christus spreken, als van hun lieven Heere en Zaligmaker, maar ach, het is allemaal maar geveinsdheid, het is niet meer dan lippentaal, maar met hun hart wijken ze ver van de Heere af.

3. Ontving David al die verlegen, radeloze, arme en benauwde mannen bij zich, nam hij hen onder zijn toezicht en bescherming aan, en ging hij dagelijks zeer gemeenzaam met hen om, at en dronk hij dagelijks met hen, had hij geen ander als zulk gezelschap dat hem omringde en volgde, immers, zo is het ook al weer met de Heere Jezus, de Zoon van David! O, hoe gewillig en gereed. ontving Hij hier op aarde alle arme, verlegen en benauwde zondaren tot Zich, die zo geheel hulpeloos en radeloos tot Hem kwamen vlieden van alle kanten! Hoe nam Hij ze aan! Hoe riep Hij hen toe, als ze nog ver van Hem af waren: *komt maar tot Mij. Die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen*, Joh. 6: 37. Hoe breidde Hij Zijn handen tot hen uit om hen te ontvangen en te omhelzen! Hoe hielp en troostte Hij ze allen, die tot Hem kwamen! Wat bewees Hij hun niet al barmhartigheid en liefde! Hoe gemeenzaam verkeerde Hij met de arme zondaren, ook zelfs met de aller-grootsten! Hoe vriendelijk sprak Hij met hen, en at en dronk dagelijks met hen, en was gedurig, overal waar Hij ging, van dezulken als omringd! En gaat dat niet nog tegenwoordig in het geestelijke eveneens zo? Behoeft dat aan arme gelovige zielen wel nader beduid te worden?

4. Ja, werd David zelfs tot een vorst en overste over al die arme en benauwde mensen, zoals wij gezien hebben, - immers niet anders is het ook al weer met de Heere Jezus! Hij wordt ook een Overste over al de arme en verlegen zondaren, die met een oprecht geloof tot Hem komen vluchten. Ze begeven zich allen volkomen, met ziel en lichaam, onder Zijn Goddelijke heerschappij. Ze buigen zich geheel voor Hem neder en omhelzen Hem gans gewillig voor hun grote Meester en Koning. Ze hangen Hem allen aan door de Geest des geloofs en volgen. Eren, vrezen en dienen Hem, en strijden met alle macht onder Zijn banier tegen de zonden, de satan, de wereld, enz. Totdat ze die alle door de genade van Christus geheel overwinnen.

5. Eindelijk, werd David, omdat hij al dit slechte volk zo maar aannam en zo gemeenzaam met hen leefde, en zich tot een overste en hoofd over hen stelde, daarom door de Joden, en bijzonder van de voornaamsten des volks, grotelijks gesmaad en gelasterd. O, datzelfde is ook alweer aan de Heere Jezus zo gebeurd. De Joden, en bijzonder hun voornaamsten, de Farizeeën en Schriftgeleerden, als ze zagen, dat Hij de arme zondaren, de tollenaars en dergelijk soort van slechte en verachte mensen, zo gewillig aannam en ontving, als ze maar tot Hem kwamen, en dat Hij hen zo

vriendelijk behandelde en zo gemeenzaam met hen at en dronk, hebben Hem daarom ook zo schrikkelijk gesmaad en gelasterd, en Hem uitgemaakt voor een vraat en wijnzuiper een vriend van tollenaars en zondaren.

Is uw aandacht begerig om al deze dingen nog nader uit het Woord Gods bevestigd te zien, zo sla maar uw oog en uw aandacht op onze gelezen tekst, samen gevoegd met het voorgaande eerste vers. Daar schrijft de Evangelist van onze Zaligmaker: en al de tollenaars en zondaren naderden tot Hem om Hem te horen, eveneens als al dat slechte volk tot David kwam. En de Farizeeën en Schriftgeleerden murmureerden, zeggende: *deze ontvangt de zondaren en eet met hen!* Ziet gij wel, hetzelfde dat David ontmoet, geschiedde hier aan de Heere Jezus ook. Maar hoe verkeerd hier ook de Joodse Farizeeën en Schriftgeleerden handelden, ze geven ons hier in hun onverstand en met hun lastermond nochtans een zeer schoon en aller-dierbaarst woord aan de hand, dat in een rechte en heilige zin op de Heere Jezus toegepast, een volle fontein van alle hemelse troost is voor een arme gelovige ziel, die hoort uitroepen, dat Hij de zondaren ontvangt en met hen eet.

Wij willen dan van dit kostelijk en dierbaar woord heden, met de genadige zegen des Heeren, ons gebruik maken, en daaruit voor onze zielen alle zulke vermaningen, leringen en troost zoeken te halen, als nodig zijn in deze tijdsgelegenheid, om van 's Heeren wege met ernst onder het oog gesteld te worden. Och, of wij, door de bewerking des Heiligen Geestes, dan mi allen met hartelijke aandacht en toegenegenheid mochten horen, wat de Geest tot de Gemeente spreken zal.

Wij zullen de tekst dan nu geenszins verklaren in die zin, zoals die van de Joodse Schriftgeleerden en Farizeeën gesproken werd, want ze brachten dit woord uit als een vuile en ondeugende lastering tegen de Heiland, even alsof Hij op een ergerlijke en schandelijke wijze met de ongeregelde zondaren verkeer onderhield en aan hun boze werken deel nam. Nee! maar wij zullen het woord nemen in een rechte geestelijke zin, zoals het in kracht en waarheid op de Zaligmaker toepasselijk is, hoewel die vuile lastermonden, die het gesproken hebben, het alzo niet meenden.

Wij mogen hieruit dan zien, hoe wonderlijk de Heere God alles weet te besturen, tot troost en zaligheid van Zijn gelovig volk, zodat ook de bitterste vijanden van Christus en Zijn volk, als ze hun monden in vuile en goddeloze lastering openen, nochtans menigmaal aller-dierbaarste woorden van Goddelijke waarheid, troost en lering voor de arme kinderen Gods moeten voortbrengen. Eveneens, gelijk de onreine raven tevoren, door Gods wonderlijk bestel, het brood aan Elia moesten brengen om deze man Gods te verkwikken en in het leven te behouden, zo moeten deze onreine Farizeeën en Schriftgeleerden ons hier ook dit hemels brood van het Goddelijke Woord aanbrengen, dat de Heere Jezus de zondaren ontvangt en met hen eet. O ja! dat doet Hij, en als Hij dat niet deed, zo kon er in eeuwigheid niet één arm zondaar behouden worden!

Laat ons, o kinderen Gods. Dat dierbaar woord dan ook in onze mond leggen, en dat met ons innerlijk gemoed opeten, kauwen en herkauwen, en laat ons steeds zeggen, tot roem en prijs van de dierbaren Heere Jezus: *deze ontvangt de zondaren en eet met hen.* O! dit is dat nieuwe lied, dat alle gekochten en verlost des Lams eeuwig, eeuwig zullen zingen. Zo zal de smaad en lastering van hun onnozele Zaligmaker hun tot eeuwige vreugde en zegening zijn.

Geef hier dan nu acht op twee zaken:

1. Op de personen of voorwerpen, die in de tekst genoemd worden, ze zijn de zondaren.
2. Op het dierbaar getuigenis dat van hen gegeven wordt, namelijk dat de Heere Jezus hen ontvangt en met hen eet.

1. Door deze zondaren verstonden de Farizeeën en Schriftgeleerden, in een kwade zin, die menigte van boetvaardige tollenaars en andere verlegen zondaren, die van alle kanten tot de Heere Jezus kwamen, om van Hem de leer der zaligheid te horen.

Dezen hielden ze bij uitnemendheid voor zondaren en onreine mensen, met welke ze geen de minste omgang of gemeenschap wilden hebben. Zo heilig en rechtvaardig waren ze in hun eigen ogen. Maar helaas! ze waren zelfs, vanwege hun hoogmoed en geveinsdheid, voor God de Heere veel groter zondaren, dan deze mensen, en dat wisten ze niet. Maar in de zin, waarin wij dit woord moeten opvatten, verstaan wij door deze zondaren in het algemeen, alle arme Adamskinderen, die recht vermoeid en belast, met hun zonden tot de Heere Jezus komen vlieden in een waar geloof, om onder de vleugelen Zijner grondeloze barmhartigheid hun eeuwige behoudenis en zaligheid te zoeken.

De naam van *zondaren*, die overal in het Woord Gods voorkomt, en aan alle mensen, zonder onderscheid, naar waarheid gegeven wordt, betekent niet alleen een zondaar in daden of werken, die gezondigd en de Wet Gods in het een of ander overtreden heeft. Maar hij betekent ook een zondaar in staat of natuur, en wijst dus aan aller mensen diepe verdorvenheid, goddeloosheid, onheiligheid en boosheid van het hart, waarin wij allen door de val Adams en door het missen van Gods zalig beeld gestort zijn, waardoor aller mensen aard en natuur nu zozeer verdorven is, dat ze niet het minste geestelijk goed meer doen kunnen, maar geheel geneigd zijn God en hun naasten te haten en steeds alle Gods geboden met gedachten, woorden en werken te overtreden. Zie! dat wil het in zijn kracht zeggen, een zondaar te zijn, één namelijk, die in ongerechtigheid geboren en in zonde ontvangen is, Psalm 51: 7, wiens hart ten allen dage alleenlijk boos is van zijn jeugd af aan, Gen. 6: 5, die daarom uit zichzelf in eeuwigheid niet anders doen kan, dan tegen God te zondigen, Hem te haten, te onteren, te smaden, te verachten en zich in al zijn doen en beweging geheel tegen Hem aan te kanten, ook dan, als hij God nog al schijnt te willen dienen, beminnen, vrezen en gehoorzamen. Zodanige ellendige en rampzalige zondaren zijn alle mensen van nature, zonder onderscheid, en diegenen, die het rechtvaardigst in hun eigen ogen zijn, en die het meest spreken van hun onschuld, goedheid, oprechtheid en deugdzaamheid, zijn soms de allerkleinsten, aller-walgelijksten en onverdragelijksten in de ogen Gods. Want God haat die hovaardige heiligen met hun vervloekte geveinsdheid, maar Hij bemint de arme, benauwde en verslagen zondaren, die graag hun zonden belijden en van hun verdoemelijke staat wel willen horen, en daar berouw over dragen en hartelijk treuren.

Maar welke zijn nu die zondaren, die Christus ontvangt en aanneemt, en aan wie Hij Zijn dierbare genade schenkt? O, ze zijn aller-ellendigste en rampzaligste zondaren, wier jammer en ellende niet om uit te drukken is: ze zijn

1. Snode vijanden Gods, die vol van wrevel, haat en boosheid zijn tegen hun allerhoogste Schepper en Maker, die Gods heerschappij verzaakt en zich in des duivels macht begeven hebben. Die God hun Schepper onbeschrijfelijk zeer gehoond, gesmaad en beledigd hebben, en niet één van Zijn Geboden ooit gehouden of gehoorzaamd hebben, maar die het onrecht als water ingedronken hebben en daarom gruwelijk en stinkende zijn, Job 15: 16.

2. Ze zijn zondaren, die ten allen dage en ten enenmale slaven zijn van de zonde, en vleselijk, verkocht onder de zonde, Rom. 7: 14, zodat het zondigen tegen God hun eigen aard en natuur is, hun hoogste genoegen, lust en vermaak, ja het element, waarin ze leven, als een vogel in de lucht en als een vis in het water, inwoege er niets anders dan alle boosheid en ongerechtigheid steeds van hen voorkomt.

3. Ze zijn allen rampzalige en verdoemelijke hellewichten. Die wegens hun zonden liggen onder de schrikkelijke toorn Gods, onder de vloek en de verdoemenis van de Wet, in de macht en slavernij des eeuwigen doods, die in een verbond staan met de hel en het eeuwig verderf.

4. Het zijn gans dwaze en blinde zondaren, die geheel verduisterd zijn in hun verstand, Ef. 4:18, die de kennis Gods uit hun harten geworpen hebben, en die de duisternis zelf zijn, Ef. 5, 8.

5. Ze zijn ook jammerlijk verstokte en verharde zondaren, die een stenen hart hebben, een dood en ongevoelig hart, hetwelk zich in het minst niet ten goede kan bewegen, tenzij dan, dat God Zelf geweld doet op dat stenen hart, om het door het vuur en door de hamer van Zijn Woord te verbreken.

Zie, zulke ellendige en rampzalige zondaren ontvangt de Heere Jezus. Over zulken ontfermt Hij Zich in Zijn oneindige genade en grondeloze barmhartigheid. Die zichzelf dan niet werkelijk als zulk een zondaar kent, en belijdt te zijn, maar die nog wat beters van zichzelf denkt, en niet graag hoort, dat hij zo snood, zo gruwelijk en ten enenmale verdoemelijk en rampzalig is, - o! die zal de Heere Jezus dan ook geenszins aannemen, of Zich over hem ontfermen, even zo weinig als een geneesheer hulp of dienst zal doen aan gezonde mensen, die geen ziekten of kwalen hebben. Nee! de zondaren, die de Heere Jezus in genade bij Zich ontvangt en aanneemt, zijn niet alleen werkelijk in zichzelf zo aller-ellendigst en rampzalig, als wij gezien hebben, maar ze bezitten door de krachtdadige werking des Heiligen Geestes in hun zielen ook nog zekere hoedanigheden van heilige boetvaardigheid en oprechte vernedering van het hart, waardoor ze toebereid en vatbaar zijn voor de dierbare genade van de Heere Jezus, en van alle ongelovige, onboetvaardige en verworpen zondaren gans onderscheiden zijn, als die Christus nimmer aanneemt, zoals ze ook nooit in ware zielsvernedering tot Hem komen om Zijn genade te zoeken.

En wilt gij dan nog nader horen, hoedanige of welke zondaren de Heere Jezus dan eigenlijk aanneemt en met Zijn Goddelijke genade begunstigt? Och! luistert dan toe:

1. Ze zijn zulke zondaren, die van hun zonden, goddeloosheid, helwaardigheid en hun volkomen ellende en jammer, door de werking des Heiligen Geestes, zeer grondig overtuigd zijn. Wien de Heere de ogen geopend en recht aan Zichzelf ontdekt en bekendgemaakt heeft, zodat ze hun aller-rampzaligste toestand recht inzien en er kennis van dragen. Die hun gruwelijkheid, snoodheid, dood- en doemwaardigheid van ganser harte voor God belijden, en hun zonden en hun rampzalig gemis van God zeer beklagen, uitroepende: o wee onzer, dat wij de Heere zo gesmaad, onteerd en vertoornd, en zo grotelijks tegen Hem gezondigd en al Zijn heilige Geboden zo schrikkelijk en zo lang overtreden hebben en nimmer nog iets gedaan hebben, dat Hem behaagde of goed in Zijn ogen was, enz.

2. Ze zijn zulke zondaren, die een algeheel mishagen aan zichzelf hebben, die zichzelf zo schuldig voor God, zo verdorven, onrein en walgelijk vinden, dat ze zichzelf gans en geheel verfoeien en niet het minste goed bij zich gewaar worden, waarvan ze spreken of roemen kunnen. Die zichzelf werkelijk haten en grotelijks tot een last zijn, enz. En steeds ook van hun beste werken uitroepen: *onrein! onrein!*

3. De zondaren, welke Christus ontvangt, zijn zulken, die bij zichzelf hartelijk

verlegen zijn en gans belast en beladen met hun zonden. Die in hun gewetens zeer benauwd en verschrikt zijn over de toorn Gods en de eeuwige verdoemenis, die ze bevinden, dat op hen ligt, en die ze weten, dat ze rechtvaardig verdiend hebben. Die het onmogelijk daaronder langer uithouden of stellen kunnen. Die bitterlijk kermen, treuren en wenen over hun zonden en hun rampzalige staat, en nacht of dag elders geen rust vinden, maar moeten zeggen met David, Psalm 38: 4, 5: *Er is niets geheels in mijn vlees vanwege Uwe gramschap; er is geen vrede in mijn beenderen vanwege mijn zonden. Want mijn ongerechtigheden gaan over mijn hoofd, als een zware last zijn ze mij te zwaar geworden.*

4. Ze zijn zulken, die hun jammerlijke zielsblindheid en machteloosheid levendig gevoelen, die ten enenmale hulpeloos en radeloos bij zichzelf terneder zitten en met de stokbewaarder moeten uitroepen in de aller-diepste zielsverlegenheid: Och! wat moet ik doen om zalig te worden? Hand. 16: 30. Wie hun machteloosheid en het gevoel van hun verloren staat zo drukt, dat hemel en aarde hen te bang en te benauwd vallen, en dat ze nergens bij enig schepsel de allerminste troost of hulp kunnen vinden voor hun benauwde en gewonde gewetens, zodat ze zijn gelijk die verdrukten, door onweder voortgedrevenen en ongetroosten, van welke de Heilige Schrift spreekt, Jes. 54: 11.

5. Ja! ze zijn zulke zondaren, die onder dat alles nochtans een heilbegerig hart hebben, en niet met een Judas in goddeloze wanhoop tot de strop uitgaan, maar die, door Gods genade aangeraakt, graag zouden begeren, behouden en zalig te worden, zulken die het werkelijk om zalig te worden te doen is, die het zo ernstig op de zaligheid gezet hebben, en er zo gans op toeleggen, dat ze tevreden en bereid zijn, alles te ondergaan en hartelijk goed te keuren, wat God hun daartoe wil voorstellen. Die niet-met-al willen uitzonderen of tegenstaan van Gods ganse raad en weg, in de arme zondaar de zaligheid uit genade te verzorgen en te schenken, maar die kunnen zeggen: och! mag ik maar Gods gunst en genade hebben en de vergeving van al mijn zonden, dan wil ik graag alles omhelzen, wat de Heere mij tot mijn behoudenis wil voorleggen. Niets is mij te zwaar of te hard, als ik maar genade mag hebben bij de Heere en maar van mijn zonden mag verlost worden.

6. Eindelijk, die de Heere Jezus ontvangt, zijn zulke zondaren, die met al hun zonden en zielsellende ook oprecht gelovig intijds tot Hem komen, onder volkomen afzien en verzaking van hun eigen ik en van aller schepselen hulp. Die op grond van de evangelische beloften, door de genade des Heiligen Geestes, de Heere Jezus als hun enige en volkomen Zaligmaker en Verlosser aannemen, en Zichzelf aan de voeten Zijner genade neerwerpen. Die al hun heil en zaligheid alleen bij Hem zoeken, evenals al die zondaren en tollenaars, die hier vers 1 gezegd worden, dat ze tot de Heere Jezus naderden om Hem te horen, dat is: om van Hem te horen en onderwezen te worden, hoe ze konden bekeerd en zalig worden en genade bij God bekomen. Ziedaar, geliefden, al zulke zondaren neemt de Heere Jezus aan en ontvangt hen met open armen van liefde en genade, als ze maar werkelijk tot Hem komen, gelijk wij nu nog nader bezien zullen.

2. De gelukkige, maar ellendige voorwerpen van de liefde en genade van de Heere Jezus beschouwd hebbende, ***moeten wij nu Zijn liefde en genade zelf ook wat nader bezien.*** De tekst zegt, ***dat de Heiland hen ontvangt en met hen eet.*** Twee zeer kostelijke en heerlijke dingen.

A. Jezus ontvangt hen, dat is volgens de kracht van het woord Hij ontvangt hen met begeerte en toegenegenheid, wanneer zij, belast en beladen met al hun zonden en rampzalige ellenden, om hun behoudenis tot Hem komen vluchten, en Hem om Zijn Goddelijke hulp en genade ootmoedig komen smeken. Indien ze Hem zo ontvangen

tot hun Verlosser en Zaligmaker, dan ontvangt Hij hen ook aanstonds tot de voorwerpen van Zijn genade en grondeloze barmhartigheid. Deze ontferming van de Heere Jezus over die arme gelovige zondaren om hen te helpen en zalig te maken, wordt in de Heilige Schrift ook wel als een aannemen der zondaren aan ons voorgesteld, ziet Hebr. 2: 16: *Werkelijk, Hij neemt de engelen niet aan, maar Hij neemt het zaad Abrahams aan.* En Rom. 15: 7: *Daarom, neemt elkander aan, gelijk ook Christus ons aangenomen heeft, tot de heerlijkheid Gods, en zo luidt Gods dierbare belofte tot alle arme, boetvaardige en gelovige zondaren, 2 Cor. 6: 17, 18: En Ik zal ulieden aannemen, en Ik zal u tot een Vader zijn, en gij zult Mij tot zonen en dochteren zijn, zegt de Heere, de Almachtige.* En onder dat ontvangen of aannemen van Christus wordt nu, zonder onderscheid, het gehele werk der verlossing en zaligheid verstaan, hetwelk de Heere Jezus verricht aan de arme zondaren, die zo oprecht tot Hem komen, om door Hem geholpen en uit genade behouden te worden.

Want ziet eens, wat al in dit ontvangen ligt opgesloten:

1. Als de Heere Jezus de zondaren ontvangt, geeft dit te kennen, dat Hij hen, als ze vermoeid en belast met hun zonden tot Hem komen vluchten, niet verwerpt of van Zich verstoot, of hun Zijn hulp en genade weigert. O nee! hoe zou Hij dat kunnen doen? want:

- a. Hij roept en nodigt hen overal in Zijn Woord tot Zich. Hij gelast hen, tot Hem te komen. Hij belooft hun Zijn genade, als ze maar tot Hem komen willen. Het is: *Komt allen tot Mij, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven, en: zo iemand dorst heeft, die kome, en die wil, neme het water des levens om niet, Openb. 22: 17.*
- b. Hij staat Zelve, lange tijd, met uitgebreide armen van genade naar ellendige zondaren te wachten en roept hun toe: *Zie, Ik sta aan de deur en Ik klop, zo iemand Mijn stem hoort, en Mij de deur opendoet, Ik zal tot hem inkomen en Avondmaal met hem houden, Openb. 3: 20.*
- c. Hij komt Zelf door Zijn Woord en Geest, de arme zondaren met kracht tot Zich trekken en maakt hen gewillig om tot Hem te komen en Zijn genade aan te grijpen.
- d. Hij heeft ze al van eeuwigheid en van voor de grondlegging der wereld aangenomen, en op hen neergezien, en Zich verbonden om hen te verlossen en te zaligen. De Vader heeft hen daartoe aan Hem als Zijn eigendom, gegeven.
- e. Hij heeft Zijn bloed voor hen gestort en daardoor de eeuwige zaligheid voor hen verworven. Hoe zou Hij hen dan niet aannemen en ontvangen, als ze nu vermoeid en belast met hun zonden, werkelijk tot Hem komen? hoe zou Hij dezulken dan toch kunnen verwerpen en verstoten, die Hij al zozeer bemint en liefheeft? O, niemand voede toch zulke nadelige en ongelovige gedachten van de Heere Jezus, dat Hij Zijn hart zou kunnen toesluiten voor arme zondaren, die in hun zieldrukkende nood tot Hem om hun behoudenis komen vluchten. O nee! Hij is een geopende vrijstad voor hen, waarin ze te allen tijde, als ze maar komen, onverhinderd mogen binnentreden. Hij is een geopende fontein, tegen al hun zonde en onreinheid; er is niets in de wereld, hetwelk lichter te verkrijgen en in te nemen is, dan het hart van de Heere Jezus, hetwelk zich vanzelf ontsluit voor arme boetvaardige zondaren, zodra ze dat maar aanroeren. Al wie er anders van spreekt, die kent de Heere Jezus niet. Al wie zegt, dat hij tot Jezus komt en naar Hem hongert en dorst, en dat hij van Jezus niet geholpen wordt en geen gehoor bij Hem vindt, en niet van Hem wordt aangenomen of ontvangen, die is een ongelovige, die onteert en smaadt de Heere Jezus, en in die mens is de waarheid niet, want Christus is duizendmaal gewilliger, als ooit een zondaar wezen kan. Al wie tot Hem komt, die ontvangt Hij, die neemt Hij aan, al was hij nog zo zondig, ellendig en

rampzalig, want Christus Zelf heeft dat voor de gehele wereld uitgeroepen: *al wat Mij de Vader geeft, zal tot Mij komen, en die tot Mij komt zal Ik geenszins uitwerpen*, Joh. 6: 37. Niemand, die werkelijk verlegen is met zijn zonden, behoeft ooit te denken: o! ik ben al te grote zondaar, de Heere Jezus zal mij niet willen horen of aannemen, ik heb te gruwelijk, te menigvuldig, te lang gezondigd; mijn hart is al te ongevoelig en te zeer verstokt, ik heb te lang gewacht, ik heb te veel licht en genade moedwillig versmaad, enz.

Nee! hoe ellendig en rampzalig ook iemands staat mag wezen, indien hij maar werkelijk met zijn hart tot de Heere Jezus wil komen, en deemoedig aan Zijn voeten neervallen en Hem smeken om Zijn genade, zo zal Hij hem ook gewis in genade aannemen en ontvangen, en Zich zijner grotelijks ontfermen. Want Jezus ontvangt de zondaren, ze zijn dan zoals ze wezen mogen, dat is Zijn Naam, Zijn karakter, Zijn ambt en lust. Hij kan, Hij wil niet anders als Zich barmhartig en vriendelijk betonen jegens de arme verlegen zondaren. Willen ze maar tot Jezus komen, Jezus wil hen aannemen, en indien ze zelf niet komen kunnen, dan moeten ze maar komen als degenen die niet kunnen komen, dan zal de Heere Jezus hen toch evenwel ontvangen en trekken hen toch door Zijn Geest nader tot Zich. O, hoe zoet luidt dit woord dan niet: *Deze ontvangt de zondaren!*

B. Maar dit woord geeft ook klaar te kennen de bereidwillige liefde en toegenegenheid van de Heere Jezus, waarmee Hij alle arme verlegen zondaren, die tot Hem komen, ontvangt. Hij ontvangt ze:

a. Met een hartelijke gewilligheid, en met armen vol liefde en vol gunst. O, gelijk een hen haar kiekens ontvangt en aanneemt onder haar uitgespreide vlerken, zo neemt ook Jezus de komende zondaren aan, onder de dierbare vleugelen Zijner Goddelijke genade.

b. Hij ontvangt ze aanstonds, zonder vertoeven. O, als de verlegen zondaren met al hun zonden en ellenden maar recht toe tot de Heere Jezus gaan, en van alles buiten Hem geheel afzien, dan laat Hij hen geen ogenblik aan Zijn deur wachten, maar Hij doet hen aanstonds open en laat hen in. Hij omhelst hen en heet hen welkom; ja, Hij loopt hen al van verre tegemoet en vat ze bij de hand, om hen zonder dralen maar aanstonds in Zijn huis te brengen, evenals de vader de verloren zoon deed, toen deze met een waar berouw tot hem kwam lopen. Ziet dat bij Lukas in het vervolg, vers 20.

c. Hij ontvangt de komende zondaren met onbegrijpelijke liefde en ontferming. O, Zijn gehele hart gaat in gunst jegens hen uit, en brandt in liefde jegens hen. Hij wordt met innerlijke barmhartigheid over hen bewogen. Want Hij is een barmhartig en getrouw Hogepriester, Hebr. 2: 17. Hij is vol van goedheid en genade, Joh. 1: 14.

d. Hij ontvangt de arme zondaren met alle tederheid en vriendelijkheid. Hij geeft hun niet één kwaad woord. O nee! Zijn lippen druipen van honig en honigzeem, en genade is uitgestort op Zijn lippen, Psalm 45: 3. Hij ontvangt de arme benauwde zondaren met een groot genoegen, vermaak en blijdschap. Hij verheugt Zich grotelijks, dat Hij hen bij Zich vindt, evenals een herder zich verheugt als hij zijn verloren en afgedwaald schaapje weervindt, en dat op zijn schouders neemt en naar de kudde draagt, want alzo toch, zegt de Heere Jezus, van alle arme zondaren, die in een oprecht geloof tot Hem komen: *Mijn lust is aan hen*, Jes. 62: 4, en: *Mijn vermakingen zijn met de mensenkinderen*, Spr. 8: 31.

e. Eindelijk, dit woord, dat de Heere Jezus de zondaren ontvangt, geeft ook te kennen al dat dierbare heil en die zaligheid, welke Hij aan hen schenkt. Als Hij hen, tot Hem komende, aanneemt, dan ontvangt Hij hen:

- (1) Als een Profeet, om hen door Zijn Woord en Geest in de weg des eeuwigen levens te onderwijzen en te leren, om hen inwendig met Zijn hemels licht te bestralen en hun duistere zielsogen te openen. Zodat ze de heerlijkheid Gods mogen aanschouwen en in het dierbaar licht Zijns Aangezichts steeds meer en meer mogen wandelen. Dan ontvangt Hij hen ook:
- (2) Als een verzoenende Borg en Hogepriester, en schenkt hun door het geloof Zijn volmaakte gerechtigheid en al Zijn. Heilverdiensten. Daarmee bedekt en versiert Hij hun naakte zielen en neemt al hun zonden van hen weg, en wast en reinigt hen met Zijn bloed van hun vuile ongerechtigheid, en. Hij geeft hun Gods zalige gunst, verzoening, genade, en de aanneming tot kinderen, en dat heerlijk en eeuwig leven. Ja! de Heere Jezus ontvangt de zondaren ook:
- (3) Als hun almachtige en eeuwige Koning, Hij komt door het geloof wonen in hun harten, Ef. 3: 17. Hij schenkt hun daarbij Zijn Heiligen Geest en alle hemelse genade, troost, vrede en blijdschap. Daardoor vernieuwt, wederbaart en heiligt Hij hen, en wekt hen op uit de dood der zonden en stelt hen in een nieuw geestelijk leven. Hij neemt hen ook als Koning aan onder Zijn Goddelijke regering en bescherming, en belooft hun, dat Hij hen steeds zal behoeden en alle ogenblikken bevochtigen en van alles naar ziel en lichaam verzorgen, en dat Hij hen zal bewaren nacht en dag, Jes. 27: 3. En waar was er einde aan. als wij ál die dierbare hemelse weldaden onderscheidenlijk zouden voorstellen, die de Heere Jezus aan de arme tot Hem komende zondaren schenkt, uit de volheid Zijner genade, dan, als Hij hen bij Zich ontvangt en aanneemt! O, die het werkelijk ondervonden heeft, die alzo door de genade van de Heiligen Geest in een oprecht geloof tot de Heere Jezus gekomen en door Hem aangenomen is, die moet er over uitroepen: Psalm 36: 8-10: *Hoe dierbaar is Uw goedertierenheid o God! dies de mensenkinderen onder de schaduw Uwer vleugelen de toevlucht nemen. Ze worden dronken van de vettigheid Uws huizes, en Gij drenkt ze uit de beek Uwer wellusten. Want bij U is de fontein des levens, en in Uw licht zien wij het licht.* Och, of wij allen er met rechte ernst naar mochten staan, om ook zelf dat zalig heil in onze ziel te mogen ondervinden! de Heere Jezus dan ontvangt de zondaren.

C. En, gelijk de tekst verder luidt: *Hij eet met hen.*

Dit verstonden de Joodse Farizeeën en Schriftgeleerden, die aardsgezinde mensen waren, als een aards en lichamelijk eten, hetwelk de Zaligmaker deed met al die tollenaars en zondaren, die tot Hem kwamen, om Hem te horen. En alzo wilden ze daarmee aantonen de grote gemeenzaamheid, welke de Zaligmaker dagelijks met die tollenaars en zondaren hield, waaraan ze zich in hun blindheid zo grotelijks ergerden. Maar wij vatten dit eten van de Heere Jezus met de zondaren die tot Hem komen en die Hij aanneemt, geestelijk op, en wij verstaan er het volgende door:

1. Dat de Heere Jezus met de boetvaardige zondaren die Hij aanneemt, zeer innig en gemeenzaam omgaat, gelijk ze doen, die samen in één huis en aan één tafel met elkaar eten. En gewis, zo doet de Heere Jezus. Hij verenigt Zich met de arme gelovige zondaren zeer nauw in de Geest. Hij behandelt hen als Zijn kinderen, als Zijn broeders, als Zijn vrienden en Zijn volk, ja! als Zijn beminde vrouw en bruid, *waarmee Hij Zich ondertrouwd heeft in eeuwigheid.* Hos. 2: 18. Hij is graag steeds nabij hen en in het midden van hun. Hij woont zelfs in hun harten met Zijn Heiligen Geest. Hij wil hen niet uit Zijn oog verliezen. Hij werkt steeds om hen meer en meer tot Zich te trekken. Hij wil hen gedurig in zuivere liefde steeds omhelzen en kussen, en hun de bliken van Zijn liefde steeds weer doen smaken.

Hij wil ook Zelf steeds eten en Zich verkwikken door de edele vruchten van hun geloof, ootmoed, liefde, heiligheid enz. O! die vrucht is aan Zijn gehemelte zoet. Hij vindt die zo graag bij Zijn volk, Hij eet en smaakt die zo gaarne, en zegt dan wel tot hen, Hoogl. 5: 1: Ik ben in Mijn hof gekomen, o mijn zuster, o bruid, enz.

2. Dat de Heere Jezus met de zondaren eet, dat geeft ook te kennen, hoe die arme zondaren in het geloof met Hem eten van de dierbare spijs en de vruchten Zijner hemelse genade, waarmee Hij steeds de tafel toericht voor hun aangezicht, Psalm 23: 5. Want als iemand met anderen samen eet, zo eten die anderen dan ook met hem, ze eten onderling met elkaar, en zo doet ook de Heere Jezus. Hij eet op een geestelijke wijze met de arme gelovige zondaren, die Hij ontvangt en aanneemt, en deze eten dus ook weer met Hem. Het is hier, zoals er staat, Openb. 3: 20: *Ik zal tot hem inkomen, en Ik zal Avondmaal met hem houden, en hij met Mij.* En o! wat is er al niet te zeggen van dit eten van arme, gelovige zondaren met Christus! Dit verstaat de blinde wereld niet. Want dit is het Manna dat verborgen is en waarvan Jezus alleen de overwinnaars te eten geeft, Openb. 2: 17. Onder dit eten met Christus moeten wij zonder onderscheid verstaan al die zoete, troostrijke en zielsverheugende genietingen van de Heere Jezus en van Zijn hemelse weldaden, die door ons, door het geloof en in een ware boetvaardige gestalte, reeds gesmaakt en ondervonden worden. Al wat van Jezus afdaalt en komt in een arm, gelovig en biddend hart.

3. Eindelijk, dat de Heere Jezus met de zondaren eet, geeft ook nog te kennen die zoete onderlinge verheuging en vermaking, die er steeds omgaat tussen de Heere Jezus en Zijn arm gelovig volk, waardoor ze zich onderling in elkanders genieting en gemeenschap zo onuitsprekelijk vertroosten en verblijden. De Heere Jezus verheugt Zich en is blijde en vrolijk over Zijn volk, als Hij hen kan helpen en weldoen, en hun Zijn goedertierenheid en genade steeds mag schenken, en als Hij hun geloof, godzaligheid, voorspoed en wasdom mag aanschouwen, dan roept Hij uit, Jes. 65: 19: *Ik zal Mij verheugen over Jeruzalem en vrolijk zijn over Mijn volk!* En de arme gelovigen van hun kant verblijden en verheugen zich op een onuitsprekelijke wijze in de omhelzing en genieting van de Heere Jezus, en roepen uit onder het proeven en smaken van Zijn hemelse genade, Jes. 61: 10: *Ik ben zeer vrolijk in de Heere, mijn ziel verheugt zich in haar God, want Hij heeft mij bekleed met de klederen des heils.* Zie, zo eet dan de Heere Jezus met de zondaren en zo eten ook deze met Hem, en dat doet Hij alzo op velerlei wijze en door verscheidene instellingen, als: in het horen, lezen en overdenken van Zijn heilig Woord, in het Sacrament van het Heilig Avondmaal, in der gelovigen samenkomsten, en in hun eenzame binnenkamers, als ze bidden, als ze prijzen en danken, in geloofsoefeningen, in plechtige verbondmakingen, en in gedurige voorkomingen en ontmoetingen aan hun zielen met Zijn licht en genade. Terecht mag dan hier wel in de tekst gezegd worden, *dat Jezus de zondaren ontvangt en met hen eet.* O! dit zij voor eeuwig gezegd, gezongen en uitgeroepen, tot lof en prijs van de Drie-enige God!

TOEPASSING

Hiermee is de rijke en dierbare inhoud van deze tekst nu genoeg voor ons geopend.

Och, of wij allen nu daar ook het bevindelijk getuigenis van onze eigen harten mochten kunnen bij neerleggen, en dat wij de tekst allen nader uit ons binnenste gemoed mochten weten te bevestigen! Dat een ieder van ons zo gelukkig mocht wezen, van in zijn eigen geval of staat ondervonden te hebben, hoe de Heere Jezus de zondaren ontvangt en met hen eet. O! dat zou nog eerst een kracht aan de zaak geven,

dan zouden wij dit eerst recht met ruimte kunnen belijden en voor de gehele wereld uitroepen! Hoe gelukkig zijn die zielen, die het nog op deze dag in het heilig Avondmaal, aan Jezus' verbondstafel mogen hebben ondervinden, door de genade des Heiligen Geestes, dat Hij nog heden de zondaren ontvangt en met hen eet! Immers, het dierbaar Avondmaal is een recht gepast middel en een zeer bekwame instelling daartoe, want:

1. Daar is de Heere Jezus op een geestelijke wijze, onder de uitwendige bondsteken en zegelen, voor het oog des geloofs zonderling tegenwoordig.
2. Daar roept en nodigt Hij alle arme benauwde en verlegen zondaren tot Zich, en verlangt zeer, dat ze toch met al hun zonden en zielsellenden tot Hem komen. En Hem in ootmoed om Zijn hulp en genade komen smeken.
3. Daar ontvangt en neemt Hij alle komende zondaren ook aan en heet hen welkom, enz.;
4. Daar leidt en voert Hij hen door Zijn Geest in Zijn binnenkamers en eet met hen. Daar doet Hij hen Zijn uitnemende liefde smaken, en spijst en laaft Hij hun hongerige en dorstige zielen met Zijn gekruiste lichaam en Zijn vergoten bloed. Daar omhelst Hij hen en geeft Zich ook aan hen te omhelzen. Daar komt Hij tot hun harten in, en houdt Avondmaal met hen, en ze met Hem, enz.
5. Daar neemt Hij al hun zonden van hen weg, vertroost hen, en spreekt van vrede tot hun zielen, enz. - O, aller-dierbaarst Avondmaal, waar de Koning Zelf aan Zijn ronde tafel is!

Laat ons nu allen samen in onze harten gaan onderzoeken, hoe wij heden aan dat Avondmaal des Heeren geweest zijn, en wat wij daar al goeds van de Heere Jezus Christus aan onze zielen gesmaakt, genoten en ondervonden hebben. Och, legt nu uw gemoed toch eens open voor God, en getuigt eens naar waarheid, hoe het toch met u gesteld en gelegen is geweest.

1. Kwam u wel werkelijk, hedenmorgen, als arme, verlegen en benauwde zondaren tot de Heere Jezus in Zijn heilig Avondmaal? Was u wel recht vermoeid en belast met al uw zonden en uw zielsellende? Was er in uw binnenste wel een oprechte geestelijke honger en dorst naar de Heere Jezus en naar Zijn vlees en bloed, als naar de ware spijs en drank des eeuwigen levens? Moest u die hebben tot uw enige zielstroost en zaligheid? Kon alleen de Heere Jezus u helpen en vertroosten? Kwam u dan ook werkelijk tot Hem? Bracht ge uw harten tot Hem, en legde ge u met al uw noden en ellenden, al uw zonden en zielsgebrek, werkelijk voor Hem neder? Greep u Hem in het geloof tot uw enige Verlosser en Zaligmaker aan? Gaf u ook uzelf wel geheel aan Hem over, opdat Hij u van al uw zonden door Zijn genade mocht verlossen, en u in alles helpen en troosten?

O! zou u daarop wel recht weten te antwoorden en uw innerlijke geloofswerkzaamheid jegens de Heere Jezus wel aan anderen kunnen verhalen en zeggen: zo was het met mijn hart, zo mocht ik tot Christus komen, zo werd het mij vergund Hem te omhelzen en aan te nemen, en mij geheel aan Hem over te geven en kwijt te raken?

2. Maar hoe handelde nu de Heere Jezus van Zijn kant omtrent u? Heeft Hij u ook zo ontvangen en aangenomen, als wij gezien hebben, dat Hij altijd gereed staat om de komende zondaren tot Hem te ontvangen en aan te nemen? Och! wat blijken hebt u aan uw gemoed, dat de Heere Jezus u werkelijk heeft aangenomen, en u niet van Zich uitgeworpen of verstoten heeft? Waaruit weet u, dat Hij Zich uwer ontfermd heeft en tot u gezegd: *Ik ben uw heil, vreest niet?* O! overlegt deze dingen toch eens bij uzelf en overdenkt die eens met rechte ernst.

3. Maar zegt ook eens, of de Heere Jezus met u in Zijn Avondmaal wel heeft gegeten, gelijk wij zagen, dat Hij met alle komende zondaren doet, die Hij aanneemt? Hoe toch hebt gij in de Geest des waren geloofs Avondmaal met Hem gehouden, en Hij met u? Wat hebt u daarbij toch van de Heere Jezus genoten, ontvangen en gesmaakt? Hoe heeft Hij uw zielen gespijzigd, gelaafd, getroost en verzadigd? O! welke goederen en weldaden van de Heere Jezus zijn het toch, die gij heden in het Avondmaal tot uw zielstroost en zaligheid van Hem ontvangen en genoten hebt?

Helaas! wat zal een blind werelds mens hier toch op antwoorden, anders als dat hij heden uiterlijk aan het Avondmaal geweest is, en daar van het heilig brood en wijn gegeten en gedronken heeft, en zo wat algemene aandacht in zijn gemoed gehad heeft omtrent de zaak van het Avondmaal?

Anderen mogen er misschien zo wat algemene werkzaamheden van zuchten, treuren, bidden, belijden van zonden, en dergelijke bij gehad hebben, zonder nochtans in waarheid Jezus gezocht en Hem gelovig gevonden en omhelsd te hebben.

Och! bedenkt toch deze dingen eens met rechte ernst. Opent toch eens uw ogen en ziet eens, hoe gij dat heilig Avondmaal des Heeren met recht in het geloof en met een waar boetvaardig en Godvruchtig gemoed tot uw zielstroost en zaligheid, of maar alleen als een uiterlijke sleurplicht gebruikt hebt, en hoezeer gij dan God daardoor ont-eerd en vertoornd hebt.

Och, of alle onbekeerde mensen hiervoor door de Heere Zelf de ogen van hun hart geopend werden, zodat zij:

1. Hun onboetvaardigheid, hun gemis van God, ongelovig gebruik maken van het heilig Avondmaal, en al hun jammerlijk en rampzalig zielsgebrek eens recht te zien kregen!, dat ze
2. Daarover eens hartelijk beroerd en diep verlegen mochten worden! O! dat God hen door Zijn Geest daarmee eens recht belast en beladen maakte!
3. Dat ze eens recht benauwd en verschrikt mochten worden door de vloek en toorn Gods, die daardoor op hen ligt, maar hetwelk ze nu niet zien kunnen!
4. Dat ze nog eens als arme verslagen zondaren mochten vluchten tot de Heere Jezus om behoudenis, en dat ze Hem en Zijn genade niet een ogenblik langer ontberen konden. Gewisselijk, dan zou Hij hen ook ontvangen en met hen eten en o, wat zouden ze dan bovenmate zeer gelukkig zijn!

Maar, er zullen hier ook nog wel zulken gevonden worden, die meer of minder bekommerd zijn over hun zaligheid, hoewel ze nog niet ten enenmale en recht in de grond van hun hart bekommerd zijn. Van dezen zal mogelijk de een of ander niet eens hedenmorgen aan des Heeren tafel geweest zijn, uit vrees, dat ze hun oordeel daar zouden eten en drinken. Een ander zal er nochtans wel aan geweest zijn, maar zo, dat zijn eigen gemoed hem veroordeelt, dat hij geen innerlijke ware geloofsgemeenschap met de Heere Jezus genoten heeft, en dat hij die waarheid: *Jezus ontvangt de zondaren en eet met hen*, aan zijn hart niet heeft ondervonden, maar integendeel, slechts blindheid, ongevoeligheid, ernsteloosheid, enz.

Och! wat zullen wij hier nu toch tot zulke ellendige zielen zeggen? Zal ik ze in des Heeren Naam over hun onboetvaardigheid, ongelovigheid, schrikkelijke verstoktheid en hardheid van hart, enz., nu scherp bestraffen en tot hen zeggen: Wee u, gij ellendige zielen! Jezus neemt de zondaren aan, en u wilt Hem niet aannemen! Jezus eet met zondaren, en u wilt niet met Jezus eten! U wordt geroepen en genodigd aan Zijn bondstafel, en gij wilt niet komen; en zo u daar al komt, zo komt gij daar niet met

het bruiloftskleed des waren geloofs! Gewis, ze zouden alle zodanige scherpe bestraffingen van de Heere Jezus zeker wel verdienen.

Maar nu wil ik nog iets anders tot hen zeggen, - och, of ze oren hadden om te horen! De Heere Jezus laat hun door onze mond bekend maken, dat Hij reeds lang naar hen gewacht heeft, of ze eens met al hun zonden en zielsellende tot Hem zouden komen, opdat Hij hun Zijn Goddelijke genade en hulp mocht bewijzen, zoals Hij aan alle komende zondaren doet. Maar nu, nu beklagt Hij zich over hen en verwijt hun: *gij wilt tot Mij niet komen, opdat gij het leven moogt hebben!*

Och, of dat woord van de Heere Jezus nog eens met een hemelse kracht op hun harten mocht vallen! Och, of ze er eens recht verlegen en verslagen onder werden! Och, of ze zagen, dat ze niet komen willen. Dat ze van de Heere Jezus niet aangenomen willen zijn. Dat ze nog niet begerig zijn om met Hem te eten en te drinken! dat de Heere Zelf hun ogen mocht openen en hun eens recht doen inzien de hinderpalen en beletselen, die hen totnogtoe van Jezus afhouden! O, dat Hij hen, door de kracht van Zijn Heilige Geest, het zo bang en benauwd wilde maken, dat ze het niet langer meer in zichzelf of bij de schepselen konden stellen, maar eens recht hulpeloos en radeloos werden, en als zodanigen nog eens in waarheid tot de Heere Jezus mochten komen, - voorzeker, ze zouden dan nog van Hem ontvangen worden, want Jezus ontvangt de zondaren en eet met hen.

En gij, oprecht gelovige zielen, die heden tot de Heere Jezus in Zijn heilig Avondmaal gekomen zijt, door de Geest van waar geloof, die daar van Jezus ontvangen zijt aan Zijn tafel van hemelse genade, en samen met al de heiligen, met Hem gegeten en gedronken hebt, tot uw troost en zaligheid.

1. O! overdenkt nu toch in uw harten al de weldaden, die gij heden opnieuw van de Heere ontvangen hebt! Ai, zoekt Hem daarover toch te danken, te prijzen en te verheerlijken. Wilt het minste, dat gij van de Heere genoten hebt, toch hoogachten, en zoekt uw zonden en onwaardigheid recht in te zien, zo zult gij ook zelfs van het minste kunnen uitroepen: *o! het is alles vrije genade, wat mijn dierbare hemelse Vader en mijn Zaligmaker aan mij, onwaardige, schenkt; laat ik Hem toch maar hartelijk loven en dankbaar zijn, enz.*

2. Zijt gij met veel zwakheid, duisterheid en dodigheid aan des Heeren Avondmaal geweest, en kleeft u nog zeer veel verdorvenheid en zondig gebrek aan, waarover gij treuren en smartelijk klagen moet, - o! laat het u toch genoeg zijn, dat Jezus de zondaren ontvangt, en dat Hij het algenoegzaam hulpmiddel is tegen al uw zondig gebrek. O! gaat dan toch maar geheel, door de Geest des oprechten geloofs, uit uzelf; komt maar met al uw gebrek tot de Heere Jezus, legt u aan Zijn voeten neer. Wacht op Zijn genade, Hij zal u immers zeker aannemen en helpen. Hij heeft het u overal in Zijn heilig Woord beloofd Hij heeft Zich ook nu in Zijn heilig Avondmaal weer vast aan u verbonden, en Hij is de waarheid en het leven Zelf, de Getrouwe, de Onveranderlijke. En Hij ontvangt de zondaren, Hij helpt ze, enz.

3. O! zoekt toch met ernst om alle dagen meer, door Gods genade, tegen uw ongeloof te strijden en van Jezus' hulp en genade af te hangen! Wendt u toch steeds met al uw bevindelijke nood en zwarigheid tot Hem; leert op Hem steeds te zien, wachten en vertrouwen. Hij is de Held, bij Wie hulp besteld is voor u en voor alle arme gelovigen. Hij ontvangt de zondaren, hoe ellendig en rampzalig ze ook zijn. Och, leert toch het te geloven: Hij heeft u al aangenomen, en Hij zal u nog gedurig aannemen. Als u maar tot Hem komt, nooit zal Hij u Zijn genade of hulp weigeren, enz.

4. Alleen, strijdt en arbeidt dagelijks door genade om de wereld te verzaken, de zonde te verzaken, uw boze vlees en verdorven lusten te kruisigen. Tracht u steeds nabij de Heere te houden en u van Zijn genade meer te verzekeren. Zie hier, waar het alles op aankomt; Jezus heeft alles verlaten om u te ontvangen en aan te nemen, - wilt gij ook maar alles verlaten en Hem ontvangen en aannemen, dan zal alles voorspoedig met u gaan, dan zal Hij u tot alles sterken en tot alles helpen. Wilt ge u maar geheel aan Hem overgeven, dan zal Hij u leiden door Zijn raad en u hierna ook eens in Zijn heerlijkheid ontvangen, waar Hij dan met u, en gij en al het zalige volk met Hem, eeuwig samen zult eten en drinken, en met Abraham, Izak en Jakob aanzitten aan de tafel van de bruiloft des Lams. Amen.